

Brussell, 5 ta' Lulju 2023
(OR. en)

11485/23
ADD 3

LIMITE

COLAC 81
POLCOM 146
SERVICES 27
FDI 15

PROPOSTA

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	5 ta' Lulju 2023
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2023) 431 final
Sugġett:	ANNESS tal-Proposta għal DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL dwar l-iffirmar, fisem l-Unjoni Ewropea, u l-applikazzjoni provviżorja tal-Ftehim Qafas Avvanzat bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa waħda, u r-Repubblika taċ-Ċili, min-naħa l-oħra

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż id-dokument COM(2023) 431 final – ANNEX 1 – PART 3/4.

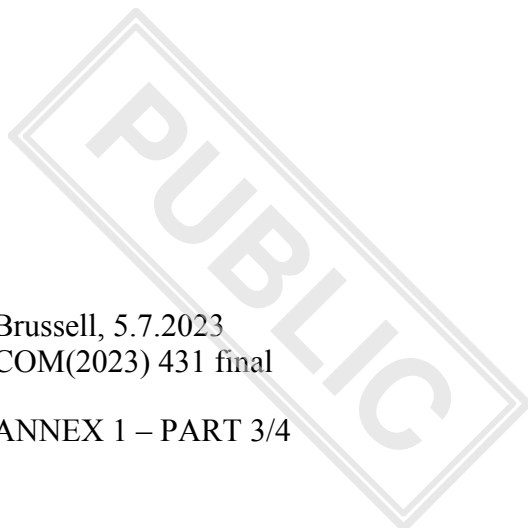
Mehmuż: COM(2023) 431 final – ANNEX 1 – PART 3/4

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 5.7.2023
COM(2023) 431 final

ANNEX 1 – PART 3/4

ANNEX

tal-

Proposta għal DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

**dwar l-iffirmar, f'isem l-Unjoni Ewropea, u l-applikazzjoni provvizorja tal-Ftehim
Qafas Avvanzat bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa waħda, u r-
Repubblika taċ-Ċili, min-naħa l-oħra**

KAPITOLU 17

INVESTIMENT

TAQSIMA A

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

ARTIKOLU 17.1

Kamp ta' applikazzjoni

Dan il-Kapitolu ma japplikax għall-miżuri adottati jew miżmuma minn Parti relatati ma' istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra, investituri tal-Parti l-oħra u għall-investimenti ta' tali investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji fit-territorju ta' dik il-Parti, kif definit fl-Artikolu 25.2.

ARTIKOLU 17.2

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu u l-Annessi 17-A, 17-B u 17-C:
 - (a) “attivitajiet imwettqa fl-eżerċitar ta’ awtorità governattiva” tfisser attività mwettqa, inklużi servizzi furnuti, la fuq bażi kummerċjali u lanqas f’kompetizzjoni ma’ operatur ekonomiku wiehed jew aktar;
 - (b) “servizzi ta’ tiswija u ta’ manutenzjoni tal-inġenji tal-ajru” tfisser tali attivitajiet meta jitwettqu fuq inġenju tal-ajru jew parti minnu waqt li jkun qiegħed jiġi rtirat mis-servizz u ma jinkludux l-hekk imsejha manutenzjoni tal-linja;
 - (c) “servizzi ta’ sistema kompjuterizzata ta’ prenotazzjoni (CRS)” tfisser servizzi pprovduti b’sistemi kompjuterizzati li fihom informazzjoni dwar l-iskedi tat-trasportatur tal-ajru, id-disponibbiltà, in-nollijiet u r-regoli dwar in-nollijiet, li bihom jistgħu jsiru l-prenotazzjonijiet jew jinħarġu l-biljetti;
 - (d) “investment kopert” tfisser investment li huwa proprjetà ta’ jew ikkontrollat, direttament jew indirettament, minn investitur wiehed jew aktar ta’ Parti fit-territorju tal-Parti l-oħra, magħmul f’konformità mal-liġi applikabbli, u li jkun eżistenti fid-data tad-dhul fis-seħh ta’ dan il-Ftehim jew jiġi stabbilit wara dik id-data;

- (e) “provvista transfruntiera ta’ servizzi” tfisser il-provvista ta’ servizz:
- (i) mit-territorju ta’ Parti għat-territorju tal-Parti l-oħra; jew
 - (ii) fit-territorju ta’ Parti lill-konsumatur tas-servizz tal-Parti l-oħra;
- (f) “attività ekonomika” tfisser attivitajiet ta’ natura industrijali, kummerċjali jew professjonali jew attivitajiet ta’ nies tas-sengħa, inkluża l-provvista ta’ servizzi, hliet għal attivitajiet imwettqa fl-eżerċizzju ta’ awtorità governattiva;
- (g) “intrapriża” tfisser persuna ġuridika, fergħa jew uffiċċju rappreżentattiv stabbiliti permezz ta’ stabbiliment;
- (h) “stabbiliment” tfisser l-istabbiliment, inkluż l-akkwist,¹ ta’ intrapriża minn investitur ta’ Parti fit-territorju tal-Parti l-oħra;
- (i) “munita konvertibbli liberament” tfisser munita, li tista’ tiġi skambjata b’mod liberu ma’ muniti, li huma nnegozjati b’mod wiesa’ fis-swieq internazzjonali tal-muniti barranin u li jintużaw b’mod wiesa’ fi tranzazzjonijiet internazzjonali;

¹ It-terminu “akkwizizzjoni” huwamifhum bħala li jinkludi l-partecipazzjoni kapitali f’persuna ġuridika bil-ħsieb li jiġu stabbiliti jew jinżammu rabtiet ekonomiċi dejjiema.

- (j) “servizzi fuq l-art” tfisser il-provvista f’ajruport, fuq bażi ta’ tariffi jew kuntrattwali, tas-servizzi li ġejjin: ir-rappreżentanza, l-amministrazzjoni u s-supervizjoni tal-linji tal-ajru; l-immaniġġar tal-passiġġieri; l-immaniġġar tal-bagalji; is-servizzi tar-rampa; il-forniment tal-ikel; il-ġarr ta’ merkanzija bl-ajru u l-immaniġġar tal-posta; il-forniment tal-fjuwil f’ingenu tal-ajru, is-servizz ta’ manutenzjoni u t-tindif ta’ ingenu tal-ajru; it-trasport bis-superfċje; u l-operazzjonijiet ta’ titjriet, l-amministrazzjoni tal-ekwipaġġ u l-ippjanar tat-titjriet; is-servizzi fuq l-art ma jinkludux: l-awtoforniment ta’ servizz; is-sigurtà; il-manutenzjoni bil-linja; it-tiswija u l-manutenzjoni ta’ ingeni tal-ajru; jew il-ġestjoni jew l-operat tal-infrastruttura centralizzata essenzjali tal-ajruport, bħal faċilitajiet ta’ tneħħija tas-silġ, sistemi ta’ distribuzzjoni tal-fjuwil, sistemi tal-immaniġġar tal-bagalji u sistemi fissi tat-trasport bejn l-ajruporti;
- (k) “investment” tfisser kwalunkwe assi li investitur jippossjedi jew jikkontrolla, direttament jew indirettament, li għandha l-karatteristiċi ta’ investment, li tinkludi ċertu tul ta’ żmien, l-impenn tal-kapital jew riżorsi oħra, l-istennija ta’ qligħ jew profitt, jew it-teħid ta’ riskju; il-forom li jista’ jiehu investment jistgħu jinkludu:
- (i) intrapriża;
 - (ii) ishma, stokks u forom oħra ta’ parteċipazzjoni fl-ekwità ta’ intrapriża;
 - (iii) bonds, obligazzjonijiet u strumenti oħra ta’ dejn ta’ intrapriża;
 - (iv) futuri, opzjonijiet u derivattivi oħrajn;

- (v) konċessjonijiet, liċenzji, awtorizzazzjonijiet, permessi, u drittijiet simili mogħtija skont il-liġi domestika¹;
- (vi) turnkey, kostruzzjoni, immaniġġar, produzzjoni, konċessjoni, kuntratti ta' kondivizzjoni tad-dhul, u kuntratti simili oħrajn inklużi dawk li jinvolvu l-preżenza tal-proprjetà ta' investitur fit-territorju ta' Parti;
- (vii) drittijiet tal-proprjetà intellettuali;
- (viii) kwalunkwe proprjetà mobbli jew immobbli, tangibbli jew intangibbli oħra, u drittijiet ta' proprjetà relatati, bħal lokazzjonijiet, ipoteki, irhna u wegħdiet;

għal aktar ċertezza:

- (i) ir-redditi li jiġu investiti jiġu ttrattati bħala investment u kwalunkwe tibdil fil-forma li fiha l-assi jiġu investiti jew investiti mill-ġdid ma jaffettwax il-kwalifika tagħhom bħala investimenti, sakemm il-formola meħuda minn kwalunkwe investment jew investment mill-ġdid iżzomm il-konformità tagħha mad-definizzjoni ta' investment;
- (ii) l-investment ma jinkludix ordni jew sentenza mdaħħla f'azzjoni ġudizzjarja jew amministrattiva;

¹ Għal aktar ċertezza, jekk konċessjoni, liċenzja, awtorizzazzjoni, permess jew strument simili jkollux il-karatteristiċi ta' investment jiddependi *fost l-oħrajn* fuq fatturi bħan-natura u l-firxa tad-drittijiet li d-detentur għandu skont il-liġi ta' dik il-Parti.

- (l) “investitur ta’ Parti” tfisser persuna fiżika jew ġuridika ta’ Parti, li tfittex li tistabbilixxi, qiegħda tistabbilixxi jew li tkun stabbiliet intrapriża f’konformità mas-subparagrafu (h);
- (m) “persuna ġuridika ta’ Parti” tfisser¹:
- (i) għall-Parti tal-UE:
- (A) persuna ġuridika kostitwita jew organizzata skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea jew ta’ tal-anqas wiehed mill-Istati Membri tagħha u involuta f’operazzjonijiet sostantivi ta’ negozju² fit-territorju tal-Unjoni Ewropea; u
- (B) kumpaniji tat-tbaħħir stabbiliti barra mill-Unjoni Ewropea, u kkontrollati minn persuni fiżiċi ta’ Stat Membru, li l-bastimenti tagħhom ikunu rreġistrati fi Stat Membru, u jtajru l-bandiera tiegħu;

¹ Għal aktar ċertezza, il-kumpaniji tat-tbaħħir imsemmija f’din id-definizzjoni jitqiesu biss bhala persuni ġuridiċi ta’ Parti fir-rigward tal-attivitajiet tagħhom relatati mal-provvista ta’ servizzi tat-trasport marittimu.

² F’konformità man-notifika tagħha tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea lid-WTO (WT/REG39/1), il-Parti tal-UE tifhem li l-kunċett ta’ “rabta effettiva u kontinwa” mal-ekonomija ta’ Stat Membru mnaqqax fl-Artikolu 54 tat-TFUE huwa ekwivalenti għall-kunċett ta’ “operazzjonijiet kummerċjali sostantivi”.

- (ii) għaċ-Ċili:
- (A) persuna ġuridika kkostitwita jew organizzata skont il-liġi taċ-Ċili u involuta f'operazzjonijiet kummerċjali sostantivi fit-territorju taċ-Ċili; u
 - (B) kumpaniji tat-tbajhir stabbiliti barra miċ-Ċili, u kkontrollati minn persuni fiżiċi taċ-Ċili, li l-bastimenti tagħhom ikunu rreġistrati fiċ-Ċili, u jtajru l-bandiera tiegħu;
- (n) “operazzjoni” tfisser it-twettiq, il-ġestjoni, il-manutenzjoni, l-użu, it-tgawdija, il-bejgħ jew forma oħra ta’ disponiment ta’ intrapriża minn investitur ta’ Parti, fit-territorju tal-Parti l-oħra;
- (o) “redditi” tfisser l-ammonti kollha li jidhlu jew li jiġu derivati minn investiment jew investiment mill-ġdid, inklużi profitti, dividendi, qligħ kapitali, royalties, imgħax, pagamenti b’rabta ma’ drittijiet tal-proprjetà intellettuali, pagamenti *in natura*, u kull introjtu legali ieħor;
- (p) “servizzi ta’ bejgħ u ta’ kummerċjalizzazzjoni tat-trasport bl-ajru” tfisser opportunitajiet għat-trasportatur bl-ajru kkonċernat biex ibiġħ u jikkummerċjalizza liberament is-servizzi tiegħu tat-trasport bl-ajru fosthom kull aspett tal-kummerċjalizzazzjoni bħalma huma r-riċerka tas-suq, ir-reklamar u d-distribuzzjoni; dawn l-attivitajiet ma jinkludux l-ipprezzar tas-servizzi tat-trasport bl-ajru u lanqas il-kundizzjonijiet applikabbli; u
- (q) “servizz” tfisser kwalunkwe servizz fi kwalunkwe settur, għajr is-servizzi pprovduti fl-eżerċizzju ta’ awtorità governattiva.
- (r) “Tribunal” tfisser tribunal tal-prim’istanza mwaqqaf skont l-Artikolu 17.34.

ARTIKOLU 17.3

Dritt għar-regolamentazzjoni

Il-Partijiet jafferaw id-dritt tagħhom li jirregolaw fit-territorji tagħhom sabiex jiksbu objettivi ta' politika legittimi, bħall-ħarsien tas-saħħa pubblika, is-servizzi soċjali, l-edukazzjoni, is-sikurezza, l-ambjent inkluż it-tibdil fil-klima, il-morali pubbliċi, il-protezzjoni soċjali jew tal-konsumatur, il-privatezza u l-protezzjoni tad-*data*, jew il-promozzjoni u l-protezzjoni tad-diversità kulturali.

ARTIKOLU 17.4

Relazzjoni ma' kapitoli oħrajn

1. F'każ ta' inkonsistenza bejn dan il-Kapitolu u l-Kapitolu 25, dan tal-aħħar għandu jipprevala sal-punt tal-inkonsistenza.
2. Rekwizit minn Parti li fornitur ta' servizz tal-Parti l-oħra jirreġistra bond jew forma oħra ta' garanzija finanzjarja bħala kundizzjoni għall-forniment transfruntier ta' servizz fit-territorju tiegħu, fih innifsu ma jrendix dan il-Kapitolu applikabbli għal tali forniment transfruntier. Dan il-Kapitolu japplika għal miżuri adottati jew miżmuma mill-Parti rigward il-bond jew garanzija finanzjarja, jekk tali bond jew garanzija finanzjarja tikkostitwixxi investiment kopert.

ARTIKOLU 17.5

Tiċhid tal-benefiċċji

Parti tista' ċeahhad il-benefiċċji ta' dan il-Kapitolu lil investitur tal-Parti l-oħra jew lil intrapriża koperta jekk il-Parti li ċeahhad tadotta jew iżzomm miżuri relatati maż-żamma tal-paċi u tas-sigurtà internazzjonali, inkluża l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, li:

- (a) jipprojbixxu tranżazzjonijiet ma' dak l-investitur jew investment kopert; jew
- (b) jinkisru jew ikunu evitati jekk il-benefiċċji ta' dan il-Kapitolu jinghataw lil dak l-investitur jew lil dik l-intrapriża koperta, inkluż jekk il-miżuri jipprojbixxu tranżazzjonijiet ma' persuna li jkollha s-sjeda jew tikkontrolla l-investitur jew l-intrapriża koperta.

ARTIKOLU 17.6

Is-Sottokumitat dwar is-Servizzi u l-Investment

Is-Sottokumitat dwar is-Servizzi u l-Investment (“Sottokumitat”) huwa stabbilit skont l-Artikolu 8.8(1). Meta jindirizza kwistjonijiet relatati mal-investment, is-Sottokumitat għandu jimmonitorja u jiżgura l-implimentazzjoni xierqa ta' dan il-Kapitolu u tal-Annessi 17-A, 17-B u 17-C.

TAQSIMA B

IL-LIBERALIZZAZZJONI TAL-INVESTIMENTI U N-NONDISKRIMINAZZJONI

ARTIKOLU 17.7

Kamp ta' applikazzjoni

1. Din it-Taqsima tapplika għall-miżuri adottati jew miżmuma minn Parti li jaffettwaw l-istabbiliment ta' intrapriża jew l-operat ta' investment kopert fl-attivitajiet ekonomiċi kollha minn investitur tal-Parti l-oħra fit-territorju tagħha.
2. Din it-Taqsima ma tapplikax għal:
 - (a) is-servizzi awdjovizivi;
 - (b) il-kabotaġġ marittimu nazzjonali¹; jew

¹ Mingħajr preġudizzju għall-ambitu tal-attivitajiet li jistgħu jitqiesu bħala kabotaġġ skont il-legiżlazzjoni nazzjonali rilevanti, il-kabotaġġ marittimu nazzjonali skont dan il-Kapitolu jkopri t-trasport ta' passiġġieri jew ta' oġġetti bejn port jew punt li jkun jinsab fiċ-Ċili jew fi Stat Membru u port ieħor jew punt li jkun jinsab fiċ-Ċili jew f'dak l-istess Stat Membru, inkluż fuq il-blata kontinentali tiegħu, kif previst fil-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Liġi tal-Baħar, u t-traffiku li jorigina u li jintemm fl-istess port jew punt li jkun jinsab fiċ-Ċili jew fi Stat Membru.

- (c) is-servizzi tal-ajru domestiċi u internazzjonali jew servizzi relatati b'appoġġ ta' servizzi tal-ajru¹, skedati jew mhux skedati, u s-servizzi direttament relatati mal-eżerċitar tad-drittijiet tat-traffiku, minbarra:
- (i) is-servizzi tat-tiswija u tal-manutenzjoni tal-inġenji tal-ajru li matulhom inġenju tal-ajru jiġi rtirat mis-servizz;
 - (ii) il-bejgħ u l-kummerċjalizzazzjoni ta' servizzi tat-trasport bl-ajru;
 - (iii) is-servizzi ta' sistema kompjuterizzata ta' prenotazzjoni (CRS); u
 - (iv) is-servizzi fuq l-art.
3. L-Artikoli 17.8, 17.9, 17.11, 17.12 u 17.13 ma japplikawx fir-rigward tal-akkwist pubbliku.
4. L-Artikoli 17.8, 17.9, 17.11 u 17.13 ma japplikawx fir-rigward ta' sussidji mogħtija minn Parti, inklużi self appoġġat mill-gvern, garanziji u assigurazzjonijiet.

¹ Għal aktar ċertezza, is-servizzi tal-ajru jew is-servizzi relatati b'appoġġ għas-servizzi tal-ajru jinkludu s-servizzi li ġejjin: it-trasport bl-ajru; servizzi pprovduti bl-użu ta' inġenju tal-ajru li l-iskop primarju tiegħu ma jkunx it-trasport ta' oġġetti jew ta' passiġġieri, bħal taħriġ ta' titjiriet tat-tifi tan-nar, ġiti għall-veduti, sprejjar, stħarriġ, immappjar, fotografija, qbiż bil-paraxut, irmonkar tal-gliders, irfiġh bil-helikopter għall-qtuġh tas-siġar għall-injam u għall-kostruzzjoni li jsiru fl-ajru, u servizzi agrikoli, industrijali u ta' spezzjoni oħra li jsiru fl-ajru; il-kiri ta' inġenji tal-ajru bl-ekwipaġġ; u servizzi ta' thaddim tal-ajruporti.

ARTIKOLU 17.8

L-aċċess għas-suq

Fis-setturi jew is-subsetturi fejn jitwettqu impenji dwar l-aċċess għas-suq, Parti ma għandhiex tadotta jew iżzomm, fir-rigward tal-aċċess għas-suq permezz ta' stabbiliment jew operazzjoni minn investitur tal-Parti l-oħra jew minn intrapriżi li jikkostitwixxu investment kopert, jew fuq il-bażi tat-territorju shih tagħha jew fuq il-bażi ta' suddiviżjoni reġjonali, miżuri li:

- (a) jillimitaw l-għadd ta' intrapriżi li jistgħu jwettqu attività ekonomika speċifika, kemm jekk fil-forma ta' kwoti numerici, ta' monopolji, ta' drittijiet esklużivi jew tar-rekwizit ta' test tal-ħtiġijiet ekonomiċi;
- (b) jillimitaw il-valur totali ta' tranzazzjonijiet jew assi fil-forma ta' kwoti numerici jew ir-rekwizit ta' test tal-ħtiġijiet ekonomiċi;
- (c) jillimitaw l-għadd totali ta' operazzjonijiet jew il-kwantità totali ta' produzzjoni mfissra f'termini ta' unitajiet numerici ddeżinjati fil-forma ta' kwoti jew ir-rekwizit ta' test tal-ħtiġijiet ekonomiċi;¹
- (d) jirrestringju jew jirrikjedu tipi speċifiċi ta' entità ġuridika jew ta' impriza kongunta li permezz tagħhom investitur tal-Parti l-oħra jkun jista' jwettaq attività ekonomika; jew

¹ Is-subparagrafi (a), (b) u (c) ma jkoprux miżuri meħuda sabiex tiġi limitata l-produzzjoni ta' prodott agrikolu jew tas-sajd.

- (e) jillimitaw l-ghadd totali ta' persuni fiżiċi li jistgħu jiġu impjegati f' settur partikolari jew li intrapriża tista' timpjega u li huma meħtieġa għall-prestazzjoni ta' attività ekonomika, u direttament relatati magħha, fil-forma ta' kwoti numerici jew ir-rekwizit ta' test tal-htigijiet ekonomiċi.

ARTIKOLU 17.9

Trattament nazzjonali

1. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri tal-Parti l-oħra u lill-intraprizi li jikkostitwuxxu investiment kopert fir-rigward tal-istabbiliment, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f' sitwazzjonijiet simili¹, lill-investituri tagħha stess u lill-intraprizi tagħhom.
2. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri tal-Parti l-oħra u lill-investimenti koperti, fir-rigward tat-thaddim tagħhom, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f' sitwazzjonijiet simili², lill-investituri tagħha stess u lill-investimenti tagħhom.

¹ Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f' "sitwazzjonijiet simili" jeħtieġ analiżi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

² Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f' "sitwazzjonijiet simili" jeħtieġ analiżi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

3. It-trattament mogħti minn Parti skont il-paragrafi 1 u 2 ifisser:
- (a) fir-rigward ta' gvern reġjonali jew lokali taċ-Ċili, trattament mhux anqas favorevoli mill-aktar trattament favorevoli mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, minn dak il-livell ta' gvern lil investituri taċ-Ċili u lill-investimenti tagħhom fit-territorju tiegħu;
 - (b) fir-rigward ta' gvern ta', jew fi, Stat Membru, trattament mhux anqas favorevoli mill-aktar trattament favorevoli mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, minn dak il-gvern lil investituri ta' dak l-Istat Membru u lill-investiment tagħhom fit-territorju tiegħu¹.

ARTIKOLU 17.10

Akkwist pubbliku

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-intrapriżi tal-Parti l-oħra stabbiliti fit-territorju tagħha jingħataw trattament mhux anqas favorevoli minn dak mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, lill-intrapriżi tagħha stess fir-rigward ta' kwalunkwe miżura rigward ix-xiri ta' oġġetti jew servizzi minn entità tal-akkwist għal finijiet governattivi.

¹ Għal aktar ċertezza, it-trattament mogħti minn gvern ta', jew fi, Stat Membru jinkludi l-livell reġjonali u lokali tal-gvern, fejn applikabbli.

2. L-applikazzjoni tal-obbligu tat-trattament nazzjonali previst f'dan l-Artikolu tibqa' soġġetta għal eċċezzjonijiet ta' sigurtà u ġenerali kif stabbilit fl-Artikolu 28.3.

ARTIKOLU 17.11

Trattament tan-nazzjon l-aktar iffavorit

1. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri tal-Parti l-oħra u lill-intraprizi li jikkostitwixxu investiment kopert, fir-rigward tal-istabbiliment, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili¹, lill-investituri ta' pajjiż terz u lill-intraprizi tagħhom.
2. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri tal-Parti l-oħra u lill-investimenti koperti, fir-rigward tat-thaddim tagħhom, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili², lill-investituri ta' pajjiż terz u lill-investimenti tagħhom.
3. Il-paragrafi 1 u 2 ma għandhomx jiġu interpretati bħala li jobbligaw lil Parti testendi lill-investituri tal-Parti l-oħra jew lill-investimenti koperti l-benefiċċju ta' kwalunkwe trattament li jirriżulta minn miżuri li jipprevedu r-rikonoxximent tal-istandards, inkluż tal-istandards jew tal-kriterji għall-awtorizzazzjoni, il-liċenzjar jew iċ-ċertifikazzjoni ta' persuna fiżika jew intrapriża biex twettaq attività ekonomika, jew ta' miżuri prudenzjali.

¹ Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f'"sitwazzjonijiet simili" jehtieg analizi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

² Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f'"sitwazzjonijiet simili" jehtieg analizi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

4. Għal aktar ċertezza, it-“trattament” imsemmi fil-paragrafi 1 u 2 ma jinkludix il-proċeduri ta’ soluzzjoni tat-tilwim li jirrigwarda l-investment jew mekkanizmi previsti fi trattati ta’ investment internazzjonali u fi ftehimiet kummerċjali oħrajn. Id-dispożizzjonijiet sostantivi fi trattati ta’ investment internazzjonali u fi ftehimiet kummerċjali oħrajn fihom infushom ma jikkostitwixxux “trattament” kif imsemmi fil-paragrafi 1 u 2, u għaldaqstant ma jistgħux iwasslu għal ksur ta’ dan l-Artikolu, miżuri assenti adottati jew miżmuma minn Parti. Il-miżuri ta’ Parti applikati skont dawk id-dispożizzjonijiet sostantivi jistgħu jikkostitwixxu “trattament” skont dan l-Artikolu u għaldaqstant iwasslu għal ksur ta’ dan l-Artikolu.

ARTIKOLU 17.12

Rekwiżiti tal-prestazzjoni

1. Parti ma għandhiex, b’rabta mal-istabbiliment ta’ kwalunkwe intrapriża jew mat-thaddim ta’ kwalunkwe investment ta’ Parti jew ta’ pajjiż terz fit-territorju tagħha, timponi jew tinforza xi rekwiżit, jew tinforza xi impenn biex:

- (a) tesporta livell jew percentwal partikolari ta’ oġġetti jew servizzi;
- (b) tikseb ċertu livell jew percentwal ta’ kontenut domestiku;
- (c) takkwista, tuża jew tagħti preferenza lil oġġetti li jiġu manifatturati jew servizzi li jiġu pprovduti fit-territorju tagħha, jew takkwista oġġetti jew servizzi minn persuni fiżiċi jew intrapriži fit-territorju tagħha;

- (d) tirrelata bi kwalunkwe mod il-volum jew il-valur tal-importazzjonijiet mal-volum jew il-valur tal-esportazzjonijiet jew mal-ammont ta' dhul tal-munita barranija assoċjati ma' tali intrapriża;
- (e) tirrestringi l-bejgħ ta' oġġetti jew servizzi fit-territorju tagħha li timmanifattura jew tipprovdi tali intrapriża billi tirrelata dak il-bejgħ bi kwalunkwe mod mal-volum jew il-valur tal-esportazzjonijiet tagħha jew tal-qligħ mill-munita barranija;
- (f) isir trasferiment ta' teknoloġija, ta' proċess ta' produzzjoni jew ta' għarfien propjetarju lil persuna fiżika jew intrapriża fit-territorju tagħha;
- (g) jiġi fornut esklussivament mit-territorju ta' dik il-Parti l-oġġetti li timmanifattura jew is-servizzi li tipprovdi lil suq reġjonali jew dinji speċifiku;
- (h) jinstabu l-kwartieri ġenerali ta' dak l-investitur għal reġjun speċifiku tad-dinja, li jkun usa' mit-territorju tal-Parti, jew tas-suq dinji fit-territorju tagħha;
- (i) timpjega numru jew perċentwal partikolari ta' ċittadini tagħha;
- (j) tirrestringi l-esportazzjoni jew il-bejgħ għall-esportazzjoni; jew

(k) fir-rigward ta' kwalunkwe kuntratt ta' liċenzja li jkun jeżisti fil-mument meta jiġi impost jew infurzat ir-rekwizit, jew meta kwalunkwe impenn jiġi infurzat, jew fir-rigward ta' kwalunkwe kuntratt ta' liċenzja futur¹ iffirmit liberament bejn l-investitur u persuna fiżika jew ġuridika jew kwalunkwe entità oħra fit-territorju tagħha, sakemm ir-rekwizit ma jkunx impost jew l-impenn ma jiġix infurzat, b'mod li jikkostitwixxi interferenza diretta ma' dak il-kuntratt ta' liċenzja b'eżerċizzju ta' awtorità governattiva mhux ġudizzjarja ta' Parti, sabiex tadotta:

(i) rata jew ammont partikolari ta' royalty taħt ċertu livell skont kuntratt ta' liċenzja; jew

(ii) durata partikolari tat-terminu ta' kuntratt ta' liċenzja.

2. Għal ċertezza akbar, il-subparagrafu (k) tal-paragrafu 1 ma japplikax meta l-kuntratt ta' liċenzja jiġi konkluż bejn l-investitur u Parti.

3. Parti ma għandhiex torbot ir-riċevuta jew l-issoktar tar-riċevuta ta' vantaġġ, b'rabta mal-istabbiliment jew mat-thaddim ta' intrapriża fit-territorju tagħha, ta' Parti jew ta' pajjiż terz, mal-konformità ma' kwalunkwe wieħed mir-rekwiziti li ġejjin:

(a) il-kisba ta' livell jew perċentwal partikolari ta' kontenut domestiku;

¹ Kuntratt ta' liċenzja msemmi f'dan il-paragrafu jfisser kuntratt li jikkonċerna l-liċenzjar ta' teknoloġija, ta' proċess tal-produzzjoni, jew ta' għarfien proprjetarju ieħor.

- (b) l-akkwist, l-użu jew l-għoti ta' preferenza lill-oġġetti li jiġu manifatturati jew lis-servizzi li jiġu pprovduti fit-territorju tagħha, jew l-akkwist ta' oġġetti jew servizzi minn persuni fiżiċi jew intraprizi fit-territorju tagħha;
- (c) ir-relazzjoni bi kwalunkwe mod tal-volum jew tal-valur tal-importazzjonijiet mal-volum jew mal-valur tal-esportazzjonijiet jew mal-ammont ta' dħul tal-munita barranija assoċjat ma' tali impriza;
- (d) ir-restrizzjoni tal-bejgħ ta' oġġetti jew servizzi fit-territorju tagħha li timmanifattura jew tipprova tali intrapriza billi tirrelata dak il-bejgħ bi kwalunkwe mod mal-volum jew mal-valur tal-esportazzjonijiet tagħha jew tal-qligħ mill-munita barranija; jew
- (e) ir-restrizzjoni tal-esportazzjoni jew tal-bejgħ għall-esportazzjoni.

4. Il-paragrafu 3 ma għandux jiġi interpretat bħala li jipprevjeni lil Parti milli torbot ir-riċevuta jew l-issoktar tar-riċevuta ta' vantaġġ, b'rabta mal-istabbiliment jew mat-thaddim ta' intrapriza fit-territorju tagħha minn investitur ta' Parti jew pajjiż terz, mal-konformità ma' rekwiżit li l-produzzjoni, il-provvista ta' servizz, it-taħriġ jew ir-reklutaġġ tal-ħaddiema, il-bini jew l-espansjoni ta' faċilitajiet partikolari, jew it-twettiq ta' riċerka u ta' żvilupp, isiru fit-territorju tagħha.

5. Is-subparagrafi (f) u (k) tal-paragrafu 1 ma japplikawx jekk:
- (a) Parti tawtorizza l-użu ta' dritt ta' proprjetà intellettuali f'konformità mal-Artikolu 31 jew 31a tal-Ftehim TRIPS jew tadotta jew iżżomm mizuri li jehtiegu d-divulgazzjoni ta' *data* jew ta' informazzjoni proprjetarja li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 39 tal-Ftehim TRIPS u li huma konsistenti ma' dan; jew
 - (b) ir-rekwizit jiġi impost jew l-impenn jiġi infurzat minn qorti, tribunal amministrattiv, jew awtorità tal-kompetizzjoni sabiex tiġi rrimedjata prattika ddeterminata wara proċess ġudizzjarju jew amministrattiv li tkun ksur tad-dritt tal-kompetizzjoni tal-Parti.
6. Is-subparagrafi (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 u s-subparagrafi (a) u (b) tal-paragrafu 3 ma japplikawx għar-rekwiziti ta' kwalifika għal oġġetti jew servizzi fir-rigward tal-partecipazzjoni fil-promozzjoni tal-esportazzjoni u fi programmi ta' għajjnuna barranija.
7. Is-subparagrafi (a) u (b) tal-paragrafu 3 ma japplikawx għar-rekwiziti imposti minn Parti li timporta rigward il-kontenut ta' oġġetti neċessarji għall-kwalifika għal tariffi preferenzjali jew għal kwoti preferenzjali.

8. Għal ċertezza akbar, dan l-Artikolu ma għandux jiġi interpretat bħala li jirrikjedi li Parti tippermetti li jiġi pprovdut servizz partikolari fuq bazi transfruntiera fejn dik il-Parti tadotta jew iżzomm restrizzjonijiet jew projbizzjonijiet fuq tali provvista ta' servizzi li jkunu konsistenti mar-rizervi, mal-kundizzjonijiet jew mal-kwalifiki speċifikati fir-rigward ta' settur, ta' subsettur jew ta' attività elenkati fl-Annessi 17-A, 17-B u 17-C.

9. Dan l-Artikolu huwa mingħajr preġudizzju għall-impenji ta' Parti magħmula skont il-Ftehim tad-WTO.

ARTIKOLU 17.13

Maniġment superjuri u bordijiet tad-diretturi

Parti ma għandhiex tirrikjedi li intrapriża ta' dik il-Parti li tkun investiment kopert taħtar persuni fiżiċi ta' nazzjonalità partikolari bħala membri tal-bordijiet tad-diretturi, jew għal pożizzjoni maniġerjali superjuri, bħal eżekuttivi jew maniġers.

ARTIKOLU 17.14

Miżuri mhux konformi

1. L-Artikoli 17.9, 17.11, 17.12 u 17.13 ma japplikawx għal:
 - (a) kwalunkwe miżura eżistenti mhux konformi li tinzamm minn:
 - (i) għall-Parti tal-UE:
 - (A) l-Unjoni Ewropea, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-1;
 - (B) il-gvern ċentrali ta' Stat Membru, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-1;
 - (C) livell reġjonali ta' gvern ta' Stat Membru, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-1; jew
 - (D) livell lokali ta' gvern; u
 - (ii) għaċ-Ċili:
 - (A) il-gvern ċentrali, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-2;

(B) livell reġjonali ta' gvern, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-2; jew

(C) livell lokali ta' gvern;

(b) il-kontinwazzjoni jew it-tigdid fil-pront ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fis-subparagrafu (a); jew

(c) modifika ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fil-subparagrafu (a) ta' dan il-paragrafu, sal-punt li l-modifika ma tnaqqasx il-konformità tal-miżura, kif din kienet teżisti immedjatement qabel il-modifika, mal-Artikoli 17.9, 17.11, 17.12 jew 17.13.

2. L-Artikoli 17.9, 17.11, 17.12 u 17.13 ma japplikawx għall-miżuri ta' Parti fir-rigward ta' setturi, ta' subsetturi jew ta' attivitajiet, kif stabbilit fl-iskeda tagħha għall-Anness 17-B].

3. Parti ma għandhiex tirrikjedi, permezz ta' kwalunkwe miżura adottata wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim u koperta mir-riżerva tagħha elenkata fl-Anness 17-B, li investitur tal-Parti l-oħra, minhabba n-nazzjonalità tiegħu, ibiġh jew jiddisponi b'xi mod ieħor minn investiment kopert li jkun jeżisti fiż-żmien li fih il-miżura ssir effettiva.

4. L-Artikolu 17.8 ma japplika għall-ebda miżura ta' Parti li tkun konsistenti mal-impenji stabbiliti fl-Anness 17-C.

5. L-Artikoli 17.9 u 17.11 ma japplikawx għal kwalunkwe miżura ta' Parti li tikkostitwixxi eċċezzjoni għall-Artikolu 3 jew 4 tal-Ftehim TRIPS, jew deroga minn dan, kif previst b' mod speċifiku fl-Artikoli 3 sa 5 ta' dak il-Ftehim.

6. Għal ċertezza akbar, l-Artikoli 17.9 u 17.11 ma għandhomx jiġu interpretati bħala li jipprevjenu lil Parti milli tippreskrivi rekwiżiti ta' informazzjoni, inkluż għal finijiet statistiċi, b'rabta mal-istabbiliment jew mat-tħaddim ta' investituri tal-Parti l-oħra jew tal-investment kopert, sakemm ma jkunux jikkostitwixxu mezz sabiex jiġu evitati l-obbligi ta' dik il-Parti skont dawk l-Artikoli.

TAQSIMA C

PROTEZZJONI TAL-INVESTIMENT

Artikolu 17.15

Kamp ta' applikazzjoni

Din it-Taqsima tapplika għal miżuri adottati jew miżmuma minn Parti li jaffettwaw:

(a) investimenti koperti; u

- (b) investituri ta' Parti fir-rigward tat-thaddim ta' investment kopert.

ARTIKOLU 17.16

Miżuri ta' investment u regolatorji

1. L-Artikolu 17.3 japplika għal din it-Taqsima f'konformità ma' dan l-Artikolu.
2. Din it-Taqsima ma għandhiex tiġi interpretata bħala impenn ta' xi Parti li ma tiddilx il-qafas legali u regolatorju tagħha, inkluż b'mod li jista' jaffettwa b'mod negattiv it-thaddim tal-investimenti koperti jew l-aspettattivi tal-investitur tal-profitti.
3. Għal aktar ċertezza, is-sempliċi fatt li sussidju jew għotja ma tkunx inħarget, giet imgedda jew miżmuma, jew giet modifikata jew imnaqqsa, minn Parti ma jikkostitwixxix ksur tal-obbligi ta' din it-Taqsima, anki jekk tirrizulta f'telf jew hsara lill-investment kopert:
 - (a) fl-assenza ta' kwalunkwe impenn speċifiku skont il-ligi jew kuntratt għall-ħruġ, tiġdid, jew żamma ta' dak is-sussidju jew ta' dik l-għotja; jew
 - (b) f'konformità ma' kwalunkwe termini jew kundizzjonijiet marbuta mal-ħruġ, it-tiġdid, il-modifika, it-tnaqqis jew iż-żamma ta' dak is-sussidju jew ta' dik l-għotja.

4. Għal aktar ċertezza, xejn f'din it-Taqsima ma għandu jiġi interpretat bħala li jipprevjeni lil Parti milli ma tkomplex bl-għoti ta' sussidju¹ jew li titlob ir-rimborż tiegħu, jekk tali azzjoni tkun giet ordnata minn waħda mill-awtoritajiet kompetenti tagħha², jew bħala li jirrikjedi li dik il-Parti tikkumpensa lill-investitur għal dan.

ARTIKOLU 17.17

Trattament ta' investituri u ta' investimenti koperti

1. Fit-territorju tagħha kull Parti għandha tagħti lil investimenti koperti u lil investituri tal-Parti l-oħra, fir-rigward tal-investimenti koperti tagħhom, trattament ġust u ekwu u protezzjoni u sigurtà sħiħa f'konformità mal-paragrafi minn 2 sa 6.

¹ Fil-każ tal-Parti tal-UE, "sussidju" jinkludi "għajjnuna mill-Istat" kif iddefinit fid-dritt tal-Unjoni Ewropea.

² Fil-każ tal-Parti tal-UE, l-awtoritajiet kompetenti intitolati biex jordnaw l-azzjonijiet imsemmija f'dan il-paragrafu huma l-Kummissjoni Ewropea jew qorti jew tribunal ta' Stat Membru, meta japplikaw id-dritt tal-Unjoni Ewropea dwar l-għajjnuna mill-Istat.

2. Parti tikser l-obbligu ta' trattament ġust u ekwu msemmi fil-paragrafu 1 jekk xi miżura jew sensiela ta' miżuri jkunu jikkostitwixxu¹:

- (a) każda tal-ġustizzja fi proċedimenti kriminali, ċivili jew amministrattivi;
- (b) ksur fundamentali tal-proċess dovut fil-proċedimenti ġudizzjarji u amministrattivi;
- (c) arbitrarjetà manifesta;

¹ Għal aktar ċertezza, meta jiġi ddeterminat jekk miżura jew serje ta' miżuri jikkostitwixxux ksur ta' trattament ġust u ekwu, it-Tribunal għandu jqis, fost l-oħrajn, dan li ġej:

- (i) fir-rigward tas-subparagrafi (a) u (b), jekk il-miżura jew is-serje ta' miżuri jinvolvu imġiba hażina serja li toffendi l-proprjetà ġudizzjarja; is-sempliċi fatt li l-oġġezzjoni tal-miżura mill-investitur fi proċediment domestiku ġiet irrifjutata jew miċħuda jew b'xi mod ieħor ma tirnaxxix fiha nnifisha li tikkostitwixxi każda tal-ġustizzja kif imsemmi fis-subparagrafu (a);
- (ii) fir-rigward tas-subparagrafi (c) u (d), jekk il-miżura jew is-serje ta' miżuri ma kinux ibbażati b'mod ċar fuq raġuni jew fatt jew kinux ibbażati b'mod ċar fuq raġunijiet illeġittimi bħall-preġudizzju; is-sempliċi illegalità, jew is-sempliċi applikazzjoni inkonsistenti jew dubjuża ta' politika jew proċedura, fiha nnifisha ma tikkostitwixxix arbitraġġ manifest imsemmi fis-subparagrafu (c), filwaqt li każda totali u mhux ġustifikata ta' liġi jew regolament, jew miżura mingħajr raġuni, jew imġiba li tkun speċifikament immirata lejn l-investitur jew l-investment kopert tiegħu bil-għan li tikkawża dannu x'aktarx li tikkostitwixxi arbitraġġ jew diskriminazzjoni manifesti msemmiha fis-subparagrafi (c) u (d);
- (iii) fir-rigward tas-subparagrafu (e), jekk Parti aġixxitx mod *ultra vires*, jekk l-episodji tal-allegati fastidju jew koerċizzjoni ġewx ripetuti u sostnuti.

(d) diskriminazzjoni mmirata abbażi ta' raġunijiet manifestament żbaljati, bħal sess, razza jew twemmin reliġjuż; jew

(e) trattament abbużiv ta' investituri, bħal koerċizzjoni, forza u fastidju.

3. Fid-determinazzjoni tal-ksur imsemmi fil-paragrafu 2, it-Tribunal jista' jqis ir-rappreżentazzjonijiet speċifiċi u mhux ambigwi magħmula lil investitur minn Parti, li l-investitur kien jibbaża b'mod raġonevoli fuqhom fid-deċizzjoni li jagħmel jew li jzomm l-investment kopert, iżda li l-Parti sussegwentement frustrata.

4. Protezzjoni u sigurtà shiħa tirreferi għall-obbligi ta' Parti relatati mas-sigurtà fiżika tal-investituri u l-investimenti koperti¹.

5. Għal aktar ċertezza, ksur ta' dispożizzjoni oħra ta' dan il-Ftehim, jew ta' kwalunkwe ftehim internazzjonali ieħor, ma jikkostitwixxix ksur ta' dan l-Artikolu.

6. Il-fatt li mizura tikser il-liġi ta' Parti ma jstabilixxix, fih innifsu, ksur ta' dan l-Artikolu. Sabiex jiġi aċċertat jekk il-mizura tiksirx dan l-Artikolu, it-Tribunal għandu jikkunsidra jekk Parti tkunx aġixxiet b'mod inkonsistenti mal-paragrafi 1 sa 4.

¹ Għal aktar ċertezza, protezzjoni u sigurtà shiħa tirreferi għall-obbligi ta' Parti li taġixxi kif jista' jkun meħtieġ b'mod raġonevoli biex tiproteġi s-sigurtà fiżika tal-investituri u l-investimenti koperti.

ARTIKOLU 17.18

Trattament f'każ ta' inkwiet

1. Investituri ta' Parti li l-investimenti koperti tagħhom isofru telf bhala konsegwenza ta' gwerra jew kunflitt armat ieħor, rivoluzzjoni jew inkwiet ċivili ieħor, jew stat ta' emerġenza nazzjonali¹ fit-territorju tal-Parti l-oħra, għandhom jingħataw minn dik il-Parti trattament mhux anqas favorevoli minn dak mogħti minn dik il-Parti lill-investituri tagħha stess, jew lill-investituri ta' kwalunkwe pajjiż terz, fir-rigward tar-restituzzjoni, l-indennifikazzjoni, il-kumpens jew forma oħra ta' saldu.

2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, l-investituri ta' Parti li, f'xi waħda mis-sitwazzjonijiet imsemmija f' dak il-paragrafu, isofru telf fit-territorju tal-Parti l-oħra, għandhom jingħataw minn dik il-Parti restituzzjoni jew kumpens fil-hin, adegwat u effettiv, jekk dan it-telf ikun riżultat ta':
 - (a) rekwizzjoni ta' investiment kopert tagħhom jew parti minnu mill-forzi jew l-awtoritajiet armati tal-Parti l-oħra; jew
 - (b) il-qerda ta' investiment kopert tagħhom jew parti minnu mill-forzi jew l-awtoritajiet armati tal-Parti l-oħra, li ma kinitx meħtieġa min-neċessità tas-sitwazzjoni.

3. L-ammont tal-kumpens imsemmi fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandu jiġi ddeterminat f'konformità mal-Artikolu 17.19(2), mid-data ta' rekwizzjoni jew qerda sad-data tal-pagament attwali.

¹ Għal aktar ċertezza, id-dikjarazzjoni waħidha ta' stat ta' emerġenza nazzjonali fiha nnifisha ma tikkostitwixxix ksur ta' din id-dispożizzjoni.

ARTIKOLU 17.19

Esproprijazzjoni¹

1. Parti ma għandhiex tinnazzjonalizza jew tespropria investiment kopert, kemm direttament kif ukoll indirettament, permezz ta' miżuri li jkollhom effett ekwivalenti għal nazzjonalizzazzjoni jew esproprijazzjoni (“esproprijazzjoni”), ħlief:

- (a) għal finijiet pubbliċi;
- (b) b'mod mhux diskriminatorja;
- (c) abbażi ta' pagament ta' kumpens fil-ħin, adegwat u effettiv; u
- (d) f'konformità ma' proċess korrett tal-liġi.

2. Il-kumpens imsemmi fis-subparagrafu (c) tal-paragrafu 1 għandu:

- (a) jithallas mingħajr dewmien;
- (b) ikun ekwivalenti għall-valur ġust tas-suq tal-investiment esproprijat f'dak iż-żmien immedjatament qabel ma tkun seħħet l-esproprijazzjoni (“id-data tal-esproprijazzjoni”) jew l-esproprijazzjoni imminenti tkun saret magħrufa, skont liema tiġi l-ewwel;

¹ Għal aktar ċertezza, dan l-Artikolu għandu jiġi interpretat f'konformità mal-Anness 17-D.

- (c) ikun jista' jiġi relalizzat kompletament u ttrasferit liberament fi kwalunkwe munita konvertibbli liberament; u
- (d) jinkludi l-imġax b'rata kummerċjali normali mid-data tal-esproprjazzjoni sad-data tal-pagament.

3. L-investitur affettwat għandu jkollu d-dritt, skont il-liġi tal-Parti li tkun qed tesproprja, għal rieżami fil-ħin tal-pretensjoni tiegħu u tal-valwazzjoni tal-investment tiegħu, minn awtorità ġudizzjarja jew indipendenti oħra ta' dik il-Parti, f'konformità mal-prinċipji stabbiliti f'dan l-Artikolu.

4. Dan l-Artikolu ma japplikax għall-ħruġ ta' liċenzji obligatorji fir-rigward tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, jew għar-revoka, il-limitazzjoni jew il-ħolqien ta' dawn id-drittijiet, sal-punt li tali ħruġ, revoka, limitazzjoni jew ħolqien ikun konsistenti mal-Ftehim TRIPS¹.

ARTIKOLU 17.20

Trasferimenti²

1. Kull Parti għandha tippermetti li t-trasferimenti kollha li jirrigwardaw investment kopert jsiru f'munita konvertibbli liberament, mingħajr restrizzjoni jew dewmien u bir-rata tal-kambju tas-suq li kienet tipprevala fid-data tat-trasferiment. Dawn it-trasferimenti jinkludu:

- (a) kontributi għall-kapital;

¹ Għal aktar ċertezza, ir-revoka tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali msemmija f'dan il-paragrafu tinkludi l-kancellazzjoni jew in-nullifikazzjoni ta' tali drittijiet, u l-limitazzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali tinkludi wkoll eċċezzjonijiet għal tali drittijiet.

² Għal aktar ċertezza, dan l-Artikolu huwa soġġett għall-Anness 17-E.

- (b) profitti, dividendi, qligħ kapitali u redditi oħrajn, dħul mill-bejgħ ta' kull waħda jew kwalunkwe parti tal-investment jew mil-likwidazzjoni parzjali jew totali tal-investment kopert;
- (c) imgħax, pagamenti ta' royalties, tariffi tal-immaniġġar, assistenza teknika u tariffi oħra;
- (d) pagamenti magħmula skont kuntratt iffirmat mill-investitur tal-Parti l-oħra, jew mill-investment kopert tiegħu, inklużi l-pagamenti magħmula skont ftehim ta' self;
- (e) qligħ u remunerazzjoni oħra tal-persunal ingaġġat minn barra l-pajjiż u li jaħdem b'rabta ma' investment kopert;
- (f) pagamenti li jsiru skont l-Artikoli 17.18 u 17.19; u
- (g) pagamenti li jinholqu skont l-applikazzjoni tat-Taqsima D.

2. Parti ma għandhiex tirrikjedi li l-investituri tagħha jittrasferixxu, jew tippenalizza lill-investituri tagħha meta ma jittrasferixxux, id-dħul, il-qligħ, il-profitti jew ammonti oħra derivati minn investimenti koperti fit-territorju tal-Parti l-oħra, jew attribwiti lil dawn l-investimenti.

ARTIKOLU 17.21

Surroga

Jekk Parti, jew kwalunkwe aġenzija mahtura minn dik il-Parti, tagħmel pagament lil investitur ta' dik il-Parti taħt garanzija, kuntratt ta' assigurazzjoni jew forma oħra ta' indennizz li tkun daħlet għalih fir-rigward ta' investiment kopert, il-Parti l-oħra li fit-territorju tagħha jkun sar l-investiment kopert għandha tirrikonoxxi s-surroga jew it-trasferiment ta' kwalunkwe dritt li l-investitur kien ikollu skont dan il-Kapitolu fir-rigward tal-investiment kopert li kieku ma kienx hemm is-surroga, u l-investitur ma għandux isegwi dawn id-drittijiet sal-punt tas-surroga.

ARTIKOLU 17.22

Terminazzjoni

1. Jekk dan il-Ftehim jiġi tterminat skont l-Artikolu 41.14, din it-Taqsima u t-Taqsima D għandhom ikompli jkunu effettivi, għal perjodu ulterjuri ta' 5 snin mid-data tat-terminazzjoni, fir-rigward tal-investimenti magħmula qabel id-data ta' tali terminazzjoni.
2. Il-perjodu msemmi fil-paragrafu 1 għandu jiġi estiż għal perjodu addizzjonali wieħed ta' 5 snin, sakemm ma jkunx fis-seħħ xi ftehim ieħor dwar il-protezzjoni tal-investiment bejn il-Partijiet.

3. Dan l-Artikolu ma għandux japplika jekk l-applikazzjoni provviżorja ta' dan il-Ftehim tiġi tterminata u dan il-Ftehim ma jidholx fis-seħħ.

ARTIKOLU 17.23

Relazzjoni ma' ftehimiet oħrajn

1. Mad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, il-ftehimiet bejn l-Istati Membri u ċ-Ċili elenkati fl-Anness 17-F, inklużi d-drittijiet u l-obbligi derivati minnhom, ma għandhomx jibqgħu fis-seħħ u għandhom jiġu sostitwiti b'din il-Parti tal-Ftehim.

2. Fil-każ ta' applikazzjoni provviżorja tat-Taqsimiet C u D ta' dan il-Kapitolu f'konformità mal-Artikolu 41.5(2), l-applikazzjoni tal-ftehimiet elenkati fl-Anness 17-F, inklużi d-drittijiet u l-obbligi derivati minnhom, għandha tiġi sospiza mid-data li minnha l-Partijiet japplikaw b'mod provviżorju t-Taqsimiet C u D ta' dan il-Kapitolu f'konformità mal-Artikolu 41.5. Jekk l-applikazzjoni provviżorja tiġi tterminata u dan il-Ftehim ma jidholx fis-seħħ, is-sospensjoni għandha tieqaf u l-ftehimiet elenkati fl-Anness 17-F għandhom ikomplu bl-effett tagħhom.

3. Minkejja l-paragrafi 1 u 2, tista' tiġi pprezentata pretensjoni skont ftehim elenkat fl-Anness 17-F, f'konformità mar-regoli u l-proċeduri stabbiliti f'dak il-ftehim, sakemm:

- (a) il-pretensjoni ma tirriżultax minn allegat ksur ta' dak il-ftehim li seħħ qabel id-data tas-sospensjoni tal-ftehim skont il-paragrafu 2 jew, jekk il-ftehim ma jiġix sospiż skont il-paragrafu 2, qabel id-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim; u
- (b) ma jkunux għaddew aktar minn 3 snin mid-data tas-sospensjoni tal-ftehim skont il-paragrafu 2 jew, jekk il-ftehim ma jiġix sospiż skont il-paragrafu 2, mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, sad-data tal-preżentazzjoni tal-pretensjoni.

4. Minkejja l-paragrafi 1 u 2, jekk l-applikazzjoni provviżorja tat-Taqsimiet C u D u dan il-Kapitolu tiġi tterminata u dan il-Ftehim ma jidholx fis-seħħ, tista' tiġi pprezentata pretensjoni skont dan il-Ftehim, f'konformità mar-regoli u l-proċeduri stabbiliti f'dan il-Ftehim, sakemm:

- (a) il-pretensjoni ma tirriżultax minn allegat ksur ta' dan il-Ftehim li seħħ matul il-perjodu tal-applikazzjoni provviżorja tat-Taqsimiet C u D ta' dan il-Kapitolu; u
- (b) ma jkunux għaddew aktar minn 3 snin mid-data tat-terminazzjoni tal-applikazzjoni provviżorja sad-data tal-preżentazzjoni tal-pretensjoni.

5. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, ma għandhiex tapplika d-definizzjoni ta' "dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim" prevista fl-Artikolu 41.5.

ARTIKOLU 17.24

Imgiba Responsabbli fin-Negozju

1. Mingħajr preġudizzju għall-Kapitolu 33, kull Parti għandha tteġġeg li l-investimenti koperti jinkorporaw fil-politiki interni tagħhom prinċipji u linji gwida rikonoxxuti internazzjonalment dwar ir-responsabbiltà soċjali korporattiva jew l-imgiba responsabbli fin-negozju bħal-Linji Gwida tal-OECD għall-Intraprizi Multinazzjonali, id-Dikjarazzjoni Tripartitika tal-ILO dwar il-Prinċipji li jikkonċernaw l-Intraprizi Multinazzjonali u l-Politika Soċjali, u l-Prinċipji Gwida tan-NU dwar in-Negozju u d-Drittijiet tal-Bniedem.
2. Il-Partijiet jafferaw mill-ġdid l-importanza li l-investituri jwettqu proċess ta' diligenza dovuta sabiex jidentifikaw, jipprevjenu, jimmitigaw, u jqisu r-riskji u l-impatti ambjentali u soċjali tal-investment tagħhom.

TAQSIMA D

IS-SOLUZZJONI TAT-TILWIM DWAR INVESTIMENT U S-SISTEMA TAL-QORTI TAL- INVESTIMENT

SUBTAQSIMA 1

KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

Artikoli 17.25

Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

1. Din it-Taqsima tapplika għal tilwima bejn, minn naħa waħda, pretendent ta' Parti waħda u, min-naħa l-oħra, il-Parti l-oħra, li tirrizulta minn allegat ksur skont l-Artikolu 17.9(2) jew l-Artikolu 17.11(2), jew it-Taqsima C, li allegatament jikkawża telf jew ħsara lill-prendent jew lill-intrapriża stabbilita lokalment tiegħu.
2. Din it-Taqsima tapplika wkoll għal kontrotalbiet f'konformità mal-Artikolu 17.31.
3. Pretensjoni fir-rigward tar-ristrutturar tad-dejn ta' Parti għandha tiġi deċiża f'konformità mal-Anness 17-G.

4. Għall-finijiet ta' din it-Taqsima:

- (a) “pretendent” tfisser investitur ta' Parti, li tkun parti f' tilwima dwar investiment mal-Parti l-oħra u li jfittex li jipprezenta jew li jkun ipprezenta pretensjoni, skont din it-Taqsima, jew:
- (i) li jkun qed jagixxi f' ismu stess; jew
 - (ii) li jkun qed jagixxi f' isem intrapriża stabbilita lokalment li huwa għandu s-sjieda tagħha jew jikkontrollaha; il-kumpanija stabbilita lokalment għandha tigi ttrattata bħala ċittadin ta' Stat Kontraenti ieħor għall-finijiet tal-Artikolu 25(2)(b) tal-Konvenzjoni dwar is-Soluzzjoni tat-Tilwim dwar l-Investment bejn l-Istati u ċ-Ċittadini ta' Stati Oħra tat-18 ta' Marzu 1965 (il-Konvenzjoni ICSID);
- (b) “partijiet litiganti” tfisser il-pretendent u l-konvenut;
- (c) “Regoli Addizzjonali tal-facilità tal-ICSID” tfisser ir-Regoli li Jiggraw idur il-facilità Addizzjonali għall-Amministrazzjoni ta' Proċedimenti mis-Segretarjat taċ-Ċentru Internazzjonali għas-Soluzzjoni tat-Tilwim dwar Investiment;
- (d) “Konvenzjoni ICSID” tfisser il-Konvenzjoni dwar is-Soluzzjoni tat-Tilwim dwar l-Investment bejn l-Istati u ċ-Ċittadini ta' Stati oħra, li saret f' Washington fit-18 ta' Marzu 1965;
- (e) “kumpanija stabbilita lokalment” tfisser persuna ġuridika, stabbilita fit-territorju ta' Parti, u li tkun proprjetà ta' u kkontrollata minn investitur tal-Parti l-oħra;¹

¹ Persuna ġuridika tkun: (i) proprjetà ta' persuna tal-Parti l-oħra jekk aktar minn 50 fil-mija tal-interessi azzjonarji fiha jkunu taħt is-sjieda benefiċjarja ta' persuna ta' dik il-Parti; (i) ikkontrollata minn persuna tal-Parti l-oħra jekk din il-persuna għandha l-poter li tinnomina maġġoranza tad-diretturi tagħha jew inkella li legalment tidderiegi l-azzjonijiet tagħha.

- (f) “Konvenzjoni ta’ New York” tfisser il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar ir-Rikonoxximent u l-Eżekuzzjoni ta’ Deċiżjonijiet ta’ Arbitraġġ Barranin, li saret fi New York, fl-10 ta’ Ġunju 1958;
- (g) “Parti mhux litiganti” tfisser jew iċ-Ċili, meta l-konvenut ikun il-Parti tal-UE; jew il-Parti tal-UE, meta iċ-Ċili jkun il-konvenut;
- (h) “proċediment”, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, tfisser proċediment quddiem it-Tribunal jew it-Tribunal tal-Appell skont din it-Taqsima;
- (i) “konvenut” tfisser jew iċ-Ċili, jew fil-każ tal-Parti tal-UE, jew l-Unjoni Ewropea jew l-Istat Membru kkonċernat kif iddeterminat skont l-Artikolu 17.28;
- (j) “finanzjament ta’ parti terza” tfisser kwalunkwe finanzjament ipprovdut lil parti litiganti, minn persuna li ma hijiex parti litiganti, biex tiffinanzja parti mill-kost jew il-kost kollu tal-proċedimenti bi hlas għal remunerazzjoni dipendenti fuq l-eżitu tat-tilwima jew fil-forma ta’ donazzjoni jew għotja;¹
- (k) “Regoli ta’ Arbitraġġ UNCITRAL” tfisser ir-Regoli ta’ Arbitraġġ tal-Kummissjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi Internazzjonali tal-Kummerċ; u
- (l) “Regoli ta’ Trasparenza tal-UNCITRAL” tfisser ir-Regoli tal-UNCITRAL dwar it-Trasparenza bbażati fuq it-Trattat tal-Arbitraġġ bejn l-Investitur u l-Istat.

¹ Għal aktar ċertezza, tali finanzjament jista’ jiġi pprovdut direttament jew indirettament, lil parti litiganti, l-affiljat jew ir-rappreżentant tagħha.

SUBTAQSIMA 2

SOLUZZJONI TAT-TILWIM ALTERNATTIV U KONSULTAZZJONIJIET

ARTIKOLU 17.26

Medjazzjoni

1. Il-partijiet litiganti jistgħu f' kwalunkwe hin jaqblu li jirrikorru għal medjazzjoni.
2. Ir-rikors għall-medjazzjoni huwa volontarju u mingħajr preġudizzju għall-pozizzjoni legali ta' kull waħda mill-partijiet litiganti.
3. Il-proċeduri ta' medjazzjoni għandhom ikunu rregolati mir-regoli stabbiliti fl-Anness 17-H u, fejn disponibbli, mir-regoli dwar il-medjazzjoni adottati mis-Sottokumitat.¹ Is-Sottokumitat għandu jagħmel mill-aħjar biex jiżgura li r-regoli dwar il-medjazzjoni jiġu adottati mhux aktar tard mill-ewwel jum tal-applikazzjoni provvizorja jew id-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, skont il-każ, u f' kwalunkwe każ mhux aktar tard minn sentejn wara tali data.
4. Is-Sottokumitat għandu, fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, jistabbilixxi lista ta' sitt individwi, ta' karattru morali għoli u kompetenza rikonoxxuta fl-oqsma tal-liġi, tal-kummerċ, tal-industrija jew tal-finanzi, li jistgħu jiġu invokati biex jeżerċitaw għidizzju indipendenti u li huma lesti u kapaċi jservi bhala medjaturi.

¹ Kwalunkwe limitu ta' zmien imsemmi fl-Anness 17-H jista' jiġi modifikat bi qbil bejn il-partijiet litiganti.

5. Il-medjatur għandu jinhatar bil-qbil tal-litiganti. Il-partijiet litiganti jistgħu jitolbu b'mod kongunt lill-President tat-Tribunal jahtar medjatur mil-lista stabbilita skont dan l-Artikolu jew, fin-nuqqas ta' lista, minn individwi proposti minn kwalunkwe Parti. Il-medjaturi għandhom jikkonformaw *mutatis mutandis* mal-Anness 17-I.

6. Ladarba l-partijiet litiganti jaqblu li jirrikorru għall-medjazzjoni, il-limiti ta' zmien stabbiliti fl-Artikoli 17.27(5), 17.27(8), 17.54(10) u 17.55(5) għandhom jiġu sospizi mid-data li fiha jkun gie maqbul li jkun hemm rikors għal medjazzjoni sad-data li fiha kwalunkwe parti litiganti tiddeċiedi li ttemm il-medjazzjoni, permezz ta' avviz bil-miktub lill-medjatur u lill-parti litiganti l-oħra. Fuq it-talba taż-żewġ partijiet litiganti, it-Tribunal jew it-Tribunal tal-Appell għandhom jissuspendu l-proċedimenti.

ARTIKOLU 17.27

Konsultazzjonijiet u soluzzjoni amikevoli

1. Kull tilwim jista', u għandu kemm jista' jkun, jissolva b'mod amikevoli permezz ta' negozjati, pariri jew medjazzjoni u, fejn possibbli, qabel il-preżentazzjoni ta' talba għall-konsultazzjonijiet skont dan l-Artikolu. Tali soluzzjoni tista' tiġi miftiehma fi kwalunkwe hin, inkluż wara li jkunu bdew il-proċedimenti.

2. Soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku bejn il-partijiet litiganti skont il-paragrafu 1 għandha tiġi nnotifikata lill-Parti mhux litiganti fi żmien 15-il jum minn meta tiġi miftiehma s-soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku. Kull parti litiganti għandha tirrispetta u tikkonforma ma' kwalunkwe soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku li tintlaħaq f'konformità ma' dan l-Artikolu jew mal-Artikolu 17.26. Is-Sottokumitat għandu jżomm taħt sorveljanza l-implimentazzjoni ta' tali soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku u l-Parti għas-soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku għandha tirrapporta regolarment lis-Sottokumitat dwar l-implimentazzjoni ta' tali soluzzjoni.

3. Jekk tilwima ma tkunx tista' tiġi solvuta kif previst fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, pretendent ta' Parti li jallega ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1) u li jfittex li jippreżenta pretensjoni għandu jippreżenta talba għal konsultazzjonijiet lill-Parti l-oħra.

4. It-talba għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:

- (a) l-isem u l-indirizz tal-prendent u, jekk din it-talba tiġi pprezentata f'isem intrapriża stabbilita lokalment, l-isem, l-indirizz, u l-post ta' inkorporazzjoni tal-intrapriża stabbilita lokalment;
- (b) deskrizzjoni tal-investment u tas-sjieda u l-kontroll tiegħu;
- (c) id-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1) li allegatament inkisru;
- (d) il-bażi ġuridika u fattwali għat-talba, inkluża l-miżura li allegatament tkun inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1);

- (e) ir-rimedju mitlub u l-ammont stmat tad-danni; u
- (f) informazzjoni dwar is-sid benefiċjarju aħhari u l-istruttura korporattiva tal-pretendent u evidenza li tistabilixxi li l-pretendent huwa investitur tal-Parti l-oħra u li għandu s-sjieda ta' jew jikkontrolla l-investiment u, jekk jaġixxi f'isem intrapriża stabbilita lokalment, li għandu s-sjieda ta' jew tikkontrolla dik l-intrapriża stabbilita lokalment.
5. Sakemm il-partijiet litiganti ma jaqblux fuq perjodu itwal, il-konsultazzjonijiet għandhom isiru fi żmien 60 jum mill-preżentazzjoni tat-talba għal konsultazzjonijiet.
6. Sakemm il-partijiet litiganti ma jaqblux mod ieħor, il-post tal-konsultazzjonijiet għandu jkun:
- (a) Santiago, jekk il-konsultazzjonijiet jikkonċernaw allegat ksur miċ-Ċili;
- (b) Brussell, jekk il-konsultazzjonijiet jikkonċernaw allegat ksur mill-Unjoni Ewropea; jew
- (c) il-belt kapitali tal-Istat Membru kkonċernat, jekk il-konsultazzjonijiet jikkonċernaw esklussivament allegat ksur minn dak l-Istat Membru.
7. Il-partijiet litiganti jistgħu jaqblu li jagħmlu konsultazzjonijiet permezz ta' vidjokonferenza jew mezzi oħra jekk ikun xieraq.

8. It-talba għal konsultazzjonijiet għandha tiġi pprezentata:

- (a) fi żmien 3 snin mid-data li fiha l-pretendent jew, jekk il-pretendent jaġixxi f'isem l-intrapriża stabbilita lokalment, id-data li fiha l-intrapriża stabbilita lokalment, tkun akkwistat għall-ewwel darba, jew kellha takkwista għall-ewwel darba, għarfien tal-mizura li allegatament tkun inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1) u tat-telf jew tad-dannu li allegatament ikun iġġarrab b'dan; jew
- (b) fi żmien sentejn mid-data li fiha l-pretendent jew, jekk il-pretendent jaġixxi f'isem l-intrapriża stabbilita lokalment, id-data li fiha l-intrapriża stabbilita lokalment ma tibqax tressaq pretensjonijiet jew proċedimenti quddiem tribunal domestiku jew qorti skont il-ligi ta' Parti; u, fi kwalunkwe każ, mhux aktar tard minn 5 snin wara d-data li fiha l-pretendent jew, jekk il-pretendent jaġixxi f'isem l-intrapriża stabbilita lokalment, id-data li fiha l-intrapriża stabbilita lokalment akkwistat għall-ewwel darba, jew kellha takkwista għall-ewwel darba, għarfien tal-mizura li allegatament tkun inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1) u tat-telf jew tad-dannu li allegatament ikun iġġarrab b'dan.

9. Fil-każ li l-pretendent ma jkunx ipprezenta pretensjoni skont l-Artikolu 17.30 fi żmien 18-il xahar minn meta jkun ipprezenta t-talba għal konsultazzjonijiet, il-pretendent għandu jitqies li rtira t-talba tiegħu għal konsultazzjonijiet u, jekk applikabbli, l-avviż li jitlob determinazzjoni tal-konvenut skont l-Artikolu 17.28 u ma għandux jipprezenta pretensjoni skont din it-Taqsima fir-rigward tal-istess allegat ksur. Dan il-perjodu jista' jiġi estiż permezz ta' ftehim bejn il-partijiet litiganti involuti fil-konsultazzjonijiet.

10. Ksur kontinwu ma jistax jiġgedded jew jinterrompi l-perjodi stabbiliti fil-paragrafu 8.

11. Jekk it-talba għal konsultazzjonijiet tikkoncerna allegat ksur tal-Ftehim mill-Parti tal-UE, din għandha tintbagħat lill-Unjoni Ewropea. Jekk jiġi identifikat allegat ksur tal-Ftehim minn Stat Membru, it-talba għal konsultazzjonijiet għandha tintbagħat ukoll lill-Istat Membru kkoncernat.

SUBTAQSIMA 3

PREŻENTAZZJONI TA' PRETENSJONI U KUNDIZZJONIJIET PREĊEDENTI

Artikolu 17.28

Talba għad-determinazzjoni tal-konvenut

1. Jekk ma tinstabx soluzzjoni għat-tilwima fi żmien 90 jum minn meta tiġi pprezentata t-talba għal konsultazzjonijiet, it-talba tirrigwarda allegat ksur tal-Ftehim mill-Parti tal-UE u l-pretendent għandu l-ħsieb li jibda proċedimenti skont l-Artikolu 17.30, il-pretendent għandu jibgħat lill-Unjoni Ewropea avviż li jitlob determinazzjoni mill-konvenut.

2. L-avviż għandu jidentifika l-miżuri li fir-rigward tagħhom il-pretendent ikollu l-ħsieb li jibda proċedimenti. Jekk tiġi identifikata miżura ta' Stat Membru, tali avviż għandu jintbagħat ukoll lill-Istat Membru kkoncernat.

3. Il-Parti tal-UE għandha, wara li tkun għamlet determinazzjoni, tinforma lill-pretendent malajr kemm jista' jkun, u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard minn 60 jum mid-data tal-wasla tal-avviż imsemmi fil-paragrafu 1, dwar jekk l-Unjoni Ewropea jew Stat Membru għandhomx ikunu l-konvenut¹.

4. Jekk il-pretendent ma jkunx gie infurmat dwar id-determinazzjoni fi żmien 60 jum wara li jkun ta l-avviż imsemmi fil-paragrafu 3, il-konvenut għandu jkun:

(a) l-Istat Membru, jekk il-miżura jew il-miżuri identifikati fl-avviż imsemmi fil-paragrafu 1 ikunu esklussivament miżuri ta' Stat Membru; jew

(b) l-Unjoni Ewropea, jekk il-miżura jew il-miżuri identifikati fl-avviż imsemmi fil-paragrafu 1 jinkludu miżuri tal-Unjoni Ewropea.

5. Jekk il-pretendent jipprezenta pretensjoni skont l-Artikolu 17.30, għandu jagħmel dan abbażi tad-determinazzjoni kkomunikata msemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu u, jekk ma tigi kkomunikata l-ebda determinazzjoni bhal din lill-pretendent, abbażi tal-paragrafu 4.

¹ Għal aktar çarezza, il-Parti tal-UE għandha tagħmel din id-determinazzjoni abbażi biss tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 912/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 li jstabbilixxi qafas għall-ġestjoni tar-responsabbiltà finanzjarja marbuta mat-tribunali għas-soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat stabbiliti permezz ta' ftehimiet internazzjonali li għalihom l-Unjoni Ewropea hija Parti (ĠUUE L 257, 28.8.2014, p. 121).

6. Jekk jew l-Unjoni Ewropea jew Stat Membru tkun/ikun il-konvenut wara determinazzjoni magħmula skont il-paragrafu 3, la l-Unjoni Ewropea u lanqas l-Istat Membru kkonċernat ma jistgħu jafferaw l-inammissibbiltà tal-pretensjoni, in-nuqqas ta' ġurisdizzjoni tat-Tribunal jew inkella jsostnu li l-pretensjoni jew it-talba hija infondata jew invalida għar-raġuni li l-konvenut xieraq għandu jkun jew kellu jkun l-Unjoni Ewropea aktar milli l-Istat Membru, jew viċi versa.

7. It-Tribunal u t-Tribunal tal-Appell għandu jkun marbut bid-determinazzjoni li tkun saret skont il-paragrafu 3 u, jekk ma tiġi kkomunikata l-ebda determinazzjoni lil-pretendent, abbażi tal-paragrafu 4.

8. Xejn f'dan il-Ftehim jew fir-regoli applikabbli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim ma għandu jipprevjeni l-iskambju tal-informazzjoni kollha relatata ma' tilwima bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istat Membru kkonċernat.

ARTIKOLU 17.29

Rekwiziti għall-preżentazzjoni ta' pretensjoni

1. Qabel ma jippreżenta pretensjoni, il-pretendent għandu:
 - (a) jirtira kwalunkwe pretensjoni jew proċediment pendenti quddiem kwalunkwe qorti jew tribunal domestiku jew internazzjonali skont id-dritt domestiku jew internazzjonali dwar kwalunkwe miżura li allegatament tikkostitwixxi ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1);

- (b) jipprovdi rinunzja bil-miktub li mhu se jibda l-ebda pretensjoni jew proċedura quddiem kwalunkwe qorti jew tribunal domestiku jew internazzjonali skont id-dritt domestiku jew internazzjonali dwar kwalunkwe miżura li allegatament tikkostitwixxi ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1);
- (c) jiddikjara li mhu se jinforza l-ebda deċiżjoni mogħtija skont din it-Taqsima qabel ma t-tali għotja tkun saret finali skont l-Artikolu 17.56, u li ma huwiex se jfittex li jappella, jirrieżamina, iwarrab, jannulla, jirrevedi, jew jagħti bidu għal kwalunkwe proċedura simili quddiem kwalunwke qorti jew tribunal internazzjonali jew domestiku, fir-rigward ta' għotja skont din it-Taqsima.

2. It-Tribunal għandu jiċċhad pretensjoni minn pretendenti li jkun ippreżenta pretensjoni oħra lit-Tribunal jew lil kwalunkwe qorti jew tribunal domestiku jew internazzjonali ieħor dwar l-istess miżura bħal dik li allegatament hija inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1), sakemm il-prendenti ma jirtirax dik il-pretensjoni pendenti. Dan il-paragrafu ma għandux japplika jekk ipreendenti jippreżenta pretensjoni quddiem qorti jew tribunal domestiku li jkun qed ifittex rimedju *interim* b'mandat ta' inibizzjoni jew dikjarazzjoni.

3. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, pretendent jinkludi l-investitur u, jekk l-investitur ikun aġixxa f'isem l-intrapriża stabbilita lokalment, jinkludi wkoll l-intrapriża stabbilita lokalment. Barra minn hekk, għall-finijiet tas-subparagrafu (a) tal-paragrafu 1 u tal-paragrafu 2, il-pretendent jinkludi wkoll:

- (a) jekk il-pretensjoni tiġi ppreżentata minn investitur li jaġixxi f'ismu stess, il-persuni kollha li, direttament jew indirettament, ikollhom interess ta' sjieda fl-investitur jew li jkunu kkontrollati minnu u jsostnu li ġarrbu l-istess telf jew dannu¹ bħall-investitur; jew
- (b) jekk il-pretensjoni tiġi ppreżentata minn investitur li jaġixxi f'isem intrapriża stabbilita lokalment, il-persuni kollha li, direttament jew indirettament, ikollhom interess ta' sjieda fl-intrapriża stabbilita lokalment jew li jkunu kkontrollati minnha u jsostnu li ġarrbu l-istess telf jew dannu² bħall-intrapriża stabbilita lokalment.

¹ Għal aktar ċertezza, l-istess telf jew dannu jfisser telf jew dannu li jirriżulta mill-istess miżura li l-persuna tfitteż li tirkupra fl-istess kapaxità bħal-pretendent (eż. jekk il-pretendent iħarrek bħala azzjonist, din id-dispożizzjoni tkopri persuna relatata li tfitteż ukoll l-irkupru bħala azzjonist).

² Għal aktar ċertezza, l-istess telf jew dannu jfisser telf jew dannu li jirriżulta mill-istess miżura li l-persuna tfitteż li tirkupra fl-istess kapaxità bħal-pretendent (eż. jekk il-pretendent iħarrek bħala azzjonist, din id-dispożizzjoni tkopri persuna relatata li tfitteż ukoll l-irkupru bħala azzjonist).

ARTIKOLU 17.30

Prezentazzjoni ta' Pretensjoni

1. Jekk it-tilwima ma tkunx tista' tiġi solvuta fi żmien 6 xhur mill-prezentazzjoni tat-talba għal konsultazzjonijiet u, jekk applikabbli, ikunu għaddew tal-anqas 3 xhur mill-prezentazzjoni tal-avviż li jitlob determinazzjoni tal-konvenut skont l-Artikolu 17.28, il-pretendent, sakemm ma jissodisfax ir-rekwiżiti stabbiliti f'dan l-Artikolu u fl-Artikolu 17.32, jista' jippreżenta pretensjoni lit-Tribunal.

2. Pretensjoni tista' tiġi ppreżentata lit-Tribunal skont wieħed mis-settijiet ta' regoli li ġejjin dwar is-soluzzjoni tat-tilwim:
 - (a) il-Konvenzjoni ICSID, sakemm kemm il-konvenut kif ukoll l-Istat tal-pretendent ikunu partijiet għall-Konvenzjoni ICSID;
 - (b) ir-Regoli Addizzjonali tal-faċilità tal-ICSID, sakemm il-konvenut jew l-Istat tal-pretendent ikun parti għall-Konvenzjoni ICSID;
 - (c) ir-Regoli ta' Arbitraġġ UNCITRAL; jew
 - (d) kwalunkwe regola oħra miftiehma mill-partijiet litiganti fuq it-talba tal-pretendent.

3. Ir-regoli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom japplikaw soġġett għar-regoli stabbiliti f'din it-Taqsima, kif issupplimentati bi kwalunkwe regoli adottati mis-Sottokumitat.
4. Il-pretensjonijiet kollha identifikati mill-pretendent fil-preżentazzjoni tal-pretensjoni tiegħu skont dan l-Artikolu għandhom ikunu bbażati fuq informazzjoni identifikata fit-talba tiegħu għal konsultazzjonijiet skont is-subparagrafi (c) u (d) tal-Artikolu 17.27(4).
5. Pretensjonijiet ippreżentati f'isem klassi magħmula minn numru ta' pretendenti mhux identifikati, jew ippreżentati minn rappreżentant li jkun beħsiebu jmessxi l-proċedimenti fl-interess ta' numru ta' pretendenti identifikati jew mhux identifikati li jiddelegaw id-deċiżjonijiet kollha relatati mal-proċedimenti f'isimhom, ma jkunux ammissibbli.
6. Għal aktar ċertezza, pretendent ma għandux jippreżenta pretensjoni skont din it-Taqsima jekk l-investiment tiegħu ikun sar permezz ta' dikjarazzjoni falza qarrieqa, haġi, korruzzjoni, jew kondotta li jammontaw għal abbuż tal-proċess.

ARTIKOLU 17.31

Kontrotalbiet

1. Il-konvenut jista' jipprezenta kontropretensjoni abbażi tan-nuqqas min-naħa tal-pretendent li jikkonforma ma' obbligu internazzjonali applikabbli fit-territorji taż-żewġ Partijiet,¹ li jirriżulta b'rabta mal-baži fattwali tat-talba.²
2. Il-kontropretensjoni għandha tiġi pprezentata mhux aktar tard milli fil-kontosottomissjoni jew fid-dikjarazzjoni ta' difiża tal-konvenut, jew fi stadju aktar tard fil-proċedimenti jekk it-Tribunal jiddeċiedi li d-dewmien kien iġġustifikat fiċ-ċirkostanzi.
3. Għal aktar ċertezza, il-kunsens ta' pretendent għall-proċeduri skont din it-Taqsima kif imsemmi fl-Artikolu 17.32 jinkludi l-prezentazzjoni ta' kontropretensjonijiet mill-konvenut.

¹ Għal aktar ċertezza, l-obbligi msemmija f'dan il-paragrafu għandhom ikunu bbażati fuq impenji legali li l-Partijiet ikunu taw il-kunsens tagħhom għalihom.

² Il-Kunsill Kongunt għandu, fuq talba ta' Parti, joħroġ interpretazzjonijiet vinkolanti skont l-Artikolu 17.38(6) biex jiċċara l-kamp ta' applikazzjoni tal-obbligi internazzjonali li huma msemmija f'dan il-paragrafu.

ARTIKOLU 17.32

Kunsens

1. Il-konvenut jagħti l-kunsens tiegħu għall-preżentazzjoni ta' pretensjoni skont din it-Taqsima.
2. Il-kunsens skont il-paragrafu 1 u l-preżentazzjoni ta' pretensjoni skont din it-Taqsima għandhom jitqiesu bħala li jissodisfaw ir-rekwiziti ta':
 - (a) l-Artikolu 25 tal-Konvenzjoni tal-ICSID u r-Regoli Addizzjonali tal-faċilità tal-ICSID għal kunsens bil-miktub tal-partijiet litiganti; u
 - (b) l-Artikolu II tal-Konvenzjoni ta' New York għal ftehim bil-miktub.
3. Il-pretendent jitqies li jagħti l-kunsens tiegħu f'konformità mal-proċeduri previsti f'din it-Taqsima fil-ħin tal-preżentazzjoni ta' pretensjoni skont l-Artikolu 17.30.

ARTIKOLU 17.33

Finanzjament minn parti terza

1. Jekk parti litiganti tkun irċeviet jew tkun qed tirċievi finanzjament minn parti terza, jew tkun irrangat biex tirċievi finanzjament minn parti terza, il-parti litiganti li tibbenefika minnu għandha tiddivulga lill-parti litiganti l-oħra u lid-diviżjoni tat-Tribunal jew, jekk id-diviżjoni tat-Tribunal ma tkunx stabbilita, lill-President tat-Tribunal, l-isem u l-indirizz tal-finanzjatur tal-parti terza, u jekk applikabbli, tas-sid benefiċjarju aħħari u tal-istruttura korporattiva.
2. Il-parti litiganti għandha tagħmel id-divulgazzjoni skont il-paragrafu 1 fiż-żmien tal-preżentazzjoni ta' pretensjoni, jew, jekk il-finanzjament minn parti terza jiġi rrangat wara l-preżentazzjoni ta' pretensjoni, mingħajr dewmien, hekk kif jiġi konkluż l-arrangament jew issir id-donazzjoni jew l-għotja. Il-parti litiganti għandha tinnotifika minnufih lit-Tribunal dwar kwalunkwe bidla fl-informazzjoni ddivulgata.
3. It-Tribunal jista' jordna d-divulgazzjoni ta' aktar informazzjoni dwar l-arrangament ta' finanzjament u l-finanzjatur tal-parti terza jekk iqis li dan ikun meħtieġ fi kwalunkwe stadju tal-proċedimenti.

SUBTAQSIMA 4

SISTEMA TA' QORTI TAL-INVESTIMENT

ARTIKOLU 17.34

Tribunal tal-prim'istanza

1. B'dan qed jiġi stabbilit Tribunal tal-prim'istanza ("Tribunal") biex jisma' l-pretensjonijiet ipprezentati skont l-Artikolu 17.30.
2. Mad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat Kongunt għandu jahtar disa' Mħallfin għat-Tribunal. Tlieta mill-Imħallfin għandhom ikunu ċittadini ta' Stat Membru, tlieta għandhom ikunu ċittadini ta' Ċili u tlieta għandhom ikunu ċittadini ta' pajjiżi terzi. Fil-ħatra tal-Imħallfin, il-Kumitat Kongunt huwa mhegġeg ġqis il-htieġa li jiġu żgurati d-diversità u rappreżentanza ġusta tal-generu.
3. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeciedi li jżid jew inaqqas l-għadd ta' Imħallfin b'multipli ta' tlieta. Ħatriet addizzjonali għandhom isiru skont il-kriterji previsti fil-paragrafu 2.

4. L-Imħallfin għandu jkollhom il-kwalifiki meħtieġa fil-pajjiżi fejn huma ċittadini għall-ħatra f'kariga ġudizzjarja, jew ikunu ġuristi ta' kompetenza rikonoxxuta. Huma għandhom ikunu taw prova ta' kompetenza fid-dritt internazzjonali pubbliku. Preferibbilment għandu jkollhom kompetenza fid-dritt internazzjonali dwar l-investiment, fid-dritt kummerċjali internazzjonali, u fis-soluzzjoni tat-tilwim li jirrizulta minn ftehimiet ta' investiment internazzjonali jew ftehimiet kummerċjali internazzjonali.

5. L-Imħallfin għandhom jinħatru għal terminu ta' 5 snin. Madankollu, il-mandati ta' hames Imħallfin (żewġ ċittadini ta' Stat Membru, żewġ ċittadini ta' Ċili u ċittadin wiehed ta' pajjiż terz) tad-disa' Imħallfin maħtura immedjatement wara d-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, li għandhom jiġu ddeterminati bil-polza, għandhom jiġu estiżi għal 8 snin. Il-postijiet vakanti għandhom jimtlew hekk kif jitbattlu. Imħallef maħtur biex jieħu post Imħallef ieħor, li l-mandat tiegħu għadu ma skadiex, għandu jibqa' jokkupa l-kariga għall-bqija tal-mandat tal-predeċessor. Imħallef li jkun qed iservi f'divizjoni tat-Tribunal meta l-mandat tiegħu jiskadi, jista' bl-awtorizzazzjoni tal-President tat-Tribunal, ikompli jservi fid-divizjoni sal-għeluq tal-proċedimenti ta' dik id-divizjoni, u għal dak il-għan biss għandu jkompli jitqies bħala li għadu Imħallef tat-Tribunal.

6. It-Tribunal għandu jkollu President u Viċi President responsabbli għall-kwistjonijiet organizzattivi, bl-assistenza tas-Segretarjat. Il-President u l-Viċi President għandhom jintgħażlu bil-polza għal mandat ta' sentejn minn fost l-Imħallfin li huma ċittadini ta' pajjiżi terzi. Dawn għandhom iservu abbażi ta' rotazzjoni mtella' bil-polza mill-Kopresidenti tal-Kumitat Kongunt. Il-Viċi President għandu jaġixxi bħala l-President meta dan ma jkunx disponibbli.

7. It-Tribunal għandu jisma' l-kawzi f' diviżjonijiet li jikkonsistu fi tliet Imħallfin, li minnhom wieħed għandu jkun ċittadin ta' Stat Membru tal-Unjoni, wieħed ċittadin ta' Ċili u wieħed ċittadin ta' pajjiż terz. Id-diviżjoni għandha tkun ippreseduta mill-Imħallef li huwa ċittadin ta' pajjiż terz.
8. Meta tiġi ppreżentata pretensjoni skont l-Artikolu 17.30, il-President tat-Tribunal għandu jstabilixxi l-kompożizzjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal li tisma' l-kawzi fuq bażi ta' rotazzjoni, u jiżgura li l-kompożizzjoni tad-diviżjonijiet tkun aleatorja u imprevedibbli, filwaqt li jagħti lill-Imħallfin kollha opportunità indaqs li jservu.
9. Minkejja l-paragrafu 7 ta' dan l-Artikolu, il-partijiet litiganti jistgħu jaqblu li każ jinstema' minn Imħallef uniku li jkun ċittadin ta' pajjiż terz, li għandu jinhatar mill-President tat-Tribunal. Il-konvenut għandu jqis b' mod simpatetiku talba bħal din mill-pretendent, b' mod partikolari jekk il-kumpens jew id-danni mitluba jkunu relattivament baxxi. Tali talba għandha ssir fl-istess hin bħall-preżentazzjoni tal-pretensjoni skont l-Artikolu 17.30.
10. It-Tribunal għandu jfassal il-proċeduri ta' hidma tiegħu stess, wara li jiddiskuti mal-Partijiet.
11. L-Imħallfin għandhom ikunu disponibbli l-hin kollu u wara avviż ta' ftit hin, u għandhom jibqgħu aġġornati dwar l-attivitajiet ta' soluzzjoni tat-tilwim skont din il-Parti tal-Ftehim.
12. Sabiex jiżguraw id-disponibbiltà tagħhom, kull xahar, l-Imħallfin għandhom jithallsu tariffa ta' hlas fix-xahar li għandha tiġi ffissata b' deċiżjoni tal-Kumitat. Il-President tat-Tribunal, u fejn applikabbli, il-Viċi President, għandu jirċievi tariffa ekwivalenti għat-tariffa ddeterminata skont l-Artikolu 17.35(11) għall kull jum li jkun hadem fil-qadi tal-funzjonijiet tal-President tat-Tribunal skont din it-Taqsima.

13. It-tariffa ta' hlas għandha tithallas mill-Partijiet filwaqt li jitqiesu l-livelli ta' żvilupp rispettivi tagħhom f'kont ġestit mis-Segretarjat taċ-Ċentru Internazzjonali għas-Soluzzjoni tat-Tilwim dwar Investiment (“ICSID”). Fil-każ li waħda mill-Partijiet tonqos milli tħallas it-tariffa ta' hlas, il-Parti l-oħra tista' toffri li tħallas hi. Kull arretrat bħal dan jibqa' pagabbli, b'imgħax xieraq. Il-Kumitat Kongunt għandu jirrieżamina regolarment l-ammont u t-tqassim ta' dawk it-tariffi u jista' jirrakkomanda aġġustamenti rilevanti.

14. Sakemm il-Kumitat ma jadottax deċiżjoni skont il-paragrafu 15 ta' dan l-Artikolu, l-ammont tat-tariffi u l-ispejjeż l-oħra tal-Imħallfin f'diviżjoni tat-Tribunal għandhom ikunu dawk iddeterminati skont ir-Regolament 14(1) tar-Regolamenti Amministrattivi u Finanzjarji tal-Konvenzjoni tal-ICSID fis-seħħ fid-data tal-prezentazzjoni tal-pretensjoni u allokat mit-Tribunal fost il-partijiet litiganti f'konformità mal-Artikolu 17.54(5), (6) u (7).

15. Malli l-Kumitat Kongunt jieħu deċiżjoni, it-tariffa ta' hlas u tariffi u spejjeż oħra jistgħu jiġu ttrasformati b'mod permanenti f'salarju regolari. F'każ bħal dan, l-Imħallfin għandhom iservu fuq bażi full-time u l-Kumitat Kongunt għandu jiffissa r-remunerazzjoni tagħhom u l-kwistjonijiet organizzattivi relatati. L-Imħallfin li jirċievu salarju regolari ma għandhomx jithallew jinvolvu ruħhom fi kwalunkwe okkupazzjoni, kemm jekk din tkun bi hlas u kemm jekk le, sakemm ma tingħatax eżenzjoni b'mod eċċezzjonali mill-President tat-Tribunal.

16. Is-Segretarjat tal-ICSID għandu jaġixxi bħala Segretarjat għat-Tribunal u jipprovdi appoġġ xieraq. L-ispejjeż għal tali appoġġ għandhom jiġu allokat mit-Tribunal fost il-partijiet litiganti f'konformità mal-Artikolu 17.54(5), (6) u (7).

ARTIKOLU 17.35

Tribunal tal-Appell

1. B'dan qed jiġi stabbilit Tribunal tal-Appell permanenti biex jisma' l-appelli mill-ghotjiet maħruġa mit-Tribunal.
2. Mad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat Kongunt għandu jaħtar sitt Membri għat-Tribunal tal-Appell. Tnejn mill-Membri għandhom ikunu ċittadini ta' Stat Membru, tnejn għandhom ikunu ċittadini taċ-Ċili u tnejn ċittadini ta' pajjiżi terzi. Fil-ħatra tal-Membri tat-Tribunal tal-Appell, il-Kumitat Kongunt huwa mhegġeġ iqis il-ħtieġa li tiġi żgurata d-diversità u rappreżentanza ġusta tal-ġeneru.
3. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jżid jew inaqqas l-għadd ta' Membri tat-Tribunal tal-Appell b'multipli ta' tlieta. Ħatriet addizzjonali għandhom isiru skont il-kriterji previsti fil-paragrafu 2.
4. Il-Membri tat-Tribunal tal-Appell għandu jkollhom il-kwalifiki meħtieġa fil-pajjiżi fejn huma ċittadini għall-ħatra fl-oghla karigi ġudizzjarji, jew ikunu ġuristi ta' kompetenza rikonossuta. Huma għandhom ikunu taw prova ta' kompetenza fid-dritt internazzjonali pubbliku. Preferibbilment għandu jkollhom kompetenza fid-dritt internazzjonali dwar l-investment, fid-dritt kummerċjali internazzjonali, u fis-soluzzjoni tat-tilwim li jirrizulta minn ftehimiet ta' investment internazzjonali jew ftehimiet kummerċjali internazzjonali.

5. Il-membri tat-Tribunal tal-Appell għandhom jinhatru għal terminu ta' 5 snin. Madankollu, il-mandati ta' tlieta mis-sitt Membri mahtura immedjatament wara d-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim, li għandhom jiġu ddeterminati bil-polza, għandu jiġi estiż għal 6 snin. Il-postijiet vakanti għandhom jimtlew hekk kif jitbattu. Membru mahtur biex jiehu post Membru ieħor, li l-mandat tiegħu għadu ma skadiex, għandu jibqa' jikkupa l-kariga għall-bqija tal-mandat tal-predeċessor. Membru li jkun qed iservi f' diviżjoni tat-Tribunal tal-Appell meta l-mandat tiegħu jiskadi jista', bl-awtorizzazzjoni tal-President tat-Tribunal, ikompli jservi fid-diviżjoni sal-għeluq tal-proċedimenti ta' dik id-diviżjoni, u għal dak il-għan biss għandu jkompli jitqies bħala Membru tat-Tribunal tal-Appell.

6. It-Tribunal tal-Appell għandu jkollu President u Viċi President responsabbli għal kwistjonijiet organizzattivi, bl-assistenza tas-Segretarjat. Il-President u l-Viċi President għandhom jintgħazlu bil-polza għal mandat ta' sentejn minn fost il-Membri li huma ċittadini ta' pajjiżi terzi. Dawn għandhom iservu abbażi ta' rotazzjoni mtella' bil-polza mill-Kopresidenti tal-Kumitat Kongunt. Il-Viċi President għandu jaġixxi bħala l-President meta dan ma jkunx disponibbli.

7. It-Tribunal tal-Appell għandu jisma' l-appelli f' diviżjonijiet li jikkonsistu fi tliet Membri, li minnhom wiehed għandu jkun ċittadin ta' Stat Membru, wiehed ċittadin ta' Ċili u wiehed ċittadin ta' pajjiż terz. Id-diviżjoni għandha tkun ippreseduta mill-Membru li huwa ċittadin ta' pajjiż terz.

8. Il-President tat-Tribunal tal-Appell għandu jistabbilixxi l-kompożizzjoni tad-diviżjoni li tisma' kull appell fuq bażi ta' rotazzjoni, u jiżgura li l-kompożizzjoni ta' kull diviżjoni tkun aleatorja u imprevedibbli, filwaqt li jagħti lill-Membri kollha opportunità indaqs li jservu.

9. It-Tribunal tal-Appell għandu jfassal il-proċeduri ta' ħidma tiegħu stess, wara li jiddiskuti mal-Partijiet.
10. Il-Membri kollha li jservu fuq it-Tribunal tal-Appell għandhom ikunu disponibbli l-ħin kollu u wara avviż ta' ftit ħin, u għandhom jibqgħu aġġornati dwar l-attivitajiet ta' soluzzjoni tat-tilwim skont din il-Parti tal-Ftehim.
11. Sabiex jiżguraw id-disponibbiltà tagħhom, kull xahar, il-Membri tat-Tribunal tal-Appell għandhom jithallsu tariffa ta' ħlas fix-xahar u jirċievu tariffa għal kull jum li jaħdmu bħala Membri, liema tariffi għandhom jiġu deċiżi mill-Kumitat Kongunt. Il-President tat-Tribunal tal-Appell u, fejn applikabbli, il-Viċi President, għandu jirċievi tariffa għal kull jum li jkun ha-dem fil-qadi tal-funzjonijiet tal-President tat-Tribunal tal-Appell skont din it-Taqsima.
12. Ir-remunerazzjoni tal-Membri għandha tithallas mill-Partijiet filwaqt li jitqiesu l-livelli ta' żvilupp rispettivi tagħhom f'kont ġestit mis-Segretarjat tal-ICSID. Fil-każ li waħda mill-Partijiet tonqos milli thallas it-tariffa ta' ħlas, il-Parti l-oħra tista' toffri li thallas hi. Kull arretrat bhal dan jibqa' pagabbli, b'imghax xieraq. Il-Kumitat Kongunt għandu jirrieżamina regolarment l-ammont u t-tqassim ta' dawk it-tariffi u jista' jirrakkomanda aġġustamenti rilevanti.
13. Malli l-Kumitat Kongunt jieħu deċiżjoni, it-tariffa ta' ħlas u t-tariffi għall-ġranet maħduma jistgħu jiġu ttrasformati f' salarju regolari. F'każ bhal dan, il-Membri tat-Tribunal tal-Appell għandhom iservu fuq bażi full-time u l-Kumitat Kongunt għandu jiffissa r-remunerazzjoni tagħhom u l-kwistjonijiet organizzattivi relatati. Il-Membri li jirċievu salarju regolari ma għandhomx jithallew jinvolvu ruħhom fi kwalunkwe okkupazzjoni, kemm jekk din tkun bi ħlas u kemm jekk le, sakemm ma tingħatax eżenzjoni b' mod eċċezzjonali mill-President tat-Tribunal tal-Appell.

14. Is-Segretarjat tal-ICSID għandu jaġixxi bħala Segretarjat għat-Tribunal tal-Appell u jipprovdu appoġġ xieraq. L-ispejjeż għal tali appoġġ għandhom jiġu allokatu mit-Tribunal tal-Appell fost il-partijiet litiganti f'konformità mal-Artikolu 17.54(5), (6) u (7).

ARTIKOLU 17.36

Etika

1. L-Imħallfin tat-Tribunal u l-Membri tat-Tribunal tal-Appell għandhom jintgħazlu minn persuni li ma hemm l-ebda dubju dwar l-indipendenza tagħhom. Huma ma għandhomx ikunu affiljati ma' xi gvern.¹ Huma ma għandhom jiehdu struzzjonijiet minn ebda gvern jew organizzazzjoni fir-rigward ta' kwistjonijiet relatati mat-tilwima. Huma ma għandhomx jipparteċipaw fil-kunsiderazzjoni ta' kwalunkwe tilwim li jkun johlq kunflitt ta' interess dirett jew indirett. Huma għandhom jikkonformaw mal-Anness 17-I. Mal-ħatra, huma għandhom jieqfu milli jaġixxu bħala konsulenti jew esperti jew xhieda mahtura minn parti fi kwalunkwe tilwima dwar investiment kemm pendenti kif ukoll għida skont dan il-Ftehim jew kwalunkwe ftehim jew sistema legali nazzjonali oħra.

¹ Għal aktar ċertezza, il-fatt li persuna tircievi introjtu mill-gvern, jew qabel kienet impjegata mill-gvern, jew għandha relazzjoni familjali ma' uffiċjali tal-gvern, fih innifsu ma jaġmlix lil dik il-persuna ineligibbli.

2. Jekk parti litiganti tqis li Imħallef jew Membru tat-Tribunal tal-Appell ma jissodisfax ir-rekwiziti stabbiliti fil-paragrafu 1, hija għandha tibgħat avviż ta' oġġezzjoni għall-ħatra lill-President tat-Tribunal jew lill-President tat-Tribunal tal-Appell, kif applikabbli. Kwalunkwe avviż ta' oġġezzjoni għandu jintbagħat fi żmien 15-il jum mid-data li fiha tkun giet ikkomunikata l-kompożizzjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal jew tat-Tribunal tal-Appell lill-parti litiganti, jew fi żmien 15-il jum mid-data li fiha l-parti saret taf bil-fatti rilevanti, jekk ma setgħux raġonevolment isiru magħrufa fiż-żmien meta giet iffurmata d-diviżjoni. L-avviż ta' oġġezzjoni għandu jiddikjara raġunijiet għaliex qed issir l-oġġezzjoni.

3. Jekk, fi żmien 15-il jum mid-data tal-avviż ta' oġġezzjoni, l-Imħallef jew il-Membru tat-Tribunal tal-Appell ikkontestat ikun għażel li ma jirriżenjax minn dik id-diviżjoni, il-President tat-Tribunal jew il-President tat-Tribunal tal-Appell, kif applikabbli, għandhom, wara li jisimġu il-partijiet litiganti u wara li l-Imħallef jew il-Membru tat-Tribunal tal-Appell jingħataw l-opportunità li jippreżentaw kwalunkwe osservazzjoni, joħorgu deċiżjoni fi żmien 45 jum minn meta jirċievu l-avviż ta' oġġezzjoni u jinnotifikaw minnufih lill-partijiet litiganti u lill-Imħallfin jew lill-Membri l-oħra tad-diviżjoni.

4. L-oġġezzjonijiet kontra l-ħatra għal diviżjoni tal-President tat-Tribunal għandhom jiġu deċiżi mill-President tat-Tribunal tal-Appell u viċi versa.

5. Malli l-President tat-Tribunal tal-Appell jagħmel rakkomandazzjoni motivata,¹ il-Partijiet, b'deċiżjoni tal-Kumitat Kongunt, jistgħu jiddeċiedu li jneħħu Imħallef mit-Tribunal jew Membru mit-Tribunal tal-Appell meta l-imgħiba tagħhom tkun inkonsistenti mal-obbligi stabbiliti fil-paragrafu 1 u inkompatibbli mas-sħubija kontinwa tagħhom fit-Tribunal jew fit-Tribunal tal-Appell. Jekk l-imgħiba inkwistjoni tkun allegatament dik tal-President tat-Tribunal tal-Appell, il-President tat-Tribunal għandu jippreżenta r-rakkomandazzjoni motivata. L-Artikoli 17.34(2) u 17.35(2) għandhom japplikaw *mutatis mutandis* għall-mili ta' postijiet vakanti li jistgħu jirrizultaw skont dan il-paragrafu.

ARTIKOLU 17.37

Mekkanizmi għas-soluzzjoni tat-tilwim multilaterali

Il-Partijiet għandhom jagħmlu hilitom biex jikkoopeeraw għall-istabbiliment ta' tribunal tal-investment multilaterali u ta' mekkanizmu tal-appell għas-soluzzjoni tat-tilwim dwar l-investment. Mad-dhul fis-seħħ bejn il-Partijiet ta' ftehim internazzjonali li jipprevedi tali mekkanizmu multilaterali applikabbli għat-tilwim skont din il-Parti ta' dan il-Ftehim, il-partijiet rilevanti ta' din it-Taqsima ma għandhomx jibqgħu japplikaw. Il-Kumitat Kongunt jista' jadotta deċiżjoni li tispeċifika kwalunkwe arrangament tranzizzjonali meħtieġ.

¹ Din ir-rakkomandazzjoni hija mingħajr preġudizzju għall-kapaċità tal-Kumitat Kongunt li jiġbed l-attenzjoni tal-President tat-Tribunal tal-Appell għall-imgħiba ta' Imħallef tat-Tribunal jew ta' Membru tat-Tribunal tal-Appell li tista' tkun inkonsistenti mal-obbligi stabbiliti fil-paragrafu 1 u inkompatibbli mas-sħubija kontinwa tagħhom fit-Tribunal jew fit-Tribunal tal-Appell.

SUBTAQSIMA 5

KONDOTTA TAL-PROCEDIMENTI

Artikolu 17.38

Il-liġi applikabbli u r-regoli ta' interpretazzjoni

1. It-Tribunal għandu jiddetermina jekk il-mizura li fir-rigward tagħha l-pretendent ikun qed jipprezenta pretenzjoni hijiex inkonsistenti ma' kwalunkwe waħda mid-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1).
2. Meta jagħmel din id-determinazzjoni, it-Tribunal għandu japplika dan il-Ftehim u regoli oħra tad-dritt internazzjonali applikabbli bejn il-Partijiet. Huwa għandu jinterpreta dan il-Ftehim f'konformità mar-regoli konswetudinarji tal-interpretazzjoni tad-dritt internazzjonali pubbliku, kif ikkodifikat fil-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar il-Liġi tat-Trattati.
3. Għal aktar ċertezza, fid-determinazzjoni tal-konsistenza ta' mizura mad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1), it-Tribunal għandu jqis, fejn rilevanti, il-liġi ta' Parti bħala kwistjoni ta' fatt. Għal dan il-għan, it-Tribunal għandu jsegwi l-interpretazzjoni prevalenti mogħtija lil-liġi bħal din mill-qrati jew mill-awtoritajiet tal-Parti u kwalunkwe tifsira mogħtija lil-liġi bħal din mit-Tribunal ma għandhiex tkun vinkolanti fuq il-qrati jew l-awtoritajiet ta' dik il-Parti.

4. Għal aktar ċertezza, it-Tribunal ma għandux ikollu guriżdizzjoni biex jiddetermina l-legalità ta' miżura li allegatament tikkostitwixxi ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1) skont il-liġi tal-Parti litiganti.

5. Għal aktar ċertezza, jekk investitur ta' Parti jippreżenta pretensjoni skont din it-Taqsima, inkluża pretensjoni li tallega li Parti kisret l-Artikolu 17.17, l-investitur ikollu l-oneru tal-prova tal-pretensjonijiet tiegħu, konsistenti mal-prinċipji generali tad-dritt internazzjonali applikabbli għat-tilwima.

6. Fejn jinholq thassib serju fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' interpretazzjoni relatati mat-Taqsima C¹ jew D, il-Kunsill Kongunt jista' jadotta deċiżjonijiet li jinterpretaw dan il-Ftehim. Kwalunkwe interpretazzjoni bħal din għandha tkun vinkolanti fuq it-Tribunal u t-Tribunal tal-Appell. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li interpretazzjoni jkollha effett vinkolanti minn data speċifika.

ARTIKOLU 17.39

Interpretazzjoni tal-annessi

1. Wara talba għal konsultazzjonijiet skont l-Artikolu 17.27(3), il-konvenut jista' jitlob bil-miktub lis-Sottokumitat biex jiddetermina jekk u, jekk iva, sa liema punt il-miżura li hija s-sugġett tat-talba għall-konsultazzjonijiet taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' miżura mhux konformi stabbilita fl-Anness 17-A jew 17-B.

¹ Kif imsemmi fl-Artikolu 17.25.

2. Din it-talba lis-Sottokumitat għandha ssir kemm jista' jkun malajr wara li tasal it-talba għall-konsultazzjonijiet. Fuq talba lis-Sottokumitat, il-perjodi ta' żmien imsemmija fl-Artikoli 17.27(5), 17.27(8), 17.54(10) u 17.55(5) għandhom jiġu sospizi.
3. Is-Sottokumitat għandu jipprova, in bona fede, jaġmel id-determinazzjoni mitluba. Kwalunkwe determinazzjoni bħal din għandha tiġi trażmessa fil-pront lill-partijiet litiganti.
4. Jekk is-Sottokumitat ma jkunx għamel determinazzjoni fi żmien 3 xhur mit-talba tal-kwistjoni, is-sospensjoni ta' dawk il-perjodi ta' żmien ma tibqax tapplika.

ARTIKOLU 17.40

Pretensjonijiet oħra

Jekk jitressqu pretensjonijiet skont din it-Taqsima u skont il-Kapitolu 38 jew ftehim internazzjonali ieħor dwar l-istess allegat ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1), u jkun hemm potenzjal għal kumpens li jikkoincidi; jew il-pretensjoni internazzjonali l-oħra jista' jkollha impatt sinifikanti fuq is-soluzzjoni tal-pretensjoni mressqa skont din it-Taqsima, it-Tribunal għandu, jekk rilevanti, wara li jisma' lill-partijiet litiganti, iqis il-proċedimenti skont il-Kapitolu 38 jew ftehim internazzjonali ieħor fid-deċiżjoni, fl-ordni jew fl-għoti tiegħu. Għal dan il-għan, jista' wkoll jissospendi l-proċedimenti tiegħu. Meta jaġixxi skont dan l-Artikolu, it-Tribunal għandu jirrispetta l-Artikolu 17.54(10).

ARTIKOLU 17.41

Antiċirkomvenzjoni

Għal ċertezza akbar, it-Tribunal għandu jirrifjuta l-ġuriżdizzjoni jekk it-tilwim ikun inħoloq, jew kien raġonevolment prevedibbli, fiż-żmien meta l-pretendent akkwista s-sjieda jew il-kontroll tal-investment soġġett għat-tilwim u jew ikun involva ruħu f'istrutturar korporattiv u t-Tribunal jiddetermina, fuq il-bażi tal-fatti tal-każ, li l-pretendent ikun akkwista s-sjieda jew il-kontroll tal-investment jew ikun involva ruħu fl-istrutturar korporattiv bl-iskop ewlieni li jipprezenta l-pretensjoni skont din it-Taqsima. Il-possibbiltà li tonqos il-ġuriżdizzjoni f'dawn iċ-ċirkostanzi hija mingħajr preġudizzju għal oġġezzjonijiet ġurisdizzjonali ohra li jistgħu jkunu kkunsidrati mit-Tribunal.

ARTIKOLU 17.42

Pretensjonijiet manifestament mingħajr meritu ġuridiku

1. Il-konvenut jista', mhux aktar tard minn 30 jum wara l-kostituzzjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal skont l-Artikolu 17.34(7), u fi kwalunkwe każ qabel l-ewwel sessjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal, jew 30 jum wara li l-konvenut ikun sar konxju tal-fatti li fuqhom tkun ibbażata l-oġġezzjoni, jipprezenta oġġezzjoni li pretensjoni tkun manifestament mingħajr mertu ġuridika.
2. Il-konvenut għandu jispeċifika b'mod preċiż kemm jista' jkun il-bażi għall-oġġezzjoni.

3. It-Tribunal, wara li jagħti l-partijiet litiganti l-opportunità li jipprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom fuq l-oġġezzjoni, għandu, fl-ewwel sessjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal jew minnufih wara, joħroġ deċiżjoni jew deċiżjoni provviżorja fuq l-oġġezzjoni, u jiddikjara r-raġunijiet għaliha. F'kaz li l-oġġezzjoni tiġi rċevuta wara l-ewwel sessjoni tad-diviżjoni tat-Tribunal, it-Tribunal għandu joħroġ dik id-deċiżjoni jew deċiżjoni provviżorja kemm jista' jkun malajr, iżda mhux aktar tard minn 120 jum wara li tkun giet ipprezentata l-oġġezzjoni. Meta jiddeċiedi dwar l-oġġezzjoni, it-Tribunal għandu jassumi li l-fatti kif allegati mill-pretendent ikunu veri, u jista' jqis ukoll kwalunkwe fatt rilevanti li ma jkunx qed jiġi kkontestat.

4. Id-deċiżjoni tat-Tribunal għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' parti litiganti li togġezzjona, skont l-Artikolu 17.43 jew matul il-proċedimenti, għall-merti ġuridiċi ta' pretensjoni u mingħajr preġudizzju għall-awtorità ta' Tribunal li jindirizza oġġezzjonijiet oħra bħala kwistjoni preliminari.

ARTIKOLU 17.43

Pretensjonijiet bla bazi bħala kwistjoni ta' liġi

1. Mingħajr preġudizzju għall-awtorità tat-Tribunal biex jindirizza oġġezzjonijiet oħra bħala kwistjoni preliminari jew id-dritt tal-konvenut li jqajjem kwalunkwe tali oġġezzjoni f'mument xieraq, it-Tribunal għandu jindirizza u jiddeċiedi bħala kwistjoni preliminari kwalunkwe oġġezzjoni mill-konvenut li, bħala kwistjoni ta' liġi, pretensjoni, jew kwalunkwe parti minnhom, ipprezentata skont din it-Taqsima ma tkunx pretensjoni li għaliha tista' tingħata deċiżjoni favur il-pretendent skont l-Artikolu 17.54, anki jekk il-fatti kif allegati mill-pretendent kienu preżunti bħala minnhom. It-tribunal jista' wkoll jikkunsidra kwalunkwe fatt rilevanti li ma jkunx qed jiġi kkontestat.

2. Oġġezzjoni skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandha tiġi ppreżentata lit-Tribunal mill-aktar fis possibbli wara li tiġi kkostitwita d-diviżjoni tat-Tribunal, u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard mid-data li jistabbilixxi t-Tribunal biex il-konvenut jippreżenta l-kontosottomissjoni jew id-dikjarazzjoni ta' difiża tiegħu. Din l-oġġezzjoni skont il-paragrafu 1 ma hijiex se tiġi ppreżentata sakemm ikun hemm proċedimenti pendenti skont l-Artikolu 17.42, sakemm it-Tribunal ma jagħtix il-kunsens biex tiġi ppreżentata oġġezzjoni skont dan l-Artikolu, wara li jqis kif xieraq iċ-ċirkostanzi tal-każ.

3. Mal-wasla ta' oġġezzjoni skont il-paragrafu 1, u sakemm ma jqisx li l-eċċezzjoni tkun manifestament bla bażi, it-Tribunal għandu jissospendi kwalunkwe proċediment fuq il-merti, jistabbilixxi skeda għall-konsiderazzjoni tal-oġġezzjoni konsistenti ma' kwalunkwe skeda li jkun stabbilixxa biex jikkunsidra kwalunkwe kwistjoni preliminari oħra, u joħroġ deċiżjoni jew deċiżjoni provvizorja fuq l-oġġezzjoni, filwaqt li jagħti r-raġunijiet għal dan.

ARTIKOLU 17.44

Trasparenza

1. Ir-Regoli ta' Trasparenza tal-UNCITRAL għandhom japplikaw għat-tilwim skont din it-Taqsima *mutatis mutandis*, bir-regoli addizzjonali li ġejjin.

2. Id-dokumenti li ġejjin għandhom jiġu inklużi fil-lista ta' dokumenti msemmija fl-Artikolu 3(1) tar-Regoli ta' Trasparenza tal-UNCITRAL: il-ftehim ta' medjazzjoni msemmi fl-Artikolu 17.26, it-talba għal konsultazzjonijiet msemmija fl-Artikolu 17.27, l-avviż li jitlob determinazzjoni tal-konvenut u d-determinazzjoni tal-konvenut msemmi fl-Artikolu 17.28, l-avviż ta' oġġezzjoni u d-deċiżjoni dwar l-oġġezzjoni msemmija fl-Artikolu 17.36, u t-talba għal konsolidazzjoni msemmija fl-Artikolu 17.53.
3. Għal aktar ċertezza, l-esibit jistgħu jsiru disponibbli għall-pubbliku f'konformità mal-Artikolu 3(3) tar-Regoli ta' Trasparenza tal-UNCITRAL.
4. Minkejja l-Artikolu 2 tar-Regoli ta' Trasparenza tal-UNCITRAL, il-Parti tal-UE jew iċ-Ċili, skont il-każ, għandhom jagħmlu disponibbli għall-pubbliku fil-hin u qabel il-kostituzzjoni tad-diviżjoni, it-talba għal konsultazzjonijiet msemmija fl-Artikolu 17.27, l-avviż li jitlob determinazzjoni tal-konvenut u d-determinazzjoni tal-konvenut msemmi fl-Artikolu 17.28, soġġett għall-ħabi ta' informazzjoni kunfidenzjali jew protetta¹. Tali dokumenti jistgħu jsiru disponibbli għall-pubbliku permezz ta' komunikazzjoni lir-repożitorju msemmi fir-Regoli ta' Trasparenza tal-UNCITRAL.
5. Kwalunkwe parti litiganti li jkollha l-ħsieb li tuża f'seduta ta' smiġħ informazzjoni indikata bħala kunfidenzjali jew protetta għandha tinforma lit-Tribunal.

¹ Għal aktar ċertezza, l-informazzjoni kunfidenzjali jew protetta għandha tinftiehem kif definita fi u ddeterminata skont l-Artikolu 7 tar-Regoli ta' Trasparenza tal-UNCITRAL.

6. Kwalunkwe parti litiganti li tiddikjara li ċerta informazzjoni tikkostitwixxi informazzjoni kunfidenzjali jew protetta għandha tindikaha b'mod ċar bħala tali meta tiġi pprezentata lit-Tribunal.

7. Għal aktar ċertezza, xejn minn din it-Taqsima ma jirrikjedi li l-konvenut iżomm mill-pubbliku kwalunkwe informazzjoni li l-ligijiet tiegħu jeżiġu li tiġi ddivulgata.

ARTIKOLU 17.45

Miżuri *Interim*

It-Tribunal jista' jordna miżuri *interim* ta' protezzjoni biex iħares id-drittijiet ta' parti litiganti jew biex jiżgura li l-ġurisdizzjoni tat-Tribunal tkun għalkollox effettiva, inkluż digriet biex tiġi mharsa l-evidenza li tkun tinsab f'idejn jew fil-kontroll ta' parti litiganti jew biex il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal tkun protetta. It-Tribunal ma jistax jordna s-sekwestru ta' assi u lanqas ma jista' jwaqqaf l-applikazzjoni tat-treatment allegat li jikkostitwixxi ksur.

ARTIKOLU 17.46

Diskontinwità

Jekk il-pretendent, wara li tiġi pprezentata pretensjoni skont din it-Taqsima, ma jiehu l-ebda pass fil-proċedimenti matul 180 jum konsekuttiv jew tali perjodi li l-partijiet litiganti jistgħu jaqblu fuqhom, il-pretendent għandu jitqies li rtira l-pretensjoni tiegħu u li ma kompliex bil-proċedimenti. It-Tribunal għandu, fuq it-talba tal-konvenut u wara li jagħti avviż lill-partijiet litiganti, jiehu nota tad-diskontinwità f' digriet u joħroġ għotja fuq l-ispejjeż. Wara li jingħata tali digriet l-awtorità tat-Tribunal għandha tiskadi. Il-pretendent ma jistax sussegwentement jipprezenta pretensjoni dwar l-istess kwistjoni.

ARTIKOLU 17.47

Garanzija għall-kostijiet

1. Għal ċertezza akbar, it-Tribunal jista', fuq talba mill-konvenut, jordna lill-pretendent jipprovdi garanzija għall-kostijiet kollha jew parti minnhom jekk ikun hemm raġunijiet raġonevoli biex wieħed jemmen li l-pretendent jirriskja li ma jkunx jista' jonora deċiżjoni possibbli dwar il-kostijiet maħruġa kontriha.
2. Jekk il-garanzija għall-kostijiet ma tkunx ipprovduta kompletament fi żmien 30 jum mill-ordni tat-Tribunal, jew fi kwalunkwe perjodu ta' żmien ieħor stabbilit mit-Tribunal, it-Tribunal għandu jinforma b'dan lill-partijiet litiganti. It-Tribunal jista' jordna s-sospensjoni jew it-tmiem tal-proċedimenti.

3. It-Tribunal għandu jikkunsidra l-evidenza kollha pprovduta fir-rigward taċ-ċirkostanzi fil-paragrafu 1, inkluża l-eżistenza ta' finanzjament minn parti terza.

ARTIKOLU 17.48

Il-Parti mhux litiganti

1. Il-konvenut għandu, fi żmien 30 jum minn meta jirċievi informazzjoni kunfidenzjali jew protetta jew mingħajr dewmien wara li tiġi solvuta kull tilwima rigward tali informazzjoni, iwassal għand il-Parti mhux litiganti:
 - (a) it-talba għal konsultazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.27, l-avviż li jitlob determinazzjoni msemmi fl-Artikolu 17.28, il-pretensjoni msemmija fl-Artikolu 17.30 u kwalunkwe dokument ieħor li huwa meħmuż ma' tali dokumenti;
 - (b) fuq talba tal-Parti mhux litiganti:
 - (i) it-trattazzjonijiet, l-estratti, l-istruzzjonijiet, it-talbiet u preżentazzjonijiet oħrajn li jsiru lit-Tribunal minn parti fil-kawża;
 - (ii) preżentazzjonijiet bil-miktub magħmula lit-Tribunal minn persuna terza;

- (iii) il-minuti jew it-traskritti ta' seduti ta' smigh tat-Tribunal, jekk disponibbli; u
- (iv) ordnijiet, u deċiżjonijiet tat-Tribunal; u
- (c) fuq talba u bi spejjeż tal-Parti mhux litiganti, l-evidenza kollha li tkun giet ipprezentata lit-Tribunal, jew parti minnh.
2. Il-Parti mhux litiganti għandha d-dritt li tattendi seduta ta' smigh li ssir skont din it-Taqsima.
3. It-Tribunal għandu jaċċetta jew, wara konsultazzjoni mal-partijiet litiganti, jista' jistieden, preżentazzjonijiet orali jew bil-miktub mill-Parti litiganti dwar kwistjonijiet relatati mal-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim. It-Tribunal għandu jiżgura wkoll li l-partijiet litiganti jingħataw opportunità raġonevoli sabiex jipprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom dwar kwalunkwe preżentazzjoni mill-Parti mhux litiganti.

ARTIKOLU 17.49

Intervent minn partijiet terzi

1. It-Tribunal għandu jhalli lil kwalunkwe persuna li tista' tistabilixxi interess dirett u preżenti fiċ-ċirkostanzi speċifiċi tat-tilwima ("l-intervenjent") tintervjeni bhala parti terza. L-intervent għandu jkun limitat għall-appoġġ, kompletament jew parzjalment, tal-pożizzjoni ġuridika ta' waħda mill-partijiet litiganti.

2. Applikazzjoni għal intervent trid tiġi ppreżentata fi żmien 90 jum mill-pubblikazzjoni tal-preżentazzjoni tal-pretensjoni skont l-Artikolu 17.30. It-Tribunal għandu jiddeċiedi dwar l-applikazzjoni fi żmien 90 jum, wara li jagħti lill-partijiet litiganti l-opportunità li jippreżentaw l-osservazzjonijiet tagħhom.
3. Jekk l-applikazzjoni għal intervent tingħata, l-intervenjent għandu jirċievi kopja ta' kull digriet proċedurali nnotifikat lill-partijiet litiganti, hlied, jekk applikabbli, informazzjoni kunfidenzjali jew protetta. L-intervenjent jista' jippreżenta nota ta' intervent f'perjodu ta' żmien stabbilit mit-Tribunal wara l-komunikazzjoni tad-digrieti proċedurali. Il-partijiet litiganti għandu jkollhom l-opportunità li jwieġbu għan-nota ta' intervent. L-intervenjent għandu jithalla jattendi s-seduti ta' smiġħ li jsiru skont din it-Taqsima u jagħmel dikjarazzjoni orali.
4. Fil-każ ta' appell, l-intervenjent għandu jkun intitolat li jintervjeni quddiem it-Tribunal tal-Appell. Il-paragrafu 3 għandu japplika *mutatis mutandis*.
5. Id-dritt ta' intervent mogħti minn dan l-Artikolu huwa mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li t-Tribunal jaċċetta struzzjonijiet *amicus curiae* minn persuni terzi li jkollhom interess sinifikanti fil-proċedimenti f'konformità mal-Artikolu 4 tar-Regoli ta' Trasparenza tal-UNCITRAL.
6. Għal aktar ċertezza, il-fatt li persuna tkun kreditur tal-pretendent ma għandux jitqies fih innifsu suffiċjenti biex jiġi stabbilit li għandha interess dirett u preżenti fiċ-ċirkostanzi speċifiċi tat-tilwima.

ARTIKOLU 17.50

Rapporti tal-esperti

Mingħajr preġudizzju għall-ħatra ta' tipi oħra ta' esperti, meta jkunu awtorizzati mir-regoli applikabbli msemmija fl-Artikolu 17.30(2), Tribunal, fuq it-talba ta' parti litiganti jew fuq inizjattiva tagħha stess wara li tikkonsulta mal-partijiet litiganti, jista' jahtar espert wieħed jew aktar biex jirrapporta lilu bil-miktub dwar kwalunkwe kwistjoni fattwali li tikkonċerna kwistjonijiet ambjentali, tas-saħħa, tas-sikurezza jew kwistjonijiet oħra mqajma minn parti litiganti fil-proċedimenti.

ARTIKOLU 17.51

Indennifikazzjoni jew kumpens ieħor

It-Tribunal ma għandux jaċċetta bħala difiża valida jew pretensjoni simili l-fatt li l-pretendent jew l-intrapriżi stabbilita lokalment irċeviet, jew se tirċievi indennifikazzjoni jew kumpens ieħor skont kuntratt ta' assigurazzjoni jew garanzija fir-rigward tal-kumpens kollu jew parti minnu mfittef f' tilwima mibdija skont din it-Taqsima.

ARTIKOLU 17.52

Rwol tal-Partijiet

1. Parti ma għandhiex tressaq pretensjoni internazzjonali, fir-rigward ta' tilwima ppreżentata skont l-Artikolu 17.30, sakemm il-Parti l-oħra ma tkunx naqset milli timxi u tikkonforma mad-deċiżjoni mogħtija f'dik it-tilwima. Dan ma għandux jeskludi l-possibbiltà ta' soluzzjoni tat-tilwima skont il-Kapitolu 38 fir-rigward ta' miżura ta' applikazzjoni ġenerali, anki jekk din il-miżura tkun allegatament kisret dan il-Ftehim fir-rigward ta' investiment speċifiku li fir-rigward tiegħu nbdiet tilwima skont l-Artikolu 17.30. Dan ikun mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 17.48.
2. Il-paragrafu 1 ma jipprekludix skambji informali għall-għan waħdieni tal-iffaċilitar ta' soluzzjoni tat-tilwim.

ARTIKOLU 17.53

Konsolidazzjoni

1. Fil-każ li żewġ pretensjonijiet jew aktar li ġew ippreżentati skont din it-Taqsima jkollhom kwistjoni ta' liġi jew fatt komuni u jinholqu mill-istess avvenimenti u ċirkostanzi, il-konvenut jista' jippreżenta lill-President tat-Tribunal talba għall-kunsiderazzjoni kkonsolidata ta' tali pretensjonijiet jew ta' partijiet minnhom. It-talba għandha tistipula:
 - (a) l-ismijiet u l-indirizzi tal-partijiet litiganti għall-pretensjonijiet li qed jippruvaw jiġu kkonsolidati;

(b) l-ambitu tal-konsolidazzjoni mixtieqa; u

(c) ir-raġunijiet għat-talba.

2. Il-konvenut għandu wkoll jikkonsenja t-talba lil kull preident fil-pretensjonijiet li l-konvenut ikun qed ifittex li jikkonsolida.

3. Jekk il-partijiet litiganti kollha tal-pretensjonijiet li qed ifittxu li jiġu kkonsolidati jaqblu mal-kunsiderazzjoni konsolidata tat-talbiet, il-partijiet litiganti għandhom jipprezentaw talba kongunta lill-President tat-Tribunal skont il-paragrafu 1. Sakemm il-President tat-Tribunal ma jiddeterminax li t-talba hija manifestament bla bażi, il-President tat-Tribunal għandu, fi żmien 30 jum minn meta jirċievi din it-talba, jikkostitwixxi diviżjoni ġdida (id-“diviżjoni ta’ konsolidazzjoni”) tat-Tribunal skont l-Artikolu 17.34 li għandu jkollu guriżdizzjoni fuq xi wħud mill-pretensjonijiet jew il-pretensjonijiet kollha, kompletament jew parzjalment, li huma soġġetti għal dik it-talba.

4. Jekk il-partijiet litiganti msemmija fil-paragrafu 3 ta’ dan l-Artikolu ma jkunux laħqu ftehim dwar il-konsolidazzjoni fi żmien 30 jum minn meta jirċievu t-talba għal konsolidazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 ta’ dan l-Artikolu mill-aħħar pretendent li jirċievuha, il-President tat-Tribunal għandu jikkostitwixxi diviżjoni ta’ konsolidazzjoni skont l-Artikolu 17.34. Id-diviżjoni ta’ konsolidazzjoni għandha tassumi guriżdizzjoni fuq xi wħud mill-pretensjonijiet jew il-pretensjonijiet kollha, kompletament jew parzjalment, jekk, wara li tikkunsidra l-fehmiet tal-partijiet litiganti, tkun issodisfata li l-pretensjonijiet ipprezentati skont l-Artikolu 17.30 għandhom kwistjoni ta’ liġi jew ta’ fatt komuni u li tirriżulta mill-istess avvenimenti jew ċirkostanzi, u l-konsolidazzjoni sservi bl-aħjar mod l-interessi ta’ soluzzjoni ġusta u effiċjenti tal-pretensjonijiet inkluż l-interess ta’ konsistenza tad-deċiżjonijiet.

5. Jekk il-pretendenti ma jkunux qablu dwar ir-regoli għas-soluzzjoni tat-tilwim mil-lista stabbilita fl-Artikolu 17.30(2) fi żmien 30 jum mid-data tal-wasla tat-talba għal kunsiderazzjoni konsolidata mill-aħħar pretendent li jirċeviha, il-kunsiderazzjoni konsolidata tat-talbiet għandha tiġi ppreżentata lid-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tat-Tribunal skont l-applikazzjoni tar-Regoli ta' Arbitraġġ UNCITRAL soġġetti għar-regoli stabbiliti f'din it-Taqsima.
6. Id-diviżjonijiet tat-Tribunal ikkostitwiti skont l-Artikolu 17.34 għandhom iċedu l-guriżdizzjoni fir-rigward tal-pretensjonijiet, jew ta' partijiet minnhom, li fuqhom id-diviżjoni konsolidata għandha guriżdizzjoni u l-proċedimenti ta' dawn id-diviżjonijiet għandhom jiġu sospizi. Id-deċiżjoni tad-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tat-Tribunal fir-rigward tal-partijiet tal-pretensjonijiet li fuqhom tkun assumiet il-guriżdizzjoni għandha tkun vinkolanti fuq id-diviżjonijiet li għandhom guriżdizzjoni fuq il-bqija tal-pretensjonijiet, mid-data meta d-deċiżjoni ssir finali skont l-Artikolu 17.56.
7. Pretendent li l-pretensjoni tiegħu tkun soġġetta għal konsolidazzjoni jista' jirtira l-pretensjoni tiegħu, jew il-parti tagħha soġġetta għal konsolidazzjoni, mill-proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim skont dan l-Artikolu u tali pretensjoni jew parti minnha ma tistax tiġi ppreżentata mill-ġdid skont l-Artikolu 17.30.
8. Fuq it-talba tal-konvenut, id-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tat-Tribunal, fuq l-istess bażi u bl-istess effett kif stabbilit fil-paragrafi 3 u 6, tista' tiddeċiedi jekk għandhiex il-guriżdizzjoni fuq pretensjoni sħiħa jew parti minnha li taqa' fl-ambitu tal-paragrafu 1, li hija ppreżentata wara l-bidu ta' proċeduri ta' konsolidazzjoni.

9. Fuq it-talba ta' wiehed mill-pretendenti, id-diviżjoni ta' konsolidazzjoni tat-Tribunal tista' tiegħu l-miżuri sabiex tippreserva l-kunfidenzjalità ta' informazzjoni kunfidenzjali jew protetta tal-pretendent vis-à-vis l-pretendenti l-oħrajn. Miżuri bħal dawn jistgħu jinkludu l-preżentazzjoni ta' verżjonijiet riveduti ta' dokumenti li fihom informazzjoni kunfidenzjali jew protetta lill-pretendenti l-oħrajn jew arrangamenti li partijiet mis-seduti ta' smiġ isiru fil-privat.

ARTIKOLU 17.54

Deċiżjoni provvizorja

1. Jekk it-Tribunal jikkonkludi li l-konvenut kiser xi waħda mid-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 17.25(1) allegati mill-pretendent, it-Tribunal jista', fuq il-bażi ta' talba mill-pretendent, u wara li jisma' lill-partijiet litiganti, jagħti biss:

- (a) danni monetarji u kwalunkwe interess applikabbli; u
- (b) ir-restituzzjoni tal-proprjetà, f'liema każ id-deċiżjoni għandha tipprevedi li l-konvenut jista' jgħallas danni monetarji, u kwalunkwe interess applikabbli minflok ir-restituzzjoni, iddeterminati b'mod konsistenti mal-Artikolu 17.19.

Meta l-pretensjoni tkun giet ipprezentata f'isem kumpanija stabbilita lokalment, kwalunkwe deċiżjoni taht dan il-paragrafu għandha tipprovdi li:

- (a) kwalunkwe dannu u interess monetarju għandhom jithallsu lill-intrapriża stabbilita lokalment;
- (b) kwalunkwe restituzzjoni ta' proprjetà għandha ssir lill-intrapriża stabbilita lokalment.

Għal aktar ċertezza, it-Tribunal ma jistax jiddeċiedi dwar rimedji għajr dawk imsemmija fl-ewwel subparagrafu, u lanqas ma jista' jordna t-thassir, il-waqfien jew il-modifika tal-miżura kkonċernata.

2. Id-danni monetarji ma għandhomx ikunu akbar mit-telf imgarrab mill-pretendent jew, jekk il-pretendent ikun aġixxa f'isem l-intrapriża stabbilita lokalment, mill-intrapriża stabbilita lokalment, bħala riżultat tal-ksur tad-dispożizzjonijiet rilevanti msemmija fl-Artikolu 17.25(1), imnaqqsqa bi kwalunkwe dannu jew kumpens preċedenti diġà pprovdut mill-Parti kkonċernata. It-Tribunal għandu jistabbilixxi tali danni monetarji abbażi tal-prezentazzjonijiet tal-partijiet litiganti, u għandu jikkunsidra, jekk applikabbli, it-tort kontributorju, kemm jekk intenzjonat kif ukoll jekk negligenti, jew in-nuqqas ta' mitigazzjoni tad-danni.

3. Għal aktar ċertezza, jekk investitur ta' Parti jipprezenta pretensjoni skont l-Artikolu 17.30, dan jista' jirkupra biss telf jew dannu li jkun garrab fil-kapaċità tiegħu bħala investitur ta' Parti.

4. It-Tribunal ma jistax jagħti danni punittivi.

5. It-Tribunal għandu jordna li l-ispejjeż tat-twertiq tal-proċedimenti jithallsu mill-parti litiganti telliefa. F'ċirkostanzi eċċezzjonali, it-Tribunal jista' jqassam l-ispejjeż bejn il-partijiet litiganti jekk jiddetermina li t-tqassim huwa xieraq fiċ-ċirkostanzi tal-każ.

6. It-Tribunal għandu jalloka wkoll spejjeż raġonevoli oħra, inklużi l-ispejjeż raġonevoli tar-rappreżentanza u l-assistenza legali, li għandhom jithallsu mill-parti litiganti telliefa meta ma taċċettax pretensjoni u jieħu deċiżjoni skont l-Artikolu 17.42 jew 17.43. F'ċirkostanzi oħra, it-Tribunal għandu jiddetermina l-allokazzjoni ta' spejjeż raġonevoli oħra, inklużi l-ispejjeż raġonevoli tar-rappreżentanza legali u l-assistenza fost il-partijiet litiganti, filwaqt li jqis l-eżitu tal-proċedimenti u ċirkostanzi rilevanti oħra, bħall-imġiba tal-partijiet litiganti.

7. Meta jkunu rnexxew biss partijiet mill-pretensjonijiet, l-ispejjeż għandhom jiġu aġġustati, b'mod proporzjonali, man-numru jew il-limitu tal-partijiet tal-pretensjonijiet li jkunu rnexxew.

8. It-Tribunal tal-Appell għandu jieħu ħsieb l-ispejjeż f'konformità dan l-Artikolu.

9. Mhux aktar tard minn sena wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat Kongunt għandu jadotta regoli supplimentari dwar it-tariffi bl-għan li jiġi ddeterminat l-ammont massimu ta' spejjeż ta' rappreżentanza legali u assistenza li jistgħu jithallsu minn kategoriji speċifiċi ta' partijiet litiganti telliefa, filwaqt li jqisu r-rizorsi finanzjarji tagħhom.

10. It-Tribunal għandu joħroġ deċiżjoni provviżorja fi żmien 24 xahar mid-data tal-preżentazzjoni tal-pretensjoni. Jekk dik l-iskadenza ma tkunx tista' tigi rrispettata, it-Tribunal għandu jadotta deċiżjoni għal dak il-għan, li għandha tispeċifika lill-partijiet litiganti r-raġunijiet għal tali dewmien u tindika data stmata għall-ħruġ tad-deċiżjoni provviżorja.

ARTIKOLU 17.55

Proċedura ta' appell

1. Kull parti litiganti tista' tappella deċiżjoni provviżorja quddiem it-Tribunal tal-Appell, fi żmien, fi żmien 90 jum mill-ħruġ tagħha. Ir-raġunijiet għall-appell huma:

- (a) li t-Tribunal ikun żbalja fl-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni tal-liġi applikabbli;
- (b) li t-Tribunal ikun żbalja manifestament fl-apprezzament tal-fatti, inkluż, jekk rilevanti fl-apprezzament tal-liġi ta' Parti; jew
- (c) dawk previsti fl-Artikolu 52 tal-Konvenzjoni ICSID, sa fejn ma jiġux koperti mis-subparagrafi (a) u (b).

2. It-Tribunal tal-Appell għandu jiċhad l-appell meta jsib li l-appell ikun bla bażi. Jista' jiċhad ukoll l-appell fuq bażi mhaffa fejn ikun ċar li l-appell ikun manifestament bla bażi.

3. Jekk it-Tribunal tal-Appell isib li l-appell ikollu bazi tajba, id-deċiżjoni tat-Tribunal tal-Appell għandha timmodifika jew tirrevoka s-sejbiet u l-konklużjonijiet legali fid-deċiżjoni provviżorja kompletament jew parzjalment. Id-deċiżjoni tiegħu għandha tispeċifika b'mod preċiż kif immodifika jew irrevoka s-sejbiet u l-konklużjonijiet rilevanti tat-Tribunal.
4. Meta l-fatti stabbiliti mit-Tribunal jippermettu, it-Tribunal tal-Appell għandu japplika s-sejbiet legali u l-konklużjonijiet tiegħu stess għal tali fatti u jagħti deċiżjoni finali. Jekk dak mhux possibbli, għandu jirreferi l-kwistjoni lura lit-Tribunal.
5. Bħala regola ġenerali, il-proċedimenti tal-appell ma għandhomx jaqbżu l-180 jum mid-data li fiha parti litiganti tinnotifika formalment id-deċiżjoni tagħha biex tappella għad-data li fiha t-Tribunal tal-Appell jgħid id-deċiżjoni tiegħu. Meta t-Tribunal tal-Appell iqis li ma jistax jgħid id-deċiżjoni tiegħu fi żmien 180 jum, dan għandu jinforma lill-partijiet litiganti bil-miktub bir-raġunijiet għad-dewmien flimkien ma' stima tal-perjodu li matulu jkun se jgħid id-deċiżjoni tiegħu. Il-proċedimenti ma għandhomx, fi kwalunkwe każ, jaqbżu l-270 jum.
6. Parti litiganti li tressaq appell għandha tipprovdi sigurtà għall-ispejjeż tal-appell.
7. L-Artikoli 17.33, 17.44, 17.45, 17.46, 17.48 u, jekk ikun rilevanti, dispozizzjonijiet oħra ta' din it-Taqsima, għandhom japplikaw *mutatis mutandis* fir-rigward tal-proċedura tal-appell.

ARTIKOLU 17.56

Deċiżjoni finali

1. Deċiżjoni provviżorja maħruġa skont din it-Taqsima għandha jsir finali jekk l-ebda parti litiganti ma tkun għamlet appell għad-deċiżjoni provviżorja skont l-Artikolu 17.55.
2. Jekk tkun giet appellata deċiżjoni provviżorja u t-Tribunal tal-Appell ikun ċaħad l-appell skont l-Artikolu 17.55, id-deċiżjoni provviżorja għandha ssir finali fid-data taċ-ċaħda tal-appell mit-Tribunal tal-Appell.
3. Meta deċiżjoni provviżorja tkun giet appellata u t-Tribunal tal-Appell ikun għamel deċiżjoni finali, id-deċiżjoni provviżorja kif modifikata jew revokata mit-Tribunal tal-Appell għandha ssir finali fid-data tal-ħruġ tad-deċiżjoni finali tat-Tribunal tal-Appell.
4. Meta deċiżjoni provviżorja tkun giet appellat u t-Tribunal tal-Appell ikun immodifika jew irrevoka s-sejbiet legali u l-konklużjonijiet tad-deċiżjoni provviżorja u rrefera l-kwistjoni lura lit-Tribunal, it-Tribunal għandu, wara li jisma' l-partijiet litiganti, jekk xieraq, jirrevedi d-deċiżjoni provviżorja tiegħu biex din tirrifletti s-sejbiet u l-konklużjonijiet tat-Tribunal tal-Appell. It-Tribunal għandu jkun marbut bis-sejbiet magħmula mit-Tribunal tal-Appell. It-Tribunal għandu jfittex li joħroġ id-deċiżjoni riveduta tiegħu fi żmien 90 jum minn meta jirċievi d-deċiżjoni tat-Tribunal tal-Appell. Id-deċiżjoni provviżorja riveduta għandha ssir finali 90 jum wara d-data tal-ħruġ tagħha.

5. Id-deċiżjoni finali għandha tinkludi kwalunkwe deċiżjoni finali tat-Tribunal tal-Appell mogħtija skont l-Artikolu 17.55.

ARTIKOLU 17.57

Infurzar tad-deċiżjonijiet

1. Deċiżjoni mogħtija skont din it-Taqsima ma għandhiex tkun infurzabbli sakemm tkun saret finali skont l-Artikolu 17.56. Id-deċiżjonijiet finali maħruġa skont din it-Taqsima għandhom ikunu vinkolanti bejn il-partijiet litiganti u ma għandhomx ikunu soġġetti għal appell, rieżami, twarrib, annullament jew kwalunkwe rimedju ieħor¹.
2. Kull parti għandha tirrikonoxxi deċiżjoni mogħtija skont din it-Taqsima bħala vinkolanti u tinforza l-obbligu pekunjarju fi hdan it-territorju tagħha bħallikieku kienet sentenza finali ta' tribunal domestiku jew qorti f'dik il-Parti.
3. L-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni għandha tkun irregolata mil-ligijiet u r-regolamenti dwar l-eżekuzzjoni ta' sentenzi jew deċiżjonijiet fis-seħh fejn issir tali eżekuzzjoni.
4. Għal aktar ċertezza, l-Artikolu 41.10 ma għandux jipprevjeni r-rikonoxximent, l-eżekuzzjoni u l-infurzar ta' deċiżjonijiet stabbiliti skont din it-Taqsima.

¹ Għal aktar ċertezza, dan ma jzommx lil parti litiganti milli titlob lit-Tribunal jirrevedi deċiżjoni jew jinterpreta deċiżjoni f'konformità mar-regoli applikabbli dwar is-soluzzjoni tat-tilwim fejn din il-possibbiltà tkun disponibbli skont ir-regoli applikabbli.

5. Għall-finijiet tal-Artikolu I tal-Konvenzjoni ta' New York, id-deċiżjonijiet finali maħruġa skont din it-Taqsima huma deċiżjonijiet arbitrali relatati ma' pretensjonijiet li huma meqjusa li jirriżultaw minn relazzjoni jew tranżazzjoni kummerċjali.

6. Għal aktar ċertezza u soġġett għas-subparagrafu 1 ta' dan l-Artikolu, meta pretensjoni tiġi ppreżentata għas-soluzzjoni tat-tilwim skont is-subparagrafu (a) tal-Artikolu 17.30(2), deċiżjoni finali maħruġa skont din it-Taqsima għandha tikkwalifika bħala deċiżjoni taħt it-Taqsima 6 tal-Konvenzjoni ICSID.

KAPITOLU 18

KUMMERĊ TRANSFRUNTIER FIS-SERVIZZI

ARTIKOLU 18.1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan il-Kapitolu japplika għal miżuri ta' Parti li jaffettwaw il-kummerċ transfruntier fis-servizzi minn fornituri ta' servizzi tal-Parti l-oħra. Miżuri bħal dawn jinkludu miżuri li jaffettwaw:

(a) il-produzzjoni, id-distribuzzjoni, ir-reklamar, il-bejgħ u l-konsenja ta' servizz;

- (b) ix-xiri jew l-użu ta' servizz jew il-ħlas għalih;
- (c) l-aċċess għal u l-użu ta', b'rabta mal-provvista ta' servizz, servizzi li huma meħtieġa minn Parti sabiex jiġu offruti lill-pubbliku ingenerali, inklużi d-distribuzzjoni, it-trasport jew in-networks tat-telekomunikazzjonijiet; u
- (d) il-forniment ta' bond jew forma oħra ta' garanzija finanzjarja, bħala kundizzjoni għall-provvista ta' servizz.

2. Dan il-Kapitolu ma japplikax għal:

- (a) is-servizzi finanzjarji, kif definiti fl-Artikolu 25.2;
- (b) is-servizzi awdjovizivi;
- (c) il-kabotaġġ marittimu nazzjonali¹;

¹ Mingħajr preġudizzju għall-kamp ta' applikazzjoni tal-attivitajiet li jistgħu jitqiesu bħala kabotaġġ skont il-leġislazzjoni nazzjonali rilevanti, il-kabotaġġ marittimu nazzjonali skont dan il-Kapitolu jkopri t-trasport ta' passiġġieri jew ta' oġġetti bejn port jew punt li jkun jinsab fiċ-Ċili jew fi Stat Membru u port ieħor jew punt li jkun jinsab fiċ-Ċili jew f'dak l-istess Stat Membru, inkluż fuq il-blata kontinentali tiegħu, kif previst fil-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Liġi tal-Baħar, u t-traffiku li jorigina u li jintemm fl-istess port jew punt li jkun jinsab fiċ-Ċili jew fi Stat Membru.

- (d) is-servizzi tal-ajru domestiċi u internazzjonali jew servizzi relatati b'appoġġ ta' servizzi tal-ajru¹, skedati jew mhux skedati, u s-servizzi direttament relatati mal-eżerċitar tad-drittijiet tat-traffiku, minbarra:
- (i) is-servizzi tat-tiswija u tal-manutenzjoni tal-inġenji tal-ajru li matulhom inġenju tal-ajru jiġi rtirat mis-servizz;
 - (ii) il-bejgħ u l-kummerċjalizzazzjoni ta' servizzi tat-trasport bl-ajru;
 - (iii) is-servizzi ta' sistema kompjuterizzata ta' prenotazzjoni (CRS); u
 - (iv) is-servizzi fuq l-art;
- (e) l-akkwist pubbliku; u
- (f) sussidji jew għotjiet ipprovduti mill-Partijiet jew intrapriża li tkun proprjetà tal-Istat, inklużi self appoġġat mill-gvern, garanziji u assigurazzjoni.

¹ Għal aktar ċertezza, is-servizzi tal-ajru jew is-servizzi relatati b'appoġġ għas-servizzi tal-ajru jinkludu s-servizzi li ġejjin: it-trasport bl-ajru; servizzi pprovduti bl-użu ta' inġenju tal-ajru li l-iskop primarju tiegħu ma jkunx it-trasport ta' oġġetti jew ta' passiġġieri, bħal taħriġ ta' titjiriet tat-tifi tan-nar, ġiti għall-veduti, sprejjar, stħarriġ, immappjar, fotografija, qbiż bil-paraxut, irmonkar tal-gliders, irfiġ bil-helikopter għall-qtuġ tas-siġar għall-injam u għall-kostruzzjoni li jsiru fl-ajru, u servizzi agrikoli, industrijali u ta' spezzjoni oħra li jsiru fl-ajru; il-kiri ta' inġenji tal-ajru bl-ekwipaġġ; u servizzi ta' thaddim tal-ajruporti.

ARTIKOLU 18.2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu u l-Annessi 17-A, 17-B u 17-C:

- (a) “servizzi ta’ tiswija u ta’ manutenzjoni tal-inġenji tal-ajru” tfisser tali attivitajiet meta jitwettqu fuq inġenju tal-ajru jew parti minnu waqt li jkun qiegħed jiġi ritirat mis-servizz u ma jinkludux l-hekk imsejha manutenzjoni tal-linja;
- (b) “servizzi ta’ sistema kompjuterizzata ta’ prenotazzjoni (CRS)” tfisser servizzi pprovduti b’sistemi kompjuterizzati li fihom informazzjoni dwar l-iskedi tat-trasportatur tal-ajru, id-disponibbiltà, in-nollijiet u r-regoli dwar in-nollijiet, li bihom jistgħu jsiru l-prenotazzjonijiet jew jinħarġu l-biljetti;
- (c) “kummerċ transfruntier fis-servizzi” jew “provvista transfruntiera ta’ servizzi” tfisser il-provvista ta’ servizz:
 - (i) mit-territorju ta’ Parti għat-territorju tal-Parti l-oħra; jew
 - (ii) fit-territorju ta’ Parti, lill-konsumatur tas-servizz tal-Parti l-oħra;

- (d) “intrapriża” tfisser persuna ġuridika, fergħa jew uffiċċju rappreżentattiv stabbiliti permezz ta’ stabbiliment;
- (e) “servizzi fuq l-art” tfisser il-provvista f’ajruport, fuq bażi ta’ tariffi jew kuntrattwali, tas-servizzi li ġejjin: ir-rappreżentanza, l-amministrazzjoni u s-superviżjoni tal-linji tal-ajru; l-immaniġġar tal-passiġġieri; l-immaniġġar tal-bagalji; is-servizzi tar-rampa; il-forniment tal-ikel, ħlief għat-tnejn tal-ikel; il-ġarr ta’ merkanzija bl-ajru u l-immaniġġar tal-posta; il-forniment tal-fjuwil f’ingenu tal-ajru; is-servizz ta’ manutenzjoni u t-tindif ta’ ingenu tal-ajru;; it-trasport bis-superfiċje; u l-operazzjonijiet ta’ titjriet, l-amministrazzjoni tal-ekwipaġġ u l-ippjanar tat-titjriet; is-servizzi fuq l-art ma jinkludux: l-awtoforniment ta’ servizz; is-sigurtà; il-manutenzjoni bil-linja; it-tiswija u l-manutenzjoni ta’ ingeni tal-ajru; jew il-ġestjoni jew l-operat tal-infrastruttura ċentralizzata essenzjali tal-ajruport, bħal facilitajiet ta’ tneħħija tas-silġ, sistemi ta’ distribuzzjoni tal-fjuwil, sistemi tal-immaniġġar tal-bagalji u sistemi fissi tat-trasport bejn l-ajruporti;

(f) “persuna ġuridika ta’ Parti” tfisser¹:

(i) għall-Parti tal-UE:

(A) persuna ġuridika kostitwita jew organizzata skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea jew ta’ tal-anqas wieħed mill-Istati Membri tagħha u involuta f’operazzjonijiet sostantivi ta’ negozju² fit-territorju tal-Unjoni Ewropea; u

(B) kumpaniji tat-tbaħħir stabbiliti barra mill-Unjoni Ewropea, u kkontrollati minn persuni fiżiċi ta’ Stat Membru, li l-bastimenti tagħhom ikunu rreġistrati fi Stat Membru, u jtajru l-bandiera tiegħu;

(ii) għaċ-Ċili:

(A) persuna ġuridika kkostitwita jew organizzata skont il-liġi taċ-Ċili u involuta f’operazzjonijiet kummerċjali sostantivi fit-territorju taċ-Ċili; u

(B) kumpaniji tat-tbaħħir stabbiliti barra miċ-Ċili, u kkontrollati minn persuni fiżiċi taċ-Ċili, li l-bastimenti tagħhom ikunu rreġistrati fiċ-Ċili, u jtajru l-bandiera tiegħu;

¹ Għal aktar ċertezza, il-kumpaniji tat-tbaħħir imsemmija f’din id-definizzjoni jitqiesu biss bhala persuni ġuridiċi ta’ Parti fir-rigward tal-attivitajiet tagħhom relatati mal-provvista ta’ servizzi tat-trasport marittimu.

² F’konformità man-notifika tagħha tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea lid-WTO (WT/REG39/1), il-Parti tal-UE tifhem li l-kunċett ta’ “rabta effettiva u kontinwa” mal-ekonomija ta’ Stat Membru mnaqqax fl-Artikolu 54 tat-Trattament dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea huwa ekwivalenti għall-kunċett ta’ “operazzjonijiet kummerċjali sostantivi”.

- (g) “servizzi ta’ bejgħ u ta’ kummerċjalizzazzjoni tat-trasport bl-ajru” tfisser opportunitajiet għat-trasportatur bl-ajru kkonċernat biex ibiġħ u jikkummerċjalizza liberament is-servizzi tiegħu tat-trasport bl-ajru, fosthom kull aspekt tal-kummerċjalizzazzjoni bħalma huma r-riċerka tas-suq, ir-reklamar u d-distribuzzjoni; dawn l-attivitajiet ma jinkludux l-ipprezzar tas-servizzi tat-trasport bl-ajru u lanqas il-kundizzjonijiet applikabbli;
- (h) “servizz” tfisser kwalunkwe servizz fi kwalunkwe settur, għajr is-servizzi pprovduti fl-eżerċizzju ta’ awtorità governattiva;
- (i) “servizz ipprovdut fl-eżerċizzju ta’ awtorità governattiva” tfisser kwalunkwe servizz li la jiġi pprovdut fuq bażi kummerċjali u lanqas f’kompetizzjoni ma’ fornitur ta’ servizz, wieħed jew aktar; u
- (j) “fornitur ta’ servizz ta’ Parti” tfisser kull persuna fiżika jew ġuridika ta’ Parti li tfittex li tipprovidi servizz jew li tipprovidih.

ARTIKOLU 18.3

Dritt għar-regolamentazzjoni

Il-Partijiet jafferimaw mill-ġdid id-dritt tagħhom li jirregolaw fit-territorji tagħhom sabiex jilhqqu l-oġġettivi ta’ politika legittimi, bħall-ħarsien tas-saħħa pubblika, is-servizzi soċjali, l-edukazzjoni, is-sikurezza, l-ambjent inkluż it-tibdil fil-klima, il-morali pubbliċi, il-protezzjoni soċjali jew tal-konsumatur, il-privatezza u l-protezzjoni tad-*data*, jew il-promozzjoni u l-protezzjoni tad-diversità kulturali.

ARTIKOLU 18.4

Trattament nazzjonali

1. Kull Parti għandha tagħti lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tal-Parti l-oħra trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili, lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tagħha stess.
2. It-trattament mogħti minn Parti skont il-paragrafu 1 ifisser:
 - (a) fir-rigward ta' gvern reġjonali jew lokali taç-Ċili, trattament mhux anqas favorevoli mill-aktar trattament favorevoli mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, minn dak il-livell ta' gvern lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tiegħu stess;
 - (b) fir-rigward ta' gvern ta', jew fi, Stat Membru, trattament mhux anqas favorevoli mill-aktar trattament favorevoli mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, minn dak il-gvern lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tiegħu stess.
3. Parti tista' tissodisfa r-rekwizit tal-paragrafu 1 billi tagħti lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tal-Parti l-oħra, trattament formalment identiku jew trattament formalment differenti minn dak li tagħti lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tagħha stess.
4. Trattament formalment identiku jew formalment differenti għandu jitqies bħala inqas favorevoli jekk jimmodifika l-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni favur is-servizzi jew il-fornituri ta' servizzi ta' Parti meta pparagunat mas-servizzi jew il-fornituri ta' servizzi simili tal-Parti l-oħra.

5. Xejn f' dan l-Artikolu ma għandu jiġi interpretat bħala li jirrikjedi li xi Parti tikkumpensa għal kwalunkwe żvantaġġ kompetittiv inerenti li jirrizulta mill-karattru barrani tas-servizzi jew tal-fornituri ta' servizzi rilevanti.

ARTIKOLU 18.5

Trattament tan-nazzjon l-aktar iffavorit

1. Kull Parti għandha tagħti lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tal-Parti l-oħra trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f' sitwazzjonijiet simili, lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi ta' pajjiż terz.
2. Il-paragrafu 1 ma għandux jiġi interpretat bħala li jobbliga lil Parti testendi lis-servizzi u lill-fornituri ta' servizzi tal-Parti l-oħra l-benefiċċju ta' kwalunkwe trattament li jirrizulta minn miżuri li jipprevedu r-rikonossiment tal-istandards, inkluż tal-istandards jew tal-kriterji għall-awtorizzazzjoni, il-liċenzjar jew iċ-ċertifikazzjoni ta' persuna fiżika jew intrapriża biex twettaq attività ekonomika, jew ta' miżuri prudenzjali.
3. Għal aktar ċertezza, it-trattament imsemmi fil-paragrafu 1 ma jinkludix il-proċeduri ta' soluzzjoni tat-tilwim jew mekkaniżmi previsti fi trattati ta' internazzjonali jew fi ftehimiet kummerċjali oħrajn. Id-dispożizzjonijiet sostantivi fi trattati internazzjonali u fi ftehimiet kummerċjali oħrajn fihom infushom ma jikkostitwixxux trattament kif imsemmi fil-paragrafu 1, u għaldaqstant ma jistgħux iwasslu għal ksur ta' dan l-Artikolu, miżuri assenti adottati jew miżmuma minn Parti. Il-miżuri ta' Parti applikati skont dawk id-dispożizzjonijiet sostantivi jistgħu jikkostitwixxu "trattament" skont dan l-Artikolu u għaldaqstant iwasslu għal ksur ta' dan l-Artikolu.

ARTIKOLU 18.6

Preżenza lokali

Parti ma għandhiex tirrikjedi li fornitur ta' servizz tal-Parti l-oħra jistabbilixxi jew iżomm intrapriża jew ikun residenti fit-territorju tagħha bħala kundizzjoni għall-provvista transfruntiera ta' servizz.

ARTIKOLU 18.7

L-aċċess għas-suq

Fis-setturi jew is-subsetturi fejn jitwettqu impenji dwar l-aċċess għas-suq, Parti ma għandhiex tadotta jew iżzomm, jew fuq il-bażi tat-territorju shiħ tagħha jew fuq il-bażi ta' suddiviżjoni reġjonali, miżuri li:

(a) jimponu limitazzjonijiet fuq:

- (i) l-għadd ta' fornituri ta' servizz, kemm jekk fil-forma ta' kwoti numerici, ta' monopolji, ta' fornituri esklużivi ta' servizzi jew tar-rekwiżit ta' test tal-htigijiet ekonomiċi;
- (ii) il-valur totali ta' tranzazzjonijiet ta' servizz jew assi fil-forma ta' kwoti numerici jew ir-rekwiżit ta' test tal-htigijiet ekonomiċi;

- (iii) l-għadd totali ta' operazzjonijiet ta' servizz jew il-kwantità totali ta' produzzjoni ta' servizz, imfissra f'termini ta' unitajiet numeriċi ddezinjati fil-forma ta' kwoti jew ir-
rekwiżit ta' test tal-ħtiġijiet ekonomiċi¹; jew
- (iv) l-għadd totali ta' persuni fiżiċi li jistgħu jiġu impjegati f'settur tas-servizzi partikolari
jew li fornitur ta' servizzi jista' jimpjega u li huma meħtieġa għal, jew direttamenti
relatati ma', il-provvista ta' servizz speċifiku fil-forma ta' kwoti numeriċi jew ir-
rekwiżit ta' test tal-ħtiġijiet ekonomiċi; jew
- (b) jirrestringju jew jirrikjedu tipi speċifiċi ta' entità ġuridika jew ta' impriza kongunta li permezz
tagħhom fornitur ta' servizz jista' jipprovdi servizz.

¹ Dan is-subparagrafu ma jkoprix miżuri ta' Parti li jillimitaw l-inputs għall-provvista ta' servizzi.

ARTIKOLU 18.8

Miżuri mhux konformi

1. L-Artikoli 18.4, 18.5 u 18.6 ma japplikawx għal:
 - (a) kwalunkwe miżura eżistenti mhux konformi li tinzamm minn:
 - (i) għall-Parti tal-UE:
 - (A) l-Unjoni Ewropea, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-1;
 - (B) il-gvern ċentrali ta' Stat Membru, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-1;
 - (C) livell reġjonali ta' gvern ta' Stat Membru, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-1; jew
 - (D) livell lokali ta' gvern; u
 - (ii) għaċ-Ċili:
 - (A) il-gvern ċentrali, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-2;

(B) livell reġjonali ta' gvern, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-2; jew

(C) livell lokali ta' gvern;

(b) il-kontinwazzjoni jew it-tigdid fil-pront ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fis-subparagrafu (a); jew

(c) emenda ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fil-subparagrafu (a) ta' dan il-paragrafu, sal-punt li l-emenda ma tnaqqasx il-konformità tal-miżura, kif din kienet teżisti immedjatament qabel l-emenda, mal-Artikoli 18.4, 18.5 u 18.6.

2. L-Artikol 18.4, 18.5 and 18.6 ma japplikawx għal kwalunkwe miżura ta' Parti fir-rigward ta' setturi, ta' subsetturi jew ta' attivitajiet, kif stabbilit fl-Anness 17-B.

3. L-Artikolu 18.7 ma japplikax għal kwalunkwe miżura ta' Parti fir-rigward ta' setturi, ta' subsetturi jew ta' attivitajiet impenjati, kif stabbilit fl-Anness 17-C.

ARTIKOLU 18.9

Tiċhid tal-benefiċċji

Parti tista' ċcaħhad il-benefiċċji ta' dan il-Kapitolu lil fornitur ta' servizz tal-Parti l-oħra jekk il-Parti li ċcaħhad tadotta jew iżzomm miżuri relatati maż-żamma tal-paċi u tas-sigurtà internazzjonali, inkluża l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, li:

- (a) jipprojbixxu tranżazzjonijiet ma' dak il-fornitur ta' servizz, jew ma' persuna li għandha jew li tikkontrolla waħda minnhom; jew
- (b) jinkisru jew jiġu evitati jekk il-benefiċċji ta' dan il-Kapitolu jingħataw lil dak il-fornitur ta' servizz.

ARTIKOLU 18.10

Is-Sottokumitat dwar is-Servizzi u l-Investment

1. Is-Sottokumitat dwar is-Servizzi u l-Investment (“Sottokumitat”) huwa stabbilit skont l-Artikolu 8.8(1). Meta jindirizza kwistjonijiet relatati mal-investment, is-Sottokumitat għandu jimmonitorja u jiżgura l-implimentazzjoni xierqa tal-Kapitoli 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 u 26 u tal-Annessi 17-A, 17-B, 17-C, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A u 21-B.

KAPITOLU 19

PREŻENZA TEMPORANJA TA' PERSUNI FIŻIĊI GĦAL FINIJET TA' NEGOZJU

ARTIKOLU 19.1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan il-Kapitolu japplika għal miżuri ta' Parti li jikkonċernaw it-tweqqif ta' attivitajiet ekonomiċi permezz tad-dħul u tas-sogġorn temporanju fit-territorju tagħha ta' persuni fiżiċi tal-Parti l-oħra, li huma viżitaturi kummerċjali għal finijiet ta' stabbiliment, investituri, haddiema bi trasferiment intraažjendali, viżitaturi kummerċjali b'terminu qasir, fornituri ta' servizzi kuntrattwali u professjonisti indipendenti.
2. Dan il-Kapitolu ma japplikax għas-setturi msemmija fis-subparagrafi (b), (c) u (d) tal-Artikolu 18.1(2).
3. Dan il-Kapitolu ma għandux japplika għal miżuri ta' Parti li jaffettwaw persuni fiżiċi tal-Parti l-oħra li jfittxu aċċess għas-suq tax-xogħol, jew għal miżuri dwar iċ-ċittadinanza, in-nazzjonalità, ir-residenza jew l-impjieg fuq bazi permanenti.
4. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jipprevjeni lil Parti milli tapplika miżuri biex tirregola d-dħul ta' persuni fiżiċi tal-Parti l-oħra, jew is-sogġorn temporanju tagħhom fit-territorju tagħha, inklużi miżuri li huma meħtieġa għall-harsien tal-integrità ta' persuni fiżiċi u sabiex jiġi żgurat il-moviment organizzat tagħhom fil-fruntieri tagħha, bil-kundizzjoni li tali miżuri ma jiġux applikati b'mod li jannullaw jew ifixklu l-benefiċċji li jirriżultaw għall-Parti l-oħra taħt din il-Parti ta' dan il-Ftehim.

5. L-uniku fatt li Parti tirrikjedi li persuni tal-Parti l-oħra jiksbu viża ma għandux jitqies bhala nullifikazzjoni jew tfixkil tal-benefiċċji li jirrizultaw għall-Parti l-oħra taht din il-Parti ta' dan il-Ftehim.
6. Sa fejn l-impenji ma humiex meħuda f' dan il-Kapitolu, ir-rekwiżiti kollha previsti fil-liġi ta' Parti fir-rigward tad-dhul u tas-soġġorn temporanju ta' persuni fiżiċi għandhom ikomplu japplikaw, inklużi l-liġijiet u r-regolamenti dwar it-tul tas-soġġorn.
7. Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu, ir-rekwiżiti kollha previsti fil-liġi ta' Parti rigward ix-xogħol u l-miżuri tas-sigurtà soċjali għandhom ikomplu japplikaw, inklużi l-liġijiet u r-regolamenti li jikkonċernaw il-pagi minimi kif ukoll il-ftehimiet kollettivi dwar il-pagi.
8. Impenji skont dan il-Kapitolu dwar id-dhul u s-soġġorn temporanju ta' persuni fiżiċi għal finijiet kummerċjali ma japplikawx f'kazijiet li fihom l-intenzjoni jew l-effett tad-dhul u tas-soġġorn temporanju jkun ta' xkiel jew ta' xi effett ieħor għall-eżitu ta' kwalunkwe tilwima jew negozjar relatat mal-impjiegi jew mal-ġestjoni, jew fl-impjieg ta' kwalunkwe persuna fiżika li tkun involuta f' dik it-tilwima.

ARTIKOLU 19.2

Definizzjonijiet

1. Id-definizzjonijiet fl-Artikoli 17.2 u 18.2 japplikaw għal dan il-Kapitolu u għall-Annessi 19-A, 19-B u 19-C, bl-eċċezzjoni tad-definizzjoni ta' investitur fis-subparagrafu (j) tal-Artikolu 17.2(1).

2. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu u tal-Annessi 19-A, 19-B u 19-C:
- (a) “bejjiegħa tan-negozju” tfisser viżitaturi kummerċjali b'terminu qasir li:
- (i) huma rappreżentanti ta' fornitur ta' servizzi jew ta' oġġetti ta' Parti bil-għan li jinnegozjaw il-bejgħ ta' servizzi jew ta' oġġetti, jew li jidhlu fi ftehimiet biex ibiġġu servizzi jew oġġetti għal dak il-fornitur, inkluż: jattendu laqgħat jew konferenzi; jinvolvu ruħhom f'konsultazzjonijiet ma' kollegi kummerċjali, jiehdu ordnijiet jew jinnegozjaw kuntratti ma' intrapriża li tinsab fit-territorju tal-Parti l-oħra;
 - (ii) ma jkunux involuti fil-provvista ta' servizz fil-qafas ta' kuntratt konkluż bejn intrapriża li ma jkollha ebda preżenza kummerċjali fit-territorju tal-Parti fejn il-viżitaturi kummerċjali b'terminu qasir ikunu qed jissogġornaw b'mod temporanju, u konsumatur f'dak it-territorju; u
 - (iii) ma jkunux aġenti tal-kummissjoni;
- (b) “viżitaturi kummerċjali għal finijiet ta' stabbiliment” tfisser persuni fiżiċi li jaħdmu f'pożizzjoni għolja fi hdan persuna ġuridika ta' Parti li jkunu responsabbli għat-twaqqif ta' intrapriża ta' tali persuna ġuridika fit-territorju tal-Parti l-oħra, li ma joffrux jew ma jipprovdux servizzi jew li ma jinvolvu ruħhom f'ebda attività ekonomika oħra minbarra dik meħtieġa għall-finijiet ta' stabbiliment u li ma jirċevux rimunerazzjoni minn sors li jkun jinsab fil-Parti l-oħra;
- (c) “fornituri ta' servizzi kuntrattwali” tfisser persuni fiżiċi, impjegati minn persuna ġuridika ta' Parti li ma tkunx hija stess stabbilita fit-territorju tal-Parti l-oħra u li ma tkunx aġenzija għal servizzi ta' kollokament u ta' provvista ta' persunal jew taġixxi permezz ta' tali aġenzija u li tkun ikkonkludiet kuntratt *bona fide* ma' konsumatur finali fil-Parti l-oħra biex tipprovdi servizzi fil-Parti l-oħra, li teħtieġ il-preżenza fuq bażi temporanja tal-impjegati tagħha f'dik il-Parti l-oħra, sabiex jiġi ssodisfat il-kuntratt għall-provvista ta' servizzi¹;

¹ Il-kuntratt ta' servizz imsemmi taħt is-subparagrafi (b) u (c) għandu jikkonforma mar-rekwiziti tal-liġi tal-Parti fejn jiġi eżegwit il-kuntratt.

- (d) “professjonisti indipendenti” tfisser persuni fiżiċi involuti fil-provvista ta’ servizz u stabbiliti bħala impjegati għal rashom fit-territorju ta’ Parti, iżda mhux fit-territorju tal-Parti l-oħra, li kkonkludew kuntratt *bona fide*, għajr permezz ta’ aġenzija għas-servizzi ta’ kollokament u ta’ provvista ta’ persunal, ma’ konsumatur finali biex jipprovdu servizzi fil-Parti l-oħra, li teħtieġ il-preżenza tagħhom fuq bażi temporanja f’ dik il-Parti l-oħra¹;
- (e) “installaturi u persunal ta’ manutenzjoni” tfisser viżitaturi kummerċjali b’ terminu qasir li jkollhom għarfien speċjalizzat essenzjali għal obbligu kuntrattwali tal-bejjiegh jew tal-lokatur, li jwettqu servizzi jew li jharrġu lill-ħaddiema biex iwettqu s-servizzi, skont garanzija jew kuntratt ta’ servizz ieħor relatat mal-bejgħ jew il-kiri ta’ tagħmir jew makkinarju kummerċjali jew industrijali, inklużi servizzi tal-kompjuter u oħrajn relatati, mixtrija jew mikrija minn għand intrapriża li tinsab barra t-territorju tal-Parti li fiha huwa mitlub id-dhul u s-sogġorn temporanju, matul il-perjodu tal-garanzija jew tal-kuntratt ta’ servizz;
- (f) “ħaddiema bi trasferiment intraaġzjendali” tfisser persuni fiżiċi li kienu impjegati minn, jew shab fi, persuna ġuridika ta’ Parti għal tal-anqas sena, li huma temporanjament ittrasferiti lil intrapriża ta’ dik il-persuna ġuridika fit-territorju tal-Parti l-oħra, u li jappartjenu għal waħda mill-kategoriji li ġejjin:
- (i) manigers;
 - (ii) speċjalisti;
 - (iii) impjegati trainees;
- (g) “investitur” tfisser persuna fiżika li tistabbilixxi fit-territorju tal-Parti l-oħra intrapriża li għaliha dik il-persuna fiżika jew il-persuna ġuridika li timpjega lil dik il-persuna fiżika tkun impenjat, jew tkun fil-proċess li timpenja, ammont sostanzjali ta’ kapital, u li tiżviluppa jew tamministra t-ħaddim ta’ dik l-intrapriża f’ kapaċità li tkun supervizorja jew eżekuttiva;
- (h) “manigers” tfisser persuni fiżiċi li jahdmu f’pożizzjoni għolja fi ħdan persuna ġuridika ta’

¹ Il-kuntratt ta’ servizz imsemmi taħt is-subparagrafi (b) u (c) għandu jikkonforma mar-rekwiżiti tal-liġi tal-Parti fejn jiġi eżegwit il-kuntratt.

Parti, li primarjament imexxu l-ġestjoni tal-intrapriża fit-territorju tal-Parti l-oħra¹, u li jkunu qeġhdin jirċievu superviżjoni jew direzzjoni ġenerali prinċipalment minn uffiċjali eżekuttivi ta' livell għoli, mill-bord tad-diretturi jew mill-azzjonisti tan-negozju jew l-ekwivalenti tagħhom u li r-responsabbiltajiet tagħhom jinkludu:

- (i) it-tmexxija tal-intrapriża jew ta' dipartiment jew ta' suddiviżjoni tiegħu;
 - (ii) is-sorveljanza u l-kontroll tax-xogħol ta' impjegati superviżorji, professjonali jew manigġerjali oħrajn; u
 - (iii) li jkollhom awtorità personali biex jirreklutaw u jkeċċu jew li jirrakkomandaw ir-reklutaġġ, it-tkeċċija jew azzjonijiet oħrajn relatati mal-persunal;
- (i) “vizitaturi kummerċjali b'terminu qasir” tfisser persuni fiżiċi li qed ifittxu dħul u soġġorn temporanju fit-territorju tal-Parti l-oħra, li ma jinvolvux ruħhom f'bejgħ dirett lill-pubbliku ġenerali, ma jirċevux remunerazzjoni minn sors li jinsab fil-Parti l-oħra, u jappartjenu għal wahda mill-kategoriji li ġejjin:
- (i) bejjiegħa tan-negozju;
 - (ii) installaturi u persunal ta' manutenzjoni;
- (j) “speċjalisti” tfisser persuni fiżiċi li jaħdmu fi hdan persuna ġuridika ta' Parti li jkollhom għarfien speċjalizzat essenzjali għall-oqsma ta' attività, it-tekniki jew il-ġestjoni tal-intrapriża; meta jiġi vvalutat tali għarfien, għandu jittiehed kont mhux biss tal-għarfien speċifiku għall-istabbiliment, iżda wkoll ta' jekk il-persuna jkollhiex livell għoli ta' kwalifiki, inkluża esperjenza professjonali adegwata, li tirreferi għal tip ta' xogħol jew ta' attività li jirrikjedu għarfien tekniku speċifiku, inkluża s-sħubija possibbli ta' professjoni akkreditata; u
- (k) “impjegati trainees” tfisser persuni fiżiċi b'lawrja universitarja u li jiġu ttrasferiti

¹ Għal aktar ċertezza, din id-definizzjoni ma teskludix manigġers li, filwaqt li ma jwettqux direttament il-kompiti li jikkonċernaw il-provvista attwali tas-servizzi, iwettqu kompiti, matul l-eżekuzzjoni tad-doveri tagħhom kif deskritti f'din id-definizzjoni, li huma neċessarji għall-provvista tas-servizzi.

temporanjament għal finijiet ta' żvilupp tal-karriera jew sabiex jiksbu taħriġ fit-tekniki jew fil-metodi tan-negozju¹.

ARTIKOLU 19.3

Haddiema bi trasferiment intraazjendali, vizitaturi kummerċjali għal finijiet ta' stabbiliment u investituri

1. Soġġett għall-kundizzjonijiet u l-kwalifiki rilevanti speċifikati fl-Anness 19-A, kull Parti:
 - (a) għandha tippermetti d-dhul u s-soġġorn temporanju ta' haddiema bi trasferiment intraazjendali, ta' vizitaturi kummerċjali għal finijiet ta' stabbiliment u ta' investituri tal-Parti l-oħra;
 - (b) għandha tippermetti l-impjeg fit-territorju tagħha ta' haddiema bi trasferiment intraazjendali tal-Parti l-oħra;

¹ L-intrapriża benefiċjarja tista' tkun meħtieġa tippreżenta programm ta' taħriġ li jkopri d-durata tas-soġġorn għal approvazzjoni minn qabel, li juri li l-iskop tas-soġġorn huwa t-taħriġ. Għal AT, CZ, DE, FR, ES, HU u LT, it-taħriġ irid ikun marbut mal-lawrja universitarja li nkisbet.

- (c) ma għandhiex iżzomm jew tadotta limitazzjonijiet fil-forma ta' kwoti numeriċi jew ta' testijiet tal-ħtiġijiet ekonomiċi fuq l-għadd totali ta' persuni fiżiċi li, f'settur speċifiku, ikollhom permess li jidhlu bħala vizitaturi kummerċjali għal finijiet ta' stabbiliment jew bħala investituri, jew li jistgħu jiġu impjegati bħala haddiema bi trasferiment intraazzjendali, la fuq il-bażi ta' subdiviżjoni territorjali u lanqas fuq il-bażi tat-territorju kollu tagħha; u
- (d) għandha tagħti lill-haddiema bi trasferiment intraazzjendali, lill-vizitaturi kummerċjali għal finijiet ta' stabbiliment u lill-investituri tal-Parti l-oħra, fir-rigward tas-soġġorn temporanju tagħhom fit-territorju tagħha, trattament mhux anqas favorevoli minn dak li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili, lill-persuni fiżiċi tagħha stess.

2. It-tul ta' soġġorn permissibbli għandu jkun:

- (a) għaċ-Ċili, perjodu ta' mhux aktar minn sentejn li jista' jiġi estiż, mingħajr rekwizit ta' applikazzjoni għal residenza permanenti, sakemm jibqgħu preżenti l-kundizzjonijiet li fuqhom ikun ibbażat is-soġġorn; u
- (b) għall-Parti tal-UE, perjodu ta' mhux aktar minn 3 snin għall-manigera u l-ispeċjalisti; sa sena għall-impjegati trainees u l-investituri; u sa 90 jum fi kwalunkwe perjodu ta' 6 xhur għall-vizitaturi kummerċjali għal finijiet ta' stabbiliment.

ARTIKOLU 19.4

Vizitaturi kummerċjali b'terminu qasir

1. Soġġett għall-esklużjonijiet tal-kamp ta' applikazzjoni stabbiliti fl-Artikolu 17.7(2) u soġġett għall-kundizzjonijiet u l-kwalifiki rilevanti speċifikati fl-Anness 19-A, Parti għandha tippermetti d-dhul u s-soġġorn temporanju ta' vizitaturi kummerċjali b'terminu qasir mingħajr ir-rekwizit ta' permess tax-xogħol, test tal-ħtiġijiet ekonomiċi jew proċeduri oħra ta' approvazzjoni minn qabel ta' intenzjoni simili.
2. Jekk vizitaturi kummerċjali b'terminu qasir ta' Parti jkunu involuti fil-provvista ta' servizz lil konsumatur fit-territorju tal-Parti fejn ikunu qed iqattgħu s-soġġorn temporanju, dik il-Parti għandha tagħtihom, fir-rigward tal-provvista ta' dak is-servizz, trattament mhux anqas favorevoli minn dak li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili, lill-fornituri ta' servizzi tagħha stess.
3. It-tul ta' soġġorn permissibbli għandu jkun għal perjodu ta' mhux aktar minn 90 jum fi kwalunkwe perjodu ta' 12-il xahar.

ARTIKOLU 19.5

Fornituri ta' servizzi kuntrattwali u professjonisti indipendenti

1. Kull Parti għandha tippermetti d-dhul u s-sogġorn temporanju ta' fornituri ta' servizzi kuntrattwali tal-Parti l-oħra fit-territorju tagħha, fis-setturi, fis-subsetturi u fl-attivitajiet speċifikati fl-Anness 19-B, soġġett għall-kundizzjonijiet u l-kwalifiki rilevanti speċifikati fih, u sakemm:
 - (a) il-persuni fiżiċi jkunu involuti fil-provvista ta' servizz bħala impjegati ta' persuna ġuridika, li tkun kisbet kuntratt ta' servizz li ma jaqbiżx it-12-il xahar;
 - (b) il-persuni fiżiċi li jidhlu fil-Parti l-oħra jkunu ġew impjegati mill-persuna ġuridika msemmija fis-subparagrafu (a) għal tal-anqas sena immedjatament qabel id-data tal-prezentazzjoni ta' applikazzjoni għad-dhul fil-Parti l-oħra u jkollhom, fid-data tal-applikazzjoni għad-dhul, tal-anqas 3 snin ta' esperjenza professjonali, miksuba wara li jkunu laħqu l-età maġġuri, fis-settur tas-suġġett tal-attività tal-kuntratt;
 - (c) il-persuni fiżiċi li jidhlu fil-Parti l-oħra jkollhom:
 - (i) lawrja universitarja jew kwalifika li turi għarfien ta' livell ekwivalenti¹; u
 - (ii) kwalifika professjonali, jekk dan ikun meħtieġ għat-twettiq ta' attività skont il-liġijiet u r-regolamenti tal-Parti fejn jingħata s-servizz;

¹ Jekk il-lawrja jew il-kwalifika ma tkunx inkisbet fil-Parti fejn ikun fornut is-servizz, dik il-Parti tista' tevalwa jekk din tkunx ekwivalenti għal lawrja universitarja meħtieġa fit-territorju tagħha.

- (d) il-persuna fizika ma tircevix remunerazzjoni għall-provvista ta' servizzi fit-territorju tal-Parti l-oħra, minbarra r-remunerazzjoni mhallsa mill-persuna ġuridika li timpjega l-persuna fizika; u
- (e) l-aċċess mogħti skont dan l-Artikolu ikun relatat biss mal-attività tas-servizz li hija s-sugġett tal-kuntratt u ma jagħtix id-dritt li jintuza t-titolu professjonali tal-Parti fejn jingħata s-servizz.

2. Kull Parti għandha tippermetti d-dħul u s-soġġorn temporanju ta' professjonisti indipendenti tal-Parti l-oħra fit-territorju tagħha, fis-setturi, fis-subsetturi u fl-attivitàjiet speċifikati fl-Anness 19-B, soġġett għall-kundizzjonijiet u l-kwalifiki rilevanti speċifikati fih, u sakemm:

- (a) il-kuntratt konkluz ma jaqbiżx perjodu ta' 12-il xahar;
- (b) il-persuni fiziċi jkollhom, fid-data tal-applikazzjoni għad-dħul u s-soġġorn temporanju, tal-anqas 6 snin ta' esperjenza professjonali fis-settur tal-attività li jkun is-sugġett tal-kuntratt.
- (c) il-persuni fiziċi li jidhlu fit-territorju tal-Parti l-oħra jkollhom:
 - (i) lawrja universitarja jew kwalifika li turi għarfien ta' livell ekwivalenti¹; u

¹ Jekk il-lawrja jew il-kwalifika ma tkunx inkisbet fil-Parti fejn ikun fornut is-servizz, dik il-Parti tista' tevalwa jekk din tkunx ekwivalenti għal lawrja universitarja meħtieġa fit-territorju tagħha.

- (ii) kwalifiki professjonali, jekk dawn ikunu meħtieġq għat-twettiq ta' attività skont il-ligijiet u r-regolamenti tal-Parti fejn jingħata s-servizz;
- (d) l-aċċess mogħti skont dan l-Artikolu ikun relatat biss mal-attività tas-servizz li hija s-sugġett tal-kuntratt; ma jagħtix id-dritt li jintuża t-titolu professjonali tal-Parti fejn jingħata s-servizz.
3. Parti ma għandhiex tadotta jew izzomm limitazzjonijiet fuq l-għadd totali ta' fornituri ta' servizzi kuntrattwali u ta' professjonisti indipendenti tal-Parti l-oħra li jkunu permessi d-dħul u s-sogġorn temporanju, fil-forma ta' kwoti numerici jew ta' test tal-ħtiġijiet ekonomiċi.
4. Kull Parti għandha tagħti lill-fornituri ta' servizzi kuntrattwali u ta' professjonisti indipendenti tal-Parti l-oħra, fir-rigward tal-provvista ta' servizzi tagħhom fit-territorju tagħha, trattament mhux anqas favorevoli minn dak li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili, lill-fornituri ta' servizzi tagħha stess.
5. It-tul ta' sogġorn permissibbli għandu jkun:
- (a) għall-Parti tal-UE, perjodu kumulattiv ta' mhux aktar minn 6 xhur f'kull perjodu ta' 12-il xahar jew għad-durata tal-kuntratt, skont liem ikun l-inqas; u
- (b) għaċ-Ċili, perjodu sa sena li jista' jiġi estiż għal perjodi sussegwenti, sakemm jibqgħu fis-seħħ il-kundizzjonijiet li fuqhom ikun ibbażat is-sogġorn.

ARTIKOLU 19.6

Miżuri mhux konformi

Sal-punt li l-miżura rilevanti taffettwa d-dhul jew is-soġġorn temporanju ta' persuni fiżiċi għal finijiet ta' negozju, is-subparagrafi (c) u (d) tal-Artikolu 19.3(1) u l-Artikolu 19.5(3) u (4) ma japplikawx għal:

- (a) kwalunkwe miżura eżistenti mhux konformi ta' Parti fil-livell ta':
 - (i) għall-Parti tal-UE:
 - (A) l-Unjoni Ewropea, kif speċifikat fl-Appendiċi 17-A-1;
 - (B) il-gvern ċentrali ta' Stat Membru, kif stabbilit fl-Appendiċi 17-A-1;
 - (C) gvern reġjonali ta' Stat Membru, kif speċifikat fl-Appendiċi 17-A-1; jew
 - (D) gvern lokali, għajr dak imsemmi fis-subparagrafu (C); u
 - (ii) għaċ-Ċili:
 - (A) il-gvern ċentrali, kif speċifikat fl-Appendiċi 17-A-2;

- (B) subdiviżjoni reġjonali, kif speċifikat fl-Appendiċi 17-A-2; jew
- (C) gvern lokali;
- (b) il-kontinwazzjoni jew it-tigdid fil-pront ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fis-subparagrafu (a);
- (c) modifika ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fis-subparagrafi (a) u (b) ta' dan l-Artikolu sal-punt li ma tnaqqasx il-konformità tal-miżura, kif din kienet teżisti immedjatement qabel il-modifika, mas-subparagrafi (c) u (d) tal-Artikolu 19.3 (1) u l-Artikolu 19.5 (3) u (4); jew
- (d) kwalunkwe miżura ta' Parti konsistenti ma' kundizzjoni jew ma' kwalifika speċifikata fl-Anness 17-B.

ARTIKOLU 19.7

Trasparenza

1. Parti għandha tagħmel disponibbli għall-pubbliku informazzjoni relatata mad-dhul u s-sogġorn temporanju ta' persuni fiżiċi tal-Parti l-oħra, imsemmija fl-Artikolu 19.1(1).

2. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandha tinkludi, fejn applikabbli, l-informazzjoni li ġejja:

- (a) il-kategoriji tal-viża, tal-permessi jew ta' kwalunkwe tip simili ta' awtorizzazzjoni rigward id-dhul u s-soġġorn temporanju;
- (b) id-dokumentazzjoni meħtieġa u l-kundizzjonijiet li jridu jiġu ssodisfati;
- (c) il-metodu ta' mili ta' applikazzjoni u l-alternattivi għall-prezentazzjoni, bħal ufficċji konsulari jew online;
- (d) tariffi tal-applikazzjoni u skeda ta' żmien indikattiva għall-ipproċessar ta' applikazzjoni;
- (e) it-tul massimu ta' soġġorn taħt kull tip ta' awtorizzazzjoni msemmija fis-subparagrafu (a) ta' dan il-paragrafu;
- (f) il-kundizzjonijiet għal kwalunkwe estensjoni jew tiġdid disponibbli;
- (g) ir-regoli rigward id-dipendenti li jakkumpanjaw;
- (h) il-proċeduri disponibbli għar-rieżami jew għall-appell; u
- (i) il-liġijiet rilevanti ta' applikazzjoni ġenerali li jappartjenu għad-dhul u għas-soġġorn temporanju tal-persuni fiżiċi.

3. Fir-rigward tal-informazzjoni msemija fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu, kull Parti għandha tagħmel hilita biex tinforma fil-pront lill-Parti l-oħra bl-introduzzjoni ta' kwalunkwe rekwiżit ġdid jew proċedura ġdida, jew bil-bidliet fi kwalunkwe rekwiżit jew proċedura li jaffettwaw l-applikazzjoni effettiva għall-awtorizzazzjoni tad-dhul, għas-sogġorn temporanju u, fejn applikabbli, għall-awtorizzazzjoni ta' xogħol fil-Parti msemija l-ewwel.

ARTIKOLU 19.8

Nuqqas ta' applikazzjoni tas-soluzzjoni tat-tilwim

Il-Kapitolu 38 ma japplikax fir-rigward ta' rifjut li jingħata dhul u sogġorn temporanju sakemm il-kwistjoni ma tinvolvi mudell ta' prattika.

KAPITOLU 20

REGOLAMENTAZZJONI DOMESTIKA

ARTIKOLU 20.1

Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

1. Dan il-Kapitolu japplika għall-miżuri mill-Partijiet relatati mar-rekwiżiti u mal-proċeduri ta' liċenzjar, mar-rekwiżiti u mal-proċeduri ta' kwalifiki, u mal-istandards tekniċi¹ li jaffettwaw:

- (a) il-provvista transfruntiera ta' servizzi;
- (b) il-provvista ta' servizz jew it-twertiq ta' kwalunkwe attività ekonomika oħra permezz tal-istabbiliment ta' intrapriża jew it-thaddim ta' investment kopert; jew
- (c) il-provvista ta' servizz permezz tas-sogġorn temporanju ta' kategoriji ta' persuni fiżiċi ta' Parti fit-territorju tal-Parti l-oħra, kif definiti fl-Artikolu 19.1.

2. Dan il-Kapitolu japplika biss għal setturi li għalihom Parti tkun dahlet għal impenji speċifiċi skont il-Kapitoli 17, 18 u 19 u sal-punt li japplikaw dawk l-impenji speċifiċi.

¹ Għal ċertezza akbar, sa fejn huma kkonċernati miżuri relatati ma' standards tekniċi, dan il-Kapitolu japplika biss għal dawk il-miżuri li jaffettwaw il-kummerċ fis-servizzi.

3. Minkejja l-paragrafu 2, dan il-Kapitolu ma japplikax għar-rekwiżiti u l-proċeduri tal-liċenzjar, għar-rekwiżiti u għall-proċeduri tal-kwalifika, u għall-istandards tekniċi relatati ma':

- (a) il-manifattura ta' sustanzi kimiċi bażiċi u prodotti kimiċi oħra;
- (b) il-manifattura ta' prodotti tal-lasktu;
- (c) il-manifattura ta' prodotti oħra tal-plastik;
- (d) il-manifattura ta' muturi, ġeneraturi u trasformaturi elettrici;
- (e) il-manifattura ta' akkumulaturi, ċelloli primarji u batteriji primarji; u
- (f) ir-riċiklaġġ ta' skart u ruttam tal-metall u mhux tal-metall.

4. Minkejja l-paragrafu 1, dan il-Kapitolu ma japplikax għal miżuri ta' Parti sal-punt li jikkostitwixxu limitazzjonijiet soġġetti għall-iskedar skont l-Artikoli 17.5, 17.6, 17.11 (1), 17.11(2), 18.4, 18.6, 18.7, 18.8(1), 18.8(2), 19.3(1), 19.4(2), 19.5(1) u 19.6.

5. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu:

- (a) "awtorizzazzjoni" tfisser il-permess li titwettaq kwalunkwe waħda mill-attivitajiet imsemmija fis-subparagrafi (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 li tirriżulta minn proċedura li applikant jeħtieġ li jaderixxi magħha sabiex juri konformità mar-rekwiżiti ta' liċenzjar, mar-rekwiżiti ta' kwalifika jew mal-istandards tekniċi;

- (b) “awtorità kompetenti” tfisser gvern jew awtorità ċentrali, reġjonali jew lokali, jew korp mhux governattiv fl-eżerċizzju ta’ setgħat iddelegati minn gvernijiet jew awtoritajiet ċentrali, reġjonali jew lokali, li għandu s-setgħa li jiehu deċiżjoni dwar l-awtorizzazzjoni biex jiġi pprovdut servizz, inkluż permezz tal-istabbiliment ta’ intrapriża jew dwar l-awtorizzazzjoni għat-twettiq ta’ kwalunkwe attività ekonomika oħra;
- (c) “proċeduri ta’ liċenzjar” tfisser ir-regoli amministrattivi jew proċedurali li persuna fiżika jew ġuridika, li tkun qiegħda tfittex awtorizzazzjoni, inkluż l-emendar jew it-tigdid ta’ awtorizzazzjoni, trid tosserva sabiex turi l-konformità mar-rekwiziti ta’ liċenzjar;
- (d) “rekwiżiti ta’ liċenzjar” tfisser rekwiżiti sostantivi, għajr rekwiżiti ta’ kwalifika, li magħhom persuna fiżika jew ġuridika hija meħtieġa li tikkonforma sabiex tikseb, temenda jew iġġedded l-awtorizzazzjoni;
- (e) “proċeduri ta’ kwalifika” tfisser ir-regoli amministrattivi jew proċedurali li persuna fiżika trid tosserva sabiex turi l-konformità mar-rekwiziti ta’ kwalifika, għall-finijiet li tikseb awtorizzazzjoni; u
- (f) “rekwiżiti ta’ kwalifika” tfisser rekwiżiti sostantivi marbuta mal-kompetenza ta’ persuna fiżika sabiex tipprovdi servizz, u li magħhom persuna fiżika hija meħtieġa li tikkonforma sabiex tikseb, temenda jew iġġedded awtorizzazzjoni.

6. Għall-finijiet ta’ dan il-Kapitolu, japplikaw ukoll id-definizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 17.2 u 18.2.

ARTIKOLU 20.2

Kundizzjonijiet għal-liċenzjar u għall-kwalifika

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-miżuri marbuta mar-rekwiżiti tal-liċenzjar, il-proċeduri tal-liċenzjar, u r-rekwiżiti tal-kwalifika u l-proċeduri ta' kwalifika, ikunu bbażati fuq kriterji li jzommu lill-awtoritajiet kompetenti milli jeżerċitaw is-setgħa tagħhom ta' valutazzjoni b' mod arbitrarju.
2. Il-kriterji msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu:
 - (a) ċari;
 - (b) oġġettivi u trasparenti¹; u
 - (c) aċċessibbli għall-pubbliku u għall-persuni interessati minn qabel.
3. Meta tadotta standards tekniċi, kull Parti għandha thegġegħ lill-awtoritajiet kompetenti tagħha biex jadottaw standards tekniċi żviluppati permezz ta' proċessi miftuħa u trasparenti, u għandha thegġegħ lill-korpi, inklużi organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti², maħtura biex jiżviluppaw standards tekniċi biex jużaw proċessi miftuħa u trasparenti.

¹ Għal aktar ċarezza, dawn il-kriterji jistgħu jinkludu, fost l-oħrajn, il-kompetenza u l-kapaċità li jiġi fornuta servizz jew li titwettaq kwalunkwe attività ekonomika oħra, inkluż li dan isir b' mod konsistenti mar-rekwiżiti regolatorji ta' Parti, bħar-rekwiżiti tas-saħħa u dawk ambjentali. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jivvalutaw il-piż li għandu jingħata lil kull kriterju.

² It-terminu "organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti" jirreferi għal korpi internazzjonali li s-sħubija tagħhom hija miftuħa għall-korpi rilevanti taż-żewġ Partijiet.

4. Awtorizzazzjoni għandha, soġġett għad-disponibbiltà, tinghata malli jiġi stabbilit, fid-dawl ta' eżami xieraq, li l-kundizzjonijiet sabiex tinkiseb awtorizzazzjoni jkunu ġew issodisfati.

5. Fejn in-numru ta' liċenzji disponibbli għal attività partikolari ikun limitat minhabba n-nuqqas ta' riżorsi naturali disponibbli jew in-nuqqas ta' kapaċità teknika, kull Parti għandha tapplika proċedura ta' għażla għal kandidati potenzjali li tipprovdi garanziji sħaħ ta' imparzjalità u trasparenza, inkluż, b'mod partikolari, reklamar adegwat dwar it-tneġġija, il-kondotta u t-tlestija tal-proċedura.

6. Soġġett għall-paragrafu 5, fl-istabbiliment tar-regoli għall-proċedura tal-għażla, kull Parti tista' tqis l-oġġettivi leġittimi tal-politika, inklużi kunsiderazzjonijiet tas-saħħa, tas-sikurezza, tal-ħarsien tal-ambjent u tal-preservazzjoni tal-wirt kulturali.

ARTIKOLU 20.3

Proċeduri tal-liċenzjar u tal-kwalifika

1. Il-proċeduri u l-formalitajiet tal-liċenzjar u tal-kwalifika għandhom ikunu ċari, isiru disponibbli għall-pubbliku minn qabel, u minnhom infushom ma għandhomx jikkostitwixxu restrizzjoni fuq il-provvista ta' servizz jew it-twettiq ta' kwalunkwe attività ekonomika oħra. Kull Parti għandha tagħmel hilita sabiex tagħmel tali proċeduri u formalitajiet sempliċi kemm jista' jkun u ma għandhiex tikkompjika jew iddewwem mingħajr bżonn il-provvista ta' servizz jew it-twettiq ta' kwalunkwe attività ekonomika oħra.

2. Jekk tkun meħtieġa awtorizzazzjoni, kull Parti għandha tippubblika fil-pront jew inkella tagħmel disponibbli għall-pubbliku l-informazzjoni meħtieġa biex l-applikant jikkonforma mar-rekwiżiti u l-proċeduri għall-kisba, iż-żamma, l-emendar u t-tiġdid ta' tali awtorizzazzjoni. Tali informazzjoni għandha tinkludi tal-anqas dan li ġej, sa fejn tkun jeżisti:

- (a) ir-rekwiżiti u l-proċeduri;
- (b) informazzjoni ta' kuntatt tal-awtoritajiet kompetenti rilevanti;
- (c) it-tariffi;
- (d) l-istandards tekniċi;
- (e) il-proċeduri għall-appell jew għar-rieżami ta' deċiżjonijiet li jikkonċernaw l-applikazzjonijiet;
- (f) il-proċeduri għall-monitoraġġ jew għall-infurzar tal-konformità mat-termini u mal-kundizzjonijiet tal-liċenzji u tal-kwalifiki;
- (g) l-opportunitajiet għall-involviment pubbliku, bħal permezz ta' seduti ta' smiġh jew kummenti;
u
- (h) perjodi ta' zmien indikattivi għall-ipproċessar ta' applikazzjoni.

3. Kwalunkwe tariffa għall-awtorizzazzjoni¹ li jistgħu jgarrbu l-applikanti għandha tkun raġonevoli, trasparenti, u fiha nnifisha, ma tillimitax il-provvista tas-servizz rilevanti jew it-twertiq tal-attività ekonomika rilevanti.
4. Kull Parti għandha tiżgura li l-proċeduri użati mill-awtorità kompetenti u d-deċiżjonijiet tagħha fil-proċess tal-awtorizzazzjoni jkunu imparzjali fir-rigward tal-applikanti kollha. L-awtorità kompetenti għandha tiegħu d-deċiżjoni tagħha b' mod indipendenti u ma għandhiex tkun responsabbli quddiem xi persuna li tipprovdix xi servizz jew twettaq l-attivitajiet ekonomiċi li għalihom hi meħtieġa l-awtorizzazzjoni.
5. Fejn ikunu japplikaw limiti ta' żmien speċifiċi għall-applikazzjonijiet, applikant għandu jingħata perjodu ta' żmien raġonevoli biex jippreżenta applikazzjoni. Fejn possibbli, l-awtorità kompetenti għandha taċċetta l-applikazzjonijiet f' format elettroniku bl-istess kundizzjonijiet ta' awtenticità bħall-preżentazzjonijiet fuq karti.
6. L-awtorità kompetenti għandha tibda tipproċessa applikazzjoni mingħajr dewmien żejjed wara l-preżentazzjoni. Kull Parti għandha tagħmel hiliha biex tistabbilixxi l-perjodu ta' żmien indikattiv għall-ipproċessar ta' applikazzjoni u għandha, fuq talba tal-applikant u mingħajr dewmien żejjed, tiżgura li l-awtorità kompetenti tipprovdix informazzjoni dwar l-istatus tal-applikazzjoni. Kull Parti għandha tiżgura li l-ipproċessar ta' applikazzjoni, inkluż meta tittiehed deċiżjoni finali, jitlesta f'perjodu ta' żmien raġonevoli wara d-data tal-preżentazzjoni ta' applikazzjoni kompleta.

¹ It-tariffi tal-awtorizzazzjoni ma jinkludux it-tariffi għall-użu ta' riżorsi naturali, il-pagamenti għall-irkant, il-proċedura tal-offerti jew mezzi mhux diskriminatorji oħra għall-għoti ta' konċessjonijiet, jew kontribuzzjonijiet mandatorji għall-għoti ta' servizzi universali.

7. L-awtorità kompetenti għandha, f'perjodu ta' żmien raġonevoli wara li tkun irċeviet applikazzjoni li hi tikkunsidra mhux kompluta, tinforma lill-applikant u, sa fejn ikun fattibbli, tidentifika l-informazzjoni addizzjonali meħtieġa biex titlesta l-applikazzjoni, u tipprovdi lill-applikant l-opportunità biex jikkoreġi n-nuqqasijiet.
8. L-awtorità kompetenti għandha taċċetta kopji ta' dokumenti, li jkunu awtentikati f'konformità mal-liġi tal-Parti, minflok dokumenti oriġinali, sakemm l-awtorità kompetenti ma tkunx teħtieġ dokumenti oriġinali sabiex tiproteġi l-integrità tal-proċess ta' awtorizzazzjoni.
9. Jekk applikazzjoni tiġi rrifjutata mill-awtorità kompetenti, l-applikant għandu jiġi informat, jew fuq it-talba tiegħu stess jew fuq l-inizjattiva tal-awtorità kompetenti, bil-miktub u mingħajr dewmien żejjed. Fil-prinċipju, l-applikant għandu jiġi informat bir-raġunijiet għar-rifjut tal-applikazzjoni u dwar il-perjodu ta' żmien li għandu biex jippreżenta appell kontra din id-deċiżjoni. Applikant għandu jkun permess, f'limiti ta' żmien raġonevoli, li jerga' jippreżenta applikazzjoni.
10. Kull Parti għandha tiżgura li awtorizzazzjoni, ladarba tingħata, tidhol fis-seħh mingħajr dewmien żejjed u f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet speċifikati fiha.
11. Meta jkunu meħtieġa eżaminazzjonijiet għal awtorizzazzjoni, l-awtorità kompetenti għandha tiżgura tali eżaminazzjoni f'intervalli raġonevolment frekwenti u tipprovdi perjodu ta' żmien raġonevoli sabiex l-applikanti jkunu jistgħu jitolbu li ssirilhom l-eżaminazzjoni.

ARTIKOLU 20.4

Rieżami

Jekk jidhlu fis-seħh ir-riżultati tan-negozjati relatati mal-paragrafu 4 tal-Artikolu V tal-GATS, il-Partijiet għandhom jirrieżaminaw dawn ir-riżultati b'mod kongunt. Meta r-riżami kongunt jivvaluta li l-inkorporazzjoni ta' tali riżultati f'din il-Parti ta' dan il-Ftehim ittejjeb id-dixxiplini li jinsabu fih, il-Partijiet għandhom jiddeterminaw b'mod kongunt jekk għandhomx jinkorporaw tali riżultati f'din il-Parti ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 20.5

Amministrazzjoni ta' miżuri ta' applikazzjoni ġenerali

Kull Parti għandha tiżgura li l-miżuri kollha ta' applikazzjoni ġenerali li jaffettwaw il-kummerċ fis-servizzi jkunu amministrati b'mod raġonevoli, oġġettiv u imparzjali.

ARTIKOLU 20.6

Appell tad-deċiżjonijiet amministrattivi

Kull Parti għandha żżomm jew tistitwixxi tribunali jew proċeduri ġudizzjarji, arbitrarji jew amministrattivi li jipprovdu, fuq it-talba ta' investitur jew fornitur ta' servizzi affettwat, riezami fil-pront, u fejn ikun iġġustifikat, ta' rimedji xierqa għal deċiżjonijiet amministrattivi li jaffettwaw l-istabbiliment, il-forniment transfruntier ta' servizzi jew il-preżenza temporanja ta' persuni fiżiċi għal finijiet ta' negozju. Meta dawn il-proċeduri ma jkunux indipendenti mill-awtorità fdata bid-deċiżjoni amministrattiva kkonċernata, kull Parti għandha tiżgura li l-proċeduri jipprevedu riezami oġġettiv u imparzjali.

KAPITOLU 21

RIKONOXXIMENT REĊIPROKU TAL-KWALIFIKI PROFESSJONALI

ARTIKOLU 21.1

Rikonoxximent reċiproku tal-kwalifiki professjonali

1. Xejn f'dan il-Kapitolu ma għandu jipprevjeni lil xi Parti milli tirrikjedi li l-persuni fiżiċi jkollhom il-kwalifiki u l-esperjenza professjonali neċessarji speċifikati fit-territorju fejn titwettaq l-attività, għas-settur tal-attività kkonċernat.

2. Kull Parti għandha tteġġeg lill-korpi jew lill-awtoritajiet professjonali rilevanti għas-settur tal-attività kkonċernat, fit-territorju tagħha, biex jiżviluppaw u jipprovdu rakkomandazzjonijiet kongunti dwar ir-rikonoxximent reċiproku tal-kwalifiki professjonali lis-Sottokumitat dwar is-Servizzi u l-Investment imsemmi fl-Artikolu 18.10. Tali rakkomandazzjonijiet kongunti għandhom ikunu appoġġati minn valutazzjoni bbażata fuq l-evidenza ta’:

- (a) il-valur ekonomiku ta’ arrangament previst dwar ir-rikonoxximent reċiproku tal-kwalifiki professjonali (“arrangament ta’ rikonoxximent reċiproku”); u
- (b) il-kompatibbiltà tar-reġimi rispettivi, jiġifieri, il-punt sa fejn ir-rekwiżiti applikati minn kull Parti għall-awtorizzazzjoni, il-liċenzjar, it-tħaddim u ċ-ċertifikazzjoni huma kompatibbli.

3. Malli jirċievi rakkomandazzjoni kongunta, is-Sottokumitat dwar is-Servizzi u l-Investment għandu jirrieżamina l-konsistenza tiegħu ma’ din il-Parti ta’ dan il-Ftehim f’perjodu ta’ zmien raġonevoli. Is-Sottokumitat jista’, wara tali rieżami, jiżviluppa u jirrakkomanda lill-Kunsill Kongunt li jadotta, skont is-subparagrafu (a) tal-Artikolu 8.5(1), deċiżjoni dwar arrangament ta’ rikonoxximent reċiproku sabiex jiddetermina jew jemenda l-arrangamenti ta’ rikonoxximent reċiproku stabbiliti fl-Anness 21-B¹.

4. Arrangament kif imsemmi fil-paragrafu 3 ta’ dan l-Artikolu għandu jipprevedi l-kundizzjonijiet għar-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali miksuba fil-Parti tal-UE u l-kwalifiki professjonali miksuba fiċ-Ċili relatati ma’ attività koperta mill-Kapitoli 17, 18, 19 u 26.

¹ Għal aktar ċertezza, strumenti ta’ rikonoxximent reċiproku ma għandhomx iwasslu għar-rikonoxximent awtomatiku tal-kwalifiki professjonali iżda għandhom jistabbilixxu, fl-interess reċiproku taż-żewġ Partijiet, il-kundizzjonijiet għall-awtoritajiet kompetenti li jagħtu r-rikonoxximent ta’ tali kwalifiki.

5. Il-linji gwida għall-arrangamenti dwar ir-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali stabbiliti fl-Anness 21-A għandhom jitqiesu fl-iżvilupp tar-rakkomandazzjonijiet kongunti msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu u mill-Kunsill Kongunt meta jivvaluta jekk għandux jiġi adottat l-arrangament imsemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu.

KAPITOLU 22

SERVIZZI TA' KONSENJA

ARTIKOLU 22.1

Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

1. Dan il-Kapitolu jistabbilixxi l-prinċipji tal-qafas regolatorju għal kull servizz ta' konsenja.
2. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu:
 - (a) “servizzi ta' konsenja” tfisser servizzi postali u ta' kurrier jew ta' konsenja express, inklużi l-attivitajiet tal-ġbir, tal-għażla, tat-trasport u tal-konsenja ta' oġġetti postali;

- (b) “servizzi ta’ konsenja espress” tfisser il-ġbir, l-għażla, it-trasport u l-konsenja ta’ oġġetti postali b’veloċità aċċellerata u b’affidabbiltà, u jistgħu jinkludu elementi ta’ valur miżjud bħall-ġbir mill-punt tal-orġini, il-konsenja personali lid-destinatarju, it-traċċar, il-possibbiltà li tinbidel id-destinazzjoni u d-destinatarju fi tranzitu jew il-konferma tar-riċevuta;
- (c) “servizzi tal-posta express” tfisser servizzi internazzjonali ta’ konsenja express fornuti permezz tal-Koperattiva tas-Servizz tal-Posta Espress (il-Kooperattiva EMS), li hija l-assocjazzjoni volontarja ta’ operatori postali ddeżinjati skont l-Unjoni Postali Universali (UPU);
- (d) “licenzja” tfisser awtorizzazzjoni, mogħtija lil fornitur individwali ta’ servizzi ta’ konsenja minn awtorità regolatorja kompetenti, li tistabbilixxi proċeduri, obbligi u rekwiżiti speċifiċi għas-settur tas-servizzi ta’ konsenja;
- (e) “oġġett postali” tfisser oġġett sa 31,5 kg indirizzat fil-forma finali li fiha għandu jingarr minn kwalunkwe tip ta’ fornitur ta’ servizzi ta’ konsenja, kemm jekk pubbliku kif ukoll jekk privat, u jista’ jinkludi oġġetti bħal ittra, pakkett, gazzetta jew katalogu;
- (f) “monopolju postali” tfisser id-dritt esklużiv li jiġu fornuti servizzi ta’ konsenja speċifikati fit-territorju ta’ Parti skont il-ligijiet ta’ dik il-Parti; u
- (g) “servizz universali” tfisser il-provvista permanenti ta’ servizz ta’ konsenja ta’ kwalità speċifika fil-punti kollha fit-territorju ta’ Parti bi prezzijiet affordabbli għall-utenti kollha.

ARTIKOLU 22.2

Servizz universali

1. Kull Parti għandha d-dritt li tiddefinixxi t-tip ta' obbligu ta' servizz universali li tixtieq li żżomm. Kull Parti li żżomm obbligu ta' servizz universali għandha tamministrat b'mod trasparenti, mhux diskriminatorju u newtrali fir-rigward tal-fornituri kollha ta' servizzi ta' konsenja soġġetti għall-obbligu.
2. Jekk Parti tirrikjedi li s-servizzi tal-posta espress 'il ġewwa jiġu furniti fuq bażi ta' servizz universali, din ma għandhiex tagħti trattament preferenzjali lil dawk is-servizzi fuq servizzi internazzjonali oħra ta' konsenja espress.

ARTIKOLU 22.3

Prevenzjoni ta' prattiki li jikkawżaw distorsjoni tas-suq

Kull Parti għandha tiżgura li fornitur ta' servizzi ta' konsenja li jkun soġġett għal obbligu ta' servizz universali jew għal monopolju postali ma jinvolvux ruħhom fi prattiki li jikkawżaw distorsjoni tas-suq bħal:

- (a) l-użu ta' dħul derivat mill-provvista ta' servizz soġġett għal obbligu ta' servizz universali jew għal monopolju postali għal sussidju inkroċjat tal-provvista ta' servizz ta' konsenja espress jew kwalunkwe servizz ta' konsenja mhux universali; jew

- (b) id-differenzjar b'mod mhux ġustifikat fost il-klijenti bħan-negozji, l-ispedituri jew il-konsolidaturi ta' volum kbir ta' posta fir-rigward ta' tariffi jew termini u kundizzjonijiet oħra għall-provvista ta' servizz soġġett għal obbligu ta' servizz universali jew ta' monopolju postali.

ARTIKOLU 22.4

Liċenzji

1. Jekk Parti tkun teħtieġ liċenzja għall-provvista ta' servizzi ta' konsenja, hija għandha tagħmel disponibbli għall-pubbliku:

- (a) ir-rekwiżiti kollha ta' liċenzjar u l-perjodu taż-żmien normalment meħtieġ sabiex tintlaħaq deċiżjoni li tikkonċerna applikazzjoni għal liċenzja; u
- (b) it-termini u l-kundizzjonijiet tal-liċenzja.

2. Il-proċeduri, l-obbligi u r-rekwiżiti ta' liċenzja għandhom ikunu trasparenti, mhux diskriminatorji u bbażati fuq kriterji oġġettivi.

3. Jekk applikazzjoni għal liċenzja tiġi rrifjutata mill-awtorità regolatorja kompetenti, din għandha tinforma lill-applikant bir-raġunijiet għar-rifjut bil-miktub. Kull Parti għandha tistabbilixxi jew iżżomm proċedura ta' appell permezz ta' korp li jkun indipendenti mill-partijiet involuti fil-proċedura ta' applikazzjoni għal liċenzja. Dan il-korp jista' jkun tribunal jew qorti.

ARTIKOLU 22.5

Indipendenza tal-awtoritajiet regolatorji

1. Kull Parti għandha tiżgura li kwalunkwe awtorità responsabbli għar-regolamentazzjoni tas-servizzi ta' konsenja ma tkun responsabbli lejn l-ebda fornitur ta' servizzi ta' konsenja, u li d-deċiżjonijiet u l-proċeduri li tadotta l-awtorità regolatorja jkunu imparzjali, mhux diskriminatorji u trasparenti fir-rigward tal-partecipanti kollha fis-suq fit-territorju tagħha.
2. Kull Parti għandha tiżgura li l-awtorità responsabbli għar-regolamentazzjoni tas-servizzi ta' konsenja twettaq il-kompiti tagħha fil-hin u jkollha riżorsi finanzjarji u umani adegwati.

KAPITOLU 23

SERVIZZI TAT-TELEKOMUNIKAZZJONI

ARTIKOLU 23.1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan il-Kapitolu jistabbilixxi l-prinċipji tal-qafas regolatorju għall-forniment ta' networks u servizzi tat-telekomunikazzjoni, liberalizzati skont il-Kapitoli 17 u 18.
2. Dan il-Kapitolu ma japplikax għal servizzi li jipprovdu kontenut trażmess bl-użu ta' networks u servizzi tat-telekomunikazzjoni jew li jeżerċitaw kontroll editorjali fuqu.

ARTIKOLU 23.2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu:

- (a) “faċilitajiet assoċjati” tfisser is-servizzi, l-infrastrutturi fiżiċi u faċilitajiet oħra assoċjati ma' network jew servizz tat-telekomunikazzjoni, li jagħmlu possibbli jew jappoġġaw il-provvista tas-servizzi permezz ta' dak in-network jew servizz jew li għandhom il-potenzjal li jagħmlu dan, u jistgħu jinkludu l-bini jew l-entrati tal-bini, is-sistemi tal-wajers fil-bini, l-antenni, it-torrijiet u kostruzzjonijiet oħra ta' appoġġ, it-tubi, il-kondjuwits, l-arbli, it-toqob tal-ispezzjonar u l-kabinetti tat-toroq;
- (b) “faċilitajiet essenzjali” tfisser faċilitajiet ta' network jew ta' servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni li:
 - (i) jiġu pprovduti b'mod esklużiv jew predominanti minn fornitur wieħed jew minn għadd limitat ta' fornituri; u
 - (ii) b'mod fattibbli ma jistgħux jiġu sostitwiti ekonomikament jew teknikament sabiex jiġi pprovdut servizz;
- (c) “interkonnessjoni” tfisser il-konnessjoni ta' networks pubbliċi tat-telekomunikazzjoni użati mill-istess fornituri jew minn fornituri differenti ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni sabiex l-utenti ta' fornitur wieħed ikunu jistgħu jikkomunikaw mal-utenti tal-istess fornitur jew ta' fornitur ieħor jew jaċċessaw servizzi pprovduti minn fornitur ieħor, irrispettivament minn jekk dawk is-servizzi jiġux ipprovduti mill-fornituri involuti jew minn kwalunkwe fornitur ieħor li jkollu aċċess għan-network;

- (d) “servizz ta’ aċċess għall-internet” tfisser servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni li jipprovdi aċċess għall-internet fit-territorju ta’ Parti u, b’hekk, konnettività ma’ virtwalment kull punt aħħari tal-internet, irrispettivament mit-teknoloġija tan-network u mit-tagħmir terminali użati.
- (e) “ċirkwiti mikrija” tfisser servizzi jew faċilitajiet tat-telekomunikazzjoni bejn żewġ punti deżinjati jew aktar, inklużi dawk ta’ natura virtwali, li jwarrbu l-kapaċità għall-użu ddedikat, jew għad-dispożizzjoni ta’ utent;
- (f) “fornitur ewlieni” tfisser fornitur ta’ networks jew ta’ servizzi tat-telekomunikazzjoni li jkollu l-kapaċità li jaffettwa materjalment it-termini tal-parteciċipazzjoni (b’kunsiderazzjoni tal-prezz u tal-provvista) f’suq rilevanti għan-networks jew għas-servizzi tat-telekomunikazzjoni bħala riżultat tal-kontroll tiegħu fuq il-faċilitajiet essenzjali jew tal-użu tal-pożizzjoni tiegħu f’dak is-suq;
- (g) “element tan-network” tfisser faċilitajiet jew tagħmir użat fil-provvista ta’ servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni, inklużi l-karatteristiċi, il-funzjonijiet u l-kapaċitajiet ipprovdu permezz ta’ dik il-faċilità jew dak it-tagħmir;
- (h) “portabbiltà tan-numri” tfisser:
- (i) għall-Parti tal-UE, il-kapaċità ta’ abbonat li jitlob li jzomm in-numru tat-telefown eżistenti, fl-istess post fil-każ ta’ abbonati ta’ linja fissa, meta jaqleb bejn l-istess kategorija ta’ fornituri ta’ servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni, mingħajr ma jiġu mfixkla l-kwalità, l-affidabbiltà jew il-konvenjenza; u

- (ii) għaċ-Ċili, il-kapaċità ta' utent finali li jzomm, fuq talba, in-numru tat-telefown eżistenti meta jaqleb bejn il-fornituri ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni, mingħajr ma jiġu mfixkta l-kwalità, l-affidabbiltà jew il-konvenjenza;
- (i) "network pubbliku tat-telekomunikazzjoni" tfisser kwalunkwe network tat-telekomunikazzjoni użat kompletament jew primarjament għall-provvista ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni bejn il-punti ta' terminazzjoni tan-network;
- (j) "servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni" tfisser kwalunkwe servizz tat-telekomunikazzjoni li jiġi offrut lill-pubbliku b'mod ġenerali;
- (k) "abbonat" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li tkun parti minn kuntratt ma' fornitur ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni għall-provvista ta' tali servizzi;
- (l) "telekomunikazzjonijiet" tfisser it-trażmissjoni u r-riċevuta ta' sinjali bi kwalunkwe mezz elettromanjetiku;
- (m) "network tat-telekomunikazzjoni" tfisser sistemi ta' trażmissjoni u, fejn applikabbli, tagħmir ta' qlib jew ta' routing u riżorsi oħrajn, inklużi elementi tan-network li ma jkunux attivi, li jippermettu t-trażmissjoni u r-riċevuta ta' sinjali permezz ta' wajer, radju, mezzi ottiċi jew mezzi elettromanjetiċi oħrajn;
- (n) "awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni" tfisser il-korp jew il-korpi inkarigati minn Parti bir-regolamentazzjoni tan-networks u s-servizzi tat-telekomunikazzjoni koperti minn dan il-Kapitolu¹;

¹ Għal aktar ċertezza, l-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tinkludi kwalunkwe awtorità inkarigata minn Parti bl-infurzar tal-obbligi stabbiliti f'dan il-Kapitolu.

- (o) “servizz tat-telekomunikazzjoni” tfisser servizz li jikkonsisti kompletament jew prinċipalment fit-trażmissjoni u r-riċevuta ta’ sinjali, inkluż ta’ sinjali tax-xandir, permezz ta’ networks tat-telekomunikazzjoni, inkluż permezz ta’ networks użati għax-xandir;
- (p) “servizz universali” tfisser is-sett minimu ta’ servizzi ta’ kwalità speċifika li jridu jitpoġġew għad-dispożizzjoni tal-utenti kollha fit-territorju ta’ Parti, irrispettivament mill-post ġeografiku tagħhom u bi prezz affordabbli; u
- (q) “utent” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li tuża network jew servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni.

ARTIKOLU 23.3

Awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tagħha tkun legalment distinta u funzjonalment indipendenti minn kwalunkwe fornitur ta’ networks, servizzi jew tagħmir tat-telekomunikazzjoni, u li d-deċiżjonijiet adottati mill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tagħha u l-proċeduri użati minnha jkunu imparzjali fir-rigward tal-parteciċipanti kollha fis-suq.
2. Parti li żżomm sjieda jew kontroll tal-fornituri ta’ networks, ta’ servizzi jew ta’ tagħmir tat-telekomunikazzjoni għandha tiżgura s-separazzjoni strutturali effettiva tal-funzjoni regolatorja tat-telekomunikazzjoni mill-attivitajiet assoċjati ma’ dik s-sjieda jew ma’ dak il-kontroll.

3. Bil-għan li jiġu żgurati l-indipendenza u l-imparzjalità tal-awtoritajiet regolatorji tat-telekomunikazzjoni, kull Parti għandha tiżgura li l-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tagħha ma jkollhiex interess finanzjarju jew li jkollha rwol ta' thaddim jew ta' ġestjoni fi kwalunkwe fornitur ta' networks, ta' servizzi jew ta' tagħmir tat-telekomunikazzjoni.
4. Kull Parti għandha tiżgura li l-fornituri ta' networks, ta' servizzi jew ta' tagħmir tat-telekomunikazzjoni ma jinfluwenzax id-deċiżjonijiet u l-proċeduri tal-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni.
5. Kull Parti għandha tipprovdi lill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tagħha bis-setgħa regolatorja u supervizorja, kif ukoll b'rizorsi finanzjarji u umani adegwati, biex twettaq il-kompiti assenjati lilha sabiex tinforza l-obbligi stabbiliti f'dan il-Kapitolu. Din is-setgħa għandha tiġi eżerċitata b'mod trasparenti u fil-ħin. Dawk il-kompiti għandhom isiru disponibbli għall-pubbliku f'forma faċilment aċċessibbli u ċara, b'mod partikolari meta dawk il-kompiti jiġu assenjati lil aktar minn korp wieħed.
6. Kull Parti għandha tagħti lill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tagħha s-setgħa li tiżgura li l-fornituri ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni jipprovduha, fil-pront u fuq talba, l-informazzjoni kollha, inkluża informazzjoni finanzjarja, li hija meħtieġa sabiex l-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tkun tista' twettaq il-kompiti tagħhom f'konformità ma' dan il-Kapitolu. L-informazzjoni kollha pprovduta għandha tiġi ttrattata f'konformità mar-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità.

7. Kull Parti għandha tiżgura li utent jew fornitur ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni affettwat minn deċiżjoni maħruġa mill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tagħha jkollu d-dritt ta' appell kontra dik id-deċiżjoni quddiem korps ta' appell li jkun indipendenti kemm mill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni u kif ukoll minn partijiet oħra affettwati mid-deċiżjoni. Sakemm ikun magħruf l-eżitu tal-appell, id-deċiżjoni maħruġa mill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni għandha tibqa' tghodd, sakemm ma jkunux ingħataw miżuri *interim* f'konformità mal-liġi tal-Parti.

ARTIKOLU 23.4

Awtorizzazzjoni sabiex jiġu pprovduti networks jew servizzi tat-telekomunikazzjoni

1. Jekk Parti tirrikjedi awtorizzazzjoni għall-forniment ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni, hija għandha tiddikjara perjodu ta' żmien raġonevoli normalment meħtieġ biex l-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tiddeċiedi dwar it-talba għal awtorizzazzjoni u tikkomunika dak il-perjodu ta' żmien lill-applikant b'mod trasparenti u għandha tagħmel hilitha biex tiddeċiedi dwar it-talba fil-perjodu ta' żmien ikkomunikat¹.
2. Kwalunkwe kriterju ta' awtorizzazzjoni u proċedura applikabbli għandhom ikunu sempliċi kemm jista' jkun, oġġettivi, trasparenti, mhux diskriminatorji u proporzjonati. L-obbligi u l-kundizzjonijiet kollha imposti fuq jew assoċjati ma' awtorizzazzjoni għandhom ikunu mhux diskriminatorji, trasparenti, proporzjonati u għandhom ikunu relatati mas-servizzi pprovduti.

¹ Għal aktar ċertezza, dan l-Artikolu ma jipprekludix Parti milli tawtorizza l-forniment ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni b'notifika sempliċi mingħajr ma jkollha għalfejn tistenna deċiżjoni mill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni.

3. Kull Parti għandha tiżgura li applikant jirċievi bil-miktub ir-raġunijiet għaċ-ċaħda jew għar-revoka ta' awtorizzazzjoni, jew għall-impożizzjoni ta' kundizzjonijiet speċifiċi għall-fornitur. F'każ ta' tali ċaħda, revoka jew impożizzjoni, applikant għandu jkun jista' jfittex rikors quddiem korp ta' appell.

4. It-tariffi amministrattivi imposti fuq il-fornituri għandhom ikunu oġġettivi, trasparenti, mhux diskriminatorji u proporzjonati mal-kostijiet amministrattivi mgarrba b' mod raġonevoli fil-ġestjoni, fil-kontroll u fl-infurzar tal-obbligi stabbiliti f' dan il-Kapitolu¹.

ARTIKOLU 23.5

Interkonnessjoni

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 23.9, kull Parti għandha tiżgura li fornitur ta' networks jew ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni fit-territorju tagħha jkollu d-dritt u, meta mitlub minn fornitur ieħor ta' networks jew ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni fit-territorju tagħha, l-obbligu li jinnegozja interkonnessjoni bl-iskop li jipprovdi networks jew servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni fit-territorju tagħha.

¹ It-tariffi amministrattivi ma jinkludux pagamenti għad-drittijiet għall-użu ta' riżorsi skarsi u ta' kontribuzzjonijiet obligatorji għall-provvista ta' servizz universali.

ARTIKOLU 23.6

Aċċess u użu

1. Kull Parti għandha tiżgura li kwalunkwe fornitur ta' servizz tal-Parti l-oħra jingħata aċċess għal kwalunkwe network jew servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni u l-użu tagħhom skont termini u kundizzjonijiet raġonevoli u mhux diskriminatorji¹. Dan l-obbligu għandu jiġi applikat, fost l-oħrajn, permezz tal-paragrafi minn 2 sa 5.
2. Kull Parti għandha tiżgura li kwalunkwe fornitur ta' servizz tal-Parti l-oħra jkollu aċċess għal u l-użu ta' kwalunkwe servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni offrut ġewwa jew lil hinn mill-fruntieri ta' dik il-Parti, inklużi ċirkwiti mikrija privatament, u għal dan l-għan għandha tiżgura, soġġett għall-paragrafu 5, li dan il-fornitur ikollu l-permess li:
 - (a) jixtri jew jikri u jwaħħal terminal jew tagħmir ieħor li johloq interfaċċa man-network u li huwa neċessarju biex jiġu pprovduti s-servizzi tiegħu;
 - (b) johloq interkonnessioni bejn ċirkwiti privati mikrija jew proprjetà tiegħu u networks pubbliċi tat-telekomunikazzjoni jew ma' ċirkwiti mikrija jew proprjetà ta' fornitur ieħor ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni; u
 - (c) juża l-protokollu operattivi tal-għażla tiegħu fil-provvista ta' kwalunkwe servizz, għajr kif meħtieġ sabiex jiżgura d-disponibbiltà ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni lill-pubbliku b'mod generali.

¹ Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, meżzi "mhux diskriminatorji" tfisser trattament tan-nazzjon l-aktar iffavorit u nazzjonali kif iddefinit fl-Artikoli 17.9, 17.11, 18.4 u 18.5, kif ukoll skont termini u kundizzjonijiet mhux anqas favorevoli minn dawk mogħtija lil kwalunkwe utent ieħor ta' networks jew ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni simili f'sitwazzjonijiet simili.

3. Kull Parti għandha tiżgura li l-fornitur ta' servizz tal-Parti l-oħra jkun jista' juża networks jew servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni għaċ-ċirkolazzjoni ta' informazzjoni ġewwa jew lil hinn mill-fruntieri ta' dik il-Parti, inkluż għall-komunikazzjonijiet intraažjendali ta' tali fornitur ta' servizzi, u għall-aċċess għall-informazzjoni li tkun tinsab f'bażijiet tad-*data* jew li tkun maħżuna b'mod ieħor f'forma li tista' tinqara minn magna fit-territorju ta' kwalunkwe Parti.

4. Minkejja l-paragrafu 3, Parti tista' tiegħu dawk il-miżuri neċessarji biex tiżgura s-sigurtà u l-kunfidenzalità tal-komunikazzjonijiet, soġġett għar-rekwiżit li dawk il-miżuri ma jgħux applikati b'mod li jkun jikkostitwixxi mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja u ingustifikabbli jew restrizzjoni moħbija fuq il-kummerċ fis-servizzi.

5. Kull Parti għandha tiżgura li l-ebda kundizzjoni ma tkun imposta fuq l-aċċess għan-networks jew għas-servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni u għall-użu tagħhom fit-territorju tagħha minbarra dawk neċessarji sabiex:

- (a) tissalvagwardja r-responsabbiltajiet tas-servizz pubbliku tal-fornituri ta' networks jew ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni, b'mod partikolari l-kapaċità tagħhom li jagħmlu s-servizzi tagħhom disponibbli għall-pubbliku b'mod ġenerali; jew
- (b) tiproteġi l-integrità teknika tan-networks jew tas-servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni.

ARTIKOLU 23.7

Soluzzjoni tat-tilwim dwar it-telekomunikazzjoni

1. Kull Parti għandha tiżgura li, fil-każ ta' tilwima li tinholq bejn il-fornituri ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni b'rabta mad-drittijiet jew mal-obbligi li jirrizultaw minn dan il-Kapitolu, u fuq talba ta' kwalunkwe parti litiganti, l-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni toħroġ deċiżjoni vinkolanti f'perjodu ta' żmien raġonevoli sabiex issolvi t-tilwima.
2. Kull Parti għandha tiżgura li d-deċiżjoni maħruġa mill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni ssir disponibbli għall-pubbliku, soġġett għar-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità tan-negozju skont il-liġijiet u r-regolamenti tagħha. L-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni għandha tipprovdi lill-partijiet litiganti b'dikjarazzjoni shiħa tar-raġunijiet li fuqhom hija bbażata d-deċiżjoni. Il-partijiet litiganti għandu jkollhom id-dritt li jappellaw dik id-deċiżjoni, f'konformità mal-Artikolu 23.3(7).
3. Kull Parti għandha tiżgura li l-proċedura msemmija fil-paragrafi 1 u 2 ma tipprekludix lil xi parti litiganti milli tressaq azzjoni quddiem awtorità ġudizzjarja, f'konformità mal-liġijiet u mar-regolamenti tal-Parti.

ARTIKOLU 23.8

Salvagwardji kompetittivi fuq fornituri prinċipali

Kull Parti għandha tadotta jew iżzomm miżuri xierqa bl-għan li tipprevjeni lil fornituri ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni li, waħidhom jew flimkien, ikunu fornitur ewlieni, milli jinvolvu ruħhom fi Prattiki antikompetittivi jew jissoktawhom, inkluż:

- (a) l-involviment f' sussidjar inkroċjat antikompetittiv;
- (b) l-użu ta' informazzjoni miksuba mingħand il-kompetituri b'risultati antikompetittivi; u
- (c) in-nuqqas ta' tqegħid għad-dispożizzjoni ta' fornituri ta' servizzi oħrajn ta' informazzjoni teknika fil-ħin dwar il-faċilitajiet essenzjali u informazzjoni kummerċjalment rilevanti li huma jkollhom b'zonn sabiex jipprovdu s-servizzi.

ARTIKOLU 23.9

Interkonnessjoni ma' fornituri ewlenin

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-fornituri ewlenin tan-networks jew tas-servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni jipprovdu interkonnessjoni fi kwalunkwe punt teknikament fattibbli fin-network. Il-fornituri ewlenin għandhom jipprovdu tali interkonnessjoni:
 - (a) taħt termini u kundizzjonijiet mhux diskriminatorji, inkluż fir-rigward ta' rati, ta' standards tekniċi, ta' speċifikazzjonijiet, ta' kwalità u ta' manutenzjoni, u ta' kwalità mhux anqas favorevoli minn dik ipprovduta għas-servizzi simili proprji tagħhom, jew għal servizzi simili tas-sussidjarji tagħhom jew ta' affiljati oħrajn;
 - (b) b'mod f'waqtu, skont termini u kundizzjonijiet inkluż fir-rigward ta' rati, ta' standards tekniċi, ta' speċifikazzjonijiet, ta' kwalità u ta' manutenzjoni, li jkunu trasparenti, raġonevoli, u b'kunsiderazzjoni tal-fattibbiltà ekonomika, u diżaggregati biżżejjed sabiex il-fornitur ma jkollux b'zonn iħallas għal komponenti jew għal faċilitajiet tan-network li ma jkunx jeħtieġ sabiex jiġi pprovdut is-servizz; u
 - (c) meta tintalab, f'punti miżjuda mal-punti ta' terminazzjoni tan-network offruti lill-maġġoranza tal-utenti, soġġett għal hlasijiet li jirriflettu l-kost għall-bini tal-faċilitajiet addizzjonali meħtieġa.
2. Kull Parti għandha tagħmel disponibbli għall-pubbliku l-proċeduri applikabbli għall-interkonnessjoni ma' fornitur ewlieni.

3. Kull Parti għandha tiżgura li l-fornituri prinċipali jagħmlu l-ftehimiet ta' interkonnessjoni ta' referenza jew l-offerti ta' interkonnessjoni ta' referenza tagħhom disponibbli għall-pubbliku, kif xieraq.

ARTIKOLU 23.10

Aċċess għall-faċilitajiet essenzjali ta' fornituri ewlenin

Kull Parti għandha tagħti lill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni tagħha s-setgħa li tirrikjedi li fornitur ewlieni fit-territorju tagħha jagħmel il-faċilitajiet essenzjali tiegħu disponibbli għall-fornituri ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni b'termini u b'kundizzjonijiet raġonevoli, trasparenti u mhux diskriminatorji bil-għan li jiġu pprovduti network jew servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni, għajr meta dan ma jkunx neċessarju sabiex tinkiseb kompetizzjoni effettiva fuq il-bażi tal-fatti miġbura u tal-valutazzjoni tas-suq imwettqa mill-awtorità regolatorja tat-telekomunikazzjoni. Il-faċilitajiet essenzjali ta' fornitur ewlieni jistgħu jinkludu elementi tan-network, servizzi ta' ċirkwiti mikrija u faċilitajiet assoċjati.

ARTIKOLU 23.11

Rizorsi skarsi

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-allokkazzjoni u l-ġħoti tad-drittijiet tal-użu ta' rizorsi skarsi, inklużi l-ispettru tar-radju, in-numri u d-drittijiet tal-linji, jitwettqu b' mod miftuħ, oġġettiv, puntwali, trasparenti, mhux diskriminatorju u proporzjonat u billi jitqiesu l-oġġettivi ta' interess ġenerali. Il-proċeduri, il-kundizzjonijiet u l-obbligi mehmuża mad-drittijiet tal-użu, għandhom ikunu bbażati fuq kriterji oġġettivi, trasparenti, mhux diskriminatorji u proporzjonati.
2. Kull Parti għandha tagħmel l-użu kurrenti ta' baned ta' frekwenzi allokat disponibbli għall-pubbliku, iżda ma hemmx bżonn ta' identifikazzjoni dettaljata tal-ispettru tar-radju allokat għal użi governattivi speċifiċi.
3. Il-miżuri tal-allokkazzjoni u tal-assenjament tal-ispettru u tal-ġestjoni tal-frekwenza ta' Parti ma humiex miżuri li huma, *per se*, inkonsistenti mal-Artikoli 17.8 u 18.7. Għaldaqstant, kull Parti żżomm id-dritt li tistabbilixxi u tapplika miżuri ta' ġestjoni tal-ispettru u tal-frekwenza li jista' jkollhom l-effett li jillimitaw l-għadd ta' fornituri ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni, sakemm tagħmel dan b' mod konsistenti ma' din il-Parti. Dan jinkludi l-kapaċità ta' allokkazzjoni ta' baned ta' frekwenzi, filwaqt li jitqiesu l-ħtiġijiet kurrenti u futuri u d-disponibbiltà tal-ispettru.

ARTIKOLU 23.12

Portabilità tan-numru

Kull Parti għandha tiżgura li l-fornituri ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni fit-territorju tagħha jipprovdu portabilità tan-numri, fil-ħin, u b'termini u kundizzjonijiet raġonevoli.

ARTIKOLU 23.13

Servizz universali

1. Kull Parti għandha d-dritt li tiddefinixxi t-tip ta' obbligi ta' servizz universali li tixtieq iżżomm, u li tiddeċiedi dwar l-ambitu u l-implimentazzjoni tagħhom.
2. L-obbligi ta' servizz universali ma għandhomx jitqiesu, *per se*, bhala antikompetittivi, sakemm jiġu amministrati b'mod proporzjonat, trasparenti, oġġettiv u mhux diskriminatorju. L-amministrazzjoni ta' dawn l-obbligi għandha tkun newtrali fir-rigward tal-kompetizzjoni u ma għandhiex tkun ta' piż aktar milli meħtieġ għat-tip ta' servizz universali definit mill-Parti.
3. Kull Parti għandha tiżgura li l-proċeduri għall-ħatra ta' fornituri ta' servizz universali jkunu miftuħa għall-fornituri kollha ta' networks jew ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni u għandha taħtar fornituri ta' servizz universali permezz ta' mekkaniżmu effiċjenti, trasparenti u mhux diskriminatorju.

4. Jekk Parti tiddeċiedi li tiffinanzja l-provvista ta' servizz universali minn fornitur, għandha tiżgura li tali finanzjament ma jaqbix il-kost nett ikkawżat mill-obbligu ta' servizz universali.

ARTIKOLU 23.14

Kunfidenzjalità tal-informazzjoni

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-fornituri ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni li jiksbu informazzjoni kunfidenzjali minn fornitur ieħor ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni fil-proċess tan-negozjar ta' arrangamenti skont l-Artikoli 23.5, 23.6, 23.9 u 23.10, jużaw dik l-informazzjoni biss għall-finijiet li għalihom giet ipprovduta u jirrispettaw il-kunfidenzjalità ta' tali informazzjoni f'kull hin.

2. Kull Parti għandha tiżgura l-kunfidenzjalità tad-data tat-telekomunikazzjoni u tad-*data* tat-traffiku relatata trazzmessi fl-użu ta' networks jew ta' servizzi pubbliċi tat-telekomunikazzjoni, sakemm kwalunkwe miżura li tiegħu għal dak l-għan ma tiġix applikata b'mod li jikkostitwixxi mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew ingustifikabbli jew restrizzjoni moħbija fuq il-kummerċ fis-servizzi.

ARTIKOLU 23.15

Parteċipazzjoni azzjonarja barranija

Fir-rigward tal-provvista ta' networks jew ta' servizzi tat-telekomunikazzjoni, għajr ix-xandir pubbliku tar-radju, permezz ta' preżenza kummerċjali, Parti ma għandhiex timponi rekwiżiti ta' impriża kongunta jew tillimita l-parteċipazzjoni ta' kapital barrani f'termini ta' limiti percentwali massimi fuq parteċipazzjoni azzjonarja barranija jew il-valur totali ta' investiment barrani individwali jew aggregat.

ARTIKOLU 23.16

Aċċess miftuħ u mhux diskriminatorju għall-internet

1. Kull Parti għandha tadotta jew iżżomm miżuri biex tiżgura li l-fornituri ta' servizzi tal-aċċess għall-internet jippermettu lill-utenti ta' dawk is-servizzi jaċċessaw u jqassmu l-informazzjoni, il-kontenut u s-servizzi tal-għażla tagħhom.
2. Il-paragrafu 1 huwa mingħajr preġudizzju għal-ligijiet u r-regolamenti ta' Parti relatati mal-legalità tal-informazzjoni, tal-kontenut jew tas-servizzi msemmija f'dak il-paragrafu.
3. Minkejja l-paragrafu 1, il-fornituri ta' servizzi tal-aċċess għall-internet jistgħu jimplimentaw miżuri ta' ġestjoni tan-network mhux diskriminatorji¹, raġonevoli, trasparenti u proporzjonati li huma konsistenti mal-ligijiet u r-regolamenti ta' Parti.

¹ Soġġett għall-eċċezzjonijiet previsti fil-ligijiet u r-regolamenti ta' Parti.

4. Kull Parti għandha tadotta jew iżzomm miżuri biex tiżgura li l-fornituri ta' servizzi tal-aċċess għall-internet jippermettu lill-utenti ta' dawk is-servizzi jużaw apparat tal-għażla tagħhom, sakemm tali apparati ma jagħmilx ħsara lis-sigurtà ta' apparat ieħor, lin-network jew lis-servizzi pprovduti fuq in-network.

ARTIKOLU 23.17

Roaming mobbli internazzjonali

1. Il-Partijiet għandhom jagħmlu ħilithom biex jikkooperaw fil-promozzjoni ta' rati trasparenti u raġonevoli għas-servizzi ta' roaming mobbli internazzjonali b' modi li jistgħu jgħinu jippromwovu t-tkabbir tal-kummerċ fost il-Partijiet u jtejbu l-benessri tal-konsumaturi.
2. Kull Parti tista' tiegħu passi biex ittejjeb it-trasparenza u l-kompetizzjoni fir-rigward tar-rati tar-roaming mobbli internazzjonali u tal-alternattivi teknoloġiċi għas-servizzi tar-roaming, fosthom billi:
 - (a) tiżgura li l-informazzjoni rigward ir-rati għall-konsumaturi tkun faċilment aċċessibbli għall-pubbliku; u
 - (b) timminimizza x-xkiel għall-użu ta' alternattivi teknoloġiċi għar-roaming, li bih l-utenti, meta jżuru t-territorju ta' Parti mit-territorju tal-Parti l-oħra, jistgħu jaċċessaw is-servizzi tat-telekomunikazzjoni billi jużaw l-apparat tal-għażla tagħhom.

KAPITOLU 24

SERVIZZI TAT-TRASPORT MARITTIMU INTERNAZZJONALI

ARTIKOLU 24.1

Kamp ta' applikazzjoni, definizzjonijiet u prinċipji

1. Dan il-Kapitolu jistabbilixxi l-prinċipji rigward il-liberalizzazzjoni tas-servizzi tat-trasport marittimu internazzjonali skont il-Kapitoli 17, 18 u 19.
2. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu, u tal-Kapitoli 17, 18 u 19 u tal-Annessi 17-A, 17-B u 17-C:
 - (a) “servizzi ta' depot u ta' stazzjon tal-kontejners” tfisser attivitajiet li jikkonsistu fil-ħażna ta' kontejners, kemm fiż-żoni tal-port kif ukoll fiż-żoni interni ta' pajjiż, bil-ghan li jitgħabbew bil-merkanzija jew jinħattu minnha, jissewwew u jiġu magħmula disponibbli għall-vjeġġi;
 - (b) “servizzi ta' żdoganar” jew “servizzi ta' aġenti doganali” tfisser attivitajiet li jikkonsistu fit-twetiq f'isem parti oħra tal-formalitajiet doganali li jikkonċernaw l-importazzjoni, l-esportazzjoni jew it-trasport bla interuzzjoni lejn id-destinazzjoni ta' merkanzija, kemm jekk dan is-servizz ikun l-attività ewlenija tal-fornitur ta' servizz jew suppliment normali tal-attività ewlenija tiegħu;

- (c) “operazzjonijiet tat-trasport mill-bieb sal-bieb jew multimodali” tfisser it-trasport ta’ merkanzija bl-użu ta’ aktar minn modalità waħda tat-trasport, li tinvolvi parti internazzjonali mill-vjaġġ fuq il-baħar, b’ dokument wiehed tat-trasport;
- (d) “servizzi ta’ twassil tal-merkanzija” tfisser it-trasportazzjoni minn qabel u ’l quddiem bil-baħar, bejn portijiet li jinsabu f’Parti, ta’ merkanzija internazzjonali, notevolment f’kontejners, fi triqitha lejn destinazzjoni barra t-territorju ta’ dik il-Parti;
- (e) “servizzi ta’ spedizzjoni tal-merkanzija” tfisser l-attività li tikkonsisti fl-organizzazzjoni u l-monitoraġġ tal-operazzjonijiet tal-ġarr tal-merkanzija bil-baħar f’isem l-ispedituri, permezz tal-akkwiżizzjoni ta’ servizzi tat-trasport u servizzi relatati, it-thejjija tad-dokumentazzjoni u l-ġħoti ta’ informazzjoni kummerċjali;
- (f) “merkanzija internazzjonali” tfisser merkanzija ttrasportata bejn port ta’ Parti waħda u port tal-Parti l-oħra jew ta’ pajjiż terz, jew bejn port ta’ Stat Membru wiehed u port ta’ Stat Membru ieħor;
- (g) “servizzi tat-trasport marittimu internazzjonali” tfisser it-trasport ta’ passigġieri jew ta’ merkanzija permezz ta’ bastimenti li jbahħru bejn port ta’ Parti u port tal-Parti l-oħra jew ta’ pajjiż terz, inklużi l-kuntratti diretti ma’ fornituri ta’ servizzi tat-trasport oħrajn, bl-ġħan li jkopru l-operazzjonijiet ta’ trasport minn bieb sa bieb jew multimodali skont dokument wiehed tat-trasport, iżda mhux id-dritt li jipprovdu dawk is-servizzi tat-trasport l-oħrajn;

- (h) “servizzi ta’ aġenzija marittima” tfisser attivitajiet li jikkonsistu fir-rappreżentanza, f’żona ġeografika partikolari, bħala aġent tal-interessi kummerċjali ta’ linja jew ta’ kumpanija tal-bastimenti waħda jew aktar għall-finijiet li ġejjin:
- (i) il-promozzjoni u l-bejgħ ta’ servizzi ta’ trasport marittimu u servizzi relatati, mill-ħruġ ta’ stimi għall-ħruġ ta’ fatturi, u l-ħruġ ta’ poloz tat-tagħbija f’isem il-kumpaniji, l-akkwist u l-bejgħ mill-ġdid tas-servizzi meħtieġa relatati, it-tnejn tad-dokumentazzjoni, u l-provvista ta’ informazzjoni kummerċjali; jew
 - (ii) li jaġixxi f’isem il-kumpaniji billi jorganizza s-sejha tal-vapur jew jieħu l-merkanzija meta jkun meħtieġ;
- (i) “servizzi marittimi awżiljarji” tfisser servizzi marittimi ta’ mmaniġġar tal-merkanzija, servizzi ta’ żdoganar, servizzi ta’ depot u ta’ stazzjon tal-kontejners, servizzi ta’ aġenzija marittima u servizzi marittimi ta’ spedizzjoni tal-merkanzija; u
- (j) “servizzi marittimi ta’ mmaniġġar tal-merkanzija” tfisser attivitajiet eżerċitati minn kumpaniji ta’ burdnara, inklużi l-operaturi ta’ terminal, iżda ma jinkludux l-attivitajiet diretti tal-ħaddiema fil-baċiri tat-tarzna, meta din il-forza tax-xogħol tkun organizzata b’mod indipendenti mill-kumpaniji tal-burdnara jew tal-operaturi ta’ terminal; l-attivitajiet koperti jinkludu l-organizzazzjoni u s-superviżjoni ta’:
- (i) it-tagħbija jew il-ħatt ta’ merkanzija fuq jew minn bastiment;

(ii) l-irbit jew il-ħall tal-merkanzija; u

(iii) ir-riċevuta jew il-konsenja u ż-żamma sigura tal-merkanzija qabel it-trasportazzjoni jew wara r-rilaxx.

3. Fid-dawl tal-livelli eżistenti ta' liberalizzazzjoni bejn il-Partijiet fit-trasport marittimu internazzjonali, japplikaw il-prinċipji li ġejjin:

(a) il-Partijiet għandhom japplikaw b'mod effettiv il-prinċipju tal-aċċess mingħajr restrizzjonijiet għas-swieq u n-negozji marittimi internazzjonali fuq bażi kummerċjali u mhux diskriminatorja; u

(b) kull Parti għandha tagħti lill-bastimenti li jtajru l-bandiera tal-Parti l-oħra jew li jkunu mħaddma minn fornituri ta' servizzi tal-Parti l-oħra, trattament mhux anqas favorevoli minn dak mogħti lill-bastimenti tagħha stess, inkluż fir-rigward tal-aċċess għall-portijiet, l-użu tal-infrastruttura u ta' servizzi tal-portijiet, l-użu ta' servizzi marittimi awżiljarji, kif ukoll it-tariffi u l-hlasijiet relatati, il-faċilitajiet doganali u l-assenjament ta' postijiet ta' rmiġġ u ta' faċilitajiet għat-tagħbija u l-ħatt.

4. Fl-applikazzjoni tal-prinċipji msemmija fil-paragrafu 3, kull Parti:

(a) ma għandhiex tintroduċi arrangamenti ta' kondivizjoni tal-merkanzija fi ftehimiet futuri ma' pajjiżi terzi li jikkonċernaw servizzi tat-trasport marittimu, inkluż kummerċ f'tagħbija niexfa u likwida u kummerċ tal-linji tat-tbaħħir, u għandha ttemm, f'perjodu ta' żmien raġonevoli, tali arrangamenti ta' kondivizjoni tal-merkanzija f'każ li dawn jeżistu fi ftehimiet preċedenti; u

(b) mad-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, għandha tabolixxi u żżomm lura milli tintroduċi kwalunkwe miżura unilaterali jew ostaklu amministrattiv, tekniku u ieħor li jistgħu jikkostitwixxu restrizzjoni moħbija jew li jkollhom effetti diskriminatorji fuq il-provvista libera tas-servizzi fit-trasport marittimu internazzjonali.

5. Kull Parti għandha tippermetti li l-fornituri internazzjonali tas-servizzi tat-trasport marittimu tal-Parti l-oħra jkollhom intrapriża stabbilita u li topera fit-territorju tagħha f'konformità mal-kundizzjonijiet previsti fl-iskeda tagħha ta' impenji speċifiċi fl-Annessi 17-A, 17-B u 17-C, rispettivament.

6. Kull Parti għandha tqiegħed għad-dispożizzjoni tal-fornituri tat-trasport marittimu internazzjonali tal-Parti l-oħra, b'termini u kundizzjonijiet raġonevoli u mhux diskriminatorji, is-servizzi fil-port li ġejjin: pilotaġġ, għajjnuna għall-irmonk, proviżjonament, forniment tal-fjuwil u tal-ilma, ġbir tal-iskart u rimi tal-iskart tas-saborra, servizzi ta' kaptan portwali, għajnunijiet għanavigazzjoni, servizzi operazzjonali bbażati fuq l-art essenzjali għall-operazzjonijiet tal-bastiment, inklużi mezzi ta' komunikazzjoni, provvisti ta' ilma u ta' elettriku, faċilitajiet ta' tiswijiet ta' emerġenza, ankraġġ, servizzi ta' rmiġġ u biex isir l-irmiġġ.

7. Kull Parti għandha tippermetti li l-fornituri ta' servizz tat-trasport marittimu internazzjonali tal-Parti l-oħra jippożizzjonaw mill-ġdid kontejners vojta li huma proprjetà tagħhom jew mikrija li ma jkunux qed jingarru bi hłas bhala merkanzija, bejn portijiet taċ-Ċili jew bejn portijiet ta' Stat Membru.

KAPITOLU 25

SERVIZZI FINANZJARJI

ARTIKOLU 25.1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan il-Kapitolu japplika għal miżura adottata jew miżmuma minn Parti fir-rigward ta':
 - (a) istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra;
 - (b) investituri tal-Parti l-oħra, u investimenti ta' dawk l-investituri, f'istituzzjonijiet finanzjarji fit-territorju tal-Parti; jew
 - (c) kummerċ transfruntier fis-servizzi finanzjarji.
2. Għal aktar ċertezza, il-Kapitolu 17 japplika għal:
 - (a) miżura relatata ma' investitur ta' Parti, u investiment ta' dak l-investitur, f'fornitur ta' servizzi finanzjarji li ma huwiex istituzzjoni finanzjarja; u

- (b) miżura, għajr miżura relatata mal-provvista ta' servizzi finanzjarji, relatata ma' investitur ta' Parti, jew ma' investiment ta' dak l-investitur fit-territorju tal-Parti l-oħra f'istituzzjoni finanzjarja.
3. Id-dispożizzjonijiet tal-Kapitoli 17 u 18 japplikaw għal miżuri fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu biss sal-punt li dawk id-dispożizzjonijiet jigu inkorporati u magħmula parti minn dan il-Kapitolu.
4. L-Artikoli 17.5, 17.16 sa 17.23 u 18.10 huma b'dan inkorporati u magħmula parti minn dan il-Kapitolu.
5. It-Taqsima D tal-Kapitolu 17 hija b'dan inkorporata fi u magħmula parti minn dan il-Kapitolu biss għal pretensjonijiet li Parti tkun kisret l-Artikolu 17.5, 17.16, 17.17, 17.18, 17.19, 17.20, 17.21, l-Artikolu 25.3(2), jew l-Artikolu 25.5(2).
6. Dan il-Kapitolu ma japplikax għal miżura adottata jew miżmuma minn Parti fir-rigward ta':
- (a) attivitajiet imwettqa minn bank ċentrali jew minn awtorità monetarja jew minn xi entità pubblika fit-twettiq ta' politika monetarja jew ta' rata tal-kambju;
- (b) attivitajiet jew servizzi li jiffurmaw parti minn pjan pubbliku tal-irtirar jew sistema statutorja ta' sigurtà soċjali; jew
- (c) attivitajiet jew servizzi mwettqa f'isem il-Parti, bil-garanzija jew bl-użu tar-riżorsi finanzjarji tal-Parti, inkluż l-entitajiet pubbliċi tagħha.

7. Minkejja l-paragrafu 6, dan il-Kapitolu japplika sal-punt li Parti tippermetti kwalunkwe attività jew servizz imsemmi fis-subparagrafu (b) jew (c) tal-paragrafu 6 li jridu jitwettqu mill-istituzzjonijiet finanzjarji tagħha f'kompetizzjoni ma' entità pubblika jew ma' istituzzjoni finanzjarja.

8. L-Artikoli 25.3 u 25.5 sa 25.9 ma japplikawx fir-rigward tal-akkwist pubbliku.

9. L-Artikoli 25.3 u 25.5 sa 25.8 ma japplikawx fir-rigward ta' sussidji mogħtija minn Parti, inkluzi self appoġġat mill-gvern, garanziji u assigurazzjonijiet.

ARTIKOLU 25.2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu u tal-Anness 25:

- (a) “fornitur ta' servizzi finanzjarji transfruntiera ta' Parti” tfisser persuna ta' Parti li hija involuta fil-provvista ta' servizz finanzjarju fit-territorju tal-Parti u li tfittex li tipprovdi, jew tipprovdi, servizz finanzjarju permezz tal-forniment transfruntier ta' dak is-servizz;

- (b) “forniment transfruntier ta’ servizzi finanzjarji” jew “kummerċ transfruntier f’ servizzi finanzjarji” tfisser il-provvista ta’ servizz finanzjarju:
- (i) mit-territorju ta’ Parti għat-territorju tal-Parti l-oħra; jew
 - (ii) fit-territorju ta’ Parti minn persuna ta’ dik il-Parti għal konsumatur tas-servizzi tal-Parti l-oħra;
- (c) “istituzzjoni finanzjarja” tfisser fornitur ta’ servizz finanzjarju wieħed jew aktar li jkun regolat jew sorveljat fir-rigward tal-forniment ta’ dawn is-servizzi bħala istituzzjoni finanzjarja skont il-liġi tal-Parti li fit-territorju tagħha tkun stabbilita, inkluż fergħa fit-territorju tal-Parti ta’ dak il-fornitur ta’ servizzi finanzjarji li l-uffiċċji prinċipali tagħhom ikunu jinsabu fit-territorju tal-Parti l-oħra;
- (d) “servizz finanzjarju” tfisser servizz ta’ natura finanzjarja, inklużi servizzi ta’ assigurazzjoni u servizzi relatati mal-assigurazzjoni, servizzi bankarji u servizzi finanzjarji oħra (minbarra l-assigurazzjoni). Servizzi finanzjarji jinkludu l-attivitajiet li ġejjin:
- (i) l-assigurazzjoni u s-servizzi relatati mal-assigurazzjoni:
 - (A) l-assigurazzjoni diretta (inkluża l-koassigurazzjoni):
 - (1) fuq il-ħajja; u
 - (2) mhux fuq il-ħajja;

- (B) l-riassigurazzjoni u r-retroċessjoni;
 - (C) l-intermedjazzjoni tal-assigurazzjoni, bħal senserija u aġenzija; u
 - (D) servizzi awżiljarji għall-assigurazzjoni, bħal konsulenza, valutazzjoni attwarjali, valutazzjoni tar-riskju u servizzi ta' saldu tal-pretensjonijiet; u
- (ii) servizzi bankarji u servizzi finanzjarji oħra (minbarra l-assigurazzjoni):
- (A) l-aċċettazzjoni ta' depożiti u fondi oħrajn li jithallsu lura mill-pubbliku;
 - (B) is-self tat-tipi kollha, inklużi l-kreditu lill-konsumaturi, il-kreditu fuq l-ipoteka, il-fatturazzjoni u l-finanzjament ta' tranzazzjonijiet kummerċjali;
 - (C) il-lokazzjoni finanzjarja;
 - (D) is-servizzi kollha ta' trażmissjoni ta' hlasijiet u ta' flus, inklużi l-karti ta' kreditu, ta' hlasijiet (charge cards) u ta' debitu, iċ-ċekkijiet tal-vjaġġaturi u ċ-ċekkijiet bankarji;
 - (E) garanziji u impenji;

- (F) negozju proprju jew f'isem klijenti, kemm jekk fil-borża, f'suq finanzjarju barra l-borża, kif ukoll jekk mod ieħor, f'dan li ġej:
- (1) strumenti tas-suq monetarju (inklużi ċekkijiet, kontijiet, ċertifikati ta' depożiti);
 - (2) il-munita barranija;
 - (3) prodotti derivattivi inkluż futuri u opzjonijiet;
 - (4) strumenti tar-rati tal-kambju u tar-rata tal-imġax, inkluż prodotti bħal tpartit u ftehimiet dwar ir-rata forward;
 - (5) titoli trasferibbli; jew
 - (6) strumenti oħra negozjabbli u assi finanzjarji, inkluż ingotti tad-deheb;
- (G) il-partecipazzjoni fil-ħruġ ta' kull tip ta' titoli, inklużi sottoskrittura u allokazżjoni bħala aġent sew jekk pubblikament sew jekk privatament, u l-provvista ta' servizzi relatati ma' ħruġ bħal dan;
- (H) senserija ta' flus;

- (I) l-amministrazzjoni tal-assi, bħall-amministrazzjoni ta' flus kontanti u ta' portfolio, kull forma ta' amministrazzjoni ta' investiment kollettiv, l-amministrazzjoni ta' fondi tal-pensjoni, servizzi ta' kustodja, depożitarji u fiduċjarji;
- (J) servizzi ta' saldu u tal-ikklijar għal assi finanzjarji, inklużi titoli, prodotti derivattivi u strumenti oħra negozjabbli;
- (K) il-forniment u t-trasferiment ta' tagħrif finanzjarju, u l-ipproċessar ta' *data* finanzjarja u software relatat; u
- (L) servizzi ta' konsulenza, servizzi ta' intermedjazzjoni u servizzi finanzjarji awżiljarji oħrajn dwar l-attivitajiet kollha elenkati fis-subparagrafi (A) sa (K), li jinkludu referenza u analiżi tal-kreditu, investiment u riċerka u pariri dwar portafolji, u pariri dwar akkwizizzjonijiet u dwar ir-ristrutturar u l-istrategija korporattivi;
- (e) “fornitur ta' servizzi finanzjarji ta' Parti” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika ta' Parti li tforni jew li tfittex li tforni servizz finanzjarju, iżda li ma tinkludix entità pubblika;
- (f) “investiment” tfisser investiment kif definit fl-Artikolu 17.2, hlief li għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu u tal-Anness 25 fir-rigward ta' “self” u “strumenti ta' dejn”:
- (i) self jew strument ta' dejn maħruġ minn istituzzjoni finanzjarja huwa investiment biss jekk huwa ttrattat bħala kapital regolatorju mill-Parti li fit-territorju tagħha tkun stabbilita l-istituzzjoni finanzjarja; u

- (ii) self mogħti minn istituzzjoni finanzjarja jew strument ta' dejn li jappartjeni għaliha, għajr self jew strument ta' dejn maħruġ minn istituzzjoni finanzjarja msemmija fis-subparagrafu (i), ma huwiex investiment;
- għal aktar ċertezza, self mogħti minn fornitur ta' servizzi finanzjarji transfruntiera jew strument ta' dejn li jappartjeni għalih, minbarra self jew strument ta' dejn maħruġ minn istituzzjoni finanzjarja, huwa investiment għall-finijiet tal-Kapitolu 17, jekk dak is-self jew strument ta' dejn jissodisfa l-kriterji tad-definizzjoni ta' "investimenti" stabbiliti fis-subparagrafu (k) tal-Artikolu 17.2;
- (g) "investitur ta' Parti" tfisser persuna fiżika jew ġuridika ta' Parti li tfittex li tagħmel, qiegħda tagħmel jew li tkun għamlet investiment f'istituzzjonijiet finanzjarji fit-territorju tal-Parti l-oħra;
- (h) "persuna ġuridika ta' Parti" tfisser:
- (i) għall-Parti tal-UE: persuna ġuridika kostitwita jew organizzata skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea jew ta' tal-anqas wieħed mill-Istati Membri tagħha u involuta f'operazzjonijiet sostantivi ta' negozju¹ fit-territorju tal-Unjoni Ewropea; u
- (ii) għaċ-Ċili: persuna ġuridika kkostitwita jew organizzata skont il-liġi taċ-Ċili u involuta f'operazzjonijiet kummerċjali sostantivi fit-territorju taċ-Ċili;

¹ F'konformità man-notifika tagħha tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea lid-WTO (WT/REG39/1), il-Parti tal-UE tifhem li l-kunċett ta' "rabta effettiva u kontinwa" mal-ekonomija ta' Stat Membru mnaqqax fl-Artikolu 54 tat-TFUE huwa ekwivalenti għall-kunċett ta' "operazzjonijiet kummerċjali sostantivi".

- (i) “servizz finanzjarju ġdid” tfisser servizz ta’ natura finanzjarja, inkluż servizzi marbuta ma’ prodotti eżistenti u ma’ prodotti ġodda jew il-mod li bih jitwassal prodott, li ma jkunx fornut minn xi fornitur ta’ servizzi finanzjarji fit-territorju ta’ Parti iżda li jkun fornut fit-territorju tal-Parti l-oħra;
- (j) “entità pubblika” tfisser:
- (i) gvern, bank ċentrali jew awtorità monetarja ta’ Parti jew entità proprjeta ta’ Parti jew ikkontrollata minnha, li tkun involuta prinċipalment fit-twettiq ta’ funzjonijiet governattivi jew attivitajiet għal finijiet governattivi, iżda li ma tinkludix entità involuta prinċipalment fil-provvista ta’ servizzi finanzjarji fuq termini kummerċjali; jew
 - (ii) entità privata, li twettaq funzjonijiet li normalment jitwettqu minn bank ċentrali jew minn awtorità monetarja, meta tkun qiegħda teżerċita dawk il-funzjonijiet; u
- (k) “organizzazzjoni awtoregulatorja” tfisser kwalunkwe korp mhux governattiv, inkluż suq tat-titoli jew tal-futuri, aġenzija tal-ikklerjar, organizzazzjoni jew assoċjazzjoni oħra, li teżerċita awtorità regolatorja jew superviżorja fuq il-fornituri ta’ servizzi finanzjarji jew l-istituzzjonijiet finanzjarji permezz ta’ statut jew delega minn gvernijiet jew minn awtoritajiet ċentrali, reġjonali jew lokali, meta applikabbli.

ARTIKOLU 25.3

Trattament nazzjonali

1. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri fl-istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra u lill-intrapriži li jikkostitwixxu investimenti f'istituzzjonijiet finanzjarji, fir-rigward tal-istabbiliment, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili¹, lill-investituri tagħha stess fl-istituzzjonijiet finanzjarji u lill-intrapriži tagħhom li huma istituzzjonijiet finanzjarji.
2. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra u lill-investimenti tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji, fir-rigward tat-tħaddim, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili², lill-investituri tagħha stess f'istituzzjonijiet finanzjarji u lill-investimenti tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji.
3. It-trattament mogħti minn Parti skont il-paragrafi 1 u 2 ifisser:
 - (a) fir-rigward ta' gvern reġjonali jew lokali taç-Ċili, trattament mhux anqas favorevoli mill-aktar trattament favorevoli mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, minn dak il-livell ta' gvern lil investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji taç-Ċili u lill-investimenti tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji fit-territorju tiegħu;

¹ Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f'“sitwazzjonijiet simili” jehtieg analizi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

² Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f'“sitwazzjonijiet simili” jehtieg analizi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

- (b) fir-rigward ta' gvern ta', jew fi, Stat Membru, trattament mhux anqas favorevoli mill-aktar trattament favorevoli mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, minn dak il-gvern lil investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji ta' dak l-Istat Membru u lill-investiment tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji fit-territorju tiegħu¹.

ARTIKOLU 25.4

Akkwist pubbliku

1. Kull Parti għandha tizgura li l-istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra stabbiliti fit-territorju tagħha jingħataw trattament mhux anqas favorevoli minn dak mogħti, f'sitwazzjonijiet simili, lill-istituzzjonijiet finanzjarji tagħha stess fir-rigward ta' kwalunkwe miżura rigward ix-xiri ta' oġġetti jew servizzi minn entità tal-akkwist għal finijiet governattivi.
2. L-applikazzjoni tal-obbligu tat-trattament nazzjonali previst f'dan l-Artikolu tibqa' soġġetta għal eċċezzjonijiet ta' sigurtà u ġenerali kif stabbilit fl-Artikolu 28.3.

¹ Għal aktar ċertezza, it-trattament mogħti minn gvern ta', jew fi, Stat Membru jinkludi l-livell reġjonali u lokali tal-gvern, fejn applikabbli.

ARTIKOLU 25.5

Trattament tan-nazzjon l-aktar iffavorit

1. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra u lill-intrapriži tagħhom li jikkonstitwixxu investimenti f'istituzzjonijiet finanzjarji, fir-rigward tal-istabbiliment, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili¹, lill-investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji ta' pajjiż terz u lill-intrapriži tagħhom li huma istituzzjonijiet finanzjarji.
2. Kull Parti għandha tagħti lill-investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra u lill-investimenti tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji fir-rigward tat-thaddim tagħhom, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li tagħti, f'sitwazzjonijiet simili², lill-investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji ta' pajjiż terz u lill-investimenti tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji.
3. Il-paragrafi 1 u 2 ma għandhomx jiġu interpretati bhala li jobbligaw lil Parti testendi lill-investituri f'istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra jew lill-investimenti tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji l-benefiċċju ta' kwalunkwe trattament li jirriżulta minn miżuri li jipprevedu r-rikonoxximent tal-istandards, inkluż tal-istandards jew tal-kriterji għall-awtorizzazzjoni, il-liċenzjar jew iċ-ċertifikazzjoni ta' persuna fiżika jew intrapriża biex twettaq attività ekonomika, jew ta' miżuri prudenzjali.

¹ Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f'“sitwazzjonijiet simili” jehtieg analizi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

² Għal aktar ċertezza, jekk it-trattament jingħatax f'“sitwazzjonijiet simili” jehtieg analizi każ b'każ u bbażata fuq il-fatti u jiddependi fuq it-totalità tas-sitwazzjonijiet.

4. Għal aktar ċertezza, it-trattament imsemmi fil-paragrafi 1 u 2 ma jinkludix il-proċeduri ta' soluzzjoni tat-tilwim li jirrigwarda l-investment jew mekkanizmi previsti fi trattati ta' investment internazzjonali u fi ftehimiet kummerċjali oħrajn. Id-dispożizzjonijiet sostantivi fi trattati ta' investment internazzjonali u fi ftehimiet kummerċjali oħrajn fihom infushom ma jikkostitwixxux "trattament" kif imsemmi fil-paragrafi 1 u 2, u għaldaqstant ma jistgħux iwasslu għal ksur ta' dan l-Artikolu, miżuri assenti adottati jew miżmuma minn Parti. Il-miżuri ta' Parti applikati skont dawk id-dispożizzjonijiet sostantivi jistgħu jikkostitwixxu "trattament" skont dan l-Artikolu u għaldaqstant iwasslu għal ksur ta' dan l-Artikolu.

ARTIKOLU 25.6

L-aċċess għas-suq

1. Fis-setturi jew is-subsetturi elenkati fit-Taqsimiet B tal-Appendiċijiet 25-1 u 25-2 fejn jitwettqu impenji dwar l-aċċess għas-suq, Parti ma għandhiex tadotta jew iżzomm, fir-rigward tal-aċċess għas-suq permezz ta' stabbiliment jew operazzjoni ta' istituzzjonijiet finanzjarji minn investituri tal-Parti l-oħra, jew fuq il-bażi tat-territorju sħiħ tagħha jew fuq il-bażi ta' suddiviżjoni reġjonali, miżura li:

- (a) tillimita l-għadd ta' istituzzjonijiet finanzjarji, kemm jekk fil-forma ta' kwoti numerici, ta' monopolji, ta' fornituri ta' servizzi esklużivi jew tar-rekwizit ta' test tal-htigijiet ekonomiċi;
- (b) tillimita l-valur totali ta' tranzazzjonijiet tas-servizz finanzjarju jew ta' assi fil-forma ta' kwoti numerici jew ir-rekwizit ta' test tal-htigijiet ekonomiċi;

- (c) tillimita l-għadd totali ta' operazzjonijiet ta' servizzi finanzjarji jew il-kwantità totali ta' produzzjoni ta' servizzi finanzjarji mfissra f' termini ta' unitajiet numerici ddezinjati fil-forma ta' kwoti jew ir-rekwizit ta' test tal-htigijiet ekonomiċi;
- (d) tillimita l-għadd totali ta' persuni fiżiċi li jistgħu jiġu impjegati f' settur partikolari tas-servizzi finanzjarji jew li istituzzjoni finanzjarja tista' timpjega u li huma meħtieġa għall-provvista ta' servizz finanzjarju speċifiku, u direttament relatati miegħu, fil-forma ta' kwoti numerici jew ir-rekwizit ta' test tal-htigijiet ekonomiċi; jew
- (e) tirrestringi jew tirrikjedi tipi speċifiċi ta' entità ġuridika jew ta' impriża kongunta li permezz tagħhom istituzzjoni finanzjarja tista' tipprovdi servizz.

2. Għal aktar ċertezza, dan l-Artikolu ma jipprevjenix lil xi Parti milli teħtieġ li xi istituzzjoni finanzjarja tipprovdi ċerti servizzi finanzjarji permezz ta' entitajiet legali separati jekk, skont il-liġi ta' dik il-Parti, il-firxa ta' servizzi finanzjarji pprovduti mill-istituzzjoni finanzjarja ma jkunux jistgħu jiġu fornuti permezz ta' entità wahda.

ARTIKOLU 25.7

Forniment transfruntier ta' servizzi finanzjarji

1. L-Artikoli 18.4, 18.5, 18.6 u 18.7 huma inkorporati f'dan il-Kapitolu u jagħmlu parti minnu u japplikaw għal miżuri li jaffettwaw il-fornituri ta' servizzi finanzjarji transfruntiera li jipprovdu servizzi finanzjarji speċifikati fit-Taqsimiet A tal-Appendicijiet 25-1 u 25-2.

2. Parti għandha tippermetti li persuni li jinsabu fit-territorju tagħha, u l-persuni fiżiċi tagħha kull fejn ikunu jinsabu, jixtru servizzi finanzjarji mingħand fornituri ta' servizzi finanzjarji transfruntiera tal-Parti l-oħra li jkunu jinsabu fit-territorju tal-Parti l-oħra. Dan l-obbligu ma jirrikjedix li Parti tippermetti li dawn il-fornituri jwettqu negozju jew jissolleċitaw fit-territorju tagħha. Parti tista' tiddefinixxi "twettaq negozju" u "tissolleċita" għall-finijiet ta' dan l-obbligu, sakemm dawk id-definizzjonijiet ma jkunux inkonsistenti mal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

3. Mingħajr preġudizzju għal mezzi oħra ta' regolamentazzjoni prudenzjali tal-kummerċ transfruntier fis-servizzi finanzjarji, Parti tista' titlob ir-registrazzjoni jew l-awtorizzazzjoni tal-fornituri ta' servizzi finanzjarji transfruntiera tal-Parti l-oħra u tal-istrumenti finanzjarji.

ARTIKOLU 25.8

Maniġment superjuri u bordijiet tad-diretturi

Parti ma għandhiex tirrikjedi li istituzzjoni finanzjarja tal-Parti l-oħra, li tkun stabbilita fit-territorju tagħha, taħtar persuni fiżiċi ta' nazzjonalità partikolari bħala membri tal-bordijiet tad-diretturi jew għal pozizzjoni manigerjali superjuri, bħal uffiċjali eżekuttivi jew manigers.

ARTIKOLU 25.9

Rekwiżiti tal-prestazzjoni

1. Parti ma għandhiex, b'rabta mal-istabbiliment jew it-tħaddim ta' kwalunkwe istituzzjoni finanzjarja ta' Parti jew ta' pajjiż terz fit-territorju tagħha, timponi jew tinforza xi rekwiżit, jew tinforza xi impenn biex:

- (a) tesporta livell jew percentwal partikolari ta' oġġetti jew servizzi;
- (b) tikseb ċertu livell jew percentwal ta' kontenut domestiku;
- (c) takkwista, tuża jew tagħti preferenza lil oġġetti li jiġu manifatturati jew servizzi li jiġu pprovduti fit-territorju tagħha, jew takkwista oġġetti jew servizzi minn persuni fiżiċi jew intrapriżi fit-territorju tagħha;
- (d) tirrelata bi kwalunkwe mod il-volum jew il-valur tal-importazzjonijiet mal-volum jew il-valur tal-esportazzjonijiet jew mal-ammont ta' dħul tal-munita barranija assoċjat ma' tali istituzzjoni finanzjarja;
- (e) tirrestringi l-bejgħ ta' oġġetti jew servizzi fit-territorju tagħha li timmanifattura jew tipprovdi tali istituzzjoni finanzjarja billi tirrelata dak il-bejgħ bi kwalunkwe mod mal-volum jew il-valur tal-esportazzjonijiet tagħha jew tal-qligħ mill-munita barranija;
- (f) isir trasferiment ta' teknoloġija, ta' proċess ta' produzzjoni jew ta' għarfien propjetarju lil persuna fiżika jew intrapriża fit-territorju tagħha;

- (g) jiġu fornuti esklussivament mit-territorju ta' dik il-Parti l-oġġetti li timmanifattura jew is-servizzi li tipprovdi lil suq reġjonali jew dinji speċifiku;
- (h) jinstabu l-kwartieri ġenerali ta' dik l-istituzzjoni finanzjarja għal reġjun speċifiku tad-dinja, li jkun usa' mit-territorju tal-Parti, jew tas-suq dinji fit-territorju tagħha;
- (i) timpjega numru jew perċentwal partikolari ta' cittadini tagħha; jew
- (j) tirrestringi l-esportazzjoni jew il-bejgħ għall-esportazzjoni.

2. Parti ma għandhiex torbot ir-riċevuta jew l-issoktar tar-riċevuta ta' vantaġġ, b'rabta mal-istabbiliment jew mat-tħaddim ta' kwalunkwe istituzzjoni finanzjarja ta' Parti jew ta' pajjiż terz fit-territorju tiegħu, mal-konformità ma' kwalunkwe wiehed mir-rekwiziti li ġejjin:

- (a) il-kisba ta' livell jew perċentwal partikolari ta' kontenut domestiku;
- (b) l-akkwist, l-użu jew l-ġhoti ta' preferenza lill-oġġetti li jiġu manifatturati jew lis-servizzi li jiġu pprovdu fit-territorju tagħha, jew l-akkwist ta' oġġetti jew servizzi minn persuni fiżiċi jew intraprizi fit-territorju tagħha;
- (c) ir-relazzjoni bi kwalunkwe mod tal-volum jew tal-valur tal-importazzjonijiet mal-volum jew mal-valur tal-esportazzjonijiet jew mal-ammont ta' dhul tal-munita barranija assoċjat ma' tali istituzzjoni finanzjarja;

- (d) ir-restrizzjoni tal-bejgħ ta' oġġetti jew servizzi fit-territorju tagħha li timmanifattura jew tipprovdi tali istituzzjoni finanzjarja billi tirrelata dak il-bejgħ bi kwalunkwe mod mal-volum jew mal-valur tal-esportazzjonijiet tagħha jew tal-qligħ mill-munita barranija; jew
- (e) ir-restrizzjoni tal-esportazzjoni jew tal-bejgħ għall-esportazzjoni.

3. Il-paragrafu 2 ma għandux jiġi interpretat bħala li jipprevjeni lil Parti milli torbot ir-riċevuta jew l-issoktar tar-riċevuta ta' vantaġġ, b'rabta mal-istabbiliment jew mat-tħaddim ta' istituzzjonijiet finanzjarji fit-territorju tagħha minn investitur ta' Parti jew pajjiż terz, mal-konformità ma' rekwiżit li l-produzzjoni, il-provvista ta' servizz, it-taħriġ jew ir-reklutaġġ tal-ħaddiema, il-bini jew l-espansjoni ta' faċilitajiet partikolari, jew it-twettiq ta' riċerka u ta' żvilupp, isiru fit-territorju tagħha.

4. Is-subparagrafu (f) tal-paragrafu 1 ma japplikax jekk:

- (a) Parti tawtorizza l-użu ta' dritt ta' proprjetà intellettuali f'konformità mal-Artikolu 31 jew 31a tal-Ftehim TRIPS jew tadotta jew iżzomm miżuri li jeħtieġu d-divulgazzjoni ta' *data* jew ta' informazzjoni proprjetarja li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 39 tal-Ftehim TRIPS u li huma konsistenti ma' dan; jew
- (b) ir-rekwiżit jiġi impost jew l-impenn jiġi infurzat minn qorti, tribunal amministrattiv, jew awtorità tal-kompetizzjoni sabiex tiġi rrimedjata prattika ddeterminata wara proċess ġudizzjarju jew amministrattiv li tkun ksur tad-drittijiet tal-kompetizzjoni tal-Parti.

5. Is-subparagrafi (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 u s-subparagrafi (a) u (b) tal-paragrafu 2 ma japplikawx għar-rekwiziti ta' kwalifika għal oġġetti jew servizzi fir-rigward tal-partecipazzjoni fil-promozzjoni tal-esportazzjoni u fi programmi ta' għajjnuna barranija.
6. Is-subparagrafi (a) u (b) tal-paragrafu 2 ma japplikawx għar-rekwiziti imposti minn Parti li timporta rigward il-kontenut ta' oġġetti neċessarji għall-kwalifika għal tariffi preferenzjali jew għal kwoti preferenzjali.
7. Għal aktar ċertezza, dan l-Artikolu ma għandux jiġi interpretat bħala li jirrikjedi li Parti tippermetti li jiġi pprovdut servizz partikolari fuq bazi transfruntiera fejn dik il-Parti tadotta jew iżzomm restrizzjonijiet jew projbizzjonijiet fuq tali provvista ta' servizzi li jkunu konsistenti mar-riżervi, mal-kundizzjonijiet jew mal-kwalifiki speċifikati fir-rigward ta' settur, ta' subsettur jew ta' attività elenkati fl-Anness 25.
8. Dan l-Artikolu huwa mingħajr preġudizzju għall-impenji ta' Parti magħmula skont il-Ftehim tad-WTO.

ARTIKOLU 25.10

Miżuri mhux konformi

1. L-Artikoli 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 u 25.9 ma japplikawx għal:
 - (a) kwalunkwe miżura eżistenti mhux konformi li tinzamm minn:
 - (i) għall-Parti tal-UE:
 - (A) l-Unjoni Ewropea, kif stabbilit fit-Taqsima C tal-Appendiċi 25-1;
 - (B) il-gvern ċentrali ta' Stat Membru, kif stabbilit fit-Taqsima C tal-Appendiċi 25-1;
 - (C) livell reġjonali ta' gvern ta' Stat Membru, kif stabbilit fit-Taqsima C tal-Appendiċi 25-1; jew
 - (D) livell lokali ta' gvern; u
 - (ii) għaċ-Ċili:
 - (A) il-gvern ċentrali, kif stabbilit fit-Taqsima C tal-Appendiċi 25-2;

(B) livell reġjonali ta' gvern, kif stabbilit fit-Taqsima C tal-Appendiċi 25-2; jew

(C) livell lokali ta' gvern;

- (b) il-kontinwazzjoni jew it-tigdid fil-pront ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fis-subparagrafu (a); jew
- (c) modifika ta' kwalunkwe miżura mhux konformi msemmija fil-subparagrafu (a) ta' dan il-paragrafu, sal-punt li l-modifika ma tnaqqasx il-konformità tal-miżura, kif din kienet teżisti immedjatament qabel il-modifika, mal-Artikoli 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 jew 25.9.

2. L-Artikoli 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 u 25.9 ma japplikawx għal kwalunkwe miżura ta' Parti fir-rigward ta' setturi, ta' subsetturi jew ta' attivitajiet, kif stabbilit minn dik il-Parti fit-Taqsima D tal-Appendiċijiet 25-1 u 25-2, rispettivament.

3. Parti ma għandhiex tirrikjedi, permezz ta' kwalunkwe miżura adottata wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim u koperta mit-Taqsima D tal-Appendiċijiet 25-1 u 25-2, rispettivament, li investitur tal-Parti l-oħra, minhabba n-nazzjonalità tiegħu, ibiġġi jew jiddisponi b'xi mod ieħor mill-istituzzjoni finanzjarja tiegħu li tkun teżisti fiż-żmien li fih il-miżura ssir effettiva.

4. L-Artikolu 25.6 ma japplika għall-ebda miżura ta' Parti fir-rigward ta' setturi, ta' subsetturi jew ta' attivitajiet kif stabbiliti minn dik il-Parti fit-Taqsima B tal-Appendiċijiet 25-1 u 25-2, rispettivament.

5. Meta Parti tkun stabbiliet riżerva għall-Artikoli 17.9, 17.11, 17.12, 17.13, 18.4 jew 18.5 fl-Anness 17-A jew 17-b, ir-riżerva tikkostitwixxi wkoll riżerva għall-Artikoli 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 jew 25.9, skont il-każ, sal-punt li l-miżura, is-settur, is-subsettur jew l-attività stabbiliti fir-riżerva huma koperti minn dan il-Kapitolu.

ARTIKOLU 25.11

Konċessjoni prudenzjali

1. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jipprevjeni lil Parti milli tadotta jew iżzomm miżuri għal raġunijiet prudenzjali, fosthom:
 - (a) għall-protezzjoni ta' investituri, depożitanti, detenturi ta' poloz jew persuni li lilhom ikun dovut obbligu fiduċjarju minn fornitur ta' servizz finanzjarji; jew
 - (b) biex jiġu żgurati l-integrità u l-istabbiltà tas-sistema finanzjarja ta' Parti.
2. Fejn dawn il-miżuri ma jikkonfomawx mad-disposizzjonijiet ta' din il-Parti, ma għandhomx jintużaw bħala mezz biex jevitaw l-impenji jew l-obbligi tal-Parti skont din il-Parti.

ARTIKOLU 25.12

Trattament ta' informazzjoni

Xejn f'din il-Parti ma għandu jiġi interpretat li jirrikjedi li Parti tiddivulga informazzjoni dwar in-negozju u l-kontijiet tal-klijenti individwali u kwalunkwe informazzjoni kunfidenzjali u proprjetarja fil-pussess tal-entitajiet pubbliċi.

ARTIKOLU 25.13

Regolamentazzjoni u trasparenza domestiċi

1. Il-Kapitolu 20, bl-eċċezzjoni tas-subparagrafi (c) sa (f) tal-Artikolu 20.1(5), u l-Kapitolu 36 ma japplikawx għal miżuri ta' Parti fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu.
2. Sa fejn ikun prattikabbli u b'mod konsistenti mas-sistema legali tagħha għall-adozzjoni tal-miżuri, kull Parti għandha:
 - (a) tippubblika minn qabel:
 - (i) il-liġijiet u r-regolamenti ta' applikazzjoni ġenerali li tipproponi li tadotta fir-rigward ta' kwistjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu; jew

- (ii) dokumenti li jipprovdu biżżejjed dettalji dwar tali ligijiet u regolamenti godda possibbli biex persuni interessati u l-Parti l-oħra jkun jistgħu jivvalutaw jekk u kif l-interessi tagħhom jistgħu jiġu affettwati b'mod sinifikanti;
- (b) jipprovdu lill-persuni interessati u lill-Parti l-oħra opportunità raġonevoli biex jipprezentaw kummenti dwar kwalunkwe liġi u regolamenti jew dokumenti proposti ipubblikat skont is-subparagrafu (a);
- (c) jikkunsidraw kwalunkwe kumment ipprezentat f'konformità mas-subparagrafu (b); u
- (d) jippermettu zmien raġonevoli bejn il-pubblikazzjoni ta' kwalunkwe liġi u regolament skont is-subparagrafu (a)(i) u d-data li fiha l-fornituri ta' servizzi finanzjarji jridu jikkonformaw magħhom.

3. Dan l-Artikolu japplika għall-miżuri ta' Parti relatati mar-rekwiżiti u l-proċeduri tal-licenzjar, u r-rekwiżiti u l-proċeduri tal-kwalifika, u japplika biss f'setturi li għalihom il-Parti tkun wettqet impenji speċifiċi skont dan il-Kapitolu, u sa fejn japplikaw dawk l-impenji speċifiċi.

4. Jekk Parti tadotta jew iżzomm miżuri relatati mal-awtorizzazzjoni għall-provvista ta' servizz finanzjarju, hija għandha tiżgura li:

- (a) tali miżuri huma bbażati fuq kriterji oġġettivi u trasparenti¹;
- (b) il-proċeduri ta' awtorizzazzjoni huma imparzjali, u adegwati għall-applikanti biex juru jekk jissodisfawx ir-rekwiżiti, jekk jeżistu tali rekwiżiti; u

¹ Tali kriterji jistgħu jinkludu, fost l-oħrajn, il-kompetenza u l-kapaċità li jiġi pprovdut servizz, inkluza l-kapaċità li dan isir b'mod konsistenti mar-rekwiżiti regolatorji ta' Parti. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jivvalutaw il-piż li għandu jingħata lil kull kriterju.

(c) il-proċeduri ta' awtorizzazzjoni fihom infushom ma jipprevenux b'mod ingustifikabbli t-twettiq tar-rekwiziti.

5. Jekk Parti tirrikjedi awtorizzazzjoni¹ għall-provvista ta' servizz finanzjarju, hija għandha tippubblika fil-pront jew inkella tagħmel disponibbli għall-pubbliku l-informazzjoni meħtieġa biex l-applikant jikkonforma mar-rekwiziti u mal-proċeduri għall-kisba, iż-żamma, l-emendar u t-tiġdid ta' tali awtorizzazzjoni. Tali informazzjoni għandha tinkludi, fost l-oħrajn, fejn tkun disponibbli:

- (a) ir-rekwiziti u l-proċeduri għall-kisba, iż-żamma, l-emendar u t-tiġdid ta' tali awtorizzazzjoni;
- (b) informazzjoni ta' kuntatt tal-awtoritajiet kompetenti rilevanti;
- (c) il-proċeduri għall-appell jew għar-rieżami ta' deċiżjonijiet li jikkonċernaw l-applikazzjonijiet;
- (d) il-proċeduri għall-monitoraġġ jew għall-infurzar tal-konformità mat-termini u mal-kundizzjonijiet tal-liċenzji u tal-kwalifiki; u
- (e) opportunitajiet għall-involviment pubbliku, bħal permezz ta' seduti jew kummenti.

¹ Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu, "awtorizzazzjoni" tfisser il-permess għall-provvista ta' servizz finanzjarju, li jirriżulta minn proċedura li l-applikant irid jaderixxi magħha sabiex juri konformità mar-rekwiziti ta' liċenzjar, jew mar-rekwiziti ta' kwalifika.

6. Jekk Parti tirrikjedi l-awtorizzazzjoni għall-provvista ta' servizz finanzjarju, l-awtoritajiet kompetenti ta' dik il-Parti għandhom:

- (a) sa fejn ikun prattikabbli, jippermettu lil applikant jipprezenta applikazzjoni fi kwalunkwe hin matul is-sena¹;
- (b) jippermettu perjodu ta' zmien raġonevoli għall-prezentazzjoni ta' applikazzjoni jekk jeżistu perjodi ta' zmien speċifiċi għall-applikazzjonijiet;
- (c) jibdew l-ipproċessar tal-applikazzjoni mingħajr dewmien żejjed;
- (d) jagħmlu ħilithom biex jaċċettaw l-applikazzjonijiet f'format elettroniku taħt l-istess kundizzjonijiet ta' awtentiċità bħall-prezentazzjonijiet fuq karti; u
- (e) jaċċettaw kopji ta' dokumenti, li jkunu awtentikati f'konformità mal-liġi tal-Parti, minflok dokumenti oriġinali, sakemm ma jkunux jehtieġu dokumenti oriġinali sabiex jiproteġu l-integrità tal-proċess ta' awtorizzazzjoni.

7. Kull Parti għandha tagħmel ħilitha biex tagħmel il-proċeduri u l-formalitajiet ta' awtorizzazzjoni sempliċi kemm jista' jkun u ma għandhiex tikkomplika jew iddewwem mingħajr bżonn il-forniment tas-servizz finanzjarju.

8. Kull Parti għandha tagħmel ħilitha biex tistabbilixxi l-perjodu ta' zmien indikattiv għall-ipproċessar ta' applikazzjoni u għandha, fuq talba tal-applikant u mingħajr dewmien żejjed, tipprovdi informazzjoni dwar l-istatus tal-applikazzjoni.

¹ Għal aktar ċertezza, l-awtoritajiet kompetenti ma humiex meħtieġa jibdew jikkunsidraw l-applikazzjonijiet barra mill-ħinijiet tax-xogħol u l-jiem tax-xogħol uffiċjali tagħhom.

9. Jekk awtorità kompetenti tqis applikazzjoni bħala mhux kompluta għall-ipproċessar skont il-ligijiet u r-regolamenti tal-Parti, hija għandha, f'perjodu ta' żmien raġonevoli, u sa fejn ikun prattikabbli:

- (a) tinforma lill-applikant li l-applikazzjoni ma hijiex kompluta;
- (b) fuq it-talba tal-applikant, tidentifika l-informazzjoni addizzjonali meħtieġa sabiex l-applikazzjoni titqies bħala kompluta, jew inkella tipprovdi gwida dwar għaliex l-applikazzjoni tkun meqjusa bħala mhux kompluta; u
- (c) tipprovdi lill-applikant bl-opportunità¹ li jippreżenta l-informazzjoni addizzjonali li tkun meħtieġa sabiex tiġi kkompletata l-applikazzjoni;

10. Jekk l-ebda waħda mill-azzjonijiet stabbiliti fis-subparagrafi (a), (b) jew (c) tal-paragrafu 9 ma tkun prattika, l-awtoritajiet kompetenti għandhom madankollu, jekk l-applikazzjoni tiġi rrifjutata minhabba nuqqas ta' completezza, jiżguraw li jinfirmaw lill-applikant dwar dan f'perjodu ta' żmien raġonevoli.

11. Kull Parti għandha tiżgura li l-awtoritajiet kompetenti tagħha, fir-rigward tat-tariffi tal-awtorizzazzjoni² li huma jitolbu, jipprovdu lill-applikanti skeda ta' tariffi jew ta' informazzjoni dwar kif jiġu ddeterminati l-ammonti tat-tariffi, u ma jużawx it-tariffi bħala mezz sabiex jevitaw l-impenji jew l-obbligi tal-Parti.

¹ Tali opportunità ma tirrikjedix li awtorità kompetenti tipprovdi estensjonijiet tal-iskadenzi.

² It-tariffi tal-awtorizzazzjoni ma jinkludux it-tariffi għall-użu ta' riżorsi naturali, il-pagamenti għall-irkant, il-proċedura tal-offerti jew mezzi mhux diskriminatorji oħra għall-għoti ta' konċessjonijiet, jew kontribuzzjonijiet mandatorji għall-għoti ta' servizzi universali.

12. Awtorità kompetenti għandha tiegħu d-deċiżjoni tagħha b'mod indipendenti u ma għandha tkun responsabbli lejn l-ebda persuna li tforri s-servizzi li għalihom hija meħtieġa liċenzja jew awtorizzazzjoni.

13. Kull Parti għandha tiżgura li l-ipproċessar ta' applikazzjoni, inkluż l-ilhuq ta' deċiżjoni finali, jitlesta f'perjodu ta' żmien raġonevoli wara d-data tal-preżentazzjoni ta' applikazzjoni kompluta u li l-applikant jiġi infurmat bid-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni, sa fejn ikun possibbli, bil-miktub.

12. Jekk applikazzjoni tiġi rrifjutata mill-awtorità kompetenti, l-applikant għandu jiġi infurmat, jew fuq talba tiegħu stess jew fuq inizjattiva tal-awtorità kompetenti, bil-miktub u mingħajr dewmien żejjed. Sa fejn ikun prattiku, l-applikant għandu jkun informat bir-raġunijiet għad-deċiżjoni li tiġi rrifjutata l-applikazzjoni u dwar il-perjodu ta' żmien li għandu għal appell kontra d-deċiżjoni. Applikant għandu jkun permess, f'limiti ta' żmien raġonevoli, li jerga' jippreżenta applikazzjoni.

15. Jekk ikunu meħtieġa eżaminazzjonijiet għal awtorizzazzjoni, l-awtorità kompetenti għandha tiżgura tali eżaminazzjonijiet jiġu organizzati f'intervalli raġonevolment frekwenti u tipprovdi perjodu ta' żmien raġonevoli sabiex l-applikanti jkunu jistgħu jitolbu li ssirilhom l-eżaminazzjoni.

16. Kull Parti għandha tiżgura li awtorizzazzjoni, ladarba tingħata, tidhol fis-seħħ mingħajr dewmien żejjed f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet speċifikati fiha.

ARTIKOLU 25.14

Servizzi finanzjarji godda għat-territorju ta' Parti

1. Kull Parti għandha tippermetti lil istituzzjoni finanzjarja tal-Parti l-oħra, għajr fergħa, tforni kwalunkwe servizz finanzjarju għdid li l-Parti msemmija l-ewwel tippermetti lill-istituzzjonijiet finanzjarji tagħha stess ifornu f'konformità mal-ligi tagħha, f'sitwazzjonijiet simili, sakemm l-introduzzjoni tas-servizzi finanzjarji l-godda ma tkunx teħtiegħ ligijiet jew regolamenti godda jew il-modifika ta' ligijiet jew regolamenti eżistenti.
2. Parti tista' tiddetermina l-forma istituzzjonali u ġuridika li biha jista' jiġi fornut is-servizz finanzjarju l-għdid u tista' tirrikjedi l-awtorizzazzjoni għall-forniment tas-servizz. Meta din l-awtorizzazzjoni tkun meħtieġa, għandha tittiehed deċiżjoni f'perjodu raġonevoli ta' żmien u l-awtorizzazzjoni tista' biss tiġi rrifjutata għal raġunijiet prudenzjali.
3. Dan l-Artikolu ma jipprevjenix lil istituzzjoni finanzjarja ta' Parti milli tapplika għand il-Parti l-oħra biex tikkunsidra li tawtorizza l-provvista ta' servizz finanzjarju li ma jiġix fornut fit-territorju ta' kull waħda mill-Partijiet. Dik l-applikazzjoni hija soġġetta għal-ligi tal-Parti li tircievi l-applikazzjoni u ma hijiex soġġetta għall-obbligi ta' dan l-Artikolu.

ARTIKOLU 25.15

Organizzazzjonijiet awtoregulatorji

Meta Parti tirrikjedi li istituzzjoni finanzjarja jew fornitur ta' servizzi finanzjarji transfruntiera tal-Parti l-oħra jkun membru tagħha, jipparteċipa fi, jew ikollu aċċess għal, organizzazzjoni awtoregulatorja sabiex jipprovdi servizz finanzjarju fit-territorju tagħha jew fit-territorju tal-Parti msemmija l-ewwel, hija għandha tiżgura li l-organizzazzjoni awtoregulatorja tosserva l-obbligi stabbiliti fl-Artikoli 17.9, 17.11, 18.4 u 18.5.

ARTIKOLU 25.16

Sistemi ta' pagament u ta' kklirjar

Skont it-termini u l-kundizzjonijiet li jagħtu trattament nazzjonali, kull Parti għandha tagħti lill-istituzzjonijiet finanzjarji tal-Parti l-oħra stabbiliti fit-territorju tagħha, aċċess għal sistemi ta' pagament u kklirjar imħaddma minn entitajiet pubbliċi, u għal faċilitajiet uffiċjali ta' finanzjament u ta' finanzjament mill-ġdid li huma disponibbli fl-andament normali ta' negozju ordinarju. Dan l-Artikolu ma huwiex intiz sabiex jagħti aċċess lis-sellief għall-faċilitajiet tal-aħħar istanza ta' Parti.

ARTIKOLU 25.17

Is-Sottokumitat dwar is-Servizzi Finanzjarji

1. Is-Sottokumitat dwar is-Servizzi Finanzjarji (“Sottokumitat”), stabbilit skont l-Artikolu 8.8(1), għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Partijiet responsabbli għas-servizzi finanzjarji.
2. Is-Sottokumitat għandu:
 - (a) jissorvelja l-implimentazzjoni ta’ dan il-Kapitolu;
 - (b) jikkunsidra kwistjonijiet li għandhom x’jaqsmu ma’ servizzi finanzjarji li huma riferiti lilu minn Parti;
 - (c) iwettaq djalogu dwar ir-regolamentazzjoni tas-settur tas-servizzi finanzjarji bil-għan li jtejjeb l-għarfien reċiproku tas-sistemi regolatorji rispettivi tal-Partijiet u jikkoopera fl-iżvilupp ta’ standards internazzjonali; u
 - (d) jipparteċipa fil-proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim f’konformità mal-Artikolu 25.20.

ARTIKOLU 25.18

Diskussjonijiet u konsultazzjonijiet tekniċi

1. Parti tista' titlob diskussjonijiet u konsultazzjonijiet tekniċi mal-Parti l-oħra rigward kwalunkwe kwistjoni li tinholoq skont din il-Parti li taffettwa s-servizzi finanzjarji. Il-Parti l-oħra għandha tagħti konsiderazzjoni simpatetika lil din it-talba. Il-Partijiet għandhom jirrapportaw ir-riżultati tad-diskussjonijiet u l-konsultazzjonijiet tagħhom lis-Sottokumitat.
2. Kull Parti għandha tiżgura li f' dawk id-diskussjonijiet u l-konsultazzjonijiet tekniċi, id-delegazzjoni tagħha tinkludi uffiċjali bl-għarfien espert rilevanti fis-servizzi finanzjarji.
3. Għal aktar ċertezza, xejn f' dan l-Artikolu ma għandu jiġi interpretat bħala li jirrikjedi li Parti:
 - (a) tidderoga mil-liġijiet u r-regolamenti rilevanti tagħha dwar il-kondiviżjoni tal-informazzjoni fost ir-regolaturi finanzjarji jew mir-reqwiżiti ta' ftehim jew arrangament bejn l-awtoritajiet finanzjarji tal-Partijiet; jew
 - (b) tirrikjedi lill-awtoritajiet regolatorji jieħdu kwalunkwe azzjoni li tinterferixxi ma' kwistjonijiet regolatorji, superviżorji, amministrattivi jew ta' infurzar speċifiċi.

4. Xejn f'dan l-Artikolu ma għandu jiġi interpretat bħala li jimpedixxi lil Parti li tirrikjedi informazzjoni għal finijiet supervizorji dwar istituzzjoni finanzjarja li tinsab fit-territorju tal-Parti l-oħra jew fornitur ta' servizzi finanzjarji transfruntiera tal-Parti l-oħra, milli tavviċina lill-awtorità regolatorja kompetenti tal-Parti l-oħra biex tfittex l-informazzjoni.

5. Għal aktar ċertezza, dan l-Artikolu huwa mingħajr preġudizzju għad-drittijiet u għall-obbligi tal-Parti skont il-Kapitolu 38.

ARTIKOLU 25.19

Soluzzjoni tat-tilwim

1. Il-Kapitolu 38, inklużi l-Annessi 38-A u 38-B, japplika kif immodifikat minn dan l-Artikolu għas-soluzzjoni tat-tilwim dwar l-applikazzjoni jew l-interpretazzjoni ta' dan il-Kapitolu.

2. Minbarra r-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 38.9, il-membri tal-panel għandu jkollhom għarfien espert jew esperjenza fil-liġi jew fil-prattika tas-servizzi finanzjarji, li jistgħu jinkludu r-regolamentazzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji, sakemm il-Partijiet ma jaqblux mod ieħor.

3. Is-Sottokumitat għandu jirrakkomanda lill-Kumitat Kongunt l-istabbiliment ta' lista ta' tal-anqas 15-il individwu, li jissodisfaw ir-rekwiziti msemmija fil-paragrafu 2, li huma lesti u kapaci jservu bħala membri tal-panel. Il-Kumitat Kongunt għandu jistabbilixxi din il-lista mhux aktar tard minn sena wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim. Il-lista għandha tikkonsisti minn tliet sublisti:

- (a) sublista waħda ta' individwi stabbilita fuq il-bażi ta' proposti mill-Parti tal-UE;
- (b) sublista waħda ta' individwi stabbilita fuq il-bażi ta' proposti miċ-Ċili; u
- (c) sublista waħda ta' individwi li ma humiex ċittadini ta' xi waħda mill-Partijiet u li għandhom jaġixxu bħala President tal-panel.

4. Kull sublista għandha tinkludi tal-anqas hames individwi. Il-Kumitat Kongunt għandu jiżgura li l-lista dejjem tinzamm f'dan l-għadd minimu ta' individwi.

5. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu, il-lista msemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu għandha, wara l-istabbiliment, tissostitwixxi l-lista stabbilita skont l-Artikolu 38.8(1).

ARTIKOLU 25.20

Is-soluzzjoni tat-tilwim dwar l-investment li jikkonċerna s-servizzi finanzjarji

1. Tapplika t-Taqsima D tal-Kapitolu 17, kif modifikata minn dan l-Artikolu, għal:
 - (a) tilwim dwar l-investment li jappartjeni għal miżuri adottati jew miżmuma minn Parti relatata mal-investituri u mal-investimenti tagħhom f'istituzzjonijiet finanzjarji li għalihom tapplika din il-Parti ta' dan il-Ftehim u li fihom investitur jiddikjara li Parti tkun kisret l-Artikolu 25.3(2), 25.5(2), 17.17, 17.18, 17.19 jew 17.20; jew
 - (b) tilwim dwar l-investment li beda skont il-Kapitolu 17, li fih ġie invokat l-Artikolu 25.11.
2. Fil-każ ta' tilwima dwar l-investment skont is-subparagrafu (a) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, jew jekk il-konvenut jinvoka l-Artikolu 25.11 skont is-subparagrafu (b) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu fi żmien 60 jum mill-preżentazzjoni ta' pretensjoni lit-Tribunal f'konformità mal-Artikolu 17.30, id-divizjoni tat-Tribunal li jkun qed jisma' l-kawża tista' taħtar, wara li tikkonsulta lill-partijiet litiganti u skont l-Artikolu 17.50, espert wiehed jew aktar mil-lista adottata skont l-Artikolu 25.19 biex jirrapportaw għandha dwar kwalunkwe kwistjoni fattwali li tikkonċerna kwistjonijiet ta' servizzi finanzjarji mqajma minn parti litiganti fil-proċedimenti.

3. Fid-dawl tal-importanza tad-dritt ta' Parti li tadotta jew iżzomm miżuri għal raġunijiet prudenzjali, fejn tali miżuri jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 25.11, dak l-Artikolu għandu japplika bħala difiża valida għal pretensjoni bbażata fuq kwalunkwe dispożizzjoni oħra ta' din il-Parti ta' dan il-Ftehim, inkluż l-Artikolu 17.17. Wara talba għal konsultazzjonijiet skont l-Artikolu 17.27, il-konvenut jista' jirreferi, bil-miktub, lis-Sottokomitat li jiddetermina jekk u, jekk iva, sa liema punt, il-miżura li hija s-sugġett ta' dik it-talba għal konsultazzjonijiet hijiex gġustifikata skont l-Artikolu 25.11. Tali riferiment għandu jsir kemm jista' jkun malajr wara li tasal it-talba għal konsultazzjonijiet. Wara tali riferiment, il-perjodi ta' żmien imsemmija fl-Artikoli 17.27, 17.28 u 17.30 għandhom jiġu sospizi.
4. Wara riferiment skont il-paragrafu 3, is-Sottokomitat għandu jipprova *in bona fede* li jagħmel determinazzjoni. Kwalunkwe determinazzjoni bħal din għandha tiġi trażmessa fil-pront lill-partijiet litiganti.
5. Sa fejn is-Sottokomitat jiddetermina li l-miżura hija gġustifikata skont l-Artikolu 25.11, ma tista' tiġi ppreżentata l-ebda pretensjoni quddiem it-Tribunal skont l-Artikolu 17.30.
6. Jekk is-Sottokomitat ma jkunx għamel determinazzjoni fi żmien 3 xhur mir-riferiment skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, is-sospensjoni tal-perjodi ta' żmien imsemmija f'dak il-paragrafu ma għandhiex tibqa' tapplika.
7. Jekk il-konvenut jonqos milli jagħmel riferiment skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, dan ma jaffettwax id-dritt tal-konvenut li jinvoka l-Artikolu 25.11 bħala difiża fi stadju aktar tard tal-proċedimenti. It-Tribunal ma għandu jibbaża l-ebda inferenza negattiva mill-fatt li s-Sottokomitat ma jkunx qabel dwar determinazzjoni.

KAPITOLU 26

KUMMERĊ DIGITALI

TAQSIMA A

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

ARTIKOLU 26.1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan il-Kapitolu japplika għall-kummerċ permezz ta' mezzi elettronici.
2. Dan il-Kapitolu ma japplikax għal servizzi awdjoviżivi.

ARTIKOLU 26.2

Definizzjonijiet

1. Id-definizzjonijiet fl-Artikoli 17.2 u 18.2 japplikaw għal dan il-Kapitolu.

2. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu:

- (a) “konsumatur” tfisser kwalunkwe persuna fiżika, jew persuna ġuridika jekk previst fil-liġijiet u r-regolamenti ta' Parti, li tuża jew titlob servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni għal finijiet minbarra l-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha;
- (b) “komunikazzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni diretta” tfisser kwalunkwe forma ta' reklamar kummerċjali li permezz tiegħu persuna fiżika jew ġuridika tikkomunika messaġġi ta' kummerċjalizzazzjoni direttament lil utent finali permezz ta' servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni u tkopri tal-anqas il-posta elettronika u l-messaġġi testwali u multimedjali;
- (c) “awtentikazzjoni elettronika” tfisser proċess li jippermetti li jiġu kkonfermati:
 - (i) l-identifikazzjoni elettronika ta' persuna fiżika jew ġuridika; jew
 - (ii) l-origini u l-integrità tad-*data* f'forma elettronika;
- (d) “sigill elettroniku” tfisser *data* f'forma elettronika użata minn persuna ġuridika li tiġi mehmuża jew assoċjata loġikament ma' *data* oħra f'forma elettronika sabiex jiġu żgurati l-origini u l-integrità ta' dik id-*data* l-oħra;

- (e) “firma elettronika” tfisser *data* f’forma elettronika li tiġi mehmuża jew assoċjata loġikament ma’ *data* oħra f’forma elettronika, u li tissodisfa r-rekwiziti li ġejjin:
- (i) tintuża minn persuna fiżika sabiex taqbel dwar id-*data* f’forma elettronika li hija relatata magħha; u
 - (ii) tkun marbuta mad-*data* f’forma elettronika li magħha tkun relatata b’tali mod li kwalunkwe bidla sussegwenti fid-*data* tkun tista’ tiġi identifikata;
- (f) “servizzi fiduċjarji elettronici” tfisser servizz elettroniku li jikkonsisti fil-ħolqien, il-verifika u l-validazzjoni ta’ firem elettronici, sigilli elettronici, timbri tal-ħin elettronici, konsenja elettronika rreġistrata, awtentikazzjoni tas-sit web u ċertifikati relatati ma’ dak is-servizz;
- (g) “utent finali” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li tuża jew titlob servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni, jew bħala konsumatur jew, jekk previst fil-liġijiet u r-regolamenti ta’ Parti, għal finijiet kummerċjali jew professjonali;
- (h) “*data* personali” tfisser *data* personali kif definita fis-subparagrafu (r) tal-Artikolu 8.3; u
- (i) “servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni” tfisser servizz pubbliku tat-telekomunikazzjoni kif definit fis-subparagrafu (j) tal-Artikolu 23.2.

ARTIKOLU 26.3

Dritt għar-regolamentazzjoni

Il-Partijiet jafferaw mill-ġdid id-dritt tagħhom li jirregolaw fit-territorji tagħhom sabiex jilħqu l-obiettivi ta' politika legittimi, bħall-ħarsien tas-saħħa pubblika, is-servizzi soċjali, l-edukazzjoni, is-sikurezza, l-ambjent inkluż it-tibdil fil-klima, il-morali pubbliċi, il-protezzjoni soċjali jew tal-konsumatur, il-privatezza u l-protezzjoni tad-*data*, jew il-promozzjoni u l-protezzjoni tad-diversità kulturali.

ARTIKOLU 26.4

Eċċezzjonijiet

Xejn f'dan il-Kapitolu ma jipprevjeni lill-Partijiet milli jadottaw jew iżommu miżuri f'konformità mal-Artikoli 25.11, 39.1 u 39.2 għar-raġunijiet ta' interess pubbliku stabbiliti fih.

TAQSIMA B

FLUSSI TAD-*DATA* U PROTEZZJONI TAD-*DATA* PERSONALI

ARTIKOLU 26.5

Flussi transfruntiera tad-*data*

Il-Partijiet huma impenjati li jiżguraw flussi transfruntiera tad-*data* biex jiffaċilitaw il-kummerċ diġitali. Għal dak il-għan, Parti ma għandhiex tirrestringi l-flussi transfruntiera tad-*data* bejn il-Partijiet billi:

- (a) tirrikjedi l-użu ta' faċilitajiet tal-kompjuter jew ta' elementi tan-network fit-territorju ta' dik il-Parti għall-ipproċessar, inkluż bl-impożizzjoni tal-użu ta' faċilitajiet tal-kompjuter jew ta' elementi tan-network li huma ċċertifikati jew approvati fit-territorju ta' Parti;
- (b) tirrikjedi l-lokalizzazzjoni tad-*data* fit-territorju ta' dik il-Parti għall-ħżin jew l-ipproċessar;
- (c) tipprojbixxi l-ħżin jew l-ipproċessar fit-territorju tal-Parti l-oħra; jew
- (d) tagħmel it-trasferiment transfruntier tad-*data* kontingenti fuq l-użu ta' faċilitajiet tal-kompjuter jew ta' elementi tan-network fit-territorju ta' dik il-Parti jew fuq rekwiziti ta' lokalizzazzjoni fit-territorju ta' dik il-Parti.

ARTIKOLU 26.6

Protezzjoni ta' *data* personali u tal-privatezza

1. Kull Parti tagħraf li l-protezzjoni ta' *data* personali u tal-privatezza hija dritt fundamentali u li standards għoljin f'dan ir-rigward jikkontribwixxu għall-fiduċja fil-kummerċ digitali u għall-iżvilupp tal-kummerċ.
2. Kull Parti tista' tadotta u żzomm il-miżuri li tqis xierqa sabiex tiżgura l-protezzjoni ta' *data* personali u tal-privatezza, inkluż permezz tal-adozzjoni u l-applikazzjoni ta' regoli għat-trasferiment transfruntier ta' *data* personali. Xejn f'din il-parti tal-Ftehim ma għandu jaffettwa l-protezzjoni ta' *data* personali u l-privatezza mogħtija mill-miżuri rispettivi ta' Parti.

TAQSIMA C

DISPOŻIZZJONIJIET SPECIFIĊI

ARTIKOLU 26.7

Dazji doganali fuq trażmissjonijiet elettronici

Parti ma għandhiex timponi dazji doganali fuq trażmissjonijiet elettronici bejn persuna ta' dik il-Parti u persuna tal-Parti l-oħra.

ARTIKOLU 26.8

Ebda awtorizzazzjoni minn qabel

1. Parti ma għandhiex tirkkedi awtorizzazzjoni minn qabel biss fuq il-bażi li servizz jiġi pprovdut online¹, jew tadotta jew iżzomm kwalunkwe rekwiżit ieħor li jkollu effett ekwivalenti.
2. Il-paragrafu 1 ma japplikax għal servizzi tat-telekomunikazzjoni, għal servizzi tax-xandir, għal servizzi tal-logħob tal-azzard, għal servizzi ta' rappreżentazzjoni legali jew għal servizzi ta' nutara jew ta' professjonijiet ekwivalenti sal-punt li jinvolvu konnessjoni diretta u speċifika mal-eżerċizzju ta' awtorità pubblika.

ARTIKOLU 26.9

Konklużjoni ta' kuntratti b'mezzi elettronici

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-liġijiet u r-regolamenti tagħha jippermettu li l-kuntratti jiġu konklużi b'mezzi elettronici u li r-rekwiżiti legali għall-proċessi kuntrattwali ma joħolqux ostakli għall-użu ta' kuntratti konklużi b'mezzi elettronici jew jirrizultaw biex tali kuntratti jiġu mcaħħda mill-effett legali u mill-validità talli ġew konkluż b'mezzi elettronici.

¹ Servizz ikun pprovdut online meta jiġi pprovdut b'mezzi elettronici u mingħajr ma l-persuni jkunu preżenti fl-istess hin.

2. Il-paragrafu 1 ma japplikax għal:

- (a) servizzi tax-xandir, servizzi tal-logħob tal-azzard u servizzi ta' rappreżentanza legali;
- (b) servizzi ta' nutara jew ta' professjonijiet ekwivalenti li jinvolvu konnessjoni diretta u speċifika mal-eżerċizzju ta' awtorità pubblika; u
- (c) kuntratti li jistabbilixxu jew jittrasferixxu drittijiet fil-proprjetà immobbli, kuntratti li jirrikjedu bil-liġi l-involvement ta' qrati, awtoritajiet pubbliċi jew professjonijiet li jeżerċitaw awtorità pubblika, kuntratti ta' garanzija mogħtija u jew titoli ta' kollateral furnuti minn persuni li jaġixxu għal finijiet barra mill-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħhom u l-kuntratti rregolati mil-liġi tal-familja jew mil-liġi tas-suċċessjoni.

ARTIKOLU 26.10

Servizzi fiduċjarji elettronici u awtentikazzjoni elettronika

1. Parti ma għandhiex tiċhad l-effett legali u l-ammissibbiltà bħala evidenza fi proċedimenti ġudizzjarji jew amministrattivi ta' servizz fiduċjarju elettroniku u awtentikazzjoni elettronika fuq il-bażi li tkun f'forma elettronika.

2. Parti ma għandhiex tadotta jew iżzomm miżuri li:

- (a) jipprojbixxu lill-partijiet għal tranżazzjoni elettronika milli jiddeterminaw b'mod reċiproku l-metodu xieraq ta' awtentikazzjoni elettronika għat-tranżazzjoni tagħhom; jew
- (b) jipprevjenu lill-partijiet għal tranżazzjoni elettronika milli jkollhom l-opportunità li jippruvaw lill-awtoritajiet għidizzjarji jew amministrattivi li t-tranżazzjoni elettronika tagħhom tikkonforma ma' kwalunkwe rekwizit legali fir-rigward tas-servizzi fiduċjarji elettroniċi u tal-awtentikazzjoni elettronika.

3. Minkejja l-paragrafu 2, Parti tista' titlob li, għal kategorija partikolari ta' tranżazzjonijiet elettroniċi, il-metodu ta' awtentikazzjoni elettronika jew ta' servizz fiduċjarju elektroniku:

- (a) ikun iċċertifikat minn awtorità akkreditata f'konformità mal-liġi tagħha; jew
- (b) ikun jissodisfa ċerti standards ta' prestazzjoni, li għandhom ikunu oġġettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji u li għandhom ikunu relatati biss mal-karatteristiċi speċifiċi tal-kategorija ta' tranżazzjonijiet elettroniċi kkonċernati.

ARTIKOLU 26.11

Fiduċja tal-konsumaturi online

1. Il-Partijiet jagħrfu l-importanza tat-tiżni tal-fiduċja tal-konsumaturi fil-kummerċ diġitali. Kull Parti għandha tadotta jew iżżomm miżuri sabiex tiżgura l-protezzjoni effettiva tal-konsumaturi involuti fi tranżazzjonijiet ta' kummerċ elettroniku, inklużi miżuri li:

- (a) jipprojbixxu prattiki kummerċjali frawdolenti u qarrieqa;
- (b) jirrikjedu li l-fornituri ta' oġġetti u ta' servizzi jaġixxu *in bona fide* u jirrispettaw prattiki kummerċjali ġusti, inkluż permezz tal-projbizzjoni milli l-konsumaturi jiġu debitati għal oġġetti u għal servizzi mhux mitluba;
- (c) jirrikjedu li l-fornituri ta' oġġetti jew ta' servizzi jipprovdu lill-konsumaturi b'informazzjoni ċara u bir-reqqa dwar l-identità u d-dettalji ta' kuntatt tagħhom¹, kif ukoll rigward l-oġġetti jew is-servizzi, it-tranżazzjoni u d-drittijiet applikabbli tal-konsumatur; u
- (d) jagħtu lill-konsumaturi aċċess għal rimedju biex jitolbu d-drittijiet tagħhom, inkluż dritt għal rimedji f'kazijiet li fihom l-oġġetti jew is-servizzi jithallsu u ma jiġux ikkonsenjati jew ipprovduti kif miftiehem.

¹ Fil-każ ta' fornituri ta' servizzi intermedjarji, dan jinkludi wkoll l-identità u d-dettalji ta' kuntatt tal-fornitur reali tal-oġġett jew tas-servizz.

2. Il-Partijiet jagħrfu l-importanza tal-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali rispettivi tagħhom inkarigati mill-protezzjoni tal-konsumatur jew korpi rilevanti oħra f'attivitajiet relatati mal-kummerċ elettroniku sabiex tittejjeb il-fiduċja tal-konsumatur.

ARTIKOLU 26.12

Komunikazzjonijiet mhux mitluba ta' kummerċjalizzazzjoni diretta

1. Kull Parti għandha tiżgura li l-utenti finali jkunu protetti b'mod effettiv kontra komunikazzjonijiet mhux mitluba ta' kummerċjalizzazzjoni diretta.
2. Kull Parti għandha tadotta jew iżżomm miżuri effettivi fir-rigward ta' komunikazzjonijiet mhux mitluba ta' kummerċjalizzazzjoni diretta li:
 - (a) jirrikjedu li l-fornituri ta' komunikazzjonijiet mhux mitluba ta' kummerċjalizzazzjoni diretta jiżguraw li r-riċevituri jkunu jistgħu jipprevjenu l-wasla kontinwa ta' dawk il-komunikazzjonijiet; jew
 - (b) jirrikjedu l-kunsens, kif speċifikat skont il-liġijiet u r-regolamenti tagħha, tar-riċevituri biex jirċievu komunikazzjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni diretta.
3. Kull Parti għandha tiżgura li l-komunikazzjonijiet ta' kummerċjalizzazzjoni diretta jkunu identifikabbli biċ-ċar bħala tali, jiddivulgaw biċ-ċar f'isem min isiru u jkun fihom l-informazzjoni neċessarja sabiex l-utenti finali jkunu jistgħu jitolbu waqfien mingħajr hlas u fi kwalunkwe hin.

ARTIKOLU 26.13

Projbizzjoni ta' trasferiment obligatorju tal-kodiċi tas-sors jew l-aċċess għalih

1. Parti ma għandhiex tirrikjedi t-trasferiment tal-kodiċi tas-sors ta' software li jkun proprjetà ta' persuna fiżika jew ġuridika tal-Parti l-oħra, jew l-aċċess għalih. Dan il-paragrafu ma japplikax għat-trasferiment volontarju ta' kodiċi tas-sors fuq bażi kummerċjali minn persuna tal-Parti l-oħra, jew għall-ghoti ta' aċċess għalih, pereżempju fil-kuntest ta' tranżazzjoni ta' akkwist pubbliku jew ta' kuntratt innegozjat liberament. Xejn f'dan il-paragrafu ma jipprevjeni lil persuna ta' Parti milli tilliċenzja s-software tagħha fuq bażi libera u b'sors miftuħ.
2. Għal aktar ċertezza, l-Artikoli 25.11, 39.1 u 39.2 jistgħu japplikaw għal miżuri ta' Parti adottati jew miżmuma fil-kuntest ta' proċedura ta' ċertifikazzjoni.
3. Xejn f'dan l-Artikolu ma għandu jaffettwa:
 - (a) ir-rekwiziti minn qorti, minn tribunal amministrattiv jew minn awtorità tal-kompetizzjoni biex jiġi rrimedjat ksur tad-dritt tal-kompetizzjoni;
 - (b) il-protezzjoni u l-infurzar tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali; jew
 - (c) id-dritt ta' Parti li tiegħu miżuri f'konformità mal-Artikolu 28.3.

ARTIKOLU 26.14

Kooperazzjoni dwar kwistjonijiet regolatorji fir-rigward tal-kummerċ digitali

1. Il-Partijiet għandhom jikkooperaw billi jiskambjaw informazzjoni dwar il-liġi rispettiva tagħhom, kif ukoll dwar l-implimentazzjoni ta' dik il-liġi, relatata ma' kwistjonijiet regolatorji li jirriżultaw mill-kummerċ digitali, inklużi:
 - (a) ir-rikonoxximent u l-facilitazzjoni ta' fiduċja elettronika transfruntiera u awtentikazzjoni elettronika interoperabbli;
 - (b) it-trattament ta' komunikazzjoni ta' kummerċjalizzazzjoni diretta;
 - (c) il-protezzjoni tal-konsumaturi online; u
 - (d) kwalunkwe kwistjoni regolatorja ohra rilevanti għall-iżvilupp tal-kummerċ digitali.
2. Il-Partijiet għandhom iżommu djalogu bbażat fuq l-iskambju ta' informazzjoni msemmi fil-paragrafu 1.
3. L-Artikolu 1 ma għandux japplika għar-regoli u l-miżuri ta' Parti għall-protezzjoni tad-*data* personali u l-privatezza, inkluż dwar it-trasferiment transfruntier tad-*data* personali.

ARTIKOLU 26.15

Rieżami

Fuq talba ta' waħda mill-Partijiet, is-Sottokomitat dwar is-Servizzi u l-Investment imsemmi fl-Artikolu 18.10 għandu jirrieżamina l-implimentazzjoni ta' dan il-Kapitolu, b'mod partikolari fid-dawl tal-bidliet rilevanti li jaffettwaw il-kummerç digitali li jistgħu jirriżultaw minn mudelli jew teknoloġiji godda tan-negozju. Is-Sottokomitat dwar is-Servizzi u l-Investment għandu jirrapporta s-sejbiet tiegħu u jista' jagħmel kwalunkwe rakkomandazzjoni meħtieġa lill-Komitat Kongunt.

KAPITOLU 27

MOVIMENTI TA' KAPITAL, PAGAMENTI U TRASFERIMENTI U MIŻURI TEMPORANJI TA' SALVAGWARDJA

ARTIKOLU 27.1

Objettiv u kamp ta' applikazzjoni

L-objettiv ta' dan il-Kapitolu huwa li jippermetti l-moviment liberu tal-kapital u tal-pagamenti relatati mat-tranzazzjonijiet liberalizzati skont din il-Parti.¹

¹ Għal aktar ċertezza, dan il-Kapitolu huwa soġġett għall-Anness 17-E.

ARTIKOLU 27.2

Kont kurrenti

Mingħajr preġudizzju għal dispożizzjonijiet oħra ta' din il-Parti ta' dan il-Ftehim, kull Parti għandha tippermetti, f'munita konvertibbli liberament u f'konformità mal-Artikoli tal-Ftehim tal-Fond Monetarju Internazzjonali, adottati f'Bretton Woods, New Hampshire fit-22 ta' Lulju 1944, kwalunkwe pagament u trasferiment fir-rigward ta' tranżazzjonijiet fil-kont kurrenti tal-bilanċi tal-pagamenti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din il-Parti ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 27.3

Movimenti ta' kapital

Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet l-oħra ta' din il-Parti, kull Parti għandha tippermetti, fir-rigward ta' tranżazzjonijiet fil-kont kapitali u finanzjarju tal-bilanċi tal-pagamenti, il-moviment liberu ta' kapital, għall-fini ta' liberalizzazzjoni tal-investimenti u ta' tranżazzjonijiet oħra kif previst fil-Kapitoli 17, 18 u 25.

ARTIKOLU 27.4

Applikazzjoni tal-ligijiet u tar-regolamenti relatati mal-movimenti ta' kapital, mal-pagamenti jew mat-trasferimenti

1. L-Artikoli 17.20, 27.2 u 27.3 ma għandhomx jiġu interpretati bħala li jipprevjenu lil Parti milli tapplika l-ligijiet u r-regolamenti tagħha relatati ma':
 - (a) falliment, insolvenza, jew il-protezzjoni tad-drittijiet tal-kredituri;
 - (b) il-ħruġ, il-kummerç jew in-negozju fi strumenti finanzjarji bħal titoli, futuri jew derivattivi;
 - (c) ir-rapportar finanzjarju jew iż-żamma ta' rekords ta' movimenti ta' kapital, ta' pagamenti jew ta' trasferimenti meta jkunu meħtieġa biex jassistu lill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi jew lill-awtoritajiet regolatorji finanzjarji;
 - (d) reati kriminali jew penali, prattiki qarrieqa jew frodulenti;
 - (e) l-iżgurar tal-konformità ma' ordnijiet jew sentenzi fi proċedimenti ġuridiċi jew amministrattivi; jew
 - (f) skemi tas-sigurtà soċjali, tal-irtirar pubbliku jew ta' tfaddil obligatorju.
2. Il-ligijiet u r-regolamenti msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu applikati b'mod ekwu u mhux diskriminatorju, u b'mod li jikkostitwixxi restrizzjoni moħbija fuq il-movimenti ta' kapital, fuq il-pagamenti jew fuq it-trasferimenti.

ARTIKOLU 27.5

Miżuri temporanji ta' salvagwardja

F'ċirkostanzi eċċezzjonali ta' diffikultajiet serji għall-operazzjoni tal-unjoni ekonomika u monetarja tal-Parti tal-UE, jew ta' theddida għal din, il-Parti tal-UE tista' tadotta jew iżzomm miżuri ta' salvagwardja fir-rigward ta' movimenti ta' kapital, ta' pagamenti jew ta' trasferimenti għal perjodu li ma jaqbiżx is-6 xhur. Dawk il-miżuri għandhom ikunu limitati sal-punt li jkun strettament mehtieg.

ARTIKOLU 27.6

Restrizzjonijiet f'każ ta' diffikultajiet tal-bilanċi tal-pagamenti u ta' diffikultajiet finanzjarji esterni

1. Meta Parti tesperjenza diffikultajiet serji tal-bilanċi tal-pagamenti jew diffikultajiet finanzjarji esterni serji, jew theddida ta' dawn, hija tista' tadotta jew iżzomm miżuri restrittivi fir-rigward tal-movimenti ta' kapital, ta' pagamenti jew ta' trasferimenti¹.
2. Il-miżuri msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu:
 - (a) għandhom ikunu konsistenti mal-Artikoli tal-Ftehim tal-Fond Monetarju Internazzjonali, kif applikabbli;

¹ Għal ċertezza akbar, diffikultajiet serji tal-bilanċi tal-pagamenti jew diffikultajiet finanzjarji esterni serji, jew theddida ta' dawn, jistgħu jiġu kkawżati fost fatturi oħra minn diffikultajiet serji relatati ma' politiki monetarji jew tar-rati tal-kambju, jew theddida ta' dawn.

- (b) ma għandhomx jaqbu dawk meħtieġa biex tiġi indirizzata s-sitwazzjoni speċifikata fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu;
- (c) għandhom ikunu temporanji u eliminati gradwalment b' mod progressiv hekk kif is-sitwazzjoni speċifikata fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu titjeb;
- (d) għandhom jevitaw ħsara mhux meħtieġa għall-interessi kummerċjali, ekonomiċi jew finanzjarji tal-Parti l-oħra; u
- (e) għandhom ikunu mhux diskriminatorji meta mqabbla ma' pajjiżi terzi f' sitwazzjonijiet simili.

3. Fil-każ tal-kummerċ ta' oġġetti, kull Parti tista' tadotta miżuri restrittivi sabiex tissalvagwardja l-pożizzjoni finanzjarja esterna tagħha jew il-bilanċi tal-pagamenti tagħha. Dawk il-miżuri għandhom ikunu konformi mal-GATT tal-1994 u mal-Fehim tad-Dispożizzjonijiet tal-Bilanċi tal-Pagamenti tal-Ftehim Ġenerali dwar it-Tariffi u l-Kummerċ tal-1994.

4. Fil-każ ta' kummerċ fis-servizzi, kull Parti tista' tadotta jew iżzomm miżuri restrittivi sabiex tissalvagwardja l-pożizzjoni finanzjarja esterna tagħha jew il-bilanċi tal-pagamenti tagħha. Dawk il-miżuri għandhom ikunu f' konformità mal-Artikolu XII tal-GATS.

5. Parti li tadotta jew iżzomm il-miżuri msemmija fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu għandha tinnotifikahom fil-pront lill-Parti l-oħra.

6. Jekk jiġu adottati jew miżmuma restrizzjonijiet skont dan l-Artikolu, il-Partijiet għandhom jagħmlu konsultazzjonijiet fil-pront fis-Sottokomitat dwar is-Servizzi u l-Investment, sakemm ma jsirux konsultazzjonijiet f'fora oħra li għalihom iż-żewġ Partijiet huma membri. Il-konsultazzjonijiet għandhom jivvalutaw il-bilanċ ta' pagamenti jew diffikultajiet finanzjarji esterni li wasslu għall-miżuri rispettivi, waqt li jitqiesu, fost l-oħrajn, fatturi bħal:

- (a) in-natura u l-limitu tad-diffikultajiet;
- (b) l-ambjent ekonomiku u kummerċjali estern; u
- (c) il-miżuri korrettivi alternattivi li jistgħu jkunu disponibbli.

7. Il-konsultazzjonijiet skont il-paragrafu 6 għandhom jindirizzaw il-konformità tal-miżuri restrittivi mal-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu. Dawk il-konsultazzjonijiet għandhom ikunu bbażati fuq is-sejbiet rilevanti kollha ta' natura statistika jew fattwali ppreżentati mill-Fond Monetarju Internazzjonali ("FMI"), fejn disponibbli, u l-konkluzjonijiet tagħhom għandhom iqisu l-valutazzjoni mwettqa mill-FMI tal-bilanċi tal-pagamenti u s-sitwazzjoni finanzjarja esterna tal-Parti kkonċernata.

KAPITOLU 28

AKKWIST PUBBLIKU

ARTIKOLU 28.1

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu u l-Annessi 28-A u 28-B:

- (a) “oġġetti jew servizzi kummerċjali” tfisser oġġetti jew servizzi ta' tip ġeneralment mibjugħ jew offrut għall-bejgħ fis-suq kummerċjali lil xerrejja mhux governattivi għal finijiet mhux governattivi, u normalment mixtrija minnhom;
- (b) “servizz ta' kostruzzjoni” tfisser servizz li għandu bħala l-oġġettiv tiegħu ir-realizzazzjoni bi kwalunkwe mezz ta' xogħlijiet ċivili jew ta' bini, fuq il-bażi tad-Diviżjoni 51 tas-CPC;
- (c) “irkant elettroniku” tfisser proċess iterattiv li jinvolvi l-użu ta' mezzi elettronici għall-prezentazzjoni mill-fornituri ta' prezzijiet ġodda, jew ta' valuri ġodda għal elementi kwantifikabbli li ma humiex prezzijiet tal-offerta relatata mal-kriterji tal-evalwazzjoni, jew inkella t-tnejn flimkien, li jirriżulta fi klassifikazzjoni jew klassifikazzjoni mill-ġdid tal-offerti;

- (d) “bil-miktub” jew “miktub” tfisser kwalunkwe espressjoni verbali jew numerika li tista’ tinqara, tiġi riprodotta u aktar tard ikkomunikata; din tista’ tinkludi informazzjoni trażmessa u maħżuna b’mod elettroniku;
- (e) “proċedura tal-offerti limitata” tfisser metodu ta’ akkwist li bih l-entità tal-akkwist tikkuntattja fornitur jew fornituri tal-ghażla tagħha;
- (f) “mizura” tfisser kwalunkwe liġi, regolament, proċedura, gwida jew prattika amministrattiva, jew kwalunkwe azzjoni ta’ entità tal-akkwist relatati ma’ akkwist kopert;
- (g) “lista ta’ bosta uzi” tfisser lista ta’ fornituri li entità tal-akkwist iddeterminat li jissodisfaw il-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni f’dik il-lista, u li l-entità tal-akkwist għandha l-ħsieb li tuża aktar minn darba;
- (h) “avviż tal-akkwist ippjanat” tfisser avviż ippubblikat minn entità tal-akkwist li jistieden lil fornituri interessati sabiex iressqu talba għall-partecipazzjoni, offerta, jew it-tnejn;
- (i) “tpaciġa” tfisser kwalunkwe kundizzjoni jew impenn li jhegġegħ l-iżvilupp lokali jew ittejjeb il-kontijiet tal-bilanċi tal-pagamenti, bħall-użu ta’ kontenut domestiku, il-liċenzjar għat-teknoloġija, l-investment, il-kontrokummerċ u azzjoni jew rekwiżit simili tal-Parti;
- (j) “proċedura tal-offerti miftuħa” tfisser metodu tal-akkwist li bih il-fornituri interessati kollha jistgħu jressqu offerta;

- (k) “entità tal-akkwist” tfisser entità koperta taħt it-Taqsima A, B jew C tal-Anness 28-A jew 28-B;
- (l) “fornitur ikkwalifikat” tfisser furnitur li entità tal-akkwist tirrikonoxxi bħala li jkun issodisfa l-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni;
- (m) “proċedura tal-offerti selettiva” tfisser metodu tal-akkwist li bih huma biss il-fornituri kkwalifikati li jiġu mistiedna mill-entità tal-akkwist sabiex iressqu offerta;
- (n) “servizzi” tinkludi servizzi ta’ kostruzzjoni, sakemm ma jiġix speċifikat mod ieħor;
- (o) “standard” tfisser dokument approvat minn korp rikonoxxut, li jipprovdi, għal użu multiplu u ripetut, regoli, linji gwida jew karatteristiċi għal oġġetti jew għal servizzi, jew proċessi u metodi ta’ produzzjoni relatati, li l-konformità magħhom ma tkunx obligatorja; jista’ jinkludi wkoll jew jittratta b’mod esklużiv rekwiżiti dwar it-terminoloġija, is-simboli, l-imballaġġ, l-immarkar jew it-tikkettar hekk kif japplikaw għal oġġett, għal servizz, għal proċess jew għal metodu ta’ produzzjoni;
- (p) “fornitur” tfisser persuna jew grupp ta’ persuni li jfornu jew jistgħu jfornu oġġetti jew servizzi; u

- (q) “speċifikazzjoni teknika” tfisser rekwiżit ta’ proċedura tal-offerti li:
- (i) jistabbilixxi l-karatteristiċi ta’:
 - (A) l-oġġetti li għandhom jiġu akkwistati, inklużi l-kwalità, il-prestazzjoni, is-sikurezza u l-qisien, jew il-proċessi u l-metodi għall-produzzjoni tagħhom; jew
 - (B) is-servizzi li għandhom jiġu akkwistati, inklużi l-kwalità, il-prestazzjoni, is-sikurezza jew il-proċessi jew il-metodi għall-provvista tagħhom; jew
 - (ii) jindirizza r-rekwiżiti dwar it-terminoloġija, is-simboli, l-imballaġġ, l-immarkar jew it-tikkettjar, hekk kif japplikaw għal oġġett jew servizz.

ARTIKOLU 28.2

Kamp ta’ applikazzjoni u kopertura

1. Dan il-Kapitolu japplika għal kwalunkwe miżura dwar l-akkwist kopert, kemm jekk dan jitwettaq esklussivament jew parzjalment b’mezzi elettronici, kif ukoll jekk le.

2. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu, "akkwist kopert" tfisser akkwist għal finijiet governattivi:
- (a) ta' oġġett, servizz, jew kwalunkwe taħlita tagħhom:
 - (i) kif speċifikat fl-Anness 28-A jew 28-B; u
 - (ii) mhux akkwistati għall-bejgħ jew għall-bejgħ mill-ġdid kummerċjali, jew għall-użu fil-produzzjoni jew il-forniment ta' oġġett jew servizz għall-bejgħ jew bejgħ mill-ġdid kummerċjali;
 - (b) bi kwalunkwe mezz kuntrattwali, inkluż ix-xiri, il-kiri u kuntratt ta' xiri bin-nifs, bl-għażla jew mingħajr l-għażla li jinxtara;
 - (c) li għalih, il-valur, kif stmat f'konformità mal-paragrafi 6 sa 8, ikun daqs jew jaqbeż il-livell limitu rilevanti speċifikat fl-Anness 28-A jew 28-B, fil-mument tal-pubblikazzjoni ta' avviż f'konformità mal-Artikolu 28.6;
 - (d) minn entità tal-akkwist; u
 - (e) li ma hijiex b'mod ieħor eskluża mill-kopertura skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu jew fl-Anness 28-A jew 28-B.

3. Għajr fejn previst mod ieħor fl-Anness 28-A jew 28-B, dan il-Kapitolu ma japplikax għal:
- (a) l-akkwizzizzjoni jew il-kiri ta' art, bini eżistenti jew proprjetà immobbli oħra jew id-drittijiet fuqhom;
 - (b) ftehimiet mhux kuntrattwali jew kwalunkwe forma ta' assistenza li Parti tipprovdi, inklużi ftehimiet kooperattivi, għotjiet, self, sussidji, infużjonijiet ta' ekwità, garanziji u incentivi fiskali;
 - (c) l-akkwist jew l-akkwizzizzjoni ta' aġenzija fiskali jew ta' servizzi depożitarji, servizzi ta' likwidazzjoni u ta' ġestjoni għall-istituzzjonijiet finanzjarji rregolati jew servizzi relatati mal-bejgħ, mal-ammortament u mad-distribuzzjoni ta' dejn pubbliku, inklużi self u bonds governattivi, noti u titoli oħrajn;
 - (d) kuntratti tal-impjegi pubbliċi;
 - (e) l-akkwist imwettaq:
 - (i) għall-iskop speċifiku li tingħata assistenza internazzjonali, inkluża għajjnuna għall-iżvilupp;

- (ii) skont il-proċedura jew il-kundizzjoni partikolari ta' ftehim internazzjonali li jirrigwarda l-istazzjonament ta' truppi jew li jirrigwarda l-implimentazzjoni kongunta ta' proġett mill-pajjiżi firmatarji; jew
 - (iii) skont il-proċedura jew il-kundizzjoni partikolari ta' organizzazzjoni internazzjonali, jew iffinanzjata minn għotjiet, self jew għajnuna oħra internazzjonali fejn il-proċedura jew il-kundizzjoni applikabbli tkun inkonsistenti ma' dan il-Kapitolu; jew
- (f) servizzi finanzjarji.

4. Akkwist skont dan il-Kapitolu għandu jkun l-akkwist kollu kopert mill-Anness 28-A jew 28-B, li fihom l-impenji ta' kull Parti huma stabbiliti kif ġej:

- (a) fit-Taqsima A tal-Annessi 28-A jew 28-B, l-entitajiet tal-gvern ċentrali li l-akkwist tagħhom huwa kopert minn dan il-Kapitolu;
- (b) fit-Taqsima B tal-Annessi 28-A jew 28-B, l-entitajiet tal-gvern subċentrali li l-akkwist tagħhom huwa kopert minn dan il-Kapitolu;
- (c) fit-Taqsima C tal-Annessi 28-A jew 28-B, l-entitajiet l-oħrajn kollha li l-akkwist tagħhom huwa kopert b'dan il-Kapitolu;
- (d) fit-Taqsima D tal-Annessi 28-A jew 28-B, l-oġġetti koperti minn dan il-Kapitolu;

- (e) fit-Taqsima E tal-Annessi 28-A jew 28-B, is-servizzi, minbarra s-servizzi ta' kostruzzjoni, koperti minn dan il-Kapitolu;
- (f) fit-Taqsima F tal-Annessi 28-A jew 28-B, is-servizzi ta' kostruzzjoni koperti minn dan il-Kapitolu;
- (g) fit-Taqsima G tal-Annessi 28-A jew 28-B, il-koncessjonijiet ta' xogħlijiet pubbliċi koperti minn dan il-Kapitolu;
- (h) fit-Taqsima H tal-Annessi 28-A jew 28-B, kwalunkwe Nota Ġenerali;
- (i) fit-Taqsima I tal-Annessi 28-A jew 28-B, il-media li fiha l-Parti tippubblika l-avvizi ta' akkwist tagħha, l-avvizi ta' għoti, u informazzjoni oħra relatata mas-sistema ta' akkwist pubbliku tagħha kif stabbilit f'dan il-Kapitolu;
- (j) fit-Taqsima J tal-Anness 28-B, ir-rata ta' konverżjoni li għandha tintuża għall-valuri ta' limitu.

5. F'każ li l-entità tal-akkwist, fil-kuntest ta' akkwist kopert, tirrekjedi li persuni mhux koperti bl-Anness 28-A jew 28-B jakkwistaw f'konformità mar-rekwiżiti partikolari, l-Artikolu 28.4 għandu japplika *mutatis mutandis* għal rekwiżiti bħal dawn.

6. Meta tkun qed tagħmel stima tal-valur ta' akkwist bl-iskop li tiżgura jekk huwiex akkwist kopert, entità tal-akkwist:

- (a) ma għandhiex taqşam akkwist f'akkwisti separati u lanqas tagħzel jew tuża metodu ta' valwazzjoni partikolari sabiex tagħmel stima tal-valur ta' akkwist bl-intenzjoni li teskludih totalment jew parzjalment mill-applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu; u

- (b) għandha tinkludi l-valur totali massimu stmat tal-akkwist matul it-tul ta' żmien kollu tiegħu, kemm jekk jingħata lil fornitur wieħed kif ukoll jekk jingħata lil aktar, filwaqt li jitqiesu l-forom kollha ta' remunerazzjoni, inkluż:
- (i) primjums, tariffi, kummissjonijiet u imghax; u
 - (ii) f'każ li l-akkwist jipprevedi l-possibilità ta' opzjonijiet, il-valur totali ta' tali opzjonijiet.

7. Meta rekwizit individwali għall-akkwist jirriżulta fl-għoti ta' aktar minn kuntratt wieħed, jew fl-għoti ta' kuntratti f'partijiet separati ("kuntratti rikorrenti"), il-kalkolu tal-valur totali massimu stmat ikun ibbażat fuq:

- (a) il-valur tal-kuntratti rikorrenti tal-istess tip ta' oġġett jew servizz mogħti matul it-12-il xahar preċedenti jew matul is-sena fiskali preċedenti tal-entità tal-akkwist, aġġustat, jekk possibbli, biex jitqiesu bidliet antiċipati fil-kwantità jew fil-valur tal-oġġett jew tas-servizz li jkun se jiġi akkwistat matul it-12-il xahar ta' wara; jew
- (b) il-valur stmat tal-kuntratti rikorrenti tal-istess tip ta' oġġett jew servizz li għandu jingħata matul it-12-il xahar wara l-għoti tal-kuntratt inizjali jew is-sena fiskali tal-entità tal-akkwist.

8. Fil-każ ta' akkwist b'kiri jew kuntratt ta' xiri bin-nifs ta' oġġetti jew servizzi, jew akkwist li għalih ma huwiex speċifikat prezz totali, il-bażi għall-valwazzjoni għandha tkun:

(a) fil-każ ta' kuntratt b'terminu fiss:

(i) fejn it-terminu tal-kuntratt huwa ta' 12-il xahar jew inqas, il-valur massimu totali stmat għat-tul ta' żmien tiegħu;

(ii) fejn it-terminu tal-kuntratt jaqbeż it-12-il xahar, il-valur massimu totali stmat, inkluż kull valur residwu stmat;

(b) fejn il-kuntratt huwa għal perjodu indefinit, il-hlas parzjali stmat fix-xahar multiplikat bi 48;

(c) jekk ma jkunx ċert jekk il-kuntratt huwiex se jkun kuntratt b'terminu fiss, għandu japplika s-subparagrafu (b).

ARTIKOLU 28.3

Sigurtà u eċċezzjonijiet ġenerali

1. Xejn f'dan il-Kapitolu ma għandu jiġi interpretat bħala li jipprevjeni lill Parti milli tiegħu kwalunkwe azzjoni jew milli ma tiddivulgax kwalunkwe informazzjoni li hija tqis neċessarja għall-protezzjoni tal-interessi tas-sigurtà essenzjali tagħha relatati mal-akkwist ta' armi, munizzjon jew materjali tal-gwerra, jew għall-akkwist indispensabbli għas-sigurtà nazzjonali jew għall-finijiet ta' difiża nazzjonali.

2. Soġġett għar-rekwiżit li miżuri bħal dawn ma jiġux applikati b'mod li jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew ingustifikabbli bejn il-Partijiet fejn l-istess kundizzjonijiet jipprevalu, jew restrizzjoni moħbija fuq il-kummerċ internazzjonali, xejn f'dan il-Kapitolu ma għandu jiġi interpretat bħala li jipprevjeni lil xi Parti milli timponi jew tinforza miżuri:

- (a) meħtieġa għall-protezzjoni tal-moralità, l-ordni jew is-sigurtà pubbliċi;
- (b) meħtieġa għall-protezzjoni tas-saħħa jew il-ħajja tal-bniedem, tal-annimali jew tal-pjanti;
- (c) meħtieġa għall-protezzjoni tal-proprjetà intellettuali; jew
- (d) relatati ma' oġġetti jew servizzi ta' persuni b'diżabilità, istituzzjonijiet filantropiċi jew xogħol fil-ħabsijiet.

3. Il-Partijiet jifhmu li s-subparagrafu (b) tal-paragrafu 2 jinkludi miżuri ambjentali meħtieġa għall-protezzjoni tas-saħħa jew il-ħajja tal-bniedem, tal-annimali jew tal-pjanti.

ARTIKOLU 28.4

Prinċipji generali

Nondiskriminazzjoni

1. Fir-rigward ta' kwalunkwe miżura rigward l-akkwist kopert, kull Parti, inklużi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, għandhom jagħtu, minnufih u mingħajr kundizzjonijiet, lill-oġġetti u lis-servizzi tal-Parti l-oħra u lill-fornituri tal-Parti l-oħra li tkun qiegħda toffri l-oġġetti jew is-servizzi taż-żewġ Partijiet, trattament mhux anqas favorevoli mit-trattament li l-Parti, inklużi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, tagħti lill-oġġetti, lis-servizzi u lill-fornituri tagħha stess.
2. Fir-rigward ta' kwalunkwe miżura rigward l-akkwist kopert, Parti, inklużi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, ma għandhiex:
 - (a) tittratta fornitur stabbilit lokalment b'mod anqas favorevoli minn fornitur ieħor stabbilit lokalment abbażi tal-grad ta' affiljazzjoni jew sjieda barranija; jew
 - (b) tiddiskrimina kontra fornitur stabbilit lokalment fuq il-bażi li l-oġġetti jew is-servizzi offruti minn dak il-fornitur għal akkwist partikolari jkunu oġġetti jew servizzi tal-Parti l-oħra.

Użu ta' mezzi elettronici

3. Il-Partijiet għandhom jiżguraw li l-komunikazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni kollha għall-akkwist kopert jitwettqu bl-użu ta' mezzi elettronici, inkluż għall-pubblikazzjoni ta' informazzjoni dwar l-akkwist, avvizi u dokumentazzjoni dwar l-offerta, u għar-riċevuta ta' offerti. Meta twettaq akkwist kopert b'mezzi elettronici, entità tal-akkwist għandha:

- (a) tiżgura li l-akkwist isir bl-użu ta' sistemi u software ta' teknoloġija tal-informatika, inklużi dawk relatati mal-awtentikazzjoni u l-kriptagg tal-informazzjoni, li huma generalment disponibbli u interoperabbli ma' sistemi u software oħrajn ta' teknoloġija tal-informatika generalment disponibbli;
- (b) tistabbilixxi u żżomm mekkaniżmi li jiżguraw l-integrità tat-talbiet għall-partecipazzjoni u offerti, inkluż l-istabbiliment tal-ħin meta jaslu u l-prevenzjoni ta' access mhux xieraq; u
- (c) tuża mezzi elettronici ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni għall-pubblikazzjoni ta' avvizi u ta' dokumentazzjoni tal-offerti fi proċeduri ta' akkwist u, sa fejn ikun prattikabbli, għall-prezentazzjoni ta' offerti.

Twettiq tal-akkwist

4. Entità tal-akkwist għandha twettaq akkwist kopert b' mod trasparenti u imparzjali li:
 - (a) jkun konsistenti ma' dan il-Kapitolu, bl-użu ta' metodi bħal proċedura tal-offerti miftuħa, proċedura tal-offerti selettiva, u proċedura tal-offerti limitata; u
 - (b) jipprevjeni kunflitti ta' interess u prattiki korrotti, f' konformità mal-liġijiet rilevanti.

Regoli ta' oriġini

5. Għall-finijiet tal-akkwist pubbliku kopert minn dan il-Kapitolu, Parti ma għandhiex tapplika regoli ta' oriġini għall-oġġetti importati mill-Parti l-oħra li jkunu differenti mir-regoli ta' oriġini li dik il-Parti tapplika fl-andament normali tal-kummerċ għall-importazzjonijiet tal-istess oġġetti.

Kumpensi

6. Fir-rigward tal-akkwist kopert, Parti, inkluż l-entitajiet tal-akkwist tagħha, ma għandhiex tfittex, tqis, timponi jew tinforza xi kumpens fi kwalunkwe stadju ta' akkwist.

Miżuri mhux speċifiċi għall-akkwist

7. Il-paragrafi 1 u 2 ma għandhomx japplikaw għal dazji doganali u hłasijiet ta' kull xorta imposti fuq l-importazzjoni jew b'konnessjoni magħha; il-metodu dwar kif jiġu imposti dawn id-dazji u l-hłasijiet; regolamenti jew formalitajiet oħrajn dwar l-importazzjoni u miżuri li jaffettwaw il-kummerċ fis-servizzi għajr il-miżuri li jirregolaw l-akkwist kopert.

Miżuri kontra l-korruzzjoni

8. Kull Parti għandha tiżgura li jkollha fis-seħħ miżuri xierqa sabiex tindirizza u tipprevjeni l-korruzzjoni fl-akkwist pubbliku tagħha. Dawk il-miżuri jistgħu jinkludu proċeduri sabiex isiru ineligibbli għall-partecipazzjoni fl-akkwisti tal-Parti, jew b'mod indefinit jew għal perjodu ta' żmien iddikjarat, il-fornituri li l-awtoritajiet ġudizzjarji tal-Parti jkunu ddeterminaw b'deċiżjoni finali li jkunu involuti f'azzjonijiet ta' tixhim, frawdolenti jew illegali oħrajn fir-rigward tal-akkwist pubbliku fit-territorju ta' dik il-Parti. Kull Parti għandha tiżgura wkoll li jkollha fis-seħħ politiki u proċeduri sabiex telimina sa fejn ikun possibbli jew timmaniġġa kwalunkwe kunflitt ta' interess potenzjali ta' dawk involuti fi jew li jkollhom influwenza fuq l-akkwist.

ARTIKOLU 28.5

Informazzjoni dwar is-sistema tal-akkwist

1. Kull Parti għandha:
 - (a) tippubblika fil-pront kull liġi, regolament, deċiżjoni ġuridika, deċiżjoni amministrattiva ta' applikazzjoni ġenerali, klawżola ta' kuntratt standard mitluba mil-liġi jew minn regolament u inkorporata b'referenza f'avviżi jew dokumentazzjoni tal-offerti u proċedura dwar l-akkwist kopert, u kwalunkwe modifika fihom, fil-media elettronika jew stampata rilevanti, iddezinjata b'mod uffiċjali fil-livell nazzjonali, li hija mxerrda b'mod estensiv u li tibqa' disponibbli faċilment għall-pubbliku; u
 - (b) tippovdi spjegazzjoni dwar dan lill-Parti l-oħra, meta din tintalab.
2. Kull Parti għandha telenka, fit-Taqsima I tal-Anness 28-A jew 28-B, rispettivament:
 - (a) il-media elettronika jew stampata li fiha l-Parti tippubblika l-informazzjoni stabbilita fil-paragrafu 1;
 - (b) il-media elettronika jew stampata li fiha l-Parti tippubblika l-avviżi mitluba mill-Artikoli 28.6, 28.8(9) u 28.17(2); u

(c) l-indirizz jew l-indirizzi tas-sit web li fuqu l-Parti tippubblika:

(i) l-istatistika tal-akkwist tagħha skont l-Artikolu 28.17(4); jew

(ii) l-avvizi tagħha dwar il-kuntratti mogħtija skont l-Artikolu 28.17(5).

3. Kull Parti għandha tgharraf fil-pront lis-Sottokumitat imsemmi fl-Artikolu 28.21 dwar kull modifika fl-informazzjoni tal-Parti li hemm elenkata fit-Taqsima I tal-Anness 28-A jew 28-B, rispettivament.

ARTIKOLU 28.6

Avvizi

Avviż tal-akkwist ippjanat

1. Għal kull akkwist kopert, l-entità tal-akkwist għandha tippubblika avviż tal-akkwist ippjanat, għajr fiċ-ċirkostanzi deskritti fl-Artikolu 28.14.

2. Għajr meta previst mod ieħor f'dan il-Kapitolu, kull avviż tal-akkwist ippjanat għandu jinkludi:

(a) l-isem u l-indirizz tal-entità tal-akkwist u informazzjoni oħra neċessarja biex tiġi kkuntattjata l-entità tal-akkwist u jinkisbu d-dokumenti rilevanti kollha relatati mal-akkwist, u l-ispejjeż u t-termini ta' pagament tagħhom, jekk ikun hemm;

- (b) deskrizzjoni tal-akkwist, inklużi n-natura u l-kwantità tal-oġġetti u s-servizzi li għandhom jiġu akkwistati jew, fejn il-kwantità ma tkunx magħrufa, il-kwantità stmata;
- (c) għal kuntratti rikorrenti, stima, jekk tkun possibbli, tal-perjodu ta' żmien tal-avviżi sussegwenti tal-akkwist ippjanat;
- (d) deskrizzjoni ta' kwalunkwe opzjoni;
- (e) il-perjodu ta' żmien għall-konsenja tal-oġġetti jew tas-servizzi jew it-tul ta' żmien tal-kuntratt;
- (f) il-metodu tal-akkwist li se jintuża u jekk huwiex se jinvolvi negozjar jew mekkanizmu ta' rkant elettroniku;
- (g) fejn applikabbli, l-indirizz u kwalunkwe data finali għall-preżentazzjoni ta' talbiet għall-partecipazzjoni fl-akkwist;
- (h) l-indirizz u d-data finali għall-preżentazzjoni tal-offerti;
- (i) il-lingwa jew lingwi li fihom jistgħu jiġu ppreżentati l-offerti jew it-talbiet għall-partecipazzjoni, jekk jistgħu jiġu ppreżentati f'lingwa li ma hijiex lingwa uffċjali tal-Parti tal-entità tal-akkwist;

- (j) lista u deskrizzjoni qasira ta' kwalunkwe kundizzjoni għall-partecipazzjoni ta' fornituri, inkluż kwalunkwe rekwizit għal dokumenti jew ċertifikazzjonijiet speċifiċi li għandhom jiġu pprovdu mill-fornituri b'rabta miegħu, sakemm tali rekwiziti ma jkunux inklużi fid-dokumentazzjoni tal-offerta li titqiegħed għad-dispożizzjoni tal-fornituri interessati kollha fl-istess hin bħall-avviż tal-akkwist ippjanat;
- (k) fejn, skont l-Artikolu 28.8, entità tal-akkwist ikollha l-intenzjoni li tagħżel għadd limitat ta' fornituri kkwalifikati biex jiġu mistiedna għall-offerta, il-kriterji li se jintużaw biex jintgħażlu u, fejn applikabbli, kwalunkwe limitazzjoni fuq l-għadd ta' fornituri li se jithallew jifgħu l-offerta; u
- (l) indikazzjoni li l-akkwist huwa kopert minn dan il-Kapitolu.

Avviż sommarju

3. Għal kull każ ta' akkwist ippjanat, l-entità tal-akkwist għandha tippubblika avviż sommarju li huwa faċilment aċċessibbli, fl-istess hin bħall-pubblikazzjoni tal-avviż tal-akkwist ippjanat, f'wahda mil-lingwi tad-WTO¹. L-avviż sommarju għandu jinkludi tal-anqas l-informazzjoni li ġejja:

- (a) is-sugġett tal-akkwist;

¹ Għal aktar ċertezza, il-lingwi uffiċjali tad-WTO huma l-Ingliż, l-Ispanjol u l-Franċiż.

- (b) id-data finali għall-preżentazzjoni tal-offerti jew, fejn applikabbli, kwalunkwe data finali għall-preżentazzjoni tat-talbiet għall-partecipazzjoni fl-akkwist jew għall-inklużjoni f'lista ta' bosta użi; u
- (c) l-indirizz minn fejn jistgħu jintalbu d-dokumenti relatati mal-akkwist.

Avviż tal-akkwist ippjanat

4. L-entitajiet tal-akkwist huma mhegga li kull sena fiskali jipubblikaw, kemm jista' jkun kmieni, avviż dwar il-pjanijiet tal-akkwist futur tagħhom (“avviż tal-akkwist ippjanat”). L-avviż tal-akkwist ippjanat għandu jinkludi s-sugġett tal-akkwist u d-data ppjanata tal-pubblikazzjoni tal-avviż tal-akkwist ippjanat.

5. Entità tal-akkwist koperta taħt it-Taqsima B jew C tal-Anness 28-A jew 28-B tista' tuża avviż tal-akkwist ippjanat bħala avviż tal-akkwist ippjanat bil-kundizzjoni li l-avviż tal-akkwist ippjanat jinkludi l-informazzjoni kollha msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu kif disponibbli għall-entità u dikjarazzjoni li l-fornituri interessati għandhom jesprimu l-interess tagħhom fl-akkwist lill-entità tal-akkwist.

Regoli komuni għall-avviżi

6. L-avviż tal-akkwist ippjanat, l-avviż sommarju u l-avviż tal-akkwist ippjanat, għandhom ikunu direttament aċċessibbli b'mezzi elettronici, mingħajr ħlas, permezz ta' punt ta' aċċess uniku fuq l-internet. Barra minn hekk, l-avviżi jistgħu wkoll jiġu ppubblikati wkoll fuq mezz stampat xieraq, li għandu jkun imxerred b'mod estensiv u għandhom jibqgħu faċilment aċċessibbli għall-pubbliku, tal-anqas sakemm jiskadi l-perjodu ta' żmien indikat fl-avviż.

Il-mezz xieraq stampat fuq karta u l-mezz elettroniku għandu jiġi elenkat minn kull Parti fit-Taqsima I tal-Anness 28-A jew 28-B rispettivament.

7. Minkejja r-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 6 dwar l-aċċessibilità tal-avviżi tal-akkwist ippjanat, l-avviżi sommarji u l-avviżi tal-akkwist ippjanat, b'mezzi elettronici mingħajr ħlas permezz ta' punt uniku ta' aċċess, iċ-Ċili għandu, mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim u għall-perjodu ta' tranżizzjoni ta' 3 snin sakemm il-punt ta' aċċess uniku jkun kompletament operattiv, jistabbilixxi sit gateway, bhala alternattiva temporanja għal punt ta' aċċess uniku, li għandu jkun aċċessibbli mingħajr ħlas u għandu jipprovdi links għall-pjattaformi jew għas-siti web li fuqhom jiġu ppubblikati l-avviżi. Il-gateway għandu jkun fiha links għal massimu ta' erba' siti web, li huma:

(a) *“Mercado público”*;

(b) *Ministerio de Obras Públicas*;

(c) *Dirección General de Concesiones*; u

(d) *Diario Oficial*.

8. Il-Partijiet għandhom jipprevedu rieżami perjodiku tal-paragrafu 7 ta' dan l-Artikolu, inkluża diskussjoni fi hdan is-Sottokumitat imsemmi fl-Artikolu 28.21, b'mod partikolari dwar l-istatus tal-implimentazzjoni tal-punt ta' aċċess uniku.

ARTIKOLU 28.7

Kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni

1. Entità tal-akkwist għandha tillimita kwalunkwe kundizzjoni għall-partecipazzjoni f'akkwist għal dawk li huma essenzjali biex jiġi żgurat li fornitur ikollu l-kapaċitajiet legali u finanzjarji u l-hiliet kummerċjali u tekniċi biex iwettaq l-akkwist rilevanti.
2. Fl-istabbiliment tal-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni, entità tal-akkwist:
 - (a) ma għandhiex timponi l-kundizzjoni li, sabiex fornitur jieħu sehem f'akkwist, dak il-fornitur irid ikun ingħata preċedentement kuntratt wieħed jew aktar minn entità tal-akkwist ta' Parti;
 - (b) entità tista' tirrikjedi esperjenza preċedenti rilevanti, fejn din tkun essenzjali biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-akkwist; u

(c) ma għandhiex tirrikjedi li esperjenza preċedenti fit-territorju tal-Parti tkun kundizzjoni tal-akkwist.

3. Fil-valutazzjoni ta' jekk fornitur jissodisfax il-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni, l-entità tal-akkwist:

(a) għandha tevalwa l-kapaċità finanzjarja u l-kapaċitajiet kummerċjali u tekniċi ta' fornitur abbażi tal-attivitajiet kummerċjali ta' dak il-fornitur kemm ġewwa kif ukoll barra t-territorju tal-Parti tal-entità tal-akkwist; u

(b) għandha tibbaża l-evalwazzjoni tagħha fuq il-kundizzjonijiet li l-entità tal-akkwist speċifikat minn qabel fl-avviżi jew fid-dokumentazzjoni tal-offerti.

4. Fejn ikun hemm evidenza ta' sostenn, u sakemm dan ma jiġix applikat b'mod li jikkostitwixxi mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew ingustifikabbli bejn il-Partijiet, Parti, inkluzi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, tista' teskludi fornitur għal raġunijiet bħal:

(a) falliment;

(b) dikjarazzjonijiet foloz;

(c) nuqqasijiet sinifikanti jew persistenti fit-twettiq ta' kwalunkwe rekwiżit jew obbligu sostantiv skont kuntratt jew kuntratti preċedenti;

- (d) sentenzi finali fir-rigward ta' delitti serji jew reati serji oħrajn;
- (e) kondotta professjonali ħażina gravi jew atti jew ommissjonijiet li jirriflettu ħażin fuq l-integrità kummerċjali tal-fornitur; jew
- (f) taxxi mhux imħallsa.

ARTIKOLU 28.8

Kwalifika tal-fornituri

Sistemi ta' reġistrazzjoni u proċeduri ta' kwalifika

1. Parti, inklużi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, tista' żżomm sistema ta' reġistrazzjoni tal-fornituri li fiha l-fornituri interessati huma meħtieġa jirreġistraw u jipprovdu ċerta informazzjoni. F'dan il-każ, il-Parti għandha tiżgura li l-fornituri interessati jkollhom aċċess għall-informazzjoni dwar is-sistema ta' reġistrazzjoni permezz ta' mezzi elettronici u li jistgħu jitolbu reġistrazzjoni fi kwalunkwe ħin. L-entità kompetenti għandha tinformahom f'perjodu ta' zmien raġonevoli bid-deċiżjoni li tagħti jew tirrifjuta din it-talba. Jekk it-talba tiġi rrifjutata, id-deċiżjoni għandha tkun motivata kif xieraq.

2. Kull Parti għandha tiżgura li:

- (a) l-entitajiet tal-akkwist tagħha jagħmlu sforzi sabiex inaqqsu d-differenzi fil-proċeduri ta' kwalifika tagħhom; u
- (b) fejn l-entitajiet tal-akkwist tagħha jzommu sistemi ta' registrazzjoni, l-entitajiet jagħmlu sforzi sabiex jimminimizzaw id-differenzi fis-sistemi ta' registrazzjoni tagħhom.

3. Parti, inkluż l-entitajiet tal-akkwist tagħha, ma għandhiex tadotta jew tapplika sistema ta' registrazzjoni jew proċedura ta' kwalifika bl-għan jew bl-effett li jinholqu ostakli bla bżonn għall-partecipazzjoni tal-fornituri tal-Parti l-oħra fl-akkwist tagħha.

Proċedura selettiva tal-offerti

4. Jekk entità tal-akkwist ikun biġnsiebha tuża proċedura selettiva tal-offerti, hija għandha:

- (a) tinkludi, fl-avviż tal-akkwist ippjanat, tal-anqas l-informazzjoni speċifikata fis-subparagrafi (a), (b), (f), (g), (j), (k) u (l) tal-Artikolu 28.6(2) u tistieden lill-fornituri jipprezentaw talba għall-partecipazzjoni; u
- (b) tipprovdi, sal-bidu tal-perjodu ta' żmien għall-proċedura tal-offerti, tal-anqas l-informazzjoni fis-subparagrafi (c), (d), (e), (h) u (i) tal-Artikolu 28.6(2) lill-fornituri kkwalifikati li tinnotifika kif speċifikat fis-subparagrafu (b) tal-Artikolu 28.12(3).

5. Entità tal-akkwist għandha tippermetti lill-fornituri kkwalifikati kollha jiehdu sehem f'akkwist partikolari, sakemm l-entità tal-akkwist ma tiddikjarax fl-avviż tal-akkwist ippjanat xi limitazzjoni fuq l-għadd ta' fornituri li jkunu se jithallew jittfegħu l-offerta u l-kriterji jew il-gustifikazzjoni għall-għażla tal-għadd limitat ta' fornituri. Stedina għall-preżentazzjoni ta' offerta għandha tiġi indirizzata lil għadd ta' fornituri neċessarju sabiex tiġi żgurata kompetizzjoni.

6. Fejn id-dokumentazzjoni tal-offerti ma titqiegħedx għad-dispożizzjoni tal-pubbliku mid-data tal-pubblikazzjoni tal-avviż imsemmi fil-paragrafu 4, entità tal-akkwist għandha tiżgura li daww id-dokumenti jiġu magħmula disponibbli fl-istess hin għall-fornituri kkwalifikati kollha magħzula f'konformità mal-paragrafu 5.

Lista ta' bosta użi

7. Entità tal-akkwist tista' iżzomm lista ta' fornituri ta' bosta użi, sakemm avviż li jistieden lill-fornituri interessati sabiex japplikaw għall-inkluzjoni fil-lista:

- (a) jiġi ppubblikat kull sena; u
- (b) meta jiġi ppubblikat b'mezzi elettronici, jitqiegħed għad-dispożizzjoni kontinwament, fil-mezz xieraq elenkat fit-Taqsima I tal-Annessi 28-A u 28-B.

8. L-avviż previst fil-paragrafu 7 għandu jinkludi:

- (a) deskrizzjoni tal-oġġetti jew tas-servizzi, jew il-kategoriji tagħhom, li għalihom tista' tintuża l-lista;
- (b) il-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni li għandhom jiġu ssodisfati mill-fornituri għall-inkluzjoni fil-lista, u l-metodi li se tuża l-entità tal-akkwist sabiex tivverifika li fornitur jissodisfa l-kundizzjonijiet;
- (c) l-isem u l-indirizz tal-entità tal-akkwist u informazzjoni oħra neċessarja biex tiġi kkuntattjata l-entità u jinkisbu d-dokumenti rilevanti kollha relatati mal-lista;
- (d) il-perjodu ta' validità tal-lista u l-mezzi għat-tigdid jew għat-terminazzjoni tagħha, jew fejn il-perjodu ta' validità ma jkunx ipprovdut, indikazzjoni tal-metodu li permezz tiegħu se jinħareġ l-avviż li l-lista mhux se tintuża aktar; u
- (e) indikazzjoni li l-lista tista' tintuża għall-akkwist kopert minn dan il-Kapitolu.

9. Minkejja l-paragrafu 7, meta lista ta' bosta uzi tkun valida għal 3 snin jew anqas, entità tal-akkwist tista' tippubblika l-avviż imsemmi fil-paragrafu 7 darba biss, fil-bidu tal-perjodu ta' validità tal-lista, sakemm l-avviż:

- (a) jiddikjara l-perjodu ta' validità u li mhux se jiġu ppubblikati aktar avvizi; u

(b) jiġi ppubblikat b'mezzi elettronici u jitpoġġa disponibbli kontinwament matul il-perjodu tal-validità tiegħu.

10. Entità tal-akkwist għandha tippermetti lill-fornituri japplikaw fi kwalunkwe hin għall-inklużjoni f'lista ta' bosta użi u għandha tinkludi fil-lista l-fornituri kkwalfikati kollha f'perjodu ta' żmien raġonevolment qasir.

11. Meta fornitur li ma huwiex inkluż f'lista ta' bosta użi jippreżenta talba għall-partecipazzjoni f'akkwist abbażi ta' lista ta' bosta użi u d-dokumenti kollha meħtieġa, fi hdan il-perjodu ta' żmien previst fl-Artikolu 28.10(2), it-talba għandha tiġi eżaminata minn entità tal-akkwist. L-entità tal-akkwist ma għandhiex teskludi lill-fornitur minn kunsiderazzjoni fir-rigward tal-akkwist minhabba r-raġuni li l-entità ma għandhiex biżżejjed żmien biex teżamina t-talba, sakemm, f'każijiet eċċezzjonali, minhabba l-komplessità tal-akkwist, l-entità ma tkunx tista' tlesti l-eżami tat-talba fil-perjodu ta' żmien permess għall-preżentazzjoni tal-offerti.

Entitajiet fit-Taqsimiet B u C tal-Anness 28-A jew 28-B

12. L-entità tal-akkwist koperta taħt it-Taqsima B jew C tal-Anness 28-A jew 28-B tista' tuża avviż li fih tistieden lill-fornituri japplikaw għall-inklużjoni f'lista ta' bosta użi bhala avviż tal-akkwist ippjanat, bil-kundizzjoni li:

- (a) l-avviż jigi ppubblikat f'konformità mal-paragrafu 7 ta' dan l-Artikolu u jinkludi l-informazzjoni meħtieġa taħt il-paragrafu 8 ta' dan l-Artikolu, l-informazzjoni kollha meħtieġa disponibbli taħt l-Artikolu 28.6.2(2), u dikjarazzjoni li dan jikkostitwixxi avviż tal-akkwist ippjanat jew li huma biss il-fornituri fil-lista ta' bosta użi li se jirċievu avvizi oħrajn ta' akkwist kopert mil-lista ta' bosta użi; u
- (b) l-entità tipprovdi fil-pront lill-fornituri li esprimew interess f'akkwist partikolari lill-entità, biżżejjed informazzjoni biex ikunu jistgħu jivvalutaw l-interess tagħhom fl-akkwist, inkluża l-bqija tal-informazzjoni meħtieġa fl-Artikolu 28.6.2(2), sa fejn tali informazzjoni tkun disponibbli.

13. Entità tal-akkwist koperta taħt it-Taqsima B jew C tal-Anness 28-A jew 28-B tista' tippermetti lil fornitur li jkun applika biex ikun inkluż fil-lista ta' bosta użi f'konformità mal-paragrafu 10 ta' dan l-Artikolu biex jipparteċipa f'akkwist partikolari, fejn ikun hemm biżżejjed żmien għall-entità tal-akkwist biex teżamina jekk il-fornitur jissodisfax il-kundizzjonijiet għall-partiċipazzjoni.

Informazzjoni dwar id-deċiżjonijiet tal-entità tal-akkwist

14. Entità tal-akkwist għandha tinforma fil-pront lil kwalunkwe fornitur li jippreżenta talba għall-partecipazzjoni f'akkwist jew applikazzjoni għall-inklużjoni f'lista ta' bosta użi bid-deċiżjoni tal-entità tal-akkwist fir-rigward tat-talba jew tal-applikazzjoni.

15. Fejn entità tal-akkwist tirrifjuta talba ta' fornitur għall-partecipazzjoni f'akkwist jew applikazzjoni għall-inklużjoni f'lista ta' bosta użi, ma tibqax tirrikonoxxi fornitur bhala kwalifikat, jew tneħhi fornitur minn lista ta' bosta użi, l-entità għandha tinforma fil-pront lill-fornitur u, fuq talba tal-fornitur, ttiprovdi fil-pront lill-fornitur bi spjegazzjoni bil-miktub tar-raġunijiet għad-deċiżjoni tagħha.

ARTIKOLU 28.9

Speċifikazzjonijiet tekniċi

1. Entità tal-akkwist ma għandhiex thejji, tadotta jew tapplika xi speċifikazzjoni teknika jew tippreskrivi xi proċedura ta' valutazzjoni tal-konformità bil-għan jew bl-effett li toħloq ostakli bla bżonn għall-kummerċ internazzjonali.

2. Fil-preskrizzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għall-oġġetti jew għas-servizzi li jkunu se jiġu akkwistati, l-entità tal-akkwist għandha, fejn xieraq:

- (a) tistabbilixxi l-ispeċifikazzjoni teknika f'termini ta' rekwiziti ta' prestazzjoni u funzjonali, aktar milli karatteristiċi tad-disinn jew deskrittivi; u
- (b) tibbaża l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi fuq standards internazzjonali, fejn jeżistu tali standards; inkella, fuq regolamenti tekniċi nazzjonali, fuq standards nazzjonali rikonoxxuti jew fuq kodiċijiet tal-bini.

3. Meta fl-ispeċifikazzjonijiet tekniċi jintużaw karatteristiċi deskrittivi jew tad-disinn, l-entità tal-akkwist għandha tindika, fejn xieraq, li se tikkunsidra offerti ta' oġġetti jew servizzi ekwivalenti li jissodisfaw biċ-ċar ir-rekwiziti tal-akkwist billi tinkludi kliem bħal "jew ekwivalenti" fid-dokumentazzjoni tal-offerta.

4. Entità tal-akkwist ma għandhiex tippreskrivi speċifikazzjonijiet tekniċi li jirrikjedu jew jirreferu għal trademark jew isem kummerċjali, privattiva, dritt tal-awtur, disinn, tip, oriġini speċifika, produttur jew fornitur partikolari, sakemm ma jkun hemm l-ebda mod ieħor preċiż jew intelligibbli biżżejjed biex jiġu deskritti r-rekwiziti tal-akkwist u bil-kundizzjoni li, f'tali każijiet, l-entità tinkludi kliem bħal "jew ekwivalenti" fid-dokumentazzjoni tal-offerta.

5. Entità tal-akkwist ma għandhiex tfittex jew taċċetta, b'mod li jkollu l-effett li jipprekludi l-kompetizzjoni, parir li jista' jintuża fit-tnejn jew l-adozzjoni ta' kwalunkwe speċifikazzjoni teknika għal akkwist speċifiku minn persuna li jista' jkollha interess kummerċjali fl-akkwist.

6. Għal aktar ċertezza, Parti, inklużi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, jistgħu, f'konformità ma' dan l-Artikolu, ihejju, jadottaw jew japplikaw speċifikazzjonijiet tekniċi sabiex jippromovu l-konservazzjoni tar-rizorsi naturali jew jiproteġu l-ambjent.

ARTIKOLU 28.10

Dokumentazzjoni tal-Offerta

1. Entità tal-akkwist għandha tqiegħed għad-dispożizzjoni tal-fornituri d-dokumentazzjoni tal-offerta li tinkludi l-informazzjoni kollha meħtieġa biex il-fornituri jkunu jistgħu jhejju u jipprezentaw offerti ta' rispons. Sakemm ma tkunx ipprovduta diġà fl-avviż tal-akkwist ippjanat, tali dokumentazzjoni għandha tinkludi deskrizzjoni kompleta ta':

(a) l-akkwist, inklużi n-natura u l-kwantità tal-oġġetti jew tas-servizzi li għandhom jiġu akkwistati jew, meta l-kwantità ma tkunx magħrufa, il-kwantità stmata u kull rekwiżit li għandu jiġi ssodisfat, inkluża kwalunkwe speċifikazzjoni teknika, ċertifikazzjoni ta' valutazzjoni tal-konformità, pjan, tpingija jew materjali ta' struzzjoni;

- (b) kwalunkwe kundizzjoni għall-partecipazzjoni tal-fornituri, inkluża lista ta' informazzjoni u dokumenti li l-fornituri huma meħtieġa jipprezentaw b'konnessjoni mal-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni;
- (c) il-kriterji kollha ta' evalwazzjoni li l-entità se tapplika fl-ghoti tal-kuntratt, u, sakemm il-prezz ikun l-uniku kriterju, l-importanza relattiva ta' dawn il-kriterji;
- (d) meta l-entità tal-akkwist tkun se twettaq l-akkwist b'mezzi elettronici, kwalunkwe rekwiżit ta' awtentikazzjoni u kodifikazzjoni jew rekwiżiti oħra relatati mal-prezentazzjoni tal-informazzjoni b'mezzi elettronici;
- (e) jekk l-entità tal-akkwist torganizza bejgħ bl-irkant elektroniku, ir-regoli, inkluż l-identifikazzjoni tal-elementi tal-offerta relatati mal-kriterji ta' evalwazzjoni, li bihom se jitmexxa l-irkant;
- (f) meta l-offerti jkunu se jinfethu fil-pubbliku, id-data, il-hin u l-post tal-ftuħ u, jekk xieraq, il-persuni awtorizzati li għandhom ikunu preżenti;
- (g) kwalunkwe terminu ieħor jew kundizzjoni oħra, inklużi termini tal-pagament u kwalunkwe limitazzjoni fuq il-mezzi li bihom jistgħu jigu pprezentati l-offerti, bħal jekk humiex fuq karta jew b'mezz elektroniku; u
- (h) kwalunkwe data għall-konsenja tal-oġġetti jew għall-provvista tas-servizzi.

2. Meta tistabbilixxi kwalunkwe data għall-konsenja ta' oġġetti jew il-provvista ta' servizzi li jkunu qed jiġu akkwistati, l-entità tal-akkwist għandha tqis fatturi bħall-komplessità tal-akkwist, kemm se jsir subkuntrattar antiċipat, u ż-żmien realistiku meħtieġ għall-produzzjoni, it-tneħħija mill-ħżin u t-trasport tal-oġġetti mill-punt tal-forniment jew għall-forniment tas-servizzi.
3. Il-kriterji ta' evalwazzjoni stabbiliti fl-avviż tal-akkwist ippjanat jew fid-dokument tal-offerta jistgħu jinkludu, fost l-oħrajn, il-prezz u fatturi oħra ta' spejjeż, il-kwalità, il-mertu tekniku, il-karatteristiċi ambjentali u t-termini tal-konsenja.
4. Entità tal-akkwist għandha fil-pront:
- (a) tqiegħed għad-dispożizzjoni d-dokumentazzjoni tal-offerta biex tiżgura li l-fornituri interessati jkollhom biżżejjed żmien biex jipprezentaw offerti ta' rispons;
 - (b) tipprovdi, meta mitluba, d-dokumentazzjoni tal-offerta lil kwalunkwe fornitur interessat; u
 - (c) twieġeb għal kwalunkwe talba raġonevoli għal informazzjoni rilevanti minn kwalunkwe fornitur interessat jew li jkun qed jieħu sehem fil-perjodu ta' żmien stabbilit fil-legiżlazzjoni ta' kull Parti, sakemm din l-informazzjoni ma tagħtix lil dak il-fornitur vantaġġ fuq il-fornituri l-oħrajn.

Modifiki

5. Jekk entità tal-akkwist timmodifika l-kriterji jew ir-rekwiżiti stabbiliti fl-avviż tal-akkwist ippjanat jew fid-dokumentazzjoni tal-offerta pprovduta lill-fornituri li jkunu qed jieħdu sehem, jew temenda jew terġa' toħroġ avviż jew dokumentazzjoni tal-offerta, din għandha tittrażmetti bil-miktub tali modifiki kollha jew l-avviż jew id-dokumentazzjoni tal-offerta emendati jew mahruġa mill-ġdid:

- (a) lill-fornituri kollha li jkunu qed jieħdu sehem fi żmien il-modifika, l-emenda jew il-ħruġ mill-ġdid, fejn tali fornituri jkunu magħrufa lill-entità, u fil-kazijiet l-oħrajn kollha, bl-istess mod li bih tqiegħdet għad-dispożizzjoni l-informazzjoni originali; u
- (b) fi żmien adegwat, filwaqt li jitqiesu n-natura u l-kumplessità tal-akkwist, biex tali fornituri jkunu jistgħu jimmodifikaw u jerġgħu jipprezentaw l-offerti emendati, kif xieraq.

ARTIKOLU 28.11

Kunsiderazzjonijiet ambjentali u soċjali

1. Parti tista' tippermetti lill-entitajiet tal-akkwist tagħha jużaw kunsiderazzjonijiet ambjentali u soċjali matul il-proċedura ta' akkwist sakemm dawn ma jkunux diskriminatorji, ikunu konsistenti mal-projbizzjoni ta' kumpensi fl-Artikolu 28.4(6), u jkunu marbuta mas-sugġett tal-kuntratt.

2. Għal aktar ċertezza, il-kunsiderazzjonijiet ambjentali u soċjali ma għandhomx jithejjew, jiġu adottati jew applikati b'mod li jikkostitwixxi mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew ingustifikabbli bejn il-Partijiet jew restrizzjoni mohbija tal-kummerċ bejn il-Partijiet.

ARTIKOLU 28.12

perjodi ta' żmien

1. B'mod konsistenti mal-htigijiet raġonevoli tagħha stess, entità tal-akkwist għandha tipprovdi biżżejjed żmien sabiex il-fornituri jhejju u jipprezentaw talbiet għall-partecipazzjoni u offerti ta' rispons, filwaqt li tikkunsidra fatturi bħal:

- (a) in-natura u l-kumplessità tal-akkwist;
- (b) kemm huwa antiċipat li jsir subkuntrattar; u
- (c) iż-żmien meħtieġ għat-trażmissjoni tal-offerti b'mezzi mhux elettronici minn punti barranin, kif ukoll domestiċi fejn ma jintużawx mezz elettronici.

Tali perjodi ta' żmien, inkluża kwalunkwe estensjoni tagħhom, għandhom ikunu l-istess għall-fornituri interessati jew partecipanti kollha.

2. Entità tal-akkwist li tuża proċedura selettiva tal-offerti għandha tistabbilixxi li d-data finali għall-prezentazzjoni ta' talbiet għall-partecipazzjoni ma għandhiex, fil-prinċipju, tkun inqas minn 25 jum mid-data tal-pubblikazzjoni tal-avviż tal-akkwist ippjanat. Jekk stat ta' urgenza ssostanzjat kif xieraq mill-entità tal-akkwist irendi dan il-perjodu ta' żmien imprattikabbli, il-perjodu ta' żmien jista' jitnaqqas sa mhux anqas minn 10 ijiem.

3. Għajr kif previst fil-paragrafi 4, 5, 7 u 8, entità tal-akkwist għandha tistabbilixxi li d-data finali għall-prezentazzjoni tal-offerti ma għandhiex tkun aktar kmieni minn 40 jum mid-data li fiha:

(a) fil-każ ta' proċedura tal-offerti miftuħa, jiġi ppubblikat l-avviż tal-akkwist ippjanat; jew

(b) fil-każ ta' proċedura tal-offerti selettiva, l-entità tinnotifika lill-fornituri li se jkunu mistiedna jipprezentaw offerti, kemm jekk tuża lista b'bosta użi kif ukoll jekk le, fil-każ ta' proċedura tal-offerti selettiva.

4. Entità tal-akkwist tista' tnaqqas il-perjodu ta' żmien għall-proċedura tal-offerti stabbilita f'konformità mal-paragrafu 3 għal mhux inqas minn 10 ijiem jekk:

(a) l-entità tal-akkwist tkun ippubblikat avviż tal-akkwist ippjanat kif deskritt fl-Artikolu 28.6(4) tal-anqas 40 jum u mhux aktar minn 12-il xahar minn qabel il-pubblikazzjoni tal-avviż tal-akkwist ippjanat, u l-avviż tal-akkwist ippjanat ikun fih:

(i) deskrizzjoni tal-akkwist;

- (ii) id-dati finali approssimattivi għall-prezentazzjoni tal-offerti jew tat-talbiet għall-partecipazzjoni;
- (iii) dikjarazzjoni li l-fornituri interessati għandhom jesprimu l-interess tagħhom fl-akkwist lill-entità tal-akkwist;
- (iv) l-indirizz minn fejn id-dokumenti li jirrigwardaw l-akkwist jistgħu jinkisbu; u
- (v) l-informazzjoni kollha meħtieġa disponibbli għall-avviż tal-akkwist ippjanat skont l-Artikolu 28.6(2);
- (b) l-entità tal-akkwist, għal kuntratti ta' natura rikorrenti, tindika f'avviż inizjali tal-akkwist ippjanat li l-avviżi sussegwenti jistabbilixxu perjodi ta' żmien għall-proċedura tal-offerti bbażati fuq dan il-paragrafu; jew
- (c) stat ta' urgenza sostanzjat kif xieraq mill-entità tal-akkwist irendi imprattikabbli l-perjodu ta' żmien għall-proċedura tal-offerti stabbilit f'konformità mal-paragrafu 3.

5. Entità tal-akkwist tista' tnaqqas il-perjodu ta' żmien għall-proċedura tal-offerti stabbilit f'konformità mal-paragrafu 3 b'ħamest ijiem għal kull waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

- (a) l-avviż tal-akkwist ippjanat jiġi ppubblikat b'mezzi elettronici;

(b) id-dokumentazzjoni kollha tal-offerti ssir disponibbli b'mezzi elettronici mid-data tal-pubblikazzjoni tal-avviz tal-akkwist ippjanat; u

(c) l-entità taċċetta offerti b'mezzi elettronici.

6. L-applikazzjoni tal-paragrafu 5, flimkien mal-paragrafu 4, ma għandha fl-ebda każ tirriżulta fit-tnaqqis tal-perjodu ta' żmien għall-proċedura tal-offerti stabbilita f'konformità mal-paragrafu 3 għal inqas minn 10 ijiem mid-data li fiha l-avviz tal-akkwist ippjanat jiġi ppubblikat.

7. Minkejja kull dispożizzjoni oħra f'dan l-Artikolu, meta entità tal-akkwist takkwista oġġetti jew servizzi kummerċjali, jew xi kombinazzjoni tagħhom, din tista' tnaqqas il-perjodu ta' żmien għall-proċedura tal-offerti stabbilit f'konformità mal-paragrafu 3 għal mhux inqas minn 13-il jum, sakemm din ma tippubblikax b'mezzi elettronici, fl-istess ħin, kemm l-avviz tal-akkwist ippjanat kif ukoll id-dokumentazzjoni tal-offerta. Barra minn hekk, meta l-entità taċċetta offerti għal oġġetti jew servizzi kummerċjali b'mezzi elettronici, tista' tnaqqas il-perjodu ta' żmien stabbilit f'konformità mal-paragrafu 3 għal mhux inqas minn 10 ijiem.

8. Meta entità tal-akkwist koperta taħt it-Taqsima B jew C tal-Annessi 28-A jew 28-B tkun għażlet il-fornituri kkwalifikati kollha jew għadd limitat minnhom, il-perjodu ta' żmien għall-proċedura tal-offerti jista' jiġi stabbilit minn ftehim reċiproku bejn l-entità tal-akkwist u l-fornituri magħżulin. F'nuqqas ta' qbil, il-perjodu ma għandux ikun inqas minn 10 ijiem.

ARTIKOLU 28.13

Negozjar

1. Parti tista' tipprovdi sabiex l-entitajiet tal-akkwist tagħha jwettqu negozjati mal-fornituri fil-kuntest tal-akkwist kopert:
 - (a) jekk l-entità tkun indikat l-intenzjoni tagħha li twettaq negozjati fl-avviż tal-akkwist ippjanat kif meħtieġ skont l-Artikolu 28.6(2); jew
 - (b) jekk mill-evalwazzjoni jidher li ma hemmx offerta li hija ovvjament l-aktar waħda vantaġġuza f'termini tal-kriterji speċifiċi ta' evalwazzjoni stabbiliti fl-avviż tal-akkwist ippjanat jew fid-dokumentazzjoni tal-offerta.
2. Entità tal-akkwist għandha:
 - (a) tiżgura li kwalunkwe eliminazzjoni ta' fornituri li jieħdu sehem fin-negozjati titwettaq f'konformità mal-kriterji ta' evalwazzjoni stabbiliti fl-avviż tal-akkwist ippjanat jew fid-dokumentazzjoni tal-offerta; u
 - (b) jekk jiġu konkluzi n-negozjati, tipprovdi data ta' skadenza komuni għall-fornituri parteċipanti li jkun fadal biex jipprezentaw offerti godda jew riveduti.

ARTIKOLU 28.14

Proċedura tal-offerti limitata

1. Sakemm ma tużax din id-dispożizzjoni bl-għan li tiġi evitata l-kompetizzjoni fost il-fornituri jew b'mod li jiddiskrimina kontra fornituri tal-Parti l-oħra jew jipproteġi fornituri domestiċi, entità tal-akkwist tista' tuża proċedura tal-offerti limitata u tista' tagħzel li ma tapplikax l-Artikolu 28.6, l-Artikolu 28.7, l-Artikolu 28.8, l-Artikolu 28.10, u l-Artikoli 28.12, 28.13, 28.15 u 28.16 fi kwalunkwe waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

(a) jekk:

- (i) l-offerti ma gewx ipprezentati jew il-fornituri ma talbux parteċipazzjoni;
- (ii) ma tkun giet ipprezentata l-ebda offerta li tikkonforma mar-rekwiżiti essenzjali tad-dokumentazzjoni tal-offerta;
- (iii) l-ebda fornitur ma ssodisfa l-kundizzjonijiet għall-parteeċipazzjoni; jew
- (iv) l-offerti pprezentati jkunu gew iddikjarati kollużivi mill-awtorità kompetenti sakemm ir-rekwiżiti tad-dokumentazzjoni tal-offerta ma jiġux immodifikati sostanzjalment;

- (b) jekk l-oġġetti jew is-servizzi jkunu jistgħu jiġu pprovduti biss minn fornitur partikolari u ma jkunux jeżistu oġġetti jew servizzi alternattivi jew sostituti raġonevoli għal xi waħda mir-raġunijiet li ġejjin:
- (i) ir-reqwizit huwa għal opra tal-arti;
 - (ii) il-protezzjoni mogħtija minn privati, drittijiet tal-awtur jew drittijiet esklussivi oħrajn; jew
 - (iii) nuqqas ta' kompetizzjoni għal raġunijiet tekniċi;
- (c) għal konsenji addizzjonali mill-fornitur originali ta' oġġetti jew servizzi li ma kinux inkluzi fl-akkwist inizjali jekk jinbidel il-fornitur għat-tali oġġetti jew servizzi addizzjonali:
- (i) ma tistax issir għal raġunijiet ekonomiċi jew tekniċi bħalma huma r-reqwiziti ta' interkambjalità jew interoperabbiltà mat-tagħmir eżistenti, software, servizzi jew installazzjonijiet akkwistati taht l-akkwist inizjali; u
 - (ii) tikkawża inkonvenjenza sinifikanti jew spejjeż doppji sostanzjali għall-entità tal-akkwist;
- (d) sa fejn huwa strettament neċessarju fejn, għar-raġunijiet ta' urġenza estrema kkawżata minn avvenimenti mhux prevedibbli mill-entità tal-akkwist, l-oġġetti jew is-servizzi ma setgħux jinkisbu fil-hin permezz ta' proċedura tal-offerti miftuħa jew selettiva;

- (e) għal oġġetti mixtrija f'suq tal-komoditajiet;
- (f) fejn entità tal-akkwist takkwista prototipi jew l-ewwel oġġett jew servizz li jiġu żviluppati fuq it-talba tagħha matul, u għal, kuntratt partikolari għal riċerka, esperiment, studju jew żvilupp oriġinali; l-iżvilupp oriġinali tal-ewwel oġġett jew servizz jista' jinkludi produzzjoni jew provvista limitata sabiex jiġu inkorporati r-riżultati tal-ittestjar fil-prattika u sabiex jintwera li l-oġġett jew is-servizz ikun xieraq għall-produzzjoni jew għall-provvista fi kwantità bi standards ta' kwalità aċċettabbli, iżda ma jinkludix il-produzzjoni jew il-provvista tal-kwantità sabiex tiġi stabbilita vijabbiltà kummerċjali jew sabiex jiġu rkuprati l-ispejjeż tar-riċerka u tal-iżvilupp;
- (g) għal akkwisti magħmula taht kundizzjonijiet eċċezzjonalment vantaġġużi li jinholqu biss fuq medda ta' żmien qasira ħafna fil-każ ta' disponimenti mhux tas-soltu, bħal dawk li jinholqu minn likwidazzjoni, riċevitura jew falliment, iżda mhux għal akkwisti ta' rutina minn fornituri regolari; jew
- (h) meta kuntratt jingħata lil rebbieh ta' kompetizzjoni ta' disinn, sakemm:
- (i) il-kompetizzjoni tkun ġiet organizzata b'mod li huwa konsistenti mal-prinċipji ta' dan il-Kapitolu, b'mod partikolari fir-rigward tal-pubblikazzjoni ta' avviz tal-akkwist ippjanat; u
 - (ii) il-partecipanti jiġu ġġudikati minn ġurija indipendenti bl-għan li l-kuntratt għad-disinn jingħata lil rebbieh.

2. L-entità tal-akkwist għandha thejji rapport bil-miktub dwar kull kuntratt mogħti skont il-paragrafu 1. Ir-rapport għandu jinkludi isem l-entità tal-akkwist, il-valur u t-tip ta' oġġetti jew servizzi akkwistati u dikjarazzjoni li tindika ċ-ċirkostanzi u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 li ġġustifikaw l-użu tal-proċedura tal-offerti limitata.

ARTIKOLU 28.15

Irkanti elettronici

Fejn entità tal-akkwist ikollha l-intenzjoni li twettaq akkwist kopert billi tuża irkant elettroniku, l-entità għandha tipprovdi lil kull parteċipant, qabel ma tibda l-irkant elettroniku:

- (a) bil-metodu ta' evalwazzjoni awtomatika, inkluża l-formula matematika, li hija bbażata fuq il-kriterji ta' evalwazzjoni stabbiliti fid-dokumentazzjoni tal-offerta u li se tintuża fil-klassifikazzjoni jew fil-klassifikazzjoni mill-ġdid awtomatika matul l-irkant;
- (b) bir-rizultati ta' kwalunkwe evalwazzjoni inizjali tal-elementi tal-offerta tagħha fejn il-kuntratt ikun se jingħata fuq il-bażi tal-offerta l-aktar vantaġġuża; u
- (c) kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra relatata mat-twettiq tal-irkant.

ARTIKOLU 28.16

Trattament tal-offerti u għoti ta' kuntratti

Trattament tal-Offerti

1. Entità tal-akkwist għandha tircievi, tiftaħ u tittratta l-offerti kollha taht proċeduri li jiggarrantixxu l-ġustizzja u l-imparzjalità tal-proċess tal-akkwist, kif ukoll il-kunfidenzjalità tal-offerti.
2. Entità tal-akkwist ma għandhiex tippenalizza lil xi fornitur li l-offerta tiegħu tkun irċevietha wara l-iskadenza speċifikata biex tircievi l-offerti jekk id-dewmien ikun dovut biss għall-ġestjoni hażina min-naħa tal-entità tal-akkwist.
3. Meta l-entità tal-akkwist tipprovdi lill-fornitur b'opportunità biex jikkoreġi żbalji minghajr intenzjoni tal-formula bejn il-ftuħ tal-offerti u l-għoti tal-kuntratt, l-entità tal-akkwist għandha tipprovdi l-istess opportunità lill-fornituri kollha li jieħdu sehem.

Għoti ta' Kuntratti

4. Biex tiġi kkunsidrata għall-għotja, offerta għandha tiġi ppreżentata bil-miktub u, fi żmien il-ftuħ, għandha tikkonforma mar-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fl-avvizi u fid-dokumentazzjoni tal-offerta u għandha tkun ġejja minn fornitur li jissodisfa l-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni.

5. Sakemm entità tal-akkwist ma tiddeterminax li ma huwiex fl-interess pubbliku li jingħata kuntratt, l-entità għandha tagħti l-kuntratt lill-fornitur li l-entità għażlet bħala dak li kapaċi jissodisfa t-termini tal-kuntratt u li, abbażi biss tal-kriterji ta' evalwazzjoni speċifikati fl-avviżi u d-dokumentazzjoni tal-offerta, ippreżenta:

(a) l-offerta l-aktar vantaġġuża; jew

(b) l-aktar prezz baxx, jekk il-prezz ikun l-uniku kriterju.

6. Meta entità tal-akkwist tirċievi offerta bi prezz li huwa aktar baxx b'mod anormali mill-prezzijiet f'offerti oħra ppreżentati, hija tista' tivverifika mal-fornitur sabiex tara li jissodisfa l-kundizzjonijiet għall-parteciċipazzjoni u li huwa kapaċi jissodisfa t-termini tal-kuntratt.

7. Entità tal-akkwist ma għandhiex tuża opzjonijiet, tannulla akkwist jew timmodifika kuntratti mogħtija b'mod li jiġu evitati l-obbligi skont dan il-Kapitolu.

8. Bħala regola ġenerali, kull Parti għandha tagħmel mill-aħjar biex tipprovdi perjodu sospensiv bejn l-ghoti u l-konkluzjoni ta' kuntratt, sabiex tagħti biżżejjed żmien lill-offerenti li ma jkunux intgħażlu sabiex jirrieżaminaw u joġġezzjonaw għad-deċiżjoni tal-ghoti.

ARTIKOLU 28.17

Trasparenza tal-informazzjoni dwar l-akkwisti

Informazzjoni pprovduta lill-fornituri

1. Entità tal-akkwist għandha tinforma fil-pront lill-fornituri parteċipanti bid-deċiżjonijiet ta' għoti tal-kuntratt tal-entità u, fuq talba ta' fornitur, għandha tagħmel dan bil-miktub. Soġġetta għall-Artikolu 28.18(2) u (3), entità tal-akkwist għandha, fuq talba, tagħti lil fornitur li ma ntgħazilx, spjegazzjoni tar-raġunijiet għaliex l-entità ma għazlitx l-offerta tiegħu u l-vantaġġi relattivi tal-offerta tal-fornitur li ntagħżel.

Pubblikazzjoni tal-Informazzjoni dwar l-Ghotja

2. Mhux aktar tard minn 72 jum wara l-għoti ta' kull kuntratt kopert b'dan il-Kapitolu, entità tal-akkwist għandha tippubblika avviż fil-mezz stampat jew elettroniku xieraq elenkat fit-Taqsima I tal-Anness 28-A u 28-B. Meta l-entità tippubblika l-avviż esklussivament fuq mezz elettroniku, l-informazzjoni għandha tibqa' faċilment aċċessibbli għal perjodu ta' żmien raġonevoli. L-avviż għandu jinkludi tal-anqas l-informazzjoni li ġejja:

- (a) deskrizzjoni tal-oġġetti jew tas-servizzi akkwistati;
- (b) l-isem u l-indirizz tal-entità tal-akkwist;

- (c) l-isem tal-fornitur li jintgħazel;
- (d) il-valur tal-offerta li tintgħazel jew l-oghla offeriti u l-aktar offeriti baxxi kkunsidrati fl-għoti tal-kuntratt;
- (e) id-data tal-għotja; u
- (f) it-tip ta' metodu ta' akkwist użat, u f'każijiet li fihom tkun intużat proċedura tal-offerti limitata f'konformità mal-Artikolu 28.14, deskrizzjoni taċ-ċirkostanzi li jiġġustifikaw l-użu tal-proċedura limitata tal-offerti.

Zamma tad-Dokumentazzjoni, Rapporti u Traċcabilità Elettronika

3. Għal perjodu mhux anqas minn 3 snin mid-data li fiha tagħti kuntratt, kull entità tal-akkwist għandha żżomm:

- (a) id-dokumentazzjoni u r-rapporti tal-proċeduri tal-offerti u l-għoti ta' kuntratti marbuta ma' akkwist kopert, inklużi r-rapporti meħtieġa skont l-Artikolu 28.14; u
- (b) id-*data* li tiżgura t-traċcabilità xierqa tat-twettiq tal-akkwist kopert b'mezzi elettronici.

Skambju tal-Istatistika

4. Fuq talba tal-Parti l-oħra, u fid-dawl tad-diskussjonijiet fis-Sottokumitat imsemmi fl-Artikolu 28.21, kull Parti għandha tagħmel disponibbli għall-Parti l-oħra statistika dwar l-akkwist kopert ta' oġġetti, servizzi u servizzi ta' kostruzzjoni, inkluża, sa fejn ikun possibbli, l-istatistika dwar konċessjonijiet ta' xogħlijiet. F'konformità mal-Artikolu 28.23, il-Partijiet għandhom jikkooperaw biex jiksbu fehim aħjar tal-istatistika dwar l-akkwist pubbliku ta' xulxin.

5. Meta Parti tirrikjedi li avvizi dwar il-kuntratti mogħtija, skont il-paragrafu 2, jiġu ppubblikati b'mod elettroniku u meta tali avvizi jkunu aċċessibbli għall-pubbliku permezz ta' bażi tad-*data* unika f'għamla li tippermetti li ssir analizi tal-kuntratti koperti, il-Parti tista', minflok li tirrapporta lis-Sottokumitat imsemmi fl-Artikolu 28.21, tipprovdi link għas-sit web, flimkien ma kwalunkwe struzzjoni meħtieġa biex tiġi aċċessata u tintuża tali *data*.

ARTIKOLU 28.18

Divulgazzjoni ta' informazzjoni

Forniment ta' Informazzjoni lill-Partijiet

1. Fuq talba tal-Parti l-oħra, Parti għandha ttiprovdi fil-pront kwalunkwe informazzjoni meħtieġa biex tiddetermina jekk akkwist twettaqx b'mod ġust, imparzjali u f'konformità ma' dan il-Kapitolu, inkluża informazzjoni dwar il-karatteristiċi u l-vantaġġi relattivi tal-offerta magħżula. F'każijiet fejn ir-rilaxx tal-informazzjoni jippreġudika l-kompetizzjoni fl-offerti futuri, il-Parti li tirċievi l-informazzjoni ma għandhiex tiddivulgaha lil xi fornitur, hliet wara li tikkonsulta mal-Parti li tkun pprovdiet l-informazzjoni u tikseb l-approvazzjoni tagħha.

Nuqqas ta' divulgazzjoni ta' informazzjoni

2. Minkejja kwalunkwe dispożizzjoni oħra ta' dan il-Kapitolu, Parti, inklużi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, hliet sal-punt meħtieġ mil-liġi jew bl-awtorizzazzjoni bil-miktub tal-fornitur li pprovda l-informazzjoni, ma għandha tiddivulga l-ebda informazzjoni li tippreġudika l-interessi kummerċjali legittimi ta' fornitur partikolari jew li tista' tippreġudika l-kompetizzjoni ġusta bejn il-fornituri.

3. Xejn f' dan il-Kapitolu ma għandu jiġi interpretat bħala li jobbliga Parti, inklużi l-entitajiet tal-akkwist tagħha, l-awtoritajiet u l-korpi ta' rieżami, biex tiddivulga informazzjoni kunfidenzjali jekk id-divulgazzjoni:

- (a) tkun se timpedixxi l-infurzar tal-liġi;
- (b) tista' tippregudika l-kompetizzjoni ġusta bejn il-fornituri;
- (c) tkun se tippregudika l-interessi kummerċjali legittimi ta' persuni partikolari, inkluża l-protezzjoni tal-proprjetà intellettuali; jew
- (d) tkun se tmur kontra l-interess pubbliku bi kwalunkwe mod ieħor.

ARTIKOLU 28.19

Proċeduri domestiċi ta' rieżami

1. Kull Parti għandha tipprovdi proċedura ta' rieżami amministrattiva jew ġudizzjarja fil-ħin, effettiva, trasparenti u mhux diskriminatorja li permezz tagħha fornitur jista' joġġezzjoni għal dan li ġej, li jirriżulta fil-kuntest ta' akkwist kopert li fih il-fornitur għandu, jew kellu, interess:

- (a) ksur ta' dan il-Kapitolu; jew

- (b) nuqqas ta' konformità mal-mizuri ta' Parti sabiex timplimenta dan il-Kapitolu, meta l-fornitur ma jkollu ebda dritt li joġġezzjoni direttament għal ksur ta' dan il-Kapitolu skont il-liġi domestika ta' Parti.

Ir-regoli proċedurali għall-oġġezzjonijiet kollha għandhom ikunu bil-miktub u jiġu magħmula ġeneralment disponibbli.

2. Fil-każ ta' lment minn fornitur, li jirriżulta fil-kuntest ta' akkwist kopert li fih il-fornitur għandu, jew kellu, interess, li kien hemm ksur jew nuqqas kif imsemmi fil-paragrafu 1, il-Parti tal-entità tal-akkwist li twettaq l-akkwist għandha tteġġeg lill-entità u lill-fornitur biex isibu soluzzjoni għall-ilment permezz ta' konsultazzjonijiet. L-entità għandha tqis b'mod imparzjali u fil-ħin kwalunkwe ilment bħal dan b'mod li ma jippreġudikax il-parteciġpazzjoni tal-fornitur fl-akkwist attwali jew futur jew id-dritt tiegħu li jfittex miżuri korrettivi skont il-proċedura ta' rieżami amministrattiva jew ġudizzjarja.

3. Kull fornitur għandu jingħata perjodu ta' żmien biżżejjed sabiex ihejji u jippreżenta oġġezzjoni, li fl-ebda każ ma għandu jkun inqas minn 10 ijiem miż-żmien meta l-bażi tal-oġġezzjoni tkun saret magħrufa jew b'mod raġonevoli kellha ssir magħrufa mill-fornitur.

4. Kull Parti għandha tistabbilixxi jew taħtar tal-anqas awtorità amministrattiva jew ġudizzjarja imparzjali waħda li tkun indipendenti mill-entitajiet tal-akkwist tagħha sabiex tirċievi u tirrieżamina oġġezzjoni minn fornitur li tirriżulta fil-kuntest ta' akkwist kopert.

5. Fejn korp li ma huwiex l-awtorità msemija fil-paragrafu 4 jibda jirrieżamina oġġezzjoni, il-Parti għandha tiżgura li l-fornitur ikollu d-dritt li jappella d-deċiżjoni inizjali quddiem awtorità amministrattiva jew ġuridika imparzjali li tkun indipendenti mill-entità tal-akkwist li l-akkwist tagħha jkun is-sugġett tal-oġġezzjoni.

6. Kull Parti għandha tiżgura li korp ta' rieżami li ma huwiex qorti jkollu d-deċiżjoni tiegħu soġġetta għal rieżami ġudizzjarju jew ikollu proċeduri li jipprevedu li:

- (a) l-entità tal-akkwist għandha twieġeb bil-miktub għall-oġġezzjoni u tiddivulga d-dokumenti rilevanti kollha lill-korp ta' rieżami;
- (b) il-parteciċipanti għall-proċedimenti (minn hawn 'il quddiem il-“parteciċipanti”) għandu jkollhom id-dritt li jinstemgħu qabel tittiehed deċiżjoni mill-korp ta' rieżami dwar l-oġġezzjoni;
- (c) il-parteciċipanti għandu jkollhom id-dritt li jkunu rrappreżentati u akkumpanjati;
- (d) il-parteciċipanti għandu jkollhom aċċess għall-proċedimenti kollha;
- (e) il-parteciċipanti għandu jkollhom id-dritt li jitolbu li l-proċedimenti jsiru fil-pubbliku u li jistgħu jissejġu xhieda; u
- (f) il-korp ta' rieżami għandu jieħu d-deċiżjonijiet jew jagħmel ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu fil-hin, bil-miktub u għandu jinkludi spjegazzjoni tal-bażi għal kull deċiżjoni jew rakkomandazzjoni.

7. Kull Parti għandha tadotta jew iżzomm fis-seħħ proċeduri li jipprevedu:
- (a) miżuri *interim* rapidi biex tinzamm l-opportunità tal-fornitur biex jieħu sehem fl-akkwist; tali miżuri *interim* jistgħu jirriżultaw f'sospensjoni tal-proċess ta' akkwist; il-proċeduri jistgħu jipprevedu li meta jkun se jiġi deċiż jekk jiġux applikati tali miżuri jistgħu jitqiesu l-konsegwenzi negattivi prevalenti għall-interessi kkonċernati, inkluż l-interess pubbliku; għandha tiġi pprovduta bil-miktub kawża ġusta għal nuqqas ta' azzjoni; u
 - (b) meta korp ta' rieżami jkun iddetermina li kien hemm ksur jew nuqqas kif imsemmi fil-paragrafu 1, azzjoni korrettiva jew kumpens għat-telf jew id-danni mgarrba, li jistgħu jkunu limitati jew għall-ispejjeż għat-tnejn tal-offerta jew għall-ispejjeż relatati mal-ogġezzjoni, jew it-tnejn.

ARTIKOLU 28.20

Modifiki u rettifiki tal-kopertura

1. Il-Parti tal-UE tista' timmodifika jew tirrettifika l-Anness 28-A u ċ-Ċili jista' jimmodifika jew jirrettifika l-Anness 28-B.

Modifiki

2. Jekk Parti jkollha l-ħsieb li timmodifika l-Anness tagħha kif imsemmi fil-paragrafu 1, dik il-Parti għandha:

- (a) tinnotifika lill-Parti l-oħra bil-miktub; u
- (b) tinkludi fin-notifika proposta għal aġġustamenti ta' kumpens xierqa lill-Parti l-oħra sabiex jinżamm livell ta' kopertura paragonabbli ma' dak li kien jeżisti qabel il-modifika.

3. Minkejja s-subparagrafu (b) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, Parti ma għandhiex bżonn tipprovdri aġġustamenti ta' kumpens jekk il-modifika tkopri entità li fuqha l-Parti tkun effettivament eliminat il-kontroll jew l-influwenza tagħha. Il-kontroll jew l-influwenza tal-gvern fuq l-akkwist kopert ta' entitajiet elenkati fit-Taqsima A, B jew C tal-Anness 28-A jew 28-B huma prezunti li huma eliminati b'mod effettiv, sa fejn huwa kkonċernat l-akkwist tal-entità, fejn l-entità hija esposta għall-kompetizzjoni fi swieq li għalihom l-aċċess ma huwiex ristrett.

4. Jekk Parti tinnotifika lill-Parti l-oħra skont il-paragrafu 2 b' modifika maħsuba tal-Anness tagħha, il-Parti l-oħra għandha togġezzjona bil-miktub jekk tilmenta li:

- (a) aġġustament propost skont is-subparagrafu (b) tal-paragrafu 2 huwa adegwat sabiex jinżamm livell komparabbli ta' kopertura miftiehma reċiprokament; jew
- (b) il-modifika tkopri entità li fuqha l-kontroll jew l-influwenza tal-Parti jkunu effettivament intemmu f'konformità mal-paragrafu 3.

Il-Parti l-oħra għandha tippreżenta kwalunkwe oġġezzjoni bil-miktub skont dan il-paragrafu fi żmien 45 jum tal-irċevuta tan-notifika msemmija fis-subparagrafu (a) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, jew titqies li aċċettat l-aġġustament jew il-modifika, inkluż għall-finijiet tal-Kapitolu 38.

Rettifiki

5. Il-Partijiet għandhom iqisu l-bidliet li ġejjin għall-Anness 28-A jew 28-B rispettivament, bħala rettifika ta' natura purament formali, sakemm ma jaffettwawx il-kopertura miftiehma b'mod reċiproku prevista f'dan il-Kapitolu:

- (a) bidla fl-isem ta' entità;
- (b) fużjoni ta' żewġ entitajiet jew aktar elenkati fit-Taqsimiet A, B u C tal-Anness 28-A jew 28-B;
- (c) is-separazzjoni ta' entità elenkata fit-Taqsimiet A, B u C tal-Anness 28-A jew 28-B f'żewġ entitajiet jew aktar li huma kollha miżjuda mal-entitajiet elenkati fl-istess Taqsima tal-Anness 28-A jew 28-B.

6. Jekk Parti tipproponi rettifika tal-Anness 28-A jew 28-B rispettivament, dik il-Parti għandha tinnotifika lill-Parti l-oħra kull sentejn wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim.

7. Parti tista' tinnotifika lill-Parti l-oħra dwar oġġezzjoni għal rettifika proposta fi żmien 45 jum wara li tirċievi n-notifika. Meta Parti tressaq oġġezzjoni, hija għandha tistabbilixxi r-raġunijiet għaliex temmen li r-rettifika proposta ma hijiex bidla prevista fil-paragrafu 5, u tiddekrivi l-effett tar-rettifika proposta fuq il-kopertura miftiehma b'mod reċiproku prevista f'dan il-Ftehim. Jekk l-ebda oġġezzjoni bħal din ma titressaq bil-miktub fi żmien 45 jum wara li tkun irċeviet in-notifika, il-Parti titqies li tkun qablet mar-rettifika proposta.

Konsultazzjoni u soluzzjoni tat-tilwim

8. Jekk il-Parti l-oħra toġġezzjona għall-modifika jew għar-rettifika proposta fi żmien 45 jum, il-Partijiet għandhom ifittxu li jsolvu l-kwistjoni permezz ta' konsultazzjonijiet wara li jkunu rċevew in-notifika. Jekk il-Partijiet ma jilhqux ftehim fi żmien 60 jum mill-wasla tal-oġġezzjoni, il-Parti li tfittex li timmodifika jew tirrettifika l-Anness tagħha tista' tirreferi l-kwistjoni għall-proċedura tas-soluzzjoni tat-tilwim skont din il-Parti. Il-modifika jew ir-rettifika proposta se tidhol fis-seħħ biss meta ż-żewġ Partijiet ikunu qablu jew abbaži ta' deċiżjoni finali skont il-proċedura prevista fil-Kapitolu 38.

9. In-nuqqas li jintlaħaq ftehim fil-proċedura ta' konsultazzjoni skont il-paragrafu 8 ta' dan l-Artikolu ma jeżentax lill-Partijiet mill-obbligu li jwettqu konsultazzjonijiet skont il-Kapitolu 38.

ARTIKOLU 28.21

Is-Sottokumitat dwar l-Akkwist Pubbliku

Fuq talba ta' Parti, is-Sottokumitat dwar l-Akkwist Pubbliku ("Sottokumitat") stabbilit skont l-Artikolu 8.8(1), għandu jiltaqa' biex jindirizza kwistjonijiet relatati mal-implimentazzjoni u l-operat ta' dan il-Kapitolu, inkluzi dawn li ġejjin:

- (a) kwistjonijiet dwar l-akkwist pubbliku li huma riferuti lilu minn Parti;
- (b) il-monitoraġġ tal-attivitajiet ta' kooperazzjoni mwettqa mill-Partijiet kif previst mill-Artikolu 28.23;
- (c) il-faċilitazzjoni tal-partecipazzjoni ta' intrapriżi żgħar u ta' daqs medju fl-akkwist kopert kif previst fl-Artikolu 28.22; u
- (d) diskussjoni dwar l-istatus tal-implimentazzjoni tal-punt ta' aċċess uniku skont l-Artikolu 28.6(7).

ARTIKOLU 28.22

Facilitazzjoni tal-partecipazzjoni minn intraprizi żgħar u ta' daqs medju

1. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-kontribut importanti li l-intraprizi żgħar u ta' daqs medju (minn hawn 'il quddiem, "SMEs") jistgħu jagħmlu għat- tkabbir ekonomiku u l-impjiegi, u l-importanza li tigi ffacilitata l-partecipazzjoni tal-SMEs fl-akkwist pubbliku.
2. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza tal-akkwist elettroniku fl-iffacilitar tal-partecipazzjoni tal-SMEs fil-proċeduri ta' akkwist billi jiżguraw it-trasparenza.
3. Il-Partijiet jirrikonoxxu wkoll l-importanza tal-alleanzi tan-negozju bejn il-fornituri ta' kull Parti, u b' mod partikolari bejn l-SMEs, inkluża l-partecipazzjoni kongunta fil-proċeduri tal-offerti.
4. Il-Partijiet jistgħu:
 - (a) jipprovdu informazzjoni relatata mal-miżuri tagħhom użati sabiex jikkontribwixxu, jippromwovu, iheggu jew jiffacilitaw il-partecipazzjoni tal-SMEs fl-akkwist pubbliku;
 - (b) jikkooperaw fl-elaborazzjoni ta' mekkaniżmi biex jipprovdu informazzjoni lill-SMEs dwar il-mezzi għall-partecipazzjoni fl-akkwist kopert skont dan il-Kapitolu.

5. Sabiex tiġi ffaċilitata l-parteċipazzjoni tal-SMEs fl-akkwist kopert, kull Parti għandha, sa fejn ikun possibbli:

- (a) tipprovdi definizzjoni ta' SMEs f'portal elettroniku;
- (b) tagħmel hilitha biex tagħmel id-dokumentazzjoni kollha tal-offerta disponibbli mingħajr ħlas;
- (c) tiegħu kwalunkwe miżura oħra mfassla biex tiffaċilita l-parteċipazzjoni tal-SMEs fl-akkwist pubbliku kopert minn dan il-Kapitolu, sakemm tali miżuri ma jkunux diskriminatorji kontra l-intrapriżi tal-Parti l-oħra.

ARTIKOLU 28.23

Kooperazzjoni

1. Il-Partijiet għandhom jagħmlu mill-aħjar biex jiżviluppaw attivitajiet ta' kooperazzjoni bil-għan li jiksbu fehim aħjar tas-sistemi rispettivi tagħhom tal-akkwist pubbliku, kif ukoll aċċess aħjar għas-swieq rispettivi tagħhom, fi kwistjonijiet bħal:

- (a) l-iskambju ta' esperjenzi u informazzjoni, bħal oqfsa regolatorji, l-aħjar prattiki u statistika;

- (b) l-iffaċilitar tal-parteċipazzjoni mill-fornituri fl-akkwist kopert, b'mod partikolari fir-rigward tal-SMEs;
- (c) l-iżvilupp u l-espansjoni tal-użu tal-mezzi elettronici fis-sistemi ta' akkwist pubbliku;
- (d) il-bini tal-kapaċità billi jitrawwem it-tagħlim reċiproku tal-uffiċjali tal-gvern u tal-persunal tal-entitajiet tal-akkwist bil-ħsieb li jiġu ssodisfati d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu.

2. Il-Partijiet għandhom jinfurmaw lis-Sottokomitat imsemmi fl-Artikolu 28.21 bi kwalunkwe waħda minn dawn l-attivitajiet.

ARTIKOLU 28.24

Negożjati ulterjuri

Is-Sottokomitat dwar l-Akkwist Pubbliku msemmi fl-Artikolu 28.21 għandu jirrieżamina l-operat ta' dan il-Kapitolu u, mhux aktar tard minn 4 snin wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, jista' jipproponi lill-Komitat Kongunt li jirrakkomanda lill-Partijiet biex iwettqu negożjati ulterjuri bil-għan li jinkiseb ftuħ addizzjonali għall-aċċess għas-suq.